

Lagrådsremiss

En effektivare konkurshantering

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 11 februari 2021

Morgan Johansson

Tobias Eriksson
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

För att bättre utnyttja digitaliseringens möjligheter och domstolarnas resurser lämnar regeringen förslag som syftar till att modernisera och effektivisera konkursförfarandet.

Regeringen föreslår att all skriftlig kommunikation i konkursförfarandet ska kunna ske i digital form. Exempelvis ska konkursansökningar kunna ges in digitalt till tingsrätten och kungörelser ska fortsättningsvis normalt endast ske på internet. Motsvarande ändringar föreslås i förfarandet för företagsrekonstruktion.

Regeringen föreslår också att det obligatoriska edgångssammanträdet i tingsrätt ersätts med en ordning där gäldenären skriftligen bekräftar bouppteckningen vid ett sammanträde hos konkursförvaltaren.

Därutöver lämnas förslag på vissa ytterligare effektiviseringar av konkurshanteringens när det gäller gäldenärens bokföringshandlingar, förvaltarens berättelser och utbetalning av utdelningsmedel till borgenärerna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse	26
2.3	Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)	27
2.4	Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)	28
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion	29
2.6	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	30
2.7	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	31
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar	33
3	Ärendet och dess beredning	34
4	En effektivare konkurshantering	34
4.1	En kort beskrivning av förfarandet	34
4.2	Det finns behov av en effektivisering	35
5	Ökade möjligheter till digital kommunikation	37
5.1	Ansökan om konkurs	37
5.2	Gäldenärens förteckning vid egen konkursansökan	40
5.3	Bevakningshandlingar i en konkurs	41
5.4	Kungörelser i en konkurs	42
5.5	Underrättelser i en konkurs	45
5.6	Ytterligare formkrav i konkurslagstiftningen	48
5.7	Företagsrekonstruktion	49
6	Bekräftelse av bouppteckningen	50
6.1	Den obligatoriska edgången slopas	50
6.1.1	Gäldenärens bekräftelse i stället för edgång	50
6.1.2	Skriftlig bekräftelse vid ett sammanträde	53
6.1.3	Förfarandet hos konkursförvaltaren	55
6.1.4	En kvarvarande möjlighet till edgång	60
6.2	Den fakultativa edgången slopas	63
6.2.1	Annans bekräftelse i stället för edgång	63
6.2.2	Förfarandet hos konkursförvaltaren och vid edgång	65
6.3	Handlingsoffentlighet hos konkursförvaltaren	66
6.4	Närmare om det straffrättsliga ansvaret	68
6.5	Ersättning för inställelse	71
7	Gäldenärens bokföringshandlingar	73

7.1	Räkenskapsinformation och annat material.....	73
7.2	Handräckning	74
7.3	Ansvar för att förvara gäldenärens handlingar.....	75
8	Konkursförvaltarens bouppteckning och halvårsberättelser.....	79
8.1	Bouppteckningen.....	79
8.2	Halvårsberättelser	82
9	Utbetalning av utdelningsmedel.....	85
9.1	Utbetalning av små utdelningsbelopp.....	85
9.2	Förlust av rätten till utdelningsmedel	87
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	88
11	Konsekvenser	89
12	Författningskommentar	94
12.1	Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)	94
12.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatörelse.....	118
12.3	Förslaget till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)	118
12.4	Förslaget till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)	119
12.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion.....	120
12.6	Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	121
12.7	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	121
12.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar	122
Bilaga 1	Sammanfattning av departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31)	123
Bilaga 2	Promemorians lagförslag.....	124
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	196

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),
2. lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
3. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
4. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220),
5. lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion,
6. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),
7. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
8. lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)

dels att rubriken närmast före 6 kap. 3 § ska utgå,

dels att nuvarande 2 kap. 2 § ska betecknas 2 kap. 2 a §,

dels att 2 kap. 1, 3, 4 och 24 §§, 6 kap. 3–6, 9 och 14 §§, 7 kap. 12–14, 19, 20, 22, 28 och 30 §§, 8 kap. 2, 9 och 10 §§, 9 kap. 5–9 och 21 §§, 10 kap. 2 §, 11 kap. 12, 13 a och 21 §§, 12 kap. 8 och 10 §§ och 15 kap. 1 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 2 kap. 2 § och 6 kap. 2 a, 2 b, 5 a och 5 b §§, och närmast före 6 kap. 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

En ansökan om konkurs görs skriftligen *hos* den tingsrätt där gäldenären *bör svara* i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet. *Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.*

Sökanden ska ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

En ansökan ska avvisas, om det inte av den framgår vilken tingsrätt som är behörig och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

I 3 och 4 §§ lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll.

2 §

En enskilds konkursansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.

Om ansökan ges in elektroniskt, ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

¹ Senaste lydelse 2017:479.

nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

3 §²

Görs ansökningen av gäldenären, bör till ansökningshandlingen bifogas en av gäldenären underskriven förteckning över boets tillgångar och skulder med uppgift om varje borgenärs namn och postadress samt om det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet.

Ansöker ett dödsbo eller en dödsbodeläggare om att boet skall försättas i konkurs, skall till ansökningshandlingen fogas en bestyrkt kopia av bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, bevis om detta. Har inte bouppteckning förrättats, skall uppgift om varje deläggares namn och postadress lämnas.

Om ett dödsbo eller en dödsbodeläggare ansöker om att dödsboet ska försättas i konkurs, ska till ansökan bifogas bouppteckningen efter den avlidne och, om bouppteckningen har registrerats, bevis om detta. Om det inte har förrättats en bouppteckning, ska uppgift om varje deläggares namn och adress lämnas.

4 §

Görs ansökningen av en borgenär, skall han vid ansökningen lämna uppgift om sin fordran och de omständigheter i övrigt på vilka han grundar yrkandet. Han skall även i original eller kopia bifoga de handlingar som han vill åberopa. Ansökningshandlingen och de handlingar som har bifogats denna skall ges in i två exemplar.

Om en borgenär ansöker om konkurs, ska borgenären i ansökan lämna uppgifter om sin fordran och de omständigheter i övrigt på vilka yrkandet grundas.

Borgenären ska till ansökan bifoga de handlingar som åberopas.

² Senaste lydelse 2001:97.

24 §

När ett beslut om konkurs meddelas, skall tingsrätten

När ett beslut om konkurs meddelas, ska tingsrätten *snarast utse förvaltaren*.

1. genast bestämma tidpunkt för det sammanträde vid vilket gäldenären skall avlägga bouppteckningsed (edgångssammanträde),

2. snarast utse förvaltaren,

3. kalla gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den borgenär som har gjort konkursansökningen till edgångssammanträdet.

Konkursbeslutet skall genast kungöras. Genom kungörelsen kallas övriga borgenärer till edgångssammanträdet.

Kallelsen till gäldenären enligt första stycket 3 skall delges.

Tingsrätten ska genast kungöra konkursbeslutet.

6 kap.

Bekräftelse av bouppteckningen och edgång

2 a §

Gäldenären ska lämna en bouppteckningsbekräftelse inför förvaltaren.

Gäldenären ska göra de tillägg till och ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs. Gäldenären ska därefter med sin underskrift på heder och samvete bekräfta att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg och ändringar är riktiga och att det enligt hans eller hennes vetskap inte oriktigt har utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

För en underskrift enligt andra stycket tillämpas 2 kap. 2 §.

2 b §

Gäldenärens bekräftelse enligt 2 a § ska lämnas vid ett boupptecknings-sammanträde. Förvaltaren ska hålla sammanträdet senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte är nödvändigt att det hålls senare.

Förvaltaren ska till boupptecknings-sammanträdet kalla gäldenären, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har gjort konkursansökan.

3 §³

Gäldenären skall inför rätten avlägga bouppteckningsed. Han skall göra de tillägg till eller ändringar i bouppteckningen som han anser behövs och med ed betyga att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsmaterial med gjorda tillägg eller ändringar är riktiga och att det inte enligt hans vetskap har oriktigt utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

Är gäldenären en juridisk person och finns flera ställföreträdare, behöver bouppteckningsed inte avläggas av en sådan ställföreträdare vars edgång förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

På begäran av förvaltaren ska gäldenären avlägga bouppteckningsed inför rätten i stället för att lämna en bekräftelse enligt 2 a §.

Eden ska avläggas vid ett edgångssammanträde. Rätten ska hålla sammanträdet så snart som möjligt. Gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har gjort konkursansökan ska kallas till sammanträdet.

Gäldenären ska vid edgångssammanträdet göra de tillägg till och ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs och under ed intyga att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg och ändringar är riktiga och att det enligt hans eller hennes vetskap inte oriktigt har utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

³ Senaste lydelse 1995:793.

4 §

Bouppteckningseden skall avläggas vid ett edgångssammanträde. Edgångssammanträdet skall hållas tidigast en och senast två månader efter konkursbeslutet. Sammanträdet får dock hållas senare, om det är nödvändigt med hänsyn till konkursboets omfattning och beskaffenhet. Om gäldenären är förhindrad av laga förfall att avlägga eden vid edgångssammanträdet eller om bouppteckningen då ännu inte har kommit in till rätten, skall rätten så snart förfallet upphör eller bouppteckningen kommer in genom delgivning kalla gäldenären att fullgöra edgången. Edgångssammanträdet skall trots det hållas på utsatt tid.

När det finns anledning till det får rätten besluta att gäldenären skall avlägga eden inför en annan tingsrätt. Är gäldenären sjuk får eden avläggas där han vistas. Edgången får inte fullgöras före edgångssammanträdet.

Om gäldenären är en juridisk person och det finns flera ställföreträdare, gäller skyldigheterna enligt 2 a och 3 §§ inte för en sådan ställföreträdare vars närvaro förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

Om en förmyndare för gäldenären ska bekräfta bouppteckningen eller avlägga bouppteckningssed, är även gäldenären, om han eller hon har fyllt 15 år, skyldig att på förvaltarens begäran göra det. Detta gäller dock inte om det finns särskilda omständigheter som gör att det saknas anledning till bekräftelse eller edgång.

5 §⁴

När det åligger en förmyndare att avlägga bouppteckningssed är även den omyndige, om han har fyllt femton år, skyldig att på yrkande av förvaltaren eller en borgenär avlägga eden. Detta gäller dock inte om det finns sådana särskilda omständigheter att anledning till edgången saknas.

Annan än gäldenären är skyldig att på yrkande av förvaltaren eller en borgenär avlägga bouppteckningssed eller beediga viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas att sådan edgång är av betydelse för

Någon annan än gäldenären ska vid ett sammanträde lämna en bekräftelse enligt 2 a § eller bekräfta en viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas vara av betydelse för boutredningen. Till sammanträdet ska förval-

⁴ Senaste lydelse 1995:793.

boutredningen. Detta gäller inte den som avses i 36 kap. 5 § rättegångsbalken såvitt gäller uppgift beträffande vilken han inte får höras som vittne, såvida han inte är närstående till gäldenären.

När ett yrkande om edgång enligt denna paragraf har framställts, skall rätten kalla förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den som avses med yrkandet till förhandling inför rätten. Har yrkandet framställts av en borge-när, skall även denne kallas. Kallelsen till den som avses med yrkandet skall delges.

Bifalls yrkandet, skall edgången fullgöras genast om det lämpligen kan ske eller vid den senare tidpunkt som rätten bestämmer. I fråga om edgångens fullgörande gäller 4 § andra stycket.

taren kalla den som ska lämna bekräftelsen, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den som har begärt bekräftelsen.

På begäran av förvaltaren ska någon annan än gäldenären, i stället för att lämna en bekräftelse enligt första stycket, vid ett sammanträde inför rätten avlägga boupptecknings-ed enligt 3 § eller beediga en viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas vara av betydelse för boutredningen. Rätten ska hålla sammanträdet så snart som möjligt. Till sammanträdet ska rätten kalla förvaltaren och de som anges i första stycket andra meningen.

Med undantag för den som är närstående till gäldenären gäller första och andra styckena inte den som avses i 36 kap. 5 § rättegångsbalken, när det gäller en uppgift som han eller hon inte får höras om som vittne.

Om förvaltaren avslår en begäran om att någon annan än gäldenären ska lämna en bekräftelse enligt första stycket, får den som framställt begäran hänskjuta frågan till rättens prövning.

5 a §

Om det finns anledning till det får rätten besluta att den som ska avlägga ed får göra det inför en annan tingsrätt. Är den som ska avlägga ed sjuk, får eden avläggas där han eller hon vistas.

5 b §

Det som någon annanstans än i detta kapitel är föreskrivet om bekräftelse av bouppteckningen och om bouppteckningssammanträde ska i förekommande fall tillämpas på bouppteckningen.

6 §

Gäldenären får inte efter det att konkursbeslutet har meddelats och innan han *har avlagt bouppteckningsed* bege sig utomlands utan rättens medgivande. Om det senare under konkursen finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna landet undandrar sig skyldighet som föreskrivs i denna lag, får *förbud meddelas honom* att resa utomlands. *Byter* gäldenären vistelseort, *skall han* meddela förvaltaren var han vistas.

Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att resa utomlands, får gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till tillsynsmyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får förbud att utfärda pass för honom *meddelas*.

Om det finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna den ort där han är bosatt undandrar sig skyldighet som föreskrivs i denna lag, får *förbud meddelas honom* att lämna orten.

Gäldenären får inte efter det att konkursbeslutet har meddelats och innan han *eller hon har bekräftat eller beedigat bouppteckningen* bege sig utomlands utan rättens medgivande. Om det senare under konkursen finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna landet undandrar sig *en* skyldighet som föreskrivs i denna lag, får *gäldenären förbjudas* att resa utomlands. *Om* gäldenären *byter* vistelseort, *ska gäldenären* meddela förvaltaren var han *eller hon* vistas.

Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att resa utomlands, får gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till tillsynsmyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får *det meddelas* förbud att utfärda pass för honom *eller henne*.

Om det finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna den ort där han *eller hon* är bosatt undandrar sig *en* skyldighet som föreskrivs i denna lag, får *gäldenären förbjudas* att lämna orten.

9 §

Om gäldenären *undandrar sig att fullgöra vad som åligger honom* enligt 2, 3, 5 eller 6 § eller överträder ett reseförbud enligt 6 §, *kan* han efter omständigheterna antingen hämtas eller häktas. Detsamma gäller om det finns skäl att befara att gäldenären kommer att *undandra sig* en skyldighet eller överträda ett förbud *som här har angetts*.

Om någon annan än gäldenären *undandrar sig att fullgöra edgång som har förelagts honom* enligt 5 §,

Om gäldenären *inte fullgör en skyldighet* enligt 2–3, 5 eller 6 § eller överträder ett reseförbud enligt 6 §, *får* han *eller hon* efter omständigheterna antingen hämtas eller häktas. Detsamma gäller om det finns skäl att befara att gäldenären *inte kommer att fullgöra en sådan* skyldighet eller *kommer att* överträda ett *sådant* förbud.

Om någon annan än gäldenären *inte fullgör en skyldighet* enligt 5 § *att bekräfta eller beediga bouppteckningen eller en viss uppgift i den*, *får* han *eller*

kan han efter omständigheterna föreläggas vite, hämtas eller häktas.

Häktning i de fall som avses i första och andra styckena får ske endast om det finns synnerliga skäl *till* det. *Har* gäldenären överträtt ett reseförbud enligt 6 §, *skall* han dock häktas om det inte är uppenbart att det är onödigt.

Kostnaden för hämtning eller häktning betalas av staten.

hon efter omständigheterna föreläggas vite, hämtas eller häktas.

Häktning i de fall som avses i första och andra styckena får ske endast om det finns synnerliga skäl *för* det. *Om* gäldenären *har* överträtt ett reseförbud enligt 6 §, *ska* han *eller hon* dock häktas om det inte är uppenbart att det är onödigt.

14 §

Om gäldenären är i behov av det, *är* han *berättigad* till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehålle inom landet, *när han till följd av bestämmelserna i 2–5 §§ inställer sig hos rätten eller någon annanstans. Vad som har sagts nu* gäller även för en sådan person som avses i 13 §.

Har ett yrkande enligt 5 § andra stycket riktats mot någon annan än den som avses i 13 §, är han berättigad till skälig ersättning av boet för inställelse enligt 5 § tredje eller fjärde stycket.

Beslut om ersättning meddelas av rätten.

Om gäldenären är i behov av det, *har* han *eller hon vid en inställelse till följd av 2–5 a §§ rätt* till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehålle inom landet. *Detta* gäller även för en sådan person som avses i 13 §.

Om någon annan än den som avses i 13 § ska inställa sig enligt 5 § för att bekräfta eller beediga bouppteckningen eller en viss uppgift i den, har han eller hon rätt till skälig ersättning av konkursboet för sin inställelse.

Beslut om ersättning meddelas av rätten, *om ersättningen avser inställelse inför rätten. I andra fall beslutar förvaltaren om ersättning. Förskott får beviljas på ersättningen. Ett beslut enligt detta stycke gäller omedelbart, om inte något annat förordnas.*

Om förvaltaren vägrar ersättning eller förskott på ersättning med begärt belopp enligt denna paragraf, får den som framställt begäran hänskjuta fråga till rättens prövning.

7 kap.

12 §⁵

Förvaltaren *skall* snarast ta hand om gäldenärens bo med *det räkenskaps-*

Förvaltaren *ska* snarast ta hand om gäldenärens bo med *dess räkenskaps-*

⁵ Senaste lydelse 1995:793.

material och de andra handlingar som rör boet. Om gäldenären är eller under det senaste året före konkursansökningen har varit bokföringskyldig, skall förvaltaren i det omhändertagna räkenskapsmaterialet på lämpligt sätt ange dagen för omhändertagandet.

Den som på uppdrag av gäldenären har upprättat *räkenskapsmaterial rörande* gäldenärens bo är skyldig att lämna *ut materialet* till förvaltaren i gäldenärens konkurs.

information och annat material som rör boet.

Om gäldenären är bokföringskyldig eller under det senaste året före konkursansökan har varit det, ska förvaltaren i den omhändertagna räkenskapsinformationen på lämpligt sätt ange dagen för omhändertagandet.

Den som på uppdrag av gäldenären har upprättat *räkenskapsinformation om* gäldenärens bo är skyldig att lämna *den* till förvaltaren.

13 §⁶

Förvaltaren ska upprätta en bouppteckning. I *denna* ska boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. *Bouppteckningen* ska vidare *inhålla* uppgift om varje borgenärs namn och *postadress*.

Om det finns anledning, ska bouppteckningen också innehålla uppgift om egendom som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands. Om gäldenären har uppgett att sådan egendom saknas, ska bouppteckningen innehålla uppgift om detta.

I den utsträckning det behövs ska bouppteckningen också innehålla en förteckning över *dels räkenskapsmaterial, dels andra handlingar* som rör boet.

Bouppteckningen ska av *förvaltaren ges* in till rätten och tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före *edgångssammanträdet*.

Förvaltaren ska upprätta en bouppteckning. I *den* ska boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. *I bouppteckningen* ska vidare *boets skulder tas upp med* uppgift om varje borgenärs namn och *adress*. *Bouppteckningen* ska *dessutom innehålla en bedömning av om utdelning kan förväntas i konkursen*.

I den utsträckning det behövs ska bouppteckningen också innehålla en förteckning över *boets räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

Förvaltaren ska *ge in bouppteckningen* till rätten och tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före *bouppteckningssammanträdet*.

⁶ Senaste lydelse 2020:1031.

Har en av gäldenären underskriven bouppteckning förut getts in till rätten, behöver någon ny bouppteckning inte upprättas, om förvaltaren anser att denna är tillförlitlig. I så fall ska förvaltaren snarast anmäla det till rätten och tillsynsmyndigheten.

Om bevakningsförfarande ska äga rum och någon bouppteckning *ännu inte har getts in* till rätten, ska förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs *postadress* till rätten och tillsynsmyndigheten. I konkurs hos *en bank eller ett kreditmarknadsföretag* ska till bouppteckningen eller borgenärsförteckningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett *livförsäkringsbolags* eller ett tjänstepensionsföretags konkurs ska på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar.

Om ett bevakningsförfarande ska äga rum och *det ännu inte har getts in* någon bouppteckning till rätten, ska förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs *adress* till rätten och tillsynsmyndigheten. I konkurs hos *ett kreditinstitut* ska till bouppteckningen eller borgenärsförteckningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs, om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett *livförsäkringsföretags* eller ett tjänstepensionsföretags konkurs ska på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar.

14 §⁷

Förvaltaren får, *om det behövs*, begära handräckning av *kronofogdemyndigheten* för att *kunna* omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo med *det räkenskapsmaterial* och *de andra handlingar* som rör boet. Detsamma gäller *sådant räkenskapsmaterial* som avses i 12 § *andra* stycket. *Kronofogdemyndigheten* får då *genomsöka hus, rum eller förvaringsställen* och, *om tillträde behövs till något utrymme* som är *tillslutet, låta öppna lås* eller *ta sig in*

Förvaltaren får begära handräckning av *Kronofogdemyndigheten* för att omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo med *dess räkenskapsinformation* och *annat material* som rör boet. Detsamma gäller *sådan räkenskapsinformation* som avses i 12 § *tredje* stycket.

⁷ Senaste lydelse 1995:793.

på annat sätt. Kronofogdemyndigheten får även i övrigt använda tvång i den mån det behövs för det avsedda ändamålet och det kan anses befogat med hänsyn till omständigheterna. Våld mot person får dock brukas endast om kronofogdemyndigheten möter motstånd och i den mån det med hänsyn till ändamålet med ingripandet kan anses försvarligt.

I fråga om överklagande av kronofogdemyndighetens beslut eller åtgärd enligt första stycket tillämpas bestämmelserna i utökningsbalken om talan mot utmätning i allmänhet.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande. Om förvaltaren begär det, ska Kronofogdemyndigheten inte i förväg underrätta den som åtgärden riktas mot.

19 §⁸

Förvaltaren ska, oavsett vad som gäller i fråga om bokföringsskyldighet för gäldenären, löpande bokföra in- och utbetalningar, om inte god redovisnings- sed kräver att bokföringen sker på något annat sätt.

Förvaltaren ska bevara *räkenskaps- materialet* under minst sju år från utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. I övrigt tillämpas 7 kap. bokföringslagen (1999:1078).

Förvaltaren ska bevara *räkenskaps- informationen* under minst sju år från utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. I övrigt tillämpas 7 kap. bokföringslagen (1999:1078).

Första stycket medför inte någon inskränkning i den bokföringsskyldighet som kan vara särskilt föreskriven för att möjliggöra kontroll över viss verksamhet.

Beträffande skyldighet att sörja för underlag för deklarations- och upp- giftsskyldighet och för kontroll därav finns särskilda bestämmelser.

När det gäller skyldighet att ta fram underlag för deklarations- och upp- giftsskyldighet och för kontroll av sådant underlag finns särskilda be- stämmelser.

20 §⁹

Om konkursen inte är avslutad *då sex månader har förflutit efter edgångs- sammanträdet, skall* förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndig- heten *avlämna en berättelse, i vilken*

Om konkursen inte är avslutad *vid utgången av den sjätte kalender- månaden efter konkursbeslutet, ska* förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten *ge in en be-*

⁸ Senaste lydelse 2010:1512.

⁹ Senaste lydelse 2004:431.

alla de åtgärder som har vidtagits för att avsluta konkursen *skall* anges *noggrant*. *Berättelsen skall* innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under *den gångna* perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. *Har* pengar under någon del av denna period *stått inne* i bank eller kreditmarknadsföretag, *skall* till berättelsen bifogas en av banken eller kreditmarknadsföretaget *bestyrkt uppgift på de insättningar och uttag som har förekommit*.

Senare under konkursen *skall* förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod *avge* en *sådan berättelse som sägs i första stycket* för den senaste perioden. *Denna skall* även innehålla *fullständiga* upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats.

Förvaltaren *skall* snarast skicka en kopia av *berättelsen* till rätten.

rättelse (*halvårsberättelse*), där alla de åtgärder som har vidtagits *och som återstår att vidta* för att avsluta konkursen *ska* anges. *Halvårsberättelsen ska* innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. *Om* pengar under någon del av denna period *har varit insatta i ett kreditinstitut, ska* till berättelsen bifogas *kontoutdrag från institutet för hela perioden*.

Senare under konkursen *ska* förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod *lämna* en *halvårsberättelse* för den senaste perioden. *Halvårsberättelsen ska då* även innehålla upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats *och en bedömning av när den kan avslutas*.

Förvaltaren *ska* snarast skicka en kopia av *halvårsberättelsen* till rätten.

22 §¹⁰

Om det vid konkursens avslutande finns några hinder mot att det räkenskapsmaterial och de andra handlingar rörande boet som förvaltaren har tagit hand om återställs till gäldenären, skall de överlämnas till tillsynsmyndigheten, om inte förvaltaren anser att han bör bevara dem. Handlingarna skall bevaras i enlighet med vad som i varje särskilt fall gäller om arkivering.

När konkursen avslutas, ska förvaltaren till gäldenären återställa räkenskapsinformation och annat material som rör boet och som förvaltaren har tagit hand om eller, om det inte är möjligt, bevara materialet. Materialet ska bevaras i enlighet med vad som i varje särskilt fall gäller om arkivering.

28 §¹¹

Tillsynsmyndigheten *skall* ha tillgång till *det räkenskapsmaterial och de andra handlingar* som rör boet.

Tillsynsmyndigheten *ska* ha tillgång till *boets räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

¹⁰ Senaste lydelse 1995:793.

¹¹ Senaste lydelse 1995:793.

Tillsynsmyndigheten är skyldig att på begäran lämna upplysningar om boet och dess förvaltning till rätten, borgenärer, granskningsmän eller gäldenären.

30 §¹²

Om en borgenär begär det, *skall* rätten förordna en granskningsman att med de befogenheter som anges i denna lag övervaka förvaltningen på borgenärens vägnar. Till granskningsman *skall utses* den som borgenären föreslår, om han är lämplig.

Granskningsmannen *skall* ha tillgång till *det räkenskapsmaterial* och *de andra handlingar* som rör boet.

Om borgenären begär det, *skall* även en ersättare för granskningsmannen utses. Bestämmelserna om granskningsman gäller även för ersättaren.

Granskningsmannen skall entledigas om *han* eller borgenären *gör framställning* om det eller *om han* visar sig inte vara lämplig.

Ersättningen till granskningsmannen *skall* betalas av borgenären.

Om en borgenär begär det, *ska* rätten förordna en granskningsman att med de befogenheter som anges i denna lag övervaka förvaltningen på borgenärens vägnar. Till granskningsman *ska* den som borgenären föreslår *utses*, om han *eller hon* är lämplig.

Granskningsmannen *ska* ha tillgång till *boets räkenskapsinformation* och *annat material* som rör boet.

Om borgenären begär det, *ska* även en ersättare för granskningsmannen utses. Bestämmelserna om granskningsman gäller även för ersättaren.

Rätten ska entlediga granskningsmannen om *denne* eller borgenären *begär* det eller om *granskningsmannen* visar sig inte vara lämplig.

Ersättningen till granskningsmannen *ska* betalas av borgenären.

8 kap.

2 §

Har gäldenären drivit en rörelse, får förvaltaren, om det lagligen kan ske, fortsätta rörelsen för konkursboets räkning i den *mån* det är ändamålsenligt. Detsamma gäller om förvaltaren sedan rörelsen har lagts ned vill återuppta *denna*. Rörelsen får dock fortsättas längre tid än ett år från *edgångssammanträdet* endast om det finns särskilda skäl för det.

Om gäldenären *har* drivit en rörelse, får förvaltaren, om det lagligen kan ske, fortsätta rörelsen för konkursboets räkning i den *utsträckning* det är ändamålsenligt. Detsamma gäller om förvaltaren sedan rörelsen har lagts ned vill återuppta *den*. Rörelsen får dock fortsättas längre tid än ett år från *konkursbeslutet* endast om det finns särskilda skäl för det.

9 §

Bestämmelserna i 6 § fjärde stycket tillämpas även när lös egendom som tillhör gäldenären *skall* säljas exekutivt under konkursen. I ett sådant fall

När lös egendom som tillhör gäldenären *ska* säljas exekutivt under konkursen *tillämpas 6 § fjärde stycket*. I ett sådant fall *ska* förvaltaren

¹² Senaste lydelse 1995:793.

skall förvaltaren dessutom, i *den mån* det behövs, i ärendet föra talan för de borgenärer som har förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979) och *skriftligen* underrätta sådan borgenär om ett yrkande som *han* framställer på *dennes* vägnar.

dessutom, om det behövs, i ärendet föra talan för de borgenärer som har förmånsrätt enligt 10 *eller 10 a* § förmånsrättslagen (1970:979) och underrätta *en* sådan borgenär om ett yrkande som *förvaltaren* framställer på *den borgenärens* vägnar.

10 §¹³

En borgenär som innehar lös egendom med handpanträtt får själv ombesörja att egendomen säljs på auktion. En sådan försäljning får dock inte utan förvaltarens samtycke *äga rum* tidigare än fyra veckor efter *edgångssammanträdet*. Borgenären ska minst en vecka innan *han* vidtar åtgärd för *egendomens försäljning* ge förvaltaren tillfälle att lösa in egendomen. Om det är fråga om ett fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg, ska egendomen säljas exekutivt.

Finansiella instrument, valuta och sådant guld som har ställts som säkerhet till en central motpart och som uppfyller kraven i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 153/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för krav på centrala motparter får omedelbart säljas eller realiserar genom avräkning av en borgenär som har egendomen som säkerhet, om det sker på ett affärsmässigt rimligt sätt. Det samma gäller fordringar som uppkommit på grund av att ett kreditinstitut, eller ett motsvarande utländskt institut, har beviljat ett penninglån. *Består* säkerheten av

En borgenär som innehar lös egendom med handpanträtt får själv ombesörja att egendomen säljs på auktion. En sådan försäljning får dock inte utan förvaltarens samtycke *ske* tidigare än fyra veckor efter *boupp-teckningssammanträdet*. Borgenären ska minst en vecka innan *borgenären* vidtar *någon* åtgärd för *att sälja egendomen* ge förvaltaren tillfälle att lösa in egendomen. Om det är fråga om ett fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg, ska egendomen säljas exekutivt.

Finansiella instrument, valuta och sådant guld som har ställts som säkerhet till en central motpart och som uppfyller kraven i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 153/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för krav på centrala motparter får omedelbart säljas eller realiserar genom avräkning av en borgenär som har egendomen som säkerhet, om det sker på ett affärsmässigt rimligt sätt. Det samma gäller fordringar som uppkommit på grund av att ett kreditinstitut, eller ett motsvarande utländskt institut, har beviljat ett penninglån. *Om* säkerheten *består* av

¹³ Senaste lydelse 2014:513.

onoterade aktier i konkursgäldenärens dotterbolag, ska borgenären dock först fråga förvaltaren om konkursboet vill lösa in aktierna.

Borgenären ska minst tre veckor i förväg underrätta förvaltaren om tid och plats för en auktion som inte hålls i exekutiv ordning.

Har egendomen sålts på annat sätt än exekutivt, ska borgenären för förvaltaren redovisa vad som har flutit in.

Vill inte borgenären själv sälja egendomen, får förvaltaren ombesörja försäljningen. En in-teckning i luftfartyg eller i reservdelar till luftfartyg som har lämnats som pant av den in-tecknade egendomens ägare får dock inte säljas av förvaltaren. Han får bara låta sälja den rätt till andel i in-teckningen som enligt vad som är särskilt föreskrivet kan tillkomma gäldenären.

onoterade aktier i konkursgäldenärens dotterbolag, ska borgenären dock först fråga förvaltaren om konkursboet vill lösa in aktierna.

Om egendomen har sålts på annat sätt än exekutivt, ska borgenären redovisa för förvaltaren vad som har flutit in.

Om borgenären inte själv vill sälja egendomen, får förvaltaren ombesörja försäljningen. En in-teckning i luftfartyg eller i reservdelar till luftfartyg som har lämnats som pant av den in-tecknade egendomens ägare får dock inte säljas av förvaltaren. Förvaltaren får bara låta sälja den rätt till andel i in-teckningen som enligt vad som är särskilt föreskrivet kan tillkomma gäldenären.

9 kap.

5 §¹⁴

En borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom behöver inte bevaka *fordringen* för att få rätt till betalning ur den pantsatta egendomen.

En borgenär som har en fordran hos *en bank eller ett kreditmarknadsföretag* på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i *ett sådant instituts* konkurs, om uppgift om *fordringen* har lämnats enligt 7 kap. 13 § *sjätte* stycket. Detsamma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett *livförsäkringsbolags* eller ett tjänstepensionsföretags konkurs, om uppgift om *fordringen* lämnats enligt det angivna lagrummet.

En borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom behöver inte bevaka *fordran* för att få rätt till betalning ur den pantsatta egendomen.

En borgenär som har en fordran hos *ett kreditinstitut* på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i *institutets* konkurs, om uppgift om *fordran* har lämnats enligt 7 kap. 13 § *femte* stycket. Detsamma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett *livförsäkringsföretags* eller ett tjänstepensionsföretags konkurs, om uppgift om *fordran* lämnats enligt det angivna lagrummet.

¹⁴ Senaste lydelse 2020:1031.

6 §

I bevakningsinlagan skall fordringens belopp anges, om det är möjligt. Grunden för fordringen skall framgå tydligt. Om förmånsrätt yrkas, skall borgenären också tydligt ange grunden för den. Inlagan skall vara egenhändigt undertecknad av borgenären eller borgenärens ombud.

Vid bevakningsinlagan skall borgenären i original eller bestyrkt kopia bifoga de handlingar som han vill åberopa till stöd för sitt anspråk.

Bevakningsinlagan och de handlingar som har bifogats denna skall ges in i två exemplar.

I bevakningen ska borgenären ange fordrans belopp, om det är möjligt, och tydligt ange grunden för fordran. Om borgenären yrkar förmånsrätt, ska även grunden för den tydligt anges.

Till bevakningen ska borgenären bifoga de handlingar som åberopas till stöd för anspråket.

7 §

Genast efter bevakningstidens utgång skall rätten överlämna det ena exemplaret av de inkomna bevakningshandlingarna till förvaltaren.

Förvaltaren skall skyndsamt upprätta en förteckning över de fordringar som har bevakats. För varje fordran anges dess belopp och, om förmånsrätt har yrkats, den åberopade grunden därför samt den plats i förmånsrättsordningen som fordringen får enligt borgenärens yrkande.

Kopior av förteckningen skall skickas till rätten och tillsynsmyndigheten.

Rätten ska genast efter bevakningstidens utgång se till att förvaltaren får del av de inkomna bevakningshandlingarna.

Förvaltaren ska skyndsamt upprätta en förteckning över de fordringar som har bevakats. För varje fordran ska beloppet anges och, om förmånsrätt har yrkats, den åberopade grunden för den samt den plats i förmånsrättsordningen som fordran får enligt borgenärens yrkande.

Förvaltaren ska skicka en kopia av förteckningen till rätten och tillsynsmyndigheten.

8 §

När rätten beslutar att bevakning skall äga rum, skall rätten samtidigt, efter samråd med förvaltaren, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningarna,

2. var de till förvaltaren överlämnade bevakningshandlingarna skall hållas tillgängliga för granskning,

3. tidpunkten för det förliknings-sammanträde som skall hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Om det visar sig vara lämpligare, får ett beslut enligt första stycket fattas senare, dock senast vid bevakningstidens utgång.

När rätten beslutar att bevakning ska äga rum, ska rätten samtidigt, efter samråd med förvaltaren, bestämma

2. var de till förvaltaren tillställda bevakningshandlingarna ska hållas tillgängliga för granskning, och

3. tidpunkten för det förliknings-sammanträde som ska hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Anmärkningstiden *skall* bestämmas så att den utgör minst två och högst fyra veckor räknat från bevakningstidens utgång. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får en längre anmärkningstid fastställas. Förlikningssammanträdet får inte hållas tidigare än två eller senare än fyra veckor från utgången av anmärkningstiden.

Underrättelser om vad rätten har bestämt enligt denna paragraf skall tillställas förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären *samt* de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen.

Anmärkningstiden *ska* bestämmas så att den utgör minst två och högst fyra veckor räknat från bevakningstidens utgång. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får en längre anmärkningstid fastställas. Förlikningssammanträdet får inte hållas tidigare än två eller senare än fyra veckor från utgången av anmärkningstiden.

Rätten ska underrätta förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären *och* de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen *om vad rätten har bestämt enligt denna paragraf.*

9 §

Förvaltaren *skall* granska *bevakningshandlingarna och, om han finner anledning till anmärkning mot något yrkande om betalnings- eller förmånsrätt, skriftligen anmäla det till rätten inom den tid som har bestämts enligt 8 § första stycket 1. I anmärkningsskriften skall grunden för anmärkningen anges tydligt. Skriften skall vara egenhändigt undertecknad av förvaltaren eller dennes ombud.*

Även en borgenär som har bevakat en fordran i konkursen och gäldenären får framställa anmärkning mot en bevakning. En sådan anmärkning *skall* framställas inom den tid och på det sätt som anges i första stycket.

Anmärkningsskriften och de handlingar som åberopas till stöd för anmärkningen skall ges in i två exemplar.

Förvaltaren *ska* granska *bevakningarna. Om förvaltaren finner anledning till anmärkning mot något yrkande om betalnings- eller förmånsrätt, ska han eller hon skriftligen anmäla det till rätten inom den tid som har bestämts enligt 8 § första stycket 1. I anmärkningen ska grunden för den anges tydligt.*

Även en borgenär som har bevakat en fordran i konkursen och gäldenären får framställa anmärkning mot en bevakning. En sådan anmärkning *ska* framställas inom den tid och på det sätt som anges i första stycket.

21 §

När en fordran har efterbevakats, *skall* rätten så snart som avgiften enligt 20 § andra stycket har *betalts överlämna det ena exemplaret av bevakningshandlingarna till förvaltaren*

När en fordran har efterbevakats, *ska* rätten så snart som avgiften enligt 20 § andra stycket har *betalats se till att förvaltaren får del av bevakningshandlingarna och, efter samråd med*

och, efter samråd med denne, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningen,
2. var de till förvaltaren *överlämnade* bevakningshandlingarna *skall* hållas tillgängliga för granskning,
3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som *skall* hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Anmärkningstiden *skall* bestämmas så att den utgör minst två och högst fem veckor räknat från den dag *då* avgiften enligt 20 § andra stycket betalades. Förlikningssammanträdet inför rätten *skall* hållas inom fyra veckor från anmärkningstidens utgång.

Underrättelser om att en fordran har efterbevakats och vad rätten har bestämt enligt första stycket skall tillställas förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären *samt* de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen.

denne, bestämma

2. var de till förvaltaren *tillställda* bevakningshandlingarna *ska* hållas tillgängliga för granskning, *och*
3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som *ska* hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Anmärkningstiden *ska* bestämmas så att den utgör minst två och högst fem veckor från den dag avgiften enligt 20 § andra stycket betalades. Förlikningssammanträdet inför rätten *ska* hållas inom fyra veckor från anmärkningstidens utgång.

Rätten ska underrätta förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären *och* de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen *om att en fordran har efterbevakats och vad rätten har bestämt enligt första stycket.*

10 kap.

2 §

Konkursen får inte avskrivas enligt 1 § förrän bouppteckningen har *beedigats* och förvaltaren har *fullgjort vad som åligger honom enligt 7 kap. 15 §.*

Om det finns något hinder mot att bouppteckningsed avläggs av gäldenären eller någon annan inom skälig tid och om det saknas anledning att anta att det genom *edgången* skulle visa sig att tillgångar *finns* till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, får konkursen avskrivas trots att *edgången* inte har *fullgjorts*.

Konkursen får inte avskrivas enligt 1 § förrän bouppteckningen har *bekräftats* och förvaltaren har *lämnat sin förvaltarberättelse.*

Om bouppteckningen inte kan bekräftas av gäldenären eller någon annan inom skälig tid och om det saknas anledning att anta att det genom *bekräftelsen* skulle visa sig att *det finns* tillgångar till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, får konkursen avskrivas trots att *någon bekräftelse* inte har *lämnats*.

11 kap.

12 §

En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om *han* inte gör anspråk på medlen inom *två* år räknat från

1. dagen då beslutet att fastställa utdelningen *vann* laga kraft, eller

2. den senare dag då borgenären blev ställa säkerhet.

De medel som borgenär har förlorat sin rätt till *skall* fördelas mellan de borgenärer som har bevarat sin rätt och i andra hand överlämnas till gäldenären.

En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om *borgenären* inte gör anspråk på medlen inom *ett* år räknat från

1. dagen då beslutet att fastställa utdelningen *fick* laga kraft, eller

berättigad att lyfta medlen utan att

De medel som *en* borgenär har förlorat sin rätt till *ska* fördelas mellan de borgenärer som har bevarat sin rätt och i andra hand överlämnas till gäldenären.

13 a §¹⁵

Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 100 kronor *skall, såvida särskilda skäl inte föranleder annat*, beloppet inte betalas ut till *honom, utan* fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte tillgodosetts fullt ut.

Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 300 kronor *ska* beloppet inte betalas ut till *borgenären, om det inte finns särskilda skäl för det. Beloppet ska i stället* fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte *har* tillgodosetts fullt ut.

21 §¹⁶

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får *han* dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att *föreskrifterna i det föregående* i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om *han* inte gör anspråk på medlen inom *två* år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att *han* har *skickat medlen* till borgenären.

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att *ett* förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får *förvaltaren* dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att *föregående bestämmelser* i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om *borgenären* inte gör anspråk på medlen inom *ett* år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att *medlen* har *skickats* till borgenären.

¹⁵ Senaste lydelse 1990:1072.

¹⁶ Senaste lydelse 1990:1072.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte *förlår* till betalning av de *därmed förenade kostnaderna*.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte *räcker* till betalning av de *kostnader som är förenade med detta*.

12 kap.

8 §

Om ackordsförslaget tas upp, *skall* borgenärerna *genast kallas* till ett sammanträde *inför rätten* för att pröva förslaget. Innan gäldenären har *avlagt ed enligt 6 kap. 3 §*, får kallelse utfärdas endast om det finns synnerliga skäl för det. Kallelsen *till sammanträdet skall* kungöras.

Om ackordsförslaget tas upp, *ska rätten genast kalla* borgenärerna till ett sammanträde för att pröva förslaget. Innan gäldenären har *bekräftat bouppteckningen*, får kallelse utfärdas endast om det finns synnerliga skäl för det. Kallelsen *ska* kungöras.

Sammanträdet får inte hållas tidigare än tre veckor efter det att ackordsförslaget togs upp och inte heller innan tvistefrågor som har uppkommit genom anmärkningar mot bevakade fordringar har handlagts vid förliknings-sammanträdet.

10 §

Vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget *bör* förvaltaren närvara. Om gäldenären inte kan infinna sig personligen, *bör* han *skicka ett* ombud.

Vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget *ska* förvaltaren närvara. Om gäldenären inte kan infinna sig personligen, *bör* han *eller hon inställa sig genom* ombud.

Förvaltaren *skall* tillhandahålla en förteckning över de borgenärer som har rätt att rösta i ackordsfrågan, med uppgift om de fordringsbelopp för vilka rösträtt får utövas. *Har* det mot någon av dessa fordringar framställts anmärkning som inte har prövats eller *har, om* efterbevakning har skett, anmärkningstiden ännu inte gått ut, *skall* det särskilt anges i förteckningen.

Förvaltaren *ska* tillhandahålla en förteckning över de borgenärer som har rätt att rösta i ackordsfrågan, med uppgift om de fordringsbelopp för vilka rösträtt får utövas. *Om* det mot någon av dessa fordringar *har* framställts *en* anmärkning som inte har prövats eller *för det fall* efterbevakning har skett, anmärkningstiden ännu inte *har* gått ut, *ska* det särskilt anges i förteckningen.

Om gäldenären inte har *avlagt ed enligt 6 kap. 3 §*, *skall* anledningen till det uppges vid sammanträdet.

Om gäldenären inte har *bekräftat bouppteckningen*, *ska* anledningen till det uppges vid sammanträdet.

15 kap.

1 §

Kungörelsen om konkursbeslutet skall införas i Post- och Inrikes Tidningar och, enligt vad som föreskrivs i 3 § lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m., i ortstidning.

När ett beslut eller en åtgärd i något annat fall än som sägs i första stycket eller i 8 kap. 11 § skall kungöras enligt denna lag, skall kungörelsen införas i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som rätten bestämmer.

Kungörelser enligt denna lag ska ske i Post- och Inrikes Tidningar. Om det finns särskilda skäl får en kungörelse ske även på annat sätt.

Dagen för kungörande enligt denna lag är den dag då kungörelsen infördes i Post- och Inrikes Tidningar.

I 8 kap. 11–13 §§ finns särskilda bestämmelser om kungörande av auktion i vissa fall.

4 §

Skriftliga kallelser och underrättelser enligt denna lag sänds med posten i vanligt brev till mottagaren under hans senaste kända postadress, om inte något annat följer av särskilda föreskrifter om delgivning.

Skall någon enligt en föreskrift i lagen beredas tillfälle att yttra sig i en viss fråga, får delgivning äga rum.

Skriftliga kallelser och underrättelser enligt denna lag ska ske med post eller på något annat lämpligt sätt, om inte något annat följer av särskilda föreskrifter om delgivning.

Om förvaltaren ska underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Om konkursen har beslutats före ikraftträdandet gäller 2 kap. 24 §, 6 kap. 3–5 §§ och 11 kap. 12, 13 a och 21 §§ i deras äldre lydelse.
 3. De nya 6 kap. 2 a, 2 b och 5 a §§ gäller endast i en konkurs som har beslutats efter ikraftträdandet.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §²

Om en tillståndshavare avlider, försätts i konkurs eller får en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen, får rörelsen fortsättas under högst ett år. Om rörelsen fortsätter, ska det finnas en föreståndare enligt 3 § för denna.

Om det inte redan finns en godkänd föreståndare, ska inom två månader från dödsfallet, *edgångssammanträdet* eller beslutet om förvaltare ansökan göras om godkännande av föreståndare. Godkänns inte föreståndaren, ska Polismyndigheten lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av en annan föreståndare. Godkänns inte heller den andra föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att *beslut* i ärendet *vann* laga kraft.

Görs inte ansökan som avses i andra stycket inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden gick ut.

Om det inte redan finns en godkänd föreståndare, ska inom två månader från dödsfallet, *konkursbeslutet* eller beslutet om förvaltare *en* ansökan göras om godkännande av föreståndare. Godkänns inte föreståndaren, ska Polismyndigheten lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av en annan föreståndare. Godkänns inte heller den andra föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att *beslutet* i ärendet *fick* laga kraft.

Om inte *den* ansökan som avses i andra stycket *görs* inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden gick ut.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Den äldre lydelsen av 6 § gäller fortfarande när en tillståndshavare har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:599.

² Senaste lydelse 2014:607.

2.3 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 10 § sparbankslagen (1987:619)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

10 §²

Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 9 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1 eller 2 § trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5–7 §§. Efter utgången av den tid som anges i 9 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträde*.

Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 9 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1 eller 2 § trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5–7 §§. Efter utgången av den tid som anges i 9 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Den äldre lydelsen av 9 kap. 10 § gäller fortfarande när en bank har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

² Senaste lydelse 2004:304.

2.4 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

5 §

Sådan talan för stiftelsens räkning enligt 1 eller 2 § som inte grundas på brott *kan* inte väckas mot

En talan för stiftelsens räkning enligt 1 eller 2 § som inte grundas på brott *får* inte väckas mot

1. en styrelseledamot eller förvaltaren sedan tre år har förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan fattades eller vidtogs, eller

2. en revisor sedan tre år har förflutit från det att revisionsberättelsen kom styrelsen eller förvaltaren till handa.

Utan hinder av bestämmelserna i första stycket får stiftelsens konkursbo väcka talan, om konkursansökan har gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut. Efter utgången av nämnda tid kan sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträdet.

Trots första stycket får stiftelsens konkursbo väcka talan, om konkursansökan har gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut. Efter utgången av nämnda tid får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från konkursbeslutet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Den äldre lydelsen av 5 kap. 5 § gäller fortfarande när en stiftelse har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion dels att 2 kap. 1 § ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. Ansökan ska göras skriftligen hos den tingsrätt där gäldenären *bör svara* i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet. *Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.*

En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. Ansökan ska göras skriftligen till den tingsrätt där gäldenären *svarar* i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet.

I ansökan ska sökanden ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

I 3 och 4 §§ lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll.

1 a §

En ansökan enligt 1 § ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.

Om ansökan ges in elektroniskt, ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

¹ Senaste lydelse 2017:481.

2.6 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 29 kap. 14 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 kap.

14 §

Om bolaget har försatts i konkurs efter en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 13 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 7, 8 eller 10 §. Efter utgången av den tid som anges i 13 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträde*.

Om bolaget har försatts i konkurs efter en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 13 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 7, 8 eller 10 §. Efter utgången av den tid som anges i 13 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Den äldre lydelsen av 29 kap. 14 § gäller fortfarande när ett bolag har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Bilaga¹

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<u>Organ</u>	<u>Verksamhet</u>
Internationella Handelshögskolan i Jönköping Aktiebolag	all verksamhet
Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis (SFS 2010:500)

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<u>Organ</u>	<u>Verksamhet</u>
Internationella Handelshögskolan i Jönköping Aktiebolag	all verksamhet

¹ Senaste lydelse 2017:1076.

Konkursförvaltare

*verksamhet i en konkurs som rör
bekräftelse av bouppteckning (SFS
1987:672)*

Kungliga Svenska Aeroklubben

besiktning och tillsyn av luftfartyg
samt utfärdande och förnyande av
luftvärdighetsbevis och miljövårdig-
hetsbevis (SFS 2010:500)

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 21 kap. 13 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap.

13 §

Om föreningen har försatts i konkurs på en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 12 § har gått ut, får konkursboet föra en talan enligt 1–3 §§ trots 6, 7 och 9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 12 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträdet*.

Om föreningen har försatts i konkurs på en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 12 § har gått ut, får konkursboet föra en talan enligt 1–3 §§ trots 6, 7 och 9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 12 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
 2. Den äldre lydelsen av 21 kap. 13 § gäller fortfarande när en förening har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Sedan införandet av den nuvarande konkurslagen för över trettio år sedan har en modernisering och effektivisering av konkursförfarandet övervägts vid flera tillfällen, bl.a. av Domstolsutredningen (SOU 1991:106), Konkurstillsynsutredningen (SOU 2000:62) och 2007 års Insolvensutredning (SOU 2010:2) och av Domstolsverket och Kronofogdemyndigheten (rapporten En mer rationell konkurshantering, 2013). I huvudsak har dessa förslag inte lett till lagstiftning.

Den 20 juni 2019 antogs direktivet (EU) 2019/1023 om ramverk för förebyggande rekonstruktion, om skuldavskrivning och näringsförbud, och om åtgärder för att göra förfaranden rörande rekonstruktion, insolvens och skuldavskrivning effektivare samt om ändring av direktiv (EU) 2017/1132 (2019 års insolvensdirektiv). Direktivet rör bl.a. effektivisering av handläggningen av insolvensrättsliga förfaranden, inklusive konkurs.

I Justitiedepartementet har därefter departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31) tagits fram. I promemorian lämnas förslag om ett mer effektivt och ändamålsenligt konkursförfarande. I promemorian behandlas bl.a. åtskilliga frågor i ovan nämnda betänkanden och rapport samt vissa delar av 2019 års insolvensdirektiv. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1* och promemorians lagförslag i relevanta delar finns i *bilaga 2*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2019/04217).

I lagrådsremissen behandlas vissa av förslagen i departementspromemorian. Förslagen i övrigt bereds vidare i Regeringskansliet.

4 En effektivare konkurshantering

4.1 En kort beskrivning av förfarandet

En gäldenär som är på obestånd (insolvent) kan försättas i konkurs. Det gäller både fysiska och juridiska personer. Konkursförfarandet regleras framför allt i konkurslagen (1987:672) och konkursförordningen (1987:916). I konkurslagen beskrivs en konkurs som att en gäldenärs samtliga borgenärer i ett sammanhang tvångsvis tar i anspråk gäldenärens samlade tillgångar för betalning av sina fordringar. Under konkursen omhändertas gäldenärens tillgångar för borgenärernas räkning av konkursboet (1 kap. 1 § konkurslagen).

En konkurs syftar bl.a. till att under ordnade former realisera gäldenärens tillgångar för att ge borgenärerna största möjliga utdelning. Ett sätt att beskriva en konkurs är som ett förfarande i olika steg som inleds med att gäldenären försätts i konkurs. Därefter ska bl.a. konkursboet utredas, fordringar klargöras, egendom säljas, eventuella tillgångar delas ut och konkursen sedan avslutas. Konkursregleringen beskriver vilka moment

som ska eller får utföras, vem som ska utföra dem och många gånger hur och när de ska utföras.

Tingsrätten beslutar att gäldenären ska försättas i konkurs, utser konkursförvaltare och har ett löpande konkursärende så länge konkursen pågår. Under förfarandet fattar tingsrätten beslut i många frågor och vidtar en rad åtgärder, t.ex. håller edgångssammanträde. Tingsrätten har även ansvaret för att avsluta konkursen.

Konkursförvaltaren har hand om förvaltningen av konkursboet och tar tillvara borgenärernas gemensamma intressen. Förvaltaren ska under förfarandet vidta alla åtgärder som främjar en förmånlig och snabb avveckling av boet. Förvaltaren ska upprätta bl.a. konkursbouppteckning, utdelningsförslag och slutredovisning.

Förvaltningen av boet står under tillsyn av Kronofogdemyndigheten. Tillsynsmyndigheten ska övervaka att förvaltningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och se till att avvecklingen av boet inte fördröjs i onödan.

Det kan konstateras att antalet konkurser i Sverige har ökat de senaste åren. Under 2018 inkom 10 730 konkursansökningar (14 procent fler än under 2017). Ökningen har sedan fortsatt, om än i lägre takt.

4.2 Det finns behov av en effektivisering

Ett första steg med fokus på effektivitet

Den insolvensrättsliga lagstiftningen, inklusive konkurslagstiftningen, fyller en viktig funktion i samhället. Den syftar till att tillhandahålla de verktyg som krävs för en effektiv hantering av företag i ekonomisk kris. Ett väl fungerande konkursförfarande förbättrar företagandets villkor, inte minst finansiering av och kreditgivning till företag, och i förlängningen ett sunt och konkurrenskraftigt näringsliv.

Konkursförfarandet behöver utvecklas och effektiviseras för att leva upp till samhällets och näringslivets krav. Att förfarandet är effektivt är till fördel för alla inblandade. Det bidrar till att borgenärerna snabbare kan få mer betalt och att gäldenärerna på nytt kan starta och driva verksamhet.

I promemorian lämnas förslag på hur flera av konkursförfarandets delar bör moderniseras. Det stora flertalet remissinstanser ställer sig bakom reformen och anser att det är angeläget att förfarandet effektiviseras. Det är emellertid en omfattande reform som föreslås och som i flera delar kräver noggranna överväganden och ytterligare förberedelse innan den kan genomföras fullt ut. Samtidigt finns det ett behov av att snabbt kunna vidta förändringar som kan effektivisera konkurshanteringen och bidra till ett bättre resursutnyttjande i domstolarnas verksamhet. Med allt fler konkursansökningar de senaste åren och en pågående pandemi i samhället är behovet av åtgärder angeläget. Enligt regeringen finns det därför anledning att som ett första steg gå vidare med vissa delar av reformen redan nu.

En digital konkurshantering

I den offentliga förvaltningens verksamhet och i kontakter med privatpersoner och företag ska digital hantering vara förstahandsvalet. Det pågår i flertalet offentliga verksamheter ett arbete med att utveckla digitala arbetssätt och kommunikationsvägar som syftar till att bl.a. ersätta papper

som den primära informationsbäraren. För såväl domstolarna som Kronofogdemyndigheten innefattar detta arbete att på olika sätt digitalisera mål- och ärendehantering. Det gäller både myndigheternas egen handläggning och deras kommunikation med parterna. Det kan handla om att ge parterna möjlighet att ansöka digitalt eller logga in i sitt ärende på myndighetens webbplats och att använda digital kommunikation vid delgivning och underrättelse under ärendets handläggning. Det pågår även arbete med att förbättra det digitala informationsutbytet mellan myndigheter.

Det är nödvändigt att även i de insolvensrättsliga förfarandena utveckla och modernisera arbetssätten för att effektivisera verksamheten och möta enskildas behov. Konkurslagen är drygt 30 år gammal. Det förfarande som lagen reglerar framstår dock i flera avseenden som avsevärt äldre. Inte minst präglas förfarandet av en omfattande pappershantering, och detaljregleringen av denna hantering är betydande. Det är enligt regeringens uppfattning tydligt att det finns ett stort behov av en modernisering. Det framstår därför som angeläget att ta bort onödiga formkrav i den konkursrättsliga lagstiftningen och förbättra möjligheterna till digital handläggning. Även rekonstruktionsförfarandet bör digitaliseras.

Ett effektivare sätt att bekräfta bouppteckningens uppgifter

En betydande del av den reform som presenteras i promemorian utgör förslag på en förändrad ansvarsfördelning, där uppgifter flyttas från tingsrätt till antingen Kronofogdemyndigheten eller konkursförvaltaren. Att domstolen är involverad i de flesta av stegen i handläggningskedjan är inte nödvändigt. Tvärtom är det tydligt att domstolen befattar sig med uppgifter som helt eller till största delen inte kräver dess kompetens. För att uppnå en mer effektiv och ändamålsenlig konkurshantering är det nödvändigt att renodla domstolens roll i handläggningskedjan. En uppgift som förekommer i varje konkurs och där en förändring i ansvarsfördelningen bör övervägas redan nu är den obligatoriska edgången, där gäldenärer och andra under straffansvar bekräftar riktigheten av uppgifterna i bouppteckningen.

Ytterligare åtgärder för att effektivisera konkursförfarandet

En konkurs syftar till att under ordnade former realisera gäldenärens tillgångar. För att kunna utreda konkursboet, klargöra skuldförhållanden och eventuella oegentligheter och i förlängningen nå ett så bra resultat som möjligt är gäldenärens bokföringshandlingar och förvaltarens berättelser av avgörande betydelse. En modernisering av bestämmelserna om dessa handlingar i konkurslagen kan effektivisera konkursförfarandet och förbättra berördas möjligheter att följa hur förvaltningen sköts och hur avvecklingen av konkursboet fortskrider.

Om det finns utdelningsbara tillgångar i konkursboet, avslutas konkursten genom utdelning. Konkursförvaltaren ska då upprätta ett förslag till utdelning och när utdelningen slutligt har fastställts betala ut medlen till borgenärerna. En modernisering av vissa regler om utbetalning kan leda till att konkurser kan avslutas snabbare och billigare.

5 Ökade möjligheter till digital kommunikation

5.1 Ansökan om konkurs

Regeringens förslag: En konkursansökan ska kunna ges in till tingsrätten i digital form. Den ska då skrivas under med en avancerad elektronisk underskrift.

Kravet på att en konkursansökan ska vara undertecknad ska inte gälla när den görs av en borgenär som företräder det allmänna.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få föreskriva undantag från det föreslagna underskriftskravet.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Göta hovrätt*, *Umeå tingsrätt*, *Stockholms universitet*, *Landsorganisationen i Sverige* och *Sveriges advokatsamfund*, är positiva till förslaget. *Malmö tingsrätt* anser att det bör framgå direkt av konkurslagen vilka krav som ställs på den elektroniska underskriften. *Domstolsverket* anser att det inte bör uppställas krav på säker ingivning av ansökningar som ges in av företrädare för det allmänna.

Skälen för regeringens förslag

En utveckling i samhället och i domstol mot att ansöka digitalt

Generellt har det blivit allt viktigare i samhället att kunna kommunicera digitalt. Myndigheter blir i större utsträckning tillgängliga via internet och flera har inrättat rutiner för olika e-tjänster. Det har sedan länge uttalats att den statliga förvaltningen ska vara ett föredöme som aktiv användare av informationsteknik och att digital hantering ska vara förstahandsval i kontakter med parter och andra enskilda (se prop. 1999/2000:86 s. 100 f., SOU 2018:25 s. 452 f. och prop. 2019/20:1 utgiftsområde 2 s. 91).

För att uppnå en mer digital hantering behöver lagstiftningen vara utformad så att den inte förhindrar detta. Ett krav på skriftlighet anses normalt inte utgöra hinder för en digital hantering (Ds 2003:29 s. 65 f. och 92 f.). Kravet på att ansökan ska egenhändigt undertecknas av sökanden innebär däremot i regel att det inte är möjligt med en digital ansökan (se t.ex. prop. 2011/12:126 s. 10 och prop. 2017/18:126 s. 21 f.).

Om digitala rutiner ska kunna införas, måste därför kravet på egenhändigt undertecknande antingen tas bort eller anpassas. I mål och ärenden i domstol har det historiskt uppställts ett krav på att den skrift som inleder förfarandet ska vara egenhändigt undertecknad. Detta krav har dock successivt kommit att begränsas. I allmän domstol togs i mitten av 1990-talet kravet i rättegångsbalken på undertecknande av överklagande bort (prop. 1993/94:190). En kort tid därefter infördes en ny lag om domstolsärenden i allmän domstol, som inte innehåller något krav på undertecknande av vare sig ansökan eller ett överklagande (prop. 1995/96:115). År 2013 togs kravet på egenhändigt undertecknande vid ansökan och över-

klagande bort i allmän förvaltningsdomstol (prop. 2012/13:45). Dessa förändringar har fallit väl ut. Den 1 januari 2021 togs kravet på undertecknande av åklagarens stämningsansökan i brottmål bort och rättegångsbalkens krav på undertecknande i övrigt anpassades så att det även kan uppfyllas med digitala medel (prop. 2019/20:189).

Det ska vara möjligt att ansöka om konkurs digitalt

En ansökan om konkurs görs enligt 2 kap. 1 § konkurslagen skriftligen hos tingsrätten. Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud. Kravet på undertecknande infördes först i den nuvarande konkurslagen (se prop. 1986/87:90 s. 188).

Det finns tydliga fördelar med att möjliggöra digital ansökan om konkurs. Genom en sådan ordning kan ansökningsförfarandet förenklas och handläggningen effektiviseras och göras mer säker. Till detta kommer att 2019 års insolvensdirektiv föreskriver att medlemsstaterna ska möjliggöra digital kommunikation i större omfattning (artikel 28). Konkurs är en mycket ingripande åtgärd för gäldenären och det är angeläget att förfarandet uppfyller högt ställda krav på rättssäkerhet. Det saknas därför skäl att nu överväga att helt ta bort kravet på underskrift. Regeringen anser att det i stället bör införas en möjlighet att skriva under en ansökan om konkurs elektroniskt. En sådan möjlighet finns redan i Danmark, se 237 a § konkursloven (6 januari 2014 nr 11) och i Finland, se 7 kap. 5 § konkurslagen (120/2004) och RP 26/2003 rd s. 91 f.

I samband med att det förekommit att någon förfalskat en gäldenärs ansökan och på så sätt fått gäldenären felaktigt försatt i konkurs har det framförts krav på att endast tillåta ansökningar som görs med elektronisk underskrift. Att helt övergå till digital ingivning och alltså förbjuda att ansökan görs på papper med traditionell underskrift skulle dock föra för långt. I de fall en enskild kan ansöka digitalt till domstolar och andra myndigheter utgör detta i regel ett alternativ till ingivning med post. Även om utvecklingen går i riktning mot att allt fler använder digital kommunikation, har inte alla gäldenärer tillgång till internet och personer med betalningssvårigheter kan dessutom ha svårt att få tillgång till e-legitimation och andra elektroniska identifieringsmöjligheter. Traditionellt ingivande kan vidare behöva ske i situationer där tekniken fallerar (jfr prop. 2017/18:126).

Kravet på egenhändigt undertecknande bör alltså vara kvar men kompletteras med en möjlighet att digitalt göra en ansökan som uppfyller tillräckliga krav på säkerhet. I likhet med vad som skett på andra håll bör det föreskrivas att en ansökan då ska ske med användande av en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 910/2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (jfr prop. 2015/16:72 s. 33 f.). Förslaget innebär att även ett ombud för sökanden kan ansöka digitalt. Fullmakten för ombudet kan ges in digitalt, se 12 kap. 8 § rättegångsbalken och prop. 2019/20:189 s. 139 f.

I promemorian föreslås att det elektroniska underskriftskravet kommer till uttryck genom att i konkurslagen hänvisa till den ovan nämnda EU-förordningen. *Malmö tingsrätt* anser att det bör framgå direkt av

konkurslagen vad som gäller. I annan lagstiftning där ansökan ska ske med en sådan avancerad elektronisk underskrift som anges i EU:s förordning om elektronisk identifiering har hänvisning genomgående använts (se t.ex. prop. 2019/20:189 s. 36). Regeringen anser att det saknas förutsättningar att nu göra på något annat sätt. Utgångspunkten är att s.k. statisk hänvisning – till skillnad från dynamisk – bör användas vid hänvisningar till EU-förordningar. Med det menas att hänvisningen görs till bestämmelsen i sin ursprungliga lydelse. Det innebär att ändringar som görs i förordningen efter den tidpunkt som pekas ut i hänvisningen inte kommer att påverka innebörden av bestämmelsen.

Undantag från kravet på underskrift av konkursansökan

Den typ av avancerad elektronisk identifiering som nu föreslås gälla vid digital ingivning av en konkursansökan är i första hand avsedd för enskilda i sina kontakter med myndigheter. När det gäller konkurs kan även det allmänna, t.ex. Skatteverket, vara sökande borgenär. Digital kommunikation mellan myndigheter och domstolar förekommer i allt större utsträckning. De system som kommunicerar med varandra är dock inte nödvändigtvis alltid utformade för att uppfylla EU-förordningens krav på elektronisk identifiering. Detta förhållande bör enligt regeringen inte behöva medföra att företrädare för det allmänna är förhindrade från att ansöka digitalt.

I promemorian föreslås att det i konkurslagen föreskrivs att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela undantag från kravet på att en konkursansökan ska undertecknas. Det föreslagna bemyndigandet gäller till sin lydelse visserligen samtliga ansökningar men det framgår av skälen till förslaget att det är avsett att användas vid ansökningar av borgenärer som företräder det allmänna, framför allt Skatteverket. Regeringen konstaterar att det i princip saknas möjlighet att ge bemyndiganden i konkursrättslig och processrättslig lagstiftning. Det är under alla förhållanden en fördel om det direkt av konkurslagen tydligt framgår vilka krav som ställs respektive inte ställs på en ansökan i detta avseende.

Enligt regeringen finns det skäl att i konkurslagen begränsa underskriftskravet till att gälla ansökningar av enskilda. För dessa bör det alltså i samtliga fall finnas ett krav på att ansökan är undertecknad, egenhändigt eller med en avancerad elektronisk underskrift. Att på detta sätt och i detta avseende göra skillnad på enskilda och det allmänna är inget nytt. Exempelvis uppställs i utsokningsbalken i dag ett krav på undertecknande av en ansökan om verkställighet (2 kap. 1 §). Detta krav gäller dock inte i allmänna mål, dvs. mål där staten eller en kommun söker verkställighet av sin fordran på gäldenären (2 kap. 30 §). Inte heller för åklagarens stämningansökan i brottmål ställs sedan den 1 januari i år krav på underskrift (se prop. 2019/20:189 s. 30 f.).

En konkursansökan som görs av det allmänna är av förklarliga skäl alltid en borgenärsansökan. För att någon ska kunna försättas i konkurs på grundval av en sådan ansökan krävs att gäldenären delgetts ansökan och, om han eller hon inte medger den, att frågan prövas vid ett sammanträde inför rätten. Handläggningen är alltså en annan än den som gäller när gäldenären själv ansöker om konkurs och ett konkursbeslut då ska

meddelas genast. De exempel som förekommit om att någon ger in en falsk ansökan i gäldenärens namn, aktualiseras alltså inte i den situationen att det allmänna i egenskap av borgenär ansöker om konkurs (se närmare promemorian s. 156 f.).

Även om det för företrädare för det allmänna, som *Domstolsverket* förordar, nu möjliggörs en ingivning utan särskilt föreskrivna krav på säkerhet måste naturligtvis även en digital ansökan av en myndighet ges in på ett sätt som uppfyller rimliga säkerhetskrav (se motsvarande bedömning i prop. 2019/20:189 s. 31). Det är dessutom även utan ett underskrifts-krav ofta lämpligt att det framgår vem som gett in ansökan, bl.a. för att rätten lättare ska kunna ta ställning till om det är en behörig företrädare för sökanden. Om det behövs, får rätten begära att den ingivna handlingen bekräftas av avsändaren, t.ex. genom att den egenhändigt undertecknas (33 kap. 2 a § rättegångsbalken och prop. 2019/20:189 s. 69).

5.2 Gäldenärens förteckning vid egen konkursansökan

Regeringens förslag: Bestämmelsen i konkurslagen om att gäldenären tillsammans med sin konkursansökan bör ge in en undertecknad förteckning över sin ekonomi ska tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: En konkursansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller dennes ombud (2 kap. 1 § första stycket konkurslagen). Det föreslås i avsnitt 5.1 att detta krav ska finnas kvar men att det ska kompletteras med en möjlighet att underteckna ansökan digitalt.

För en gäldenär som ansöker om konkurs finns det ytterligare ett underskriftskrav. Till ansökan bör gäldenären nämligen bifoga en underskriven förteckning över boets tillgångar och skulder med uppgift om varje borgenärs namn och adress samt om det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet (2 kap. 3 § första stycket konkurslagen).

Gäldenärsförteckningen har anor från tiden före 1734 års lag, långt innan det fanns någon motsvarighet till dagens konkursförvaltare. Enligt 1921 års konkurslag skulle gäldenären vid egen ansökan ge in en under edsförpliktelse underskriven förteckning. Detta syftade till att i vissa fall kunna underlåta en bouppteckning och en edgång, om konkursförvaltaren fann skäl att godta uppgifterna i förteckningen (NJA II 1921 s. 408).

Ordningen med edsförpliktelse togs bort vid införandet av den nuvarande konkurslagen. Som föreslås i avsnitt 8.1 ska konkursförvaltaren alltid upprätta en egen bouppteckning och gäldenären ska alltid bekräfta den bouppteckningen (eller i undantagsfall beediga den i tingsrätt). Det saknas då anledning att ställa krav på att gäldenärens förteckning ska undertecknas. Det är alltså ett onödigt formkrav som bör tas bort.

Promemorian går ett steg längre och föreslår att bestämmelsen om gäldenärens förteckning i sin helhet tas bort. Ingen remissinstans invänder mot förslaget. Det kan visserligen hävdas att tillgången till en förteckning

i undantagsfall skulle kunna underlätta förvaltarens arbete och möjligen även tingsrättens prövning (se NJA II 1921 s. 408 och prop. 1975:6 s. 167 f.). Bestämmelsen om att gäldenären ska ge in en förteckning är dock sedan länge endast en rekommendation. I praktiken ges någon förteckning aldrig in när gäldenären ansöker om konkurs och det har inte framkommit att detta skulle ha inneburit problem. Mot denna bakgrund anser även regeringen att det inte finns tillräckliga skäl att behålla rekommendationen till gäldenären om att ge in en förteckning över sin ekonomi. Bestämmelsen bör därför tas bort helt och hållet.

Det finns inte skäl att ta bort kravet i 2 kap. 3 § andra stycket konkurslagen på att bouppteckningen efter en avliden ska ges in när dödsboet efter denne begärs i konkurs. Det är i detta fall fråga om en bouppteckning enligt ärvdabalken, vars syfte i konkursärendet är att utgöra underlag för behörighetsfrågan. Att inte ge in en sådan upprättad bouppteckning kan föranleda avvísning av konkursansökan.

5.3 Bevakningshandlingar i en konkurs

Regeringens förslag: Kravet på egenhändigt undertecknande av bevakningar och anmärkningar ska tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det.

Skälen för regeringens förslag: I 9 kap. 6 § konkurslagen föreskrivs att en bevakning, dvs. den handling genom vilken en borgenär anmäler sin fordran i ett bevakningsförfarande, ska vara egenhändigt undertecknad. I 9 kap. 9 § konkurslagen föreskrivs att också en anmärkning ska vara egenhändigt undertecknad. I 9 kap. 11 § andra stycket konkurslagen anges att den som åberopar en ny omständighet i ett annat sammanhang än vid ett sammanträde inför rätten ska uppfylla samma formkrav som föreskrivs om anmärkning. Av 9 kap. 20 och 22 §§ konkurslagen följer att motsvarande krav gäller vid efterbevakning.

Ett krav i konkurslagen på att en skrift ska vara egenhändigt undertecknad innebär att det inte är möjligt att ge in den digitalt (se avsnitt 5.1). Användningen av digital kommunikation ökar tillgängligheten till myndigheter och andra aktörer och skapar bättre förutsättningar för en mer flexibel och effektiv handläggning. För borgenärerna skulle det i många fall erbjuda en påtaglig förenkling om bevakningar kan ges in genom t.ex. e-post. Regeringen anser att detta med styrka talar för att kravet bör tas bort eller kompletteras. Till det kommer att 2019 års insolvensdirektiv föreskriver att konkursförvaltare och myndigheter ska kunna ombesörja vissa uppgifter digitalt, bl.a. ta emot anmälan av fordringar (artikel 28).

Det finns inte någon direkt sanktion mot den som ger in en bevakning som inte är underskriven. I förarbetena uttalas att det inte är meningen att rätten ska granska varje bevakning och avvisa dem som inte uppfyller formkraven. Det är först i samband med att tvistefrågan prövas som avvísning kan ske, men då endast om bristen är så väsentlig att bevakningen är otjänlig som grund för prövning av tvisten (prop. 1986/87:90 s. 301). När det gäller anmärkningar uttalas endast att kravet på under-

tecknande infördes i principiell överensstämmelse med reglerna om bevakningar (a. prop. s. 304).

Ett skäl för att behålla ett krav på egenhändigt undertecknande är att det kan motverka risken för att en person obehörigen ger in en inlaga i någon annans namn. När motsvarande krav vid överklagande enligt rättegångsbalken togs bort gjordes bedömningen att risken för att någon obehörig skulle överklaga för någon annans räkning var mycket liten (prop. 1993/94:190 s. 108). Samma bedömning gjordes när kravet på undertecknande av ansökningar och överklaganden i allmän förvaltningsdomstol togs bort (prop. 2012/13:45 s. 98 f.). Se även prop. 2019/20:189 s. 28.

Det är i praktiken omöjligt att utforma regleringen på ett sätt som helt skulle undanröja risken för att handlingar i bevakningsförfarandet förfalskas eller används på ett obehörigt sätt (jfr rättsfallet NJA 1928 s. 459). Risken för att ett avskaffande av kravet på egenhändigt undertecknande av bevakningar och anmärkningar skulle leda till att sådana handlingar obehörigen ges in i andras namn får dock under alla förhållanden bedömas som mycket liten. Uttalanden vid kravens tillkomst och tillämpningen av dessa krav visar också på att en sådan risk aldrig har ansetts vara beaktansvärd.

Sammantaget anser regeringen att övervägande skäl talar för att kravet på egenhändigt undertecknande av bevakningar och anmärkningar tas bort. Det finns då inte anledning att närmare gå in på alternativet att komplettera kravet med att tillåta säkra elektroniska underskrifter. Att kravet på undertecknande tas bort för bevakningar och anmärkningar innebär att en sådan underskrift inte heller behövs när en ny omständighet till en redan gjord anmärkning ges in eller vid efterbevakning.

5.4 Kungörelser i en konkurs

Regeringens förslag: Sättet för kungörande i en konkurs ska effektiviseras. Kungörelse av beslut och åtgärder i konkursförfarandet ska som huvudregel ske enbart i Post- och Inrikes Tidningar på internet. Kungörelse ska få ske även på annat sätt men endast om det finns särskilda skäl.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt*, *Stockholms tingsrätt*, *Uppsala tingsrätt*, *Bolagsverket*, *Handelshögskolan vid Karlstads universitet*, *Småföretagarnas riksförbund*, *Sparbankernas riksförbund* och *Sveriges advokatsamfund*, tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. Några remissinstanser, bl.a. *Helsingborgs tingsrätt*, *Skatteverket* och *Stiftelsen Ackordscentralen*, anser att det skulle vara bättre att ersätta kungörelser med registrering i insolvensregistret för konkurser.

Skälen för regeringens förslag

De nuvarande reglerna om kungörelser i en konkurs

Inom ramen för ett konkursförfarande utfärdas olika kungörelser för att informera konkursens intressenter, i första hand borgenärer, om konkursen. Bestämmelser om att beslut och åtgärder ska kungöras finns i huvudsak i konkurslagen. Kungörelse ska ske av konkursbeslutet och i samband därmed fattade beslut om bl.a. konkursförvaltare (2 kap. 24 §), beslut av högre rätt att upphäva ett beslut om konkurs (2 kap. 25 §), kallelse till sammanträde vid prövning av entledigande av förvaltare (7 kap. 5 §), beslut om bevakningsförfarande och efterbevakning (9 kap. 3 och 22 §§), utdelningsförslag och slutredovisning (11 kap. 6 § och 13 kap. 6 §), efterutdelningsförslag (11 kap. 20 §), beslut om nedläggning av konkursen (12 kap. 2 §) och kallelse till sammanträde för prövning av ackordsförslag (12 kap. 8 och 19 §§). Kompletterande bestämmelser om kungörelse finns i konkursförordningen.

Ett konkursbeslut ska enligt nuvarande ordning kungöras både i Post- och Inrikes Tidningar och i ortstidning. Med ortstidning avses en lokal dagstidning som har en spridning av någon betydelse bland dem inom orten till vilka kungörelsen riktar sig (2 kap. 24 § och 15 kap. 1 § första stycket konkurslagen och 3 § lagen [1977:654] om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m.). Vilket innehåll som kungörelsen om konkursbeslutet ska ha framgår av 10 § konkursförordningen. Andra beslut och åtgärder i konkursförfarandet ska kungöras i Post- och Inrikes Tidningar och i den eller de ortstidningar som rätten bestämmer (15 kap. 1 § andra stycket konkurslagen). I vissa fall kan tingsrätten vara skyldig att kungöra ett beslut utomlands (11 § konkursförordningen).

Kungörande av försäljning av konkursboets egendom på auktion sker sedan 2014 som huvudregel enbart på internet, i Post- och Inrikes Tidningar (8 kap. 11 § konkurslagen, se prop. 2013/14:43 s. 20 f.).

Kungörelsehanteringen i konkursförfarandet ska moderniseras

Traditionellt har kungörelser i Sverige skett i Post- och Inrikes Tidningar och i ortstidningar eller facktidskrifter. I promemorian Elektroniskt kungörande uttalas att en utgångspunkt vid övervägande av nya kungöranderegler bör vara att offentliggörandet garanterar en effektiv informationsspridning och att kostnaderna kan hållas på en rimlig nivå (Ds 2003:42 s. 197). Sedan 2007 publiceras Post- och Inrikes Tidningar enbart på Bolagsverkets hemsida (prop. 2005/06:96). Kungörelserna är under hela kungörelsetiden sökbara bl.a. efter publiceringsdatum, typ av kungörelse, kungörelseobjekt och uppgiftslämnare.

När kungörelser i andra förfaranden har setts över på senare år har det ofta lett till en ordning som innebär att kungörelser enbart eller som huvudregel sker digitalt. Det gäller även på det insolvensrättsliga området. Som exempel kan nämnas att kungörelser i skuldsaneringsförfaranden sedan 2016 som huvudregel endast görs i Post- och Inrikes Tidningar.

Den nuvarande regleringen om kungörelser i konkursförfarandet har gällt länge och bygger som beskrivs ovan på att kungörelser sker genom publicering i både dagspressen och Post- och Inrikes Tidningar. Enligt regeringen behöver konkursförfarandet vara anpassat efter rådande tekniska förutsättningar och de förändringar som följer av den tekniska

utvecklingen. Därtill kommer att kostnaderna för att kungöra i dagspressen är betydande. Enligt uppgift från Domstolsverket utgör kostnaden för kungörelser i Post- och Inrikes Tidningar endast drygt en procent av den totala kungörelsekostnaden i domstolarna. Resten avser kungörelser i dagspressen. Det finns mot den bakgrunden anledning att nu överväga en modernisering av kungörelseförfarandet i konkurser.

Enligt 2015 års insolvensförordning ska medlemsstaterna inrätta nationella insolvensregister. Registren ska innehålla vissa uppgifter om gäldenären och konkursförvaltaren samt information om insolvensförfarandet. Dessa nationella insolvensregister ska vara sammankopplade och tillgängliga digitalt via den europeiska e-juridikportalen. Lagstiftning om ett svenskt insolvensregister för konkurser trädde i kraft 2019 (prop. 2018/19:48), och några remissinstanser, bl.a. *Skatteverket* och *Uppsala universitet*, förordar att kungörelse i konkurs ersätts av anteckning i insolvensregistret. Även regeringen kan se fördelar med en sådan förändring men anser att frågan är för tidigt väckt. En modernisering av kungörelseförfarandet är angelägen och regeringen föreslår i avsnitt 10 att en förändring kommer till stånd snabbare än vad som föreslås i promemorian. Samtidigt har ordningen med sammankopplade nationella insolvensregister försenats och är fortfarande under uppbyggnad. Det finns inte heller förutsättningar att inom ramen för detta lagstiftningsärende överväga de kompletteringar i registerlagstiftningen som krävs för att kunna överge kungörelserna. Tills vidare bör därför ordningen med kungörelser fortsätta att användas.

Som framhölls i samband med en modernisering av reglerna om kungörande av exekutiv försäljning är kungörande i ortstidning inte längre ändamålsenligt (prop. 2013/14:43 s. 16 f.). Genom den tekniska utvecklingen har det tillkommit enklare och effektivare sätt att nå ut med information om beslut och åtgärder i konkursförfarandet än genom dags-tidningar.

Det förutsätts sedan länge att alla professionella kreditgivare och företrädare för staten och kommuner kan bevaka sina intressen genom att regelmässigt ta del av kungörelser införda i Post- och Inrikes Tidningar (prop. 1993/94:123 s. 217). Att kungörelse sker digitalt innebär att informationen sprids snabbt till en vid krets och görs tillgänglig över tid.

Det har tidigare gjorts gällande att framför allt konkursbeslut bör kungöras i ortstidning för att tillgodose de mindre borgenärernas behov av information. Som anförs i promemorian bedöms detta dock inte nödvändigt. Antalet borgenärer som regelbundet bevakar ortstidningar torde vara begränsat och det finns ingen anledning att tro att dessa inte lika gärna skulle kunna ha en sådan bevakning i Post- och Inrikes Tidningar. Orstidningar har många gånger ett begränsat spridningsområde och mindre borgenärer i andra delar av landet ges inte samma förutsättningar att ta del av en sådan kungörelse. Att kungörelser publiceras i fysiska tidningar leder till att informationen i praktiken bara är tillgänglig då tidningen kommer ut.

I konkursförfarandet bör den tekniska utvecklingen givetvis tas till vara när det gäller kungörandet. Informationen bör därför publiceras på internet. Därigenom blir informationen snabbt spridd till en vid krets – även utanför Sveriges gränser – och tillgänglig även över tid. Information som behövs är sökbar och kostnaderna kan dessutom hållas på en låg

nivå. Mot denna bakgrund anser regeringen att kungörandet i konkursförfarandet som utgångspunkt bör ske enbart i Post- och Inrikes Tidningar på internet. Det bör i detta sammanhang också anmärkas att flera av de inblandade i en konkurs under konkursförfarandet ska få särskilda underrättelser om vidtagna åtgärder.

Kungörelse på ytterligare sätt ska ske endast om det finns särskilda skäl

Inom ramen för skuldsaneringsförfarandena finns en möjlighet att vid särskilda skäl införa en kungörelse om att skuldsanering inletts även i en eller flera ortstidningar (19 § skuldsaneringslagen [2016:675] och 21 § lagen [2016:676] om skuldsanering för företagare). Inom ramen för exekutiv försäljning av utmätt egendom får en auktion kungöras på annat sätt, om det är lämpligt med hänsyn till egendomens beskaffenhet eller någon annan omständighet (se bl.a. 9 kap. 9 § andra stycket utsökningsförordningen [1981:981]). Enligt 7 § andra stycket lagen (2005:130) om dödförklaring ska kungörelse ske i ortstidning om det finns skäl för det (se även motsvarande bestämmelse i 48 § delgivningslagen [2010:1932]). Jämför även 4 § lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m. där det uppställs ett krav på särskilda skäl för kungörelse utöver vad som annars är föreskrivet.

Regeringen anser att det inte heller i konkursförfarandet kan uteslutas att det i något fall kan vara lämpligt att kungöra även på annat sätt än i Post- och Inrikes Tidningar. Det skulle exempelvis undantagsvis kunna finnas behov av att, geografiskt eller i sak, rikta kungörelsen mot en särskild grupp borgenärer. Det ska dock finnas någon särskild anledning. Sådan kompletterande publicering bör alltså inte ske slentrianmässigt. Mot denna bakgrund bör kungörelse få ske på annat sätt än i Post- och Inrikes Tidningar endast om det finns särskilda skäl för det.

5.5 Underrättelser i en konkurs

Regeringens förslag: Ändringar ska göras i konkurslagen för att i större utsträckning möjliggöra underrättelser på annat lämpligt sätt än med post.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Skaraborgs tingsrätt*, *Domstolsverket*, *Kronofogdemyndigheten*, *Länsstyrelsen i Skåne län* och *Sveriges advokatsamfund*, är positiva till promemorians förslag. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att möjligheten att byta underrättelse mot kungörelse även bör omfatta utdelningsförslag. *Bolagsverket* vill att det tydliggörs att underrättelser också får ske via digitala tjänster.

Skälen för regeringens förslag

Underrättelser i konkursförfarandet

Borgenärer, gäldenären, tillsynsmyndigheten och övriga som har intresse av att få del av beslut och åtgärder vid konkurs tillförsäkras information om detta genom en relativt omfattande underrättelseskyldighet.

Flera regler om underrättelse finns i konkurslagen, t.ex. underrättelser i samband med eller efter konkursbeslutet (2 kap. 18 §), inom ramen för ett bevakningsförfarande (9 kap. 8 och 21 §§) och i samband med utdelningsförfarandet (11 kap. 7 och 8 §§). Ytterligare regler om underrättelse finns i konkursförordningen, t.ex. underrättelser i samband med konkursbeslut (12–17 §§), edgångssammanträdet (18–23 §§) och ackordsförfarandet (37–39 §§).

En mer effektiv underrättelsehantering

Skriftliga underrättelser enligt konkurslagen ska sändas med posten i vanligt brev till mottagaren under hans eller hennes senast kända postadress (15 kap. 4 § konkurslagen).

I takt med den tekniska utvecklingen har det blivit allt vanligare att kommunicera digitalt. En digital hantering av underrättelser gör förfarandet snabbare och mer kostnadseffektivt.

Regeringen kan konstatera att nuvarande hantering av konkursförfarandets underrättelser, som går ut på att dessa skickas med vanlig postgång, är ålderdomlig och ineffektiv. Därtill kommer att hanteringen bidrar till stora och onödiga portokostnader och att det finns risk för att underrättelser försenas eller kommer bort.

Underrättelser bör ske på ett så enkelt och effektivt sätt som möjligt. Det framstår därför som lämpligt att kunna göra det digitalt (jfr t.ex. 10 § förordningen [2003:234] om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m.). I 2019 års insolvensdirektiv föreskrivs att konkursförvaltare, domstolar och myndigheter ska kunna utföra i vart fall vissa åtgärder digitalt. Det gäller bl.a. att skicka underrättelser till borgenärer (se artikel 28 och skäl 90).

Mot denna bakgrund anser regeringen att det finns skäl att modernisera konkurslagen i syfte att möjliggöra digitala utskick. Det bör alltså inte finnas hinder i konkurslagstiftningen för rätten, tillsynsmyndigheten eller konkursförvaltaren att skicka underrättelser i konkursförfarandet digitalt, t.ex. via e-post. *Bolagsverket* önskar att det tydliggörs att underrättelser också får ske genom digitala tjänster. Enligt regeringen bör lagstiftningen inte bara vara neutral i fråga om vilken teknik som kan användas utan också i sätten som en underrättelse kan ske. På så sätt kan konkurshanteringen följa den digitala utvecklingen utan att lagstiftningen behöver ändras kontinuerligt. Det bör därför föreskrivas i konkurslagen att underrättelser ska ske med post eller på annat lämpligt sätt.

Personuppgiftsbehandling

Vid digital kommunikation måste reglerna om personuppgiftsbehandling beaktas. Sedan 2018 utgör Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) den generella regleringen av personuppgiftsbehandling. Dataskyddsförordningen är direkt tillämplig i Sverige. Kompletterande bestämmelser finns i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och i särskilda registerförfattningar: för domstolarna domstolsdatalogen (2015:728) och för

Kronofogdemyndigheten lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet, med därtill hörande förordningar. För konkursförvaltarna får personuppgiftsbehandling ske med tillämpning av EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen. Om den uppgift som utförs är av allmänt intresse eller utgör myndighetsutövning och denna uppgift är fastställd i enlighet med lag eller förordning, finns det en rättslig grund för nödvändig behandling (prop. 2017/18:105 s. 58). För förvaltare bör detta gälla vid skyldighet att skicka underrättelser.

När underrättelser sker digitalt är det viktigt, som *Datainspektionen* (numera Integritetsskyddsmyndigheten) påpekar, att det upprätthålls en tillräcklig säkerhet med hänsyn till bl.a. känsligheten av de personuppgifter som underrättelsen innehåller. Inspektionen framhåller att som huvudregel får känsliga och andra integritetskänsliga personuppgifter t.ex. inte kommuniceras över öppna nät, såsom e-post, utan att vara krypterade. Även olika typer av e-tjänster och medel för distanskommunikation måste upprätthålla en lämplig säkerhetsnivå. Inom konkursförfarandet förekommer känsliga uppgifter om t.ex. orsaken till gäldenärens obestånd och eventuella brottsmisstankar. Flertalet underrättelser under konkursförfarandet innehåller dock sällan sådana uppgifter. Det handlar i stället främst om upplysningar om fordringar och förfarandet. I de fall underrättelser ändå innehåller personuppgifter som är integritetskänsliga måste den personuppgiftsbehandling som digital kommunikation innebär omgärdas av säkerhetsåtgärder som ger uppgifterna ett adekvat skydd. Det åligger den som ansvarar för underrättelserna att se till att så också sker.

Möjligheten att byta ut kungörelse mot underrättelse och tvärtom

I 15 kap. 1 och 4 §§ konkurslagen finns bestämmelser om sättet för kungörelse och underrättelse. I 15 kap. 2 och 3 §§ regleras när en kungörelse kan bytas ut mot underrättelser och tvärtom.

I den ena situationen (2 §) handlar det om en möjlighet att i vissa särskilt angivna fall avstå från en föreskriven skyldighet att kungöra och i stället underrätta borgenärerna. Ett byte förutsätter att det har förekommit ett bevakningsförfarande i konkursen och att det saknas anledning att anta att kostnaden för kungörelsen blir lägre eller att kungörelse i övrigt är lämpligare. När nu kungörelse föreslås som huvudregel endast ske i Post- och Inrikes Tidningar finns det knappast några kostnadsskäl eller administrativa skäl som motiverar att kungörelser byts ut mot underrättelser under konkursförfarandet. Genom att kungörelser sker på ett medium som är tillgängligt för de allra flesta säkerställs både en god spridning till berörda och att dessa kan få informationen samtidigt. Det har dock inte framkommit att nuvarande möjlighet till utbyte vällar problem i tillämpningen, och det kan inte uteslutas att det finns situationer där det trots allt skulle kunna vara fördelaktigt att avstå från en kungörelse till förmån för underrättelser. Mot den bakgrunden bör bestämmelserna behållas.

Även den andra, motsatta, situationen (3 §), dvs. att en underrättelse kan ersättas av en kungörelse, bör finnas kvar. Den används när antalet oprioriterade borgenärer är mycket stort. *Ackordscentralen* framhåller i detta sammanhang att det borde vara möjligt att byta underrättelse mot kungörelse när det gäller utdelningsförslag. Regeringen konstaterar att utdelningsförslag emellertid redan ska kungöras och att frågan därmed

närmast är om den föreskrivna skyldigheten att dessutom underrätta vissa intressenter om utdelningsförslaget bör tas bort eller begränsas. Den underrättelseskyldigheten regleras i konkursförordningen (32 §) och behandlas därför inte närmare i denna lagrådsremiss.

5.6 Ytterligare formkrav i konkurslagstiftningen

Regeringens förslag: Kraven i konkurslagen på att olika handlingar ska ges in i original, i kopia eller i flera exemplar och att gäldenären eller andra ska uppge postadress ska tas bort eller justeras.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Landsorganisationen i Sverige* och *Stiftelsen Ackordscentralen*, är positiva till förslagen.

Skälen för regeringens förslag: Vid en genomgång av konkurslagens bestämmelser framgår det att ett antal av dem är utformade för enbart pappershantering och innehåller olika formkrav som har sin grund i att handlingar ges in och distribueras på traditionellt sätt, dvs. på papper och med posten. Det finns nu anledning att i största möjliga utsträckning ta bort sådana krav och i övrigt justera lagen så att den möjliggör en effektivare och smidigare hantering både för enskilda och det allmänna och så att det inte finns onödiga hinder mot att använda digital kommunikation. Detta är inte minst viktigt när det genom ökad internationalisering blir allt vanligare att utländska borgenärer bevakar fordringar i svenska konkurser. I 2019 års insolvensdirektiv föreskrivs att konkursförvaltare, domstolar och myndigheter ska kunna utföra i vart fall vissa uppgifter digitalt (artikel 28). Bland annat ska borgenärer kunna anmäla fordringskrav digitalt.

Att i konkurslagen precisera att en viss handling ska ges in i original eller bestyrkt kopia är inte nödvändigt och kan skapa osäkerhet om möjligheterna att hantera handlingar i digital form. Inte heller finns det längre behov av att ange att en handling ska ges in i flera exemplar. Justeringar bör med anledning av detta ske i 2 kap. 3 och 4 §§ och 9 kap. 6, 7, 9 och 21 §§ konkurslagen (jfr t.ex. prop. 2017/18:126 s. 32 f. där liknande ändringar föreslogs vid ansökan om betalningsföreläggande och handräckning). Det kan nämnas att en möjlighet för rätten att vid behov begära in fler exemplar av en handling finns i 33 kap. 2 § rättegångsbalken. Ett ytterligare formkrav behandlas i avsnitt 8.2 om halvårsberättelser.

I syfte att skapa möjligheter för att även i praktiken kunna kommunicera digitalt med bl.a. gäldenären och borgenärer bör det säkerställas att rätten, tillsynsmyndigheten och konkursförvaltaren har tillgång till mottagarens e-postadress. Det finns därför behov av att föreskriva att gäldenären och borgenärerna i konkursansökan och i andra sammanhang ska uppge kontaktuppgifter som möjliggör digital kommunikation. Det kan i detta sammanhang noteras att artiklarna 55.2 och 55.4 i 2015 års insolvensförordning föreskriver att en borgenär som anmäler en fordran i ett konkursförfarande ska uppge sin e-postadress. Justeringar bör göras i 2 kap. 3 §, 7 kap. 13 § och 15 kap. 4 § konkurslagen.

5.7 Företagsrekonstruktion

Regeringens förslag: En ansökan om företagsrekonstruktion ska kunna ges in i digital form. Den ska då skrivas under med en avancerad elektronisk underskrift.

Regeringens bedömning: Kungörelser och underrättelser i ärenden om företagsrekonstruktion bör moderniseras på motsvarande sätt som i konkursförfarandet.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt*, *Gotlands tingsrätt*, *Skellefteå tingsrätt*, *Rekonstruktör- och konkursförvaltarcollege i Sverige* och *Sparbankernas Riksförbund*, är positiva till promemorians förslag och bedömning. *Malmö tingsrätt* framhåller att förslaget kommer att leda till ett enklare och effektivare förfarande utan att rättssäkerheten riskeras.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Kort om företagsrekonstruktion

Företagsrekonstruktion innebär att en näringsidkare som har betalnings-svårigheter kan få till stånd ett särskilt förfarande för att rekonstruera sin verksamhet. Bestämmelser om rekonstruktion finns i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion och förordningen (1996:783) om företagsrekonstruktion. Det är rätten som beslutar att inleda en rekonstruktion. Rätten ska då utse en rekonstruktör. Dennes arbete syftar bl.a. till att undersöka om det finns förutsättningar för gäldenären att träffa en ekonomisk uppgörelse med sina borgenärer (offentligt ackord).

Med anledning av 2019 års insolvensdirektiv har en särskild utredare i uppdrag att se över reglerna om företagsrekonstruktion (dir. 2019:60). Direktivets regler om att förbättra möjligheterna till digital kommunikation i insolvensförfaranden bör dock behandlas i denna lagrådsremiss även när det gäller företagsrekonstruktion. Frågan om digital kommunikation i skuldsaneringsförfarandet behandlas däremot i ett annat sammanhang.

Digital ansökan om företagsrekonstruktion

En företagsrekonstruktion inleds genom en ansökan till tingsrätten. Ansökan får göras av gäldenären eller av en borgenär. Den ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud (2 kap. 1 § lagen om företagsrekonstruktion, se även prop. 1995/96:5 s. 175 f.).

I avsnitt 5.1 föreslås att ansökan om konkurs ska kunna ges in i digital form. Det finns enligt regeringen anledning att även för företagsrekonstruktion anpassa bestämmelserna om ansökan för att på så sätt möjliggöra en modernare och mer effektiv ordning. Kravet på egenhändigt undertecknande i lagen om företagsrekonstruktion bör därför kompletteras med en möjlighet att göra ansökan digitalt med hjälp av en säker elektronisk underskrift. Det finns däremot inte som i konkursförfarandet något behov av att för borgenärer som företräder det allmänna göra undantag från kravet på underskrift av ansökan.

Kungörelse och underrättelse

Rätten ska kungöra ett beslut om att hålla ackordsförhandling i ärendet om företagsrekonstruktion. Det ska ske i Post- och Inrikes Tidningar och i ortstidning (3 kap. 13 § lagen om företagsrekonstruktion och 19 § förordningen om företagsrekonstruktion). Kungörelse ska också ske vid senare beslut om ackordsförhandling. Rätten ska bestämma den eller de ortstidningar som senare kungörelser om ackordsförhandlingen ska införas i. Dessa kungörelser ska också tas in i Post- och Inrikes Tidningar (11 och 19 §§ förordningen om företagsrekonstruktion).

Rekonstruktören ska inom en vecka från beslutet om företagsrekonstruktion underrätta samtliga kända borgenärer om beslutet. Om antalet borgenärer med fordringar utan förmånsrätt är mycket stort, får underrättelser till dessa borgenärer ersättas av kungörelse (2 kap. 13 § lagen om företagsrekonstruktion). Ytterligare bestämmelser om underrättelser finns i 12, 17 och 18 §§ förordningen om företagsrekonstruktion. En underrättelse från rätten eller rekonstruktören ska sändas med post till mottagaren under dennes senast kända adress (20 § förordningen om företagsrekonstruktion).

Sätten för kungörelse och underrättelse i en företagsrekonstruktion är i huvudsak desamma som i det nuvarande konkursförfarandet. De skäl som anförs ovan för att modernisera de konkursrättsliga reglerna i detta hänseende och därigenom i större utsträckning möjliggöra en digital hantering gör sig gällande med samma styrka i ärenden om företagsrekonstruktion. Skillnaden i förhållande till reglerna om konkurs är att reglerna för rekonstruktionsförfarandet i huvudsak finns i förordning. Regeringen avser att i förordningen om företagsrekonstruktion göra de kompletterande ändringar som behövs för att modernisera sätten för kungörelse och underrättelse i rekonstruktionsförfarandet.

6 Bekräftelse av bouppteckningen

6.1 Den obligatoriska edgången slopas

6.1.1 Gäldenärens bekräftelse i stället för edgång

<p>Regeringens förslag: Den nuvarande ordningen med obligatorisk edgång i tingsrätten ska avskaffas. Gäldenären ska i stället som huvudregel bekräfta bouppteckningen hos konkursförvaltaren.</p>
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, däribland *Svea hovrätt*, *Uppsala tingsrätt*, *Gotlands tingsrätt*, *Malmö tingsrätt*, *Svenskt Näringsliv*, *Sparbankernas Riksförbund* och *Sveriges advokatsamfund*, tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att ett edgångssammanträde vid tingsrätten visserligen torde ha en relativt stor preventiv effekt mot att gäldenären lämnar oriktiga uppgifter men att skälen för förslaget väger över. *Almi Företagspartner AB*, liksom *Åklagarmyndigheten* och *Ekobrottsmyndigheten*, anser att det föreslagna förfaran-

det kan förväntas bli mer effektivt än ett edgångssammanträde i tingsrätt. Myndigheterna framför dock synpunkter på utformningen av det straffrättsliga ansvaret (se avsnitt 6.4). *Rekonstruktör- och konkursförvaltar-kollegiet i Sverige* anför att det tidigare ställt sig negativt till att den obligatoriska edgången tas bort. Kollegiet anser emellertid att förslagen i promemorian är betydligt mer genomarbetade än tidigare förslag i frågan och på ett klokt sätt hanterar de problem av praktisk och legal natur som finns. Kollegiet har därför nu inte några starka invändningar mot förslaget. *Handelshögskolan vid Karlstads universitet* avstyrker förslaget och anför bl.a. att det är av största vikt för ett korrekt konkursförfarande att ha en vid domstol beedigad bouppteckning.

Skälen för regeringens förslag

Närmare om bouppteckningsed i tingsrätten

I konkursens inledande skede ska konkursförvaltaren upprätta en konkursbouppteckning (7 kap. 13 § konkurslagen, se även avsnitt 5.2). Förvaltaren ska ge in bouppteckningen till såväl tingsrätten som tillsynsmyndigheten. Gälldenären ska därefter vid ett edgångssammanträde i tingsrätten avlägga bouppteckningsed (6 kap. 3 § konkurslagen). Det är rätten som i samband med konkursbeslutet bestämmer tid för sammanträdet (2 kap. 24 § konkurslagen). Sammanträdet hålls tidigast en och senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte med hänsyn till konkursboets omfattning och beskaffenhet är nödvändigt att det hålls senare (6 kap. 4 § konkurslagen). Bouppteckningen ska ges in senast en vecka före sammanträdet.

Edgång innebär att gälldenären under ed inför en domare intygar att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation (se avsnitt 7.1 där det föreslås att detta begrepp ersätter det nuvarande räkenskapsmaterial), med gjorda tillägg och ändringar, är riktiga. En gälldenär som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift eller förtiger någon tillgång under konkursförfarandet gör sig skyldig till brottet försvårande av konkurs (se avsnitt 6.4).

Det finns skäl att flytta hanteringen från tingsrätten

Det hålls varje år mellan 8 000 och 10 000 edgångssammanträden i tingsrätten. I många fall upplevs edgången inför rätten som en formalitet utan verklig betydelse för förfarandet och edgångssammanträdet leds i regel av en tingsnotarie. Det är också en allmän erfarenhet bland personer som är involverade i konkurser att det sällan kommer fram någon ny uppgift av betydelse i samband med edgången.

Att gälldenären tar sitt ansvar för att tillgångar och skulder klargörs i konkursen är nödvändigt och utgör enligt regeringen en viktig del av konkursförfarandet. Att överväga en ordning där gälldenärens bekräftelse kan ske på ett snabbare och mer rationellt sätt skulle bidra till att konkursen kan avslutas snabbare och till lägre kostnader för boet och det allmänna.

Att förändra ordningen med edgång innebär framför allt att uppgiften flyttas från tingsrätten. *Handelshögskolan vid Karlstads universitet* motsätter sig en förändring och menar bl.a. att domstolens inblandning legitimerar konkursförfarandet och att förslaget skulle kunna innebära att utländska borgenärer tappar förtroendet för vår lagstiftning. Regeringen

delar inte den uppfattningen. Det finns ingen anledning för en domstol att vara inblandad i alla steg i konkursförfarandet i syfte att visa att Sverige tar konkursfrågor på allvar. Det finns inte någon gemensam internationell syn på hur konkursförfarandet ska utformas, och det är förenligt med Sveriges internationella och EU-rättsliga åtaganden att flytta uppgiften från domstol. Det kan i sammanhanget noteras att Finland har en ordning som motsvarar den som föreslås i promemorian.

Det är viktigt att det svenska konkursförfarandet uppfyller berättigade krav på effektivitet, förutsebarhet och rättssäkerhet och åtnjuter förtroende. För att uppnå detta är det enligt regeringens mening inte nödvändigt att behålla den obligatoriska edgången i tingsrätten. Att renodla domstolens roll i handläggningsskedjan kan tvärtom bidra till en mer effektiv och ändamålsenlig konkurshantering.

Ett arbete med att renodla domstolarnas arbetsuppgifter till sådant som motiveras av deras funktion och kompetens har bedrivits under en längre tid i Sverige. Om en fråga inte är av sådan karaktär att en domstolsprövning i första instans är nödvändig, är utgångspunkten att den ska flyttas från domstol (prop. 2017/18:15 s. 23). En fråga om edgång utgör inte rättskipning och innefattar inte heller någon tvistefråga som normalt ankommer på domstol att avgöra. Enligt regeringens uppfattning är edgång inte en uppgift som kräver den kompetens domstolen besitter eller som domstolen av något annat skäl behöver befatta sig med.

Det kan visserligen hävdas, som bl.a. *Ackordscentralen* framhåller, att edgång i domstol har ett visst symbolvärde och att detta på en del gäldenärer skulle ha effekten att inskräpa vikten av att lämna korrekta uppgifter. I grunden är det dock rimligt att anta att redan påpekandet, även av t.ex. en konkursförvaltare, att uppgifterna bekräftas under straffansvar, får de allra flesta att lämna fullständiga och riktiga uppgifter (se även avsnitt 6.4 där bedömningen görs att en förändring inte medför behov av att ändra de straffrättsliga reglerna). I sammanhanget bör det beaktas att regler om ed successivt har utmönstrats ur svensk rätt. Som exempel ersattes vid införandet av utsköningsbalken utmätningsseden med en möjlighet till skriftlig bekräftelse. Det uttalades att det förhållandet att förfarandet ska äga rum hos en kronofogdemyndighet i stället för vid domstol inte kan antas medföra att lämnade uppgifter blir mindre tillförlitliga (prop. 1980/81:8 s. 410 f. och prop. 1980/81:84 s. 115). Det finns inte skäl att anta att det skulle förhålla sig på ett annat vis för konkursförfarandet.

Edgång i tingsrätten ersätts av en bekräftelse hos konkursförvaltaren

I promemorian föreslås att ordningen med obligatorisk edgång i domstol ersätts av ett bekräftelseförfarande hos konkursförvaltaren. Domstolstutredningen, Konkurstillsynsutredningen och 2007 års Insolvensutredning har alla tidigare föreslagit en sådan förändring.

Konkursförvaltarens arbete med att ta fram konkursbouppteckningen sker ofta i nära samarbete med gäldenären. Det är naturligt eftersom gäldenären är den som i första hand kan bistå förvaltaren med upplysningar om boet. Att överse gäldenärens bekräftelse av innehållet i bouppteckningen får enligt regeringen anses vara ytterligare en utredningsåtgärd som det då faller naturligt på förvaltaren att utföra.

Förvaltningsuppgifter kan överlämnas till enskilda individer. Om upp-
giften innebär myndighetsutövning, krävs att överlämnandet görs med
stöd av lag (12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen). Frågor om
konkursbouppteckningen och bekräftandet av dess riktighet regleras i
konkurslagen. Det finns alltså inte något rättsligt hinder mot att konkurs-
förvaltaren ansvarar för hanteringen när det gäller gäldenärens bekräftelse
av uppgifterna i bouppteckningen.

Till konkursförvaltare får endast utses personer som uppfyller mycket
högt ställda krav på kunskap och erfarenhet. Den som blir förvaltare behö-
ver vidare ha en utvecklad kontorsorganisation (prop. 1978/79:105 s. 177
och 280). Med hänsyn till detta bör förvaltarna ha goda förutsättningar att
hantera gäldenärens bekräftelse av bouppteckningen. Motsvarande be-
dömning gjordes när konkursförvaltarna gavs i uppdrag att utöva myndig-
het vid handläggning av den statliga lönegarantin (se prop. 1991/92:139
s. 28 f.). Att flytta uppgiften till förvaltarna bör, som bl.a. *Almi Företags-
partner AB* framhåller, leda till en mer effektiv hantering.

Det obligatoriska edgångssammanträdet bör mot denna bakgrund
ersättas med ett förfarande som innebär att konkursförvaltaren i regel
hanterar frågan om gäldenärens bekräftande av bouppteckningen.

6.1.2 Skriftlig bekräftelse vid ett sammanträde

Regeringens förslag: Gäldenären ska vid ett bouppteckningssamman-
träde inför konkursförvaltaren genom ett undertecknande på heder och
samvete bekräfta riktigheten av bouppteckningens uppgifter om till-
gångar, skulder och räkenskapsinformation.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I
promemorian föreslås att bouppteckningen inte längre ska ges in till rätten.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Hovrätten för
Västra Sverige, Helsingborgs tingsrätt, Skaraborgs tingsrätt, Uppsala
universitet* och *Sparbankernas riksförbund*, tillstyrker promemorians
förslag eller invänder inte mot det. *Kronofogdemyndigheten* anser att det
bör införas en skyldighet för förvaltaren att lämna information till myndig-
heten i de fall det har framkommit nya uppgifter om tillgångar vid
bekräftelsen av bouppteckningen. *Svenskt Näringsliv* och *Företagarna*
framför i huvudsak samma synpunkt.

Skälen för regeringens förslag

En skriftlig bekräftelse ska lämnas hos konkursförvaltaren

När konkursförvaltaren nu föreslås ta över uppgiften att hantera gälde-
närens bekräftelse av uppgifterna i bouppteckningen är frågan hur en sådan
bekräftelse bör gå till.

En muntlig bekräftelse inför konkursförvaltaren skulle i praktiken inne-
bära en edgång utom rätta. Eftersom edgång av hävd brukar vara en upp-
gift som är förbehållen domstolar, bedöms det inte önskvärt att låta
förvaltaren ansvara för att en utomrättslig muntlig bekräftelse under
straffansvar kommer till stånd (jfr t.ex. prop. 2012/13:74 s. 54 f. och även
SOU 2013:38 s. 583).

Till detta kommer att en skriftlig bekräftelse av gäldenären är förenad med flera fördelar. Skriftlighet bör kunna bidra till en enkel och effektiv ordning. Om bekräftelsen sker genom ett skriftligt undertecknande kommer det, till skillnad mot ordningen vid ett edgångssammanträde, inte att behöva upprättas något protokoll eller användas någon särskild teknisk anordning för att ta upp bekräftelsen. En ordning där gäldenären själv skriftligen bekräftar riktigheten av uppgifterna i bouppteckningen bör vidare minska risken för missförstånd, och en sådan bekräftelse kan anses mer tillförlitlig i bevishänseende.

Skriftliga försäkringar förekommer redan på andra områden. Till exempel kan gäldenären vid utmätning åläggas att på heder och samvete skriftligen bekräfta de uppgifter om sina tillgångar som han eller hon har lämnat vid förhör eller i förteckning (4 kap. 14 § tredje stycket utsökningsbalken). Ett annat exempel är när en bouppgivare i samband med dödsfall, på bouppteckningen tecknar en försäkran på heder och samvete att uppgifterna är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats (20 kap. 6 § andra stycket ärvdabalken). I sammanhanget kan det även nämnas att en gäldenär i en ansökan om skuldsanering ska lämna uppgifter om bl.a. sin ekonomiska situation och underteckna ansökan på heder och samvete (12 § skuldsaneringslagen [2016:675]).

Straffansvaret för brottet försvårande av konkurs förutsätter att oriktiga uppgifter lagts till grund för förfarandet. Även en skriftlig bekräftelse av oriktiga uppgifter är således straffbar (se närmare om straffansvaret i avsnitt 6.4).

Mot denna bakgrund föreslår regeringen att gäldenären skriftligen på heder och samvete ska bekräfta att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation är riktiga.

Närmare om undertecknandet

Gäldenärens bekräftelse bör ske i form av ett undertecknande. Frågan är hur underskriftskravet bör komma till närmare uttryck i konkurslagen. Det är angeläget att konkursregleringen anpassas för att möta den tekniska utvecklingen och att förfarandet i dess olika delar kan fungera i en digital värld. Även om det en tid framöver inte lär vara ovanligt att gäldenären gör sin bekräftelse genom en underskrift på bouppteckningen i pappersform är det endast en tidsfråga innan en helt digital hantering tar vid.

I avsnitt 5.1 föreslås att kravet på egenhändigt undertecknande av en konkursansökan kompletteras med en möjlighet att göra ansökan digitalt med en avancerad elektronisk underskrift.

Ofta rör en reglering om elektroniskt undertecknande enskildas kontakt med myndigheter, dvs. i praktiken elektronisk ingivning. Det förekommer dock att underskriftskrav ställs upp även i relationer mellan enskilda. Som exempel kan nämnas 43 § konsumentkreditlagen (2010:1846) som särskilt anger elektronisk underskrift som ett godtagbart alternativ.

Med hänsyn till att det med underskriften följer ett straffrättsligt ansvar och då det framstår som lämpligt att reglera underskriftskrav i konkursförfarandet på ett enhetligt sätt, anser regeringen att det i konkurslagen uttryckligen bör anges att en underskrift kan göras elektroniskt och vilka krav som då ställs på en sådan underskrift. Detta kan lämpligen ske genom

att bestämmelsen om undertecknande av konkursansökan görs tillämplig på gäldenärens bekräftelse av bouppteckningsuppgifterna.

Bekräftelse ska göras vid ett bouppteckningssammanträde

När det gäller förfarandet som ska leda fram till den skriftliga bekräftelsen finns det som anförs i promemorian starka skäl för att detta bör formaliseras genom att gäldenären gör sin bekräftelse vid ett bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren. Härigenom ges förvaltaren bättre möjligheter att erinra gäldenären om dennes sanningsplikt och om konsekvenserna av att lämna oriktiga eller ofullständiga uppgifter och därigenom inskräpa vikten av en riktig bekräftelse. Det möjliggör också för förvaltaren att säkerställa att rätt person bekräftar bouppteckningen, att bekräftelsen lämnas under förhållanden som borgar för ett riktigt resultat och att gäldenären ges möjlighet att ställa frågor och diskutera tillägg till eller ändringar i bouppteckningen. Ett sammanträde bidrar vidare till transparens och därmed till att skapa förtroende för ordningen bland övriga berörda. En bekräftelse bör mot denna bakgrund ske vid ett bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren.

Gäldenärens bekräftelse omfattar även hans eller hennes tillägg till och ändringar i bouppteckningen. Som bl.a. *Kronofogdemyndigheten* framhåller kan sådana tillägg och ändringar vara av betydelse för konkurs-tillsynen. Även andra kan ha behov av att få del av sådana uppgifter. Det kan därför finnas anledning att överväga att införa en underrättelseskyldighet i konkursförordningen.

I promemorian föreslås att bouppteckningen inte längre ska ges in till tingsrätten. Förslaget är en del av den större förändring av ansvarsfördelningen i konkursförfarandet som föreslås i promemorian och som inte genomförs inom ramen för denna lagrådsremiss. Det finns därför fortfarande skäl att ge in bouppteckningen även till tingsrätten.

6.1.3 Förfarandet hos konkursförvaltaren

Regeringens förslag: En bekräftelse av gäldenären ska lämnas så snart som möjligt och senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte är nödvändigt att den lämnas senare.

Konkursförvaltaren ska kalla gäldenären, tillsynsmyndigheten och sökande borgenär till bouppteckningssammanträdet.

Lagstadgade frister som räknas från dagen för edgångssammanträdet ska i stället räknas från konkursbeslutet och i något fall bouppteckningssammanträdet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser ställer sig bakom promemorians förslag. *Sveriges advokatsamfund* instämmer i att det bör vara upp till förvaltaren att bestämma om några andra ska få möjlighet att delta i bouppteckningssammanträdet men anser att promemorians förslag är otydligt på denna punkt. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att även andra borgenärer än sökanden ska ha rätt att delta i sammanträdet och saknar en reglering av detta. Även *Svensk inkasso* anser att det bör framgå av lagen

att sammanträdet ska vara öppet för de borgenärer som vill delta, om inte särskilda skäl motiverar att deltagandet begränsas.

Skälen för regeringens förslag

Närvaro vid bouppteckningssammanträdet

Enligt den nuvarande ordningen ska gäldenären, konkursförvaltaren, tillsynsmyndigheten och sökande borgenär kallas i särskild ordning till ett edgångssammanträde i tingsrätten. Övriga borgenärer kallas genom kungörelse.

När det nu föreslås att edgången ska ersättas av en bekräftelse inför konkursförvaltaren måste naturligtvis gäldenären kallas till det bouppteckningssammanträde där bekräftelse ska ske. Det är ju gäldenären som med sin underskrift ska bekräfta uppgifterna i bouppteckningen. Om gäldenären är en juridisk person och det finns flera ställföreträdare, behöver inte alla bekräfta bouppteckningen, om förvaltaren anser att det saknar betydelse för bouppteckningen (jfr 6 kap. 3 § andra stycket konkurslagen om motsvarande för edgång enligt nuvarande ordning). Även i övrigt bör nuvarande regler om ställföreträdare för gäldenären gälla vid bekräftelse.

Frågan är sedan om andra än gäldenären också bör få delta i sammanträdet. Tidigare när frågan om ett bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren har övervägts har det ansetts att samtliga berörda i konkursförfarandet bör ha möjlighet att vara med på sammanträdet eftersom det erbjuder goda möjligheter till samråd mellan dem. Dessutom har det pekats på att med endast förvaltaren och gäldenären närvarande skulle bouppgivandet i sin helhet hamna utanför samhällets och borgenärernas kontroll, med risk bl.a. för att borgenärerna får svårt att hävda sina intressen.

Det finns enligt regeringen inget som hindrar konkursförvaltaren från att samråda med övriga aktörer i annan form än vid ett bouppteckningssammanträde. Möjligheten till samråd är därför inte något övertygande argument till stöd för att fler än förvaltaren och gäldenären måste vara närvarande vid sammanträdet. Riskerna med ett förfarande där endast förvaltaren och gäldenären medverkar ska inte heller överdrivas. Det är samtidigt angeläget att hanteringen är transparent. I detta ligger att borgenärerna har förtroende för den och att det finns möjligheter att vid behov kunna kontrollera att allt går rätt till. Tillsynsmyndigheten måste också kunna utöva tillsyn. Som föreslås i promemorian bör mot denna bakgrund tillsynsmyndigheten och sökande borgenär kallas till sammanträdet.

Enligt regeringen har en ordning som innebär att endast gäldenären, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall sökande borgenär kallas till bouppteckningssammanträdet förutsättningar att bidra till en snabb och kostnadseffektiv hantering där administrativa utmaningar och tidsutdräkter kan undvikas. Övriga borgenärers insyn tillgodoses i första hand genom att bouppteckningshandlingarna kommer att vara tillgängliga för granskning hos rätten och tillsynsmyndigheten. Dessutom kommer förvaltaren, precis som hittills, att vara skyldig att dels hämta in och i bouppteckningen redovisa information från borgenärerna, dels besvara deras frågor. Det kan naturligtvis i enskilda fall finnas ett intresse för en borgenär att vilja närvara vid sammanträdet. Det torde dock röra sig om ett begränsat antal fall.

Det bedöms därför inte finnas tillräckliga skäl att kalla samtliga borgenärer till varje sammanträde. I stället bör det, som *Advokatsamfundet* anför, vara upp till förvaltaren att bedöma om några övriga bör kallas i det enskilda fallet, t.ex. om de skulle kunna bidra till utredningen i ärendet. Enligt *Ackordscentralen* bör borgenärerna även utan kallelse ha rätt att delta i sammanträdet och *Svensk inkasso* anser att denna rätt bör komma till uttryck i lag. Den omständigheten att borgenärerna inte kallas till sammanträdet utgör inget hinder för dem att få närvara. Det står borgenärerna fritt att kontakta förvaltaren och anmäla sitt intresse av att få närvara vid bouppteckningssammanträdet. I normalfallet bör de då också ges möjlighet att delta. Enligt regeringen bör det dock i slutändan vara upp till förvaltaren att avgöra om en sådan närvaro är lämplig och möjlig. Det bedöms inte nödvändigt att reglera denna möjlighet i lag.

Tiden för och kallelse till sammanträdet

Enligt nuvarande ordning är det tingsrätten som genast efter konkursbeslutet bestämmer tid för edgångssammanträdet. Sammanträdet får hållas tidigast en och senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte med hänsyn till boets omfattning och beskaffenhet är nödvändigt att hålla det senare. Tidpunkten för edgångssammanträdet anges i rättens kungörelse av konkursbeslutet.

De tidigare utredningar som föreslagit en ordning med bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren har behållit ordningen med att tingsrätten i samband med konkursbeslutet ska bestämma tid för sammanträdet, kalla berörda och kungöra tiden. Regeringen kan konstatera att det finns nackdelar med en sådan ordning. Den skulle innebära att tingsrätten även fortsättningsvis blir inblandad i hanteringen men då endast i den rent administrativa delen. Vidare skulle det inte längre vara fråga om ett tingsrätten ska boka sitt eget sammanträde utan konkursförvaltaren. Det lär kräva att en kontakt tas med den ännu inte förordnade eller insatta förvaltaren inför konkursbeslutet. En sådan ordning riskerar också att på ett olyckligt sätt innebära att det nuvarande formaliserade edgångssammanträdet bara flyttas från tingsrätten till förvaltaren.

Dessa nackdelar kan undvikas om i stället konkursförvaltaren ges ansvar för att sköta den praktiska hanteringen inför ett sammanträde. Redan i dag kan en liknande situation uppkomma när förvaltaren håller en bouppteckningsförrättning med gäldenären närvarande (6 kap. 2 § andra stycket konkurslagen). Regeringen anser därför, i likhet med vad som anförts i promemorian, att det är lämpligt att förvaltaren, som är den som håller i sammanträdet, också är den som bestämmer tiden och utfärdar kallelser.

Det är angeläget att gäldenärens bekräftelse kan ske så snart det är möjligt. Samtidigt behöver konkursförvaltaren tillräcklig tid att utreda boet (jfr prop. 1986/87:90 s. 105). Det finns därför skäl att alltså föreskriva att en bekräftelse ska göras senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte är nödvändigt att det sker något senare. En senare tidpunkt kan undantagsvis vara motiverad med hänsyn till konkursboets omfattning och beskaffenhet men också om det inte går att få tag på gäldenären (se nedan). Med en ordning där förfarandet sköts av förvaltaren bedöms det däremot inte längre finnas något behov av att ha kvar en regel om att bekräftelse tidigast får ske en månad efter konkursbeslutet. Om

förvaltaren färdigställer bouppteckningen tidigare, bör det inte finnas något hinder mot att gäldenären bekräftar den så snart det kan ske.

Även med denna frist får berörda inte någon kännedom om sammanträdet förrän konkursförvaltaren bestämmer sig för att kalla till det. Det framstår dock inte som nödvändigt att föreskriva att även bestämmandet av tid för sammanträdet ska ske inom en viss tid. Att en sådan reglering finns i dag har sin förklaring bl.a. i att tidpunkten för sammanträdet ska anges i kungörelsen av konkursbeslutet. Den frist inom vilken en bekräftelse ska ske och sammanträde hållas är så pass snäv att utrymmet för förvaltaren att avvakta är begränsat. Detta gäller inte minst i ljuset av att bouppteckningen ska ges in dessförinnan och att berörda måste få skälig tid på sig att förbereda sig. Tillsynsmyndigheten ska se till att förvaltaren fullgör sina åligganden och att boets avveckling inte fördröjs (se prop. 1978/79:105 s. 296 och JO 1998/99 s. 161).

Eftersom gäldenären är den som ska bekräfta uppgifterna i bouppteckningen måste han eller hon naturligtvis kallas av konkursförvaltaren till bouppteckningssammanträdet. En kallelse bör inte förenas med vite (jfr 6 kap. 9 § första stycket konkurslagen) och det finns då inte heller anledning att ställa krav på formell delgivning av kallelsen (jfr 3 kap. 6 § utsökningsförordningen [1981:981] om motsvarande ordning vid utmättningsförhör). Detta motsvarar i princip den ordning som redan gäller när gäldenären, på förvaltarens begäran, ska närvara vid en bouppteckningsförrättning (6 kap. 2 § andra stycket konkurslagen). För att det ändå ska finnas möjlighet att delge och därigenom förbättra förutsättningarna att vid trilska hos gäldenären få till stånd t.ex. hämtning av denne, bör det dock anges i konkurslagen att förvaltaren får delge gäldenären kallelsen (15 kap. 4 §).

Även tillsynsmyndigheten och sökande borgenär bör kallas till sammanträdet. Något behov av att delge dessa finns inte. Eftersom några ytterligare personer inte behöver delta finns det inte längre något behov av att kungöra information om sammanträdet.

Närmare om bouppteckningssammanträdet

En fördel med att överge edgångsinstitutet är att det skapar förutsättningar för en smidigare och effektivare ordning som är mindre formbunden. De närmare formerna för bouppteckningssammanträdet bör i möjligaste mån överlätas åt konkursförvaltaren att bestämma. Det krav som uppställs är att bekräftelsen sker inför förvaltaren.

Även om det är naturligt att ett sammanträde hålls hos konkursförvaltaren, dvs. på dennes kontor, bör det finnas utrymme att hålla det på annan plats eller ort, t.ex. där gäldenären finns (jfr 6 kap. 4 § andra stycket konkurslagen). Även hur ett deltagande sker i det enskilda fallet bör överlätas åt förvaltaren att bestämma. Det bör t.ex. inte vara uteslutet att gäldenären deltar genom medel för distanskommunikation.

Om en gäldenär har laga förfall att närvara vid det bouppteckningssammanträde som han eller hon blivit kallad till, bör konkursförvaltaren kunna kalla gäldenären till ett nytt sammanträde (jfr 6 kap. 4 § första stycket konkurslagen, se även nedan). Detta bör i så fall ske så snart som förfallet har upphört. Enligt 6 kap. 9 och 10 §§ konkurslagen finns det möjligheter att hämta eller häkta en gäldenär som i vissa fall undandrar sig

att medverka i konkursen. Detta bör kunna ske även i det fall gäldenären inte finner sig hos konkursförvaltaren för att bekräfta bouppteckningen. I en sådan situation får dock förvaltaren avgöra om han eller hon i stället bör påkalla edgång med gäldenären i tingsrätten (se avsnitt 6.1.4).

En gäldenär som ska bekräfta bouppteckningen kan vägra att göra det, t.ex. på den grunden att en bekräftelse skulle avslöja att han eller hon har begått ett brott och kunna användas som bevis i en kommande rättegång (jfr prop. 2004/05:69 s. 54 och rättsfallen NJA 2001 s. 563 och NJA 2005 s. 407). Om konkursförvaltaren inte delar den uppfattningen men inte förmår gäldenären att delta, får förvaltaren begära att tvångsmedel används för att få till stånd en bekräftelse eller begära edgång. I båda fallen innebär det att frågan kommer under rättens bedömning.

Ska ett första bouppteckningssammanträde alltid hållas?

Ett edgångssammanträde ska hållas på utsatt tid även om gäldenären är förhindrad att avlägga eden eller om bouppteckningen då ännu inte har getts in (6 kap. 4 § första stycket konkurslagen och prop. 1986/87:90 s. 423).

Om en gäldenär har laga förfall att närvara vid ett planerat bouppteckningssammanträde bör konkursförvaltaren, som anføres ovan, kalla gäldenären till ett nytt sammanträde. Att uppställa krav på att det första sammanträdet i en sådan situation ändå måste hållas framstår inte som nödvändigt, utan tvärtom något som riskerar att leda till onödiga kostnader och olägenheter för de inblandade.

I såväl konkurslagen som i annan lagstiftning finns bestämmelser om att en viss åtgärd ska ha vidtagits eller en viss rättsverkan ska inträda viss tid efter edgångssammanträdet (se t.ex. 7 kap. 20 § konkurslagen om halvårsberättelsen och 29 kap. 14 § aktiebolagslagen [2005:551]). Att låta även bouppteckningssammanträdet utgöra starttid för dessa frister skulle kräva en ordning som innebär att ett första sådant sammanträde alltid måste hållas eftersom det annars skulle kunna inträffa att fristen aldrig börjar löpa. I vissa fall är det dock redan från början klart att något bouppteckningssammanträde inte alls bör hållas, t.ex. av säkerhetsskäl (se avsnitt 6.1.4). Det innebär att det skulle behöva införas undantag och samtidigt regler om att det första edgångssammanträdet då i stället alltid måste hållas även om det redan på förhand är klart att gäldenären inte kommer att infinna sig. Det skulle göra hanteringen ineffektiv och mindre flexibel. Det finns mot denna bakgrund inte anledning att införa en sådan omständlig ordning.

Som föreslås i promemorian bör i stället konkursbeslutet kunna utgöra en lämplig startpunkt för olika frister. En sådan lösning har flera fördelar, inte minst att det då alltid finns en fast starttid som är tydlig för alla i ett tidigt skede. Att räkna frister från konkursbeslutet gällde tidigare vid handläggning av s.k. mindre konkurser. Anledningen var att något borgenärs-sammanträde inte skulle hållas i dessa fall. Att koppla fristen till konkursbeslutet ansågs vara den enklaste lösningen och att tiden därmed blev något kortare ansågs spela mindre roll (prop. 1978/79:105 s. 355). Det finns enligt regeringen inte nu anledning att göra någon annan bedömning. Ändringar bör därmed göras i konkurslagen, lagen (1966:742) om hotell- och pensionatvård, sparbankslagen (1987:619), stiftelselagen

(1994:1220), aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. I enlighet med vad som föreslås i promemorian bör dock tiden för när det krävs samtycke av förvaltaren för att en borgenär med handpanträtt ska få sälja lös egendom på auktion räknas från bouppteckningssammanträdet (8 kap. 10 § konkurslagen). I avsnitt 8.2 behandlas fristen för ingivande av den första halvårsberättelsen.

6.1.4 En kvarvarande möjlighet till edgång

Regeringens förslag: Om konkursförvaltaren begär det, ska gäldenären avlägga bouppteckningsed inför tingsrätten i stället för att bekräfta bouppteckningen hos förvaltaren.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt*, *Göteborgs tingsrätt*, *Hudiksvalls tingsrätt* och *Skellefteå tingsrätt*, tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. *Gotlands tingsrätt* ifrågasätter om det är nödvändigt med en möjlighet till edgång i domstol, eftersom det kan antas att möjligheten kommer att utnyttjas i ytterst få fall. *Stiftelsen Ackordscentralen* framhåller att möjligheten att begära att ed avläggs inför tingsrätten bör kunna användas när gäldenärens vistelseort är långt ifrån förvaltaren. *Malmö tingsrätt* anser att det är bra att möjligheten finns för konkursförvaltaren att begära ett sammanträde inför tingsrätten men anser att ordningen med skriftlig bekräftelse bör tillämpas även i tingsrätten.

Skälen för regeringens förslag

Konkursförvaltaren ska kunna få till stånd en edgång

Under 2014 ställdes närmare 700 edgångssammanträden in. Oftast berodde det på att gäldenären inte hade delgetts kallelse till sammanträdet eller att gäldenären, trots delgivning, inte funnit sig till sammanträdet. Misslyckad delgivning kan tyda på att gäldenären medvetet försöker undvika edgång. Det är därför lätt att föreställa sig att det i vissa konkurser kommer att finnas gäldenärer som vägrar att bekräfta bouppteckningen hos konkursförvaltaren. I en sådan situation måste förvaltaren ha ett effektivt påtryckningsmedel för att bouppteckningens uppgifter ska bekräftas.

För att få en trilskande gäldenär att bekräfta bouppteckningen kan konkursförvaltaren använda sig av tvångsmedel, t.ex. hämtning av gäldenären. I promemorian anges att tillgång till dessa tvångsmedel inte alltid är tillräckligt för att få gäldenären att inställa sig, och det föreslås därför att konkursförvaltaren ska ha en möjlighet att begära att gäldenären avlägger ed inför tingsrätten. De flesta remissinstanser ställer sig bakom förslaget. *Gotlands tingsrätt* ifrågasätter dock om förslaget är nödvändigt. Enligt tingsrätten kan de tvångsmedel som står till buds utnyttjas av konkursförvaltaren lika väl som av tingsrätten, och förvaltaren kan vid behov använda sig av en domstolslokal utan att sammanträdet behöver ske i tingsrättens regi. Regeringen konstaterar att även om konkursförvaltarna kan nyttja flera av de tvångsmedel som tingsrätten har till sitt förfogade är hans eller hennes möjlighet att på egen hand få till stånd en bekräftelse trots allt mer begränsade än tingsrättens. Som redovisas nedan kan det

undantagsvis dessutom finnas andra skäl som motiverar tingsrättens fasta hand. Bekräftelse av bouppteckningen i någon form är en grundläggande och viktig del av konkursförfarandet. Det finns mot den bakgrunden skäl att säkerställa att det finns förutsättningar att hantera fall som en enskild förvaltare av något skäl inte själv förmår att hantera. Regeringen anser därför att det bör finnas kvar en möjlighet till edgång.

Det kan hävdas att en sådan fakultativ möjlighet till edgång skulle kunna riskera att försätta konkursförvaltaren i ett slags motsatsställning till gäldenären. Det skulle mot den bakgrunden kunna övervägas att kräva att tingsrätten beviljar en begäran om edgång endast om det finns särskilda skäl. Att införa en sådan extra prövning bör dock komma i fråga endast om det är nödvändigt. Det finns redan vissa situationer i en konkurs där förvaltaren kan behöva agera mot gäldenärens vilja. Till exempel har förvaltaren rätt att begära att gäldenären ska hämtas till bouppteckningsförrättningen (6 kap. 2 och 9 §§ konkurslagen). Förvaltaren kommer att vara den som har bäst förutsättningar att bedöma behovet av edgång, och det framstår inte som problematiskt att förvaltaren därför ges en rätt att få till stånd en sådan i tingsrätten. En lösning som innebär att tingsrätten också prövar om edgång ska hållas, skulle då närmast övervägas som ett sätt att säkerställa att edgång inte begärs i onödan eller av fel skäl.

Det huvudsakliga skälet till att det bör finnas kvar en möjlighet till edgång i domstol är att det i vissa fall inte går att få till stånd en bekräftelse hos konkursförvaltaren på grund av att gäldenären inte går att nå eller att gäldenären annars vägrar medverka. Det bedöms dock inte ändamålsenligt att begränsa möjligheten till edgång endast till dessa situationer. Förvaltaren bör ha möjlighet att få en edgång till stånd när han eller hon bedömer att en bekräftelse av gäldenären inte kan eller bör ske. Det är svårt att uttömmande ange när edgång bör få ersätta bekräftelsen. Utöver de situationer som nämns ovan, dvs. att gäldenären inte kan nå eller vägrar att medverka, kan säkerhetsskäl tala för att en bekräftelse hos förvaltaren inte är lämplig. I avsnitt 6.4 framhålls också att en misstanke om att gäldenären kan komma att lämna oriktiga uppgifter utgör ett skäl för edgång. *Ackordscentralen* framhåller att den situationen att gäldenären befinner sig på en ort långt ifrån förvaltarens också bör kunna utgöra ett skäl för edgång. En sådan situation är inte ovanlig, och enligt regeringen är det rimligt att förvaltaren då i första hand överväger möjligheten för gäldenären att delta vid bouppteckningssammanträdet på distans. Det är dock inte uteslutet att en sådan situation i vissa fall skulle kunna motivera en begäran om edgång.

Malmö tingsrätt anser att edgångssammanträdet skulle kunna ersättas av en skriftlig bekräftelse av bouppteckningen i tingsrätten. Tingsrätterna har dock stor erfarenhet av och rutiner för edgång och regeringen har svårt att se någon vinst med att även i domstol övergå till skriftlig bekräftelse, särskilt när ett sammanträde ändå ska hållas.

En konkursförvaltare får anses väl lämpad att själv avgöra om edgång bör ske. Det är också den ordning som gäller i Finland. Förvaltaren ska utföra sitt uppdrag i enlighet med lagstiftningens intentioner och verka för en effektiv handläggning av konkursen. I detta ligger att det inte får förflyta någon längre tid utan att gäldenären bekräftar bouppteckningen. Förvaltaren står också under tillsyn. Att det är upp till förvaltaren att avgöra om en edgång bör komma till stånd bidrar på ett önskvärt sätt till

att stärka förvaltarens självständiga ställning i konkursförfarandet. Det bör inte komma i fråga att förvaltaren vänder sig till tingsrätten utan att det finns godtagbara skäl för det. Det finns emellertid inte anledning att befara att förvaltare skulle begära edgång i onödan. Det bör därför inte uppställas något krav på särskilda skäl eller att tingsrätten i övrigt ska pröva om edgång ska få ske. Det kan i sammanhanget noteras att det i rekonstruktionsförfarandet inte uppställs krav på särskilda skäl för att en borgenär ska få till stånd en edgång med gäldenären (3 kap. 18 § lagen om företagsrekonstruktion).

Endast konkursförvaltaren ska kunna begära edgång

Gäldenären ska enligt lag på ett eller annat sätt bekräfta uppgifterna i bouppteckningen. Som redovisas ovan är det framför allt närmast praktiska hänsyn som kan motivera att bekräftelsen behöver ske i tingsrätten och inte hos förvaltaren. Det är därmed svårt att se vilka från förvaltaren fristående intressen som skulle motivera att borgenärer eller tillsynsmyndigheten gavs självständig rätt att begära edgång.

Som föreslås i promemorian bör det mot denna bakgrund vara endast konkursförvaltaren som kan begära edgång i tingsrätten. Om en borgenär eller tillsynsmyndigheten anser att en edgång behöver ske, kan ett önskemål om detta framföras till förvaltaren som får överväga om det bör göras en framställan om edgång till tingsrätten. Detsamma gäller om gäldenären själv skulle vilja få till stånd en edgång. Det finns inte något behov av att särskilt reglera detta.

Ett skyndsamhetskrav införs

I promemorian föreslås att konkursförvaltaren ska begära edgång genom att ge in en ansökan om det till rätten och i samband med det bifoga bouppteckningen. Dessa förslag utgör en del av den mer genomgripande förändring av domstolsprocessen och renodling av domstolarnas uppgifter som inte behandlas i denna lagrådsremiss. I stället bör förvaltaren tills vidare göra sin begäran om edgång i det löpande ärende som finns i tingsrätten. Som redovisas ovan har bouppteckningen vid det laget redan getts in till tingsrätten.

Även i de fall en edgång i tingsrätten blir aktuell är det viktigt att handläggningen av frågan hanteras utan onödigt dröjsmål. Det finns dock inte anledning att för rätten uppställa en särskild tidsfrist inom vilken edgångssammanträdet ska hållas. I stället bör ett allmänt skyndsamhetskrav gälla mot bakgrund av att det fortsatta förfarandet i flera avseenden är avhängigt att edgång kommer till stånd. Det bör därför föreskrivas att tingsrätten ska hålla sammanträdet så snart som möjligt och kalla gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den borgenär som har gjort konkursansökan till sammanträdet (jfr prop. 1975/76:210 s. 209).

Edgången bör vid sammanträdet genomföras på samma sätt som i dag.

6.2 Den fakultativa edgången slopas

6.2.1 Annans bekräftelse i stället för edgång

Regeringens förslag: Möjligheten till fakultativ edgång i tingsrätten ska ersättas av en fakultativ bekräftelse hos konkursförvaltaren.

Om det kan antas vara av betydelse för boutredningen, ska någon annan än gäldenären skriftligen bekräfta riktigheten av bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation, eller någon viss sådan uppgift. Det ska vara konkursförvaltaren som bestämmer om en bekräftelse ska lämnas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt, Jönköpings tingsrätt, Vänersborgs tingsrätt, Östersunds tingsrätt och Stockholms universitet*, tillstyrker promemorians förslag eller invänder inte mot det. *Stiftelsen Ackordscentralen* är tveksam till att en borgenär eller tillsynsmyndigheten ska kunna begära bekräftelse eftersom detta riskerar att tynga förfarandet.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande fakultativa edgång med någon annan än gäldenären

Även någon annan än gäldenären kan bli skyldig att avlägga ed avseende bouppteckningen i dess helhet eller någon del av den (dvs. uppgifterna i bouppteckningen om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation eller någon sådan uppgift, se rättsfallet NJA 2018 s. 1151). För att en sådan skyldighet ska uppkomma krävs två saker. För det första ska edgång begäras av konkursförvaltaren eller en borgenär. För det andra måste det kunna antas att en sådan edgång är av betydelse för boutredningen (6 kap. 5 § andra stycket konkurslagen).

Denna s.k. fakultativa edgångsskyldighet har stor praktisk betydelse. Cirka 1 000 edgångssammanträden sker årligen med någon annan än gäldenären. Med ”någon annan” avses t.ex. en revisor, en anställd i ett bolag, en styrelseledamot som avgått eller en närstående till gäldenären. Till exempel kan fakultativ ed med en tidigare styrelseledamot aktualiseras om samtliga ställföreträdare har avgått före konkursen och det alltså inte finns någon som är skyldig att avlägga obligatorisk ed. Enda undantaget är personer som omfattas av den krets som anges i 36 kap. 5 § rättegångsbalken (t.ex. advokater och läkare). Dessa får normalt inte höras som vittnen om något som de i sin yrkesutövning anförtrots eller annars fått veta och de får då inte heller avlägga fakultativ ed i en konkurs.

Om någon vägrar att avlägga ed, måste förvaltaren eller borgenären motivera varför en edgång kan antas ha betydelse för boutredningen. Tingsrätten prövar därefter frågan.

Fakultativ edgång ersätts av en bekräftelse hos konkursförvaltaren

Fakultativ ed med någon annan än gäldenären fullgörs vanligen samtidigt som gäldenären avlägger sin bouppteckningsed inför tingsrätten. Om ingen ändring görs i reglerna om fakultativ ed kommer, trots att gäldenären bekräftar bouppteckningen inför konkursförvaltaren, tingsrätten behöva

hålla ett stort antal edgångssammanträden varje år med andra personer än gäldenären. Tidigare utredningar har inte föreslagit någon förändring vad gäller den fakultativa edgången. I promemorian föreslås däremot att möjligheten till fakultativ edgång i tingsrätten ska ersättas av en fakultativ bekräftelse hos förvaltaren. Remissinstanserna invänder inte mot förslaget.

Det kan konstateras att om man behåller ordningen med edgång med någon annan än gäldenären inför tingsrätten kommer det att hållas två sammanträden under två olika aktörers ledning avseende bekräftandet av en och samma bouppteckning. Detta framstår som mindre lämpligt. Utgångspunkten bör i stället vara att även andra än gäldenären bekräftar bouppteckningen under konkursförvaltarens ledning. Att förvaltaren tar över ansvaret från tingsrätten även avseende denna bekräftelse förutsätter dock att det inte finns några hinder eller bärande argument mot detta.

Den fakultativa edgången skiljer sig visserligen från gäldenärens edgång på så sätt att gäldenären alltid är skyldig att avlägga ed medan en prövning alltid måste ske innan någon annan än gäldenären avlägger ed. Den prövningen görs i det enskilda fallet och inrymmer frågor om vem som bör avlägga ed, vilka uppgifter som ska beedigas och huruvida en sådan edsavläggelse är av betydelse för utredningen. Redan i dag är det konkursförvaltaren som initialt gör den bedömningen och hans eller hennes yrkande om att någon annan än gäldenären ska fullgöra fakultativ edgång brukar regelmässigt bifallas av rätten. Förvaltarna bör alltså ha goda förutsättningar att kunna bedöma t.ex. om det kan antas vara av betydelse för boutredningen att andra än gäldenären medverkar genom att bekräfta uppgifterna eller en viss uppgift i bouppteckningen. Att flytta hanteringen från tingsrätten till förvaltaren bedöms därför inte medföra någon beaktansvärd risk för att någon annan än gäldenären ska behöva bekräfta bouppteckningen i fler fall än i dag.

En fakultativ edgång inför tingsrätten är inte heller nödvändig för att vederbörandes bekräftelse av bouppteckningen ska omfattas av straffansvar. Det är alltså möjligt att även i ett förvaltarlett förfarande upprätthålla samma preventiva funktion med att lämna uppgifter under straffhot som den fakultativa edgången har i dag.

Regeringen föreslår därför att möjligheten till fakultativ edgång ska ersättas av en möjlighet till fakultativ bekräftelse hos förvaltaren. En sådan bekräftelse bör ske under samma förutsättningar och omfatta samma krets av personer som gäller i dag för den fakultativa eden.

Det bör vara konkursförvaltaren som bestämmer om någon annan än gäldenären ska bekräfta bouppteckningen. Till skillnad från bekräftelse av gäldenären, som är obligatorisk, handlar det i detta fall om att det ska göras en prövning av om en bekräftelse kan antas ha betydelse för boutredningen, och det kan inte uteslutas att det finns olika uppfattningar i frågan. Enligt nuvarande ordning kan en borgenär begära att någon annan än gäldenären beedigat bouppteckningen. En borgenär bör då kunna begära att personen i stället bekräftar bouppteckningen hos förvaltaren. Det framstår vidare som lämpligt att även andra berörda, tillsynsmyndigheten och gäldenären, ska kunna framställa ett sådant önskemål. Regeringen delar inte *Ackordscentralens* uppfattning att det skulle tynga förfarandet att låta konkursens intressenter kunna begära bekräftelse i detta fall. Förvaltaren åläggs ingen skyldighet att i varje konkurs inhämta deras uppfattning och det kan förväntas vara ovanligt att en begäran om bekräftelse görs. En

begäran görs till förvaltaren, som då får ta ställning i frågan, se vidare avsnitt 6.2.2 nedan. Det bedöms inte nödvändigt att i lag reglera möjligheten att begära bekräftelse.

6.2.2 Förfarandet hos konkursförvaltaren och vid edgång

Regeringens förslag: En bekräftelse av någon annan än gäldenären ska ske vid ett sammanträde. Konkursförvaltaren ska kalla den som ska bekräfta bouppteckningen eller en uppgift i den till sammanträdet. Förvaltaren ska även kalla tillsynsmyndigheten och, i förekommande fall, den borgenär som har begärt att bekräftelse ska lämnas.

Om förvaltaren avslår en borgenärs eller tillsynsmyndighetens begäran om att någon annan än gäldenären ska lämna en bekräftelse, ska de få begära att rätten prövar förvaltarens beslut.

Förvaltaren ska få begära att någon annan än gäldenären avlägger ed i tingsrätten i stället för att bekräfta bouppteckningen hos förvaltaren.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att förvaltarens beslut ska få överklagas till domstol.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans invänder mot förslagen.

Skälen för regeringens förslag

Konkursförvaltaren ska kalla till sammanträde där bekräftelsen lämnas

De skäl som framförs i avsnitt 6.1.2 till stöd för att gäldenärens bekräftelse ska ske vid ett sammanträde gör sig gällande även när någon annan än gäldenären ska lämna sin bekräftelse. Att bekräftelsen lämnas vid ett sammanträde skapar förutsättningar för en korrekt och rättssäker hantering och ger andra berörda möjlighet till insyn i förfarandet. Bekräftelsen bör med fördel kunna lämnas vid det sammanträde där gäldenären lämnar sin bekräftelse, men det ska inte behöva ske samtidigt.

Till en fakultativ edgång inför rätten kallas, utöver konkursförvaltaren och den som ska avlägga ed, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den som begärt edgången (6 kap. 5 § tredje stycket konkurslagen). Det bedöms rimligt att denna ordning ska gälla även vid en bekräftelse hos förvaltaren. Förvaltaren bör därför kalla även dessa.

Domstolens prövning av frågan om bekräftelse

Som föreslås ovan är det konkursförvaltaren som i första hand ska pröva om en bekräftelse av någon annan än gäldenären ska ske. Detta gäller även om tillsynsmyndigheten eller en borgenär, eller för den delen någon annan, begär en sådan bekräftelse. Om förvaltaren, i motsats till den som begär bekräftelse, inte skulle anse att en bekräftelse kan antas ha betydelse för boutredningen och avslår begäran föreslås det i promemorian att beslutet ska kunna överklagas och att tingsrättens handläggning sedan ska ske med stöd av lagen (1996:242) om domstolsärenden. Det finns inte förutsättningar att genomföra dessa förändringar enbart när det gäller denna fråga. Överprövning bör i stället ske i tingsrättens löpande ärende genom att

frågan hänskjuts dit. Exempel på detta finns redan i konkurslagen vid vägrad förskottsbetalning (11 kap. 17 §). En motsvarande ordning finns också vid oenighet bland boutredningsmän enligt 19 kap. 16 § ärvdabalken och vid beslut av en samordnare enligt 11 § lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning. Tills vidare bör därför denna ordning väljas för att få till stånd en domstolsprövning av förvaltarens beslut om att avslå en begäran om att någon annan än gäldenären ska bekräfta bouppteckningen.

I dessa situationer skulle man kunna tänka sig att frågan om bekräftelse faller och att tingsrätten i stället tar ställning till om edgång bör ske direkt. I flera fall borde dock frågan om huruvida det finns skäl att besluta att någon annan ska bekräfta bouppteckningen eller avlägga ed kunna avgöras på handlingarna. Det finns då ingen egentlig vinst med att rätten därefter kallar till edgång i stället för att konkursförvaltaren håller ett sammanträde. Det kan inte heller uteslutas att en ordning där förvaltaren inte behöver hålla ett sammanträde i dessa fall kan leda till att förvaltare väljer att i större utsträckning ställa sig avvisande till en borgenärs begäran om bekräftelse. Tingsrätten bör alltså endast ta ställning till om en bekräftelse hos förvaltaren ska ske. Om tingsrätten går på borgenärens linje och beslutar att någon annan än gäldenären helt eller delvis ska bekräfta bouppteckningen, får alltså förvaltaren vidta nödvändiga åtgärder för att få till stånd en sådan bekräftelse.

Det ska alltså finnas en möjlighet till edgång i tingsrätten

På samma sätt som i samband med gäldenärens medverkan vid bouppteckningssammanträdet inför konkursförvaltaren kan det inträffa att den som ska lämna en fakultativ bekräftelse vägrar att medverka (jfr t.ex. rättsfallen NJA 2018 s. 1151 och NJA 2006 N 86). Även i dessa fall bör förvaltaren kunna få tillgång till tvångsmedel för att bekräftelsen ska komma till stånd. Det kan dock antas att det inte alltid är tillräckligt. Förvaltaren bör därför ha möjlighet att påkalla edgång med någon annan än gäldenären inför tingsrätten. Tingsrätten ska då ta ställning till om en edgång bör ske, dvs. om det kan antas vara av betydelse för boutredningen. Om så bedöms vara fallet, bör tingsrätten kalla berörda aktörer till ett edgångssammanträde inför tingsrätten. Som redovisas i avsnitt 6.1.4 kan det undantagsvis även finnas andra skäl än att den som ska bekräfta bouppteckningen vägrar att göra det, t.ex. säkerhetsmässiga, som medför att förvaltaren anser att en bekräftelse inte är den mest ändamålsenliga ordningen utan i stället vill få en edgång till stånd.

6.3 Handlingsoffentlighet hos konkursförvaltaren

Regeringens förslag: Offentlighetsprincipen ska göras tillämplig på konkursförvaltarens verksamhet som rör bekräftelse av bouppteckningen i en konkurs.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet remissinstanser, däribland Kammarrätten i Göteborg, Riksarkivet, Rekonstruktör- och konkursförval-

tarkollegiet i Sverige, Sveriges advokatsamfund och TU Medier i Sverige, tillstyrker förslaget. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att allmänhetens insyn bör kunna tillgodoses genom att konkursförvaltaren översänder handlingarna till tillsynsmyndigheten.

Skälen för regeringens förslag: Rätten enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen att ta del av allmänna handlingar ska möjliggöra insyn i offentlig verksamhet och utgöra en garanti för rättssäkerhet och för effektivitet i förvaltningen. Rätten att ta del av allmänna handlingar gäller hos myndigheter, riksdag och beslutande kommunala församlingar.

Enligt 2 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska det som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar hos en myndighet gälla också hos vissa enskilda organ. Utmärkande för denna grupp är att de på statens uppdrag handhar förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsutövning eller liknande. I bilagan till offentlighets- och sekretesslagen anges vilka dessa organ är och vilken verksamhet hos det enskilda rättssubjektet som omfattas av handlingsoffentligheten. Vid tillämpning av offentlighets- och sekretesslagen ska organet i fråga jämföras med en myndighet.

Alla de handlingar som konkursförvaltaren ger in till tillsynsmyndigheten blir allmänna handlingar hos myndigheten. Det gäller bl.a. bouppteckningen. En möjlighet att göra handlingar hos förvaltaren allmänna bör utnyttjas med försiktighet mot bakgrund av att uppdraget i många fall utförs inom ramen för advokatverksamhet. I fråga om förvaltarens hantering av en bekräftelse av bouppteckningen (avsnitt 6.1.3 och 6.2.2) ges förvaltaren ansvar att besluta i frågor som är ingripande för enskilda och det är därför, som anförs i promemorian, motiverat att ställa krav på insyn i denna verksamhet. *Ackordscentralen* anser att allmänhetens insyn i stället bör kunna tillgodoses genom att förvaltaren översänder handlingarna till tillsynsmyndigheten. Enligt regeringens mening framstår det dock inte som lämpligt att alla handlingar som rör hanteringen av bekräftelsen lämnas till tillsynsmyndigheten för förvaring utan att myndigheten själv har något behov av dem. Regeringen bedömer att förvaltarna har den kompetens och organisation som krävs för att kunna hantera konsekvenserna av att de aktuella handlingarna omfattas av handlingsoffentligheten, t.ex. att besluta om utlämnande av handlingar. Reglerna om handlingsoffentlighet bör därmed göras gällande för den del av förvaltarnas konkursförvaltning som avser bekräftelse av bouppteckningen. Denna verksamhet bör alltså tas upp i bilagan till offentlighets- och sekretesslagen.

Att verksamheten tas upp i bilagan innebär att konkursförvaltarna jämföras med myndigheter vid tillämpning av offentlighets- och sekretesslagen. Härigenom blir bestämmelser om registrering och diarieföring, om upplysningsplikt och om förfarandet vid utlämnande av handlingar tillämpliga (se 4–6 kap. offentlighets- och sekretesslagen). Som *Kammarrätten i Göteborg* pekar på medför förslaget att förvaltarnas beslut i dessa frågor blir överklagbara till kammarrätten. En annan konsekvens av regleringen är att arkivlagen (1990:782) blir tillämplig. Det innebär bl.a. att Riksarkivets tillsynsområde utvidgas till att avse den verksamhet hos förvaltarna som anges i bilagan (se 2 § arkivlagen).

6.4 Närmare om det straffrättsliga ansvaret

Regeringens bedömning: Reglerna om det straffrättsliga ansvaret för oriktiga uppgifter i en konkurs bör inte ändras.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Svea hovrätt*, *Stockholms tingsrätt*, *Skellefteå tingsrätt*, *Umeå tingsrätt*, *Östersunds tingsrätt*, *Stockholms universitet* och *Sveriges advokatsamfund*, delar promemorians bedömning. *Åklagarmyndigheten* anser att det inte bör vara någon skillnad i straffansvar beroende på om bekräftelsen sker i domstol eller hos förvaltaren. Myndigheten menar att den föreslagna förändringen innebär att de straffrättsliga konsekvenserna mildras trots att det bakomliggande intresset av att säkerställa en riktig bouppteckning inte förändras. *Ekobrottsmyndigheten* anför i huvudsak samma synpunkter och framhåller att det inte är acceptabelt att platsen för lämnandet av osanna uppgifter får stor betydelse vid den straffrättsliga prövningen. *Småföretagarnas riksförbund* anser att det är otidsenligt att det för ansvar för brott inte krävs att en oriktig uppgift som gäldenären har lämnat, eller gäldenärens förtigande av något, har påverkat konkursen. Åklagarmyndigheten föreslår att det införs en lagstadgad upplysningsplikt för konkursförvaltare gentemot åklagare.

Skälen för regeringens bedömning

Ansvar för oriktiga uppgifter under konkursförfarandet

Att en gäldenär lämnar oriktiga uppgifter i samband med konkurs straffbeläggs i regel som försvårande av konkurs (11 kap. 2 § första stycket brottsbalken). Det straffbara förfarandet utgörs av att gäldenären uppsåtligt eller av grov oaktsamhet förtiger tillgång, uppger obefintlig skuld eller lämnar annan sådan oriktig uppgift. Brottbeskrivningen tar sikte på fall då gäldenären framställer sin ekonomiska ställning som sämre än den i verkligheten är. Genom uttrycket ”annan sådan oriktig uppgift” omfattar straffansvaret även det förfarandet att gäldenären med skenavtal eller annars med oriktig handling försöker styrka en tidigare lämnad oriktig uppgift, liksom det fallet att gäldenären uppger en fordran till för lågt belopp eller en skuld till för högt belopp. För ansvar krävs inte att den oriktiga uppgiften eller förtigandet har påverkat resultatet av konkursen.

Grova brott mot upplysningsplikten är straffbelagda som grovt försvårande av konkurs. Vid bedömning av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om gäldenären beedigat oriktig uppgift eller använt falsk handling eller vilseledande bokföring eller om brottet varit av betydande omfattning (11 kap. 2 § fjärde stycket brottsbalken).

Brottet försvårande av konkurs riktar sig mot gäldenären. Andra än gäldenären som lämnar osanna uppgifter eller förtiger sanningen vid en fakultativ edgång kan dömas för mened (15 kap. 1 § brottsbalken).

Straffbestämmelserna bör inte ändras med anledning av att bouppteckningen ska bekräftas hos förvaltaren

I avsnitt 6.1 föreslås att den obligatoriska edgången i tingsrätt ska ersättas av en skriftlig bekräftelse på heder och samvete av gäldenären hos konkursförvaltaren. En möjlighet till edgång ska dock finnas kvar. I avsnitt 6.2 föreslås att motsvarande ordning ska gälla för andra än gäldenären.

I promemorian görs bedömningen att bestämmelserna om straffansvar inte bör ändras med anledning av förslagen att ersätta edgången i domstol med en skriftlig bekräftelse hos förvaltaren. Flertalet av remissinstanserna delar den bedömningen.

En förutsättning för straffansvar är i dag att en oriktig uppgift eller ett förtigande innebär fara i bevishänseende. Det krävs alltså inte att åtgärden har påverkat resultatet av konkursen. *Småföretagarnas riksförbund* vänder sig mot denna ordning och menar att ett sådant resultat bör krävas för straffansvar. Att göra en ändring på det sätt riksförbundet föreslår innebär att det skulle bli tillåtet att lämna oriktiga uppgifter under konkursförfarandet så länge dessa inte har en bevisad påverkan på konkursen. En sådan förändring skulle kunna leda till en försämring av såväl kvaliteten på lämnade uppgifter som tilliten till uppgifternas sanningsenlighet. Det skulle i förlängningen riskera att urholka förtroendet för konkursinstitutet. Enligt regeringens uppfattning bör någon sådan begränsning av straffansvaret därför inte göras.

Åklagarmyndigheten och *Ekobrottsmyndigheten* menar att brottsbalkens bestämmelser bör ses över så att det inte får någon straffrättslig betydelse om det sker en bekräftelse eller ett beedigande eller vem som lämnar oriktiga uppgifter. En tänkbar ordning skulle enligt Åklagarmyndigheten kunna vara att även andra än gäldenären kan dömas för försvårande av konkurs och att en anpassning av rekvisiten för grovt sådant brott sker till den ordning som föreslås. Vad myndigheterna med andra ord gör gällande är att gäldenärer och andra, liksom skriftlig bekräftelse och edgång, bör likställas i straffrättsligt hänseende.

Att få fram korrekta uppgifter i konkursförfarandet är nödvändigt för utredningen av boet och att det är straffbart att lämna oriktiga uppgifter krävs för att upprätthålla förtroendet för konkursinstitutet. Det är därför inledningsvis viktigt att understryka att även en gäldenär som hos förvaltaren bekräftar oriktiga uppgifter i bouppteckningen kommer att kunna dömas för försvårande av konkurs.

När en gäldenär försätts i konkurs kan det finnas bakomliggande oegentligheter. Det är viktigt att sådana missförhållanden kan utredas och brott beivras. Förslaget om att gäldenärens bekräftelse ska ske hos förvaltaren påverkar inte polis och åklagares arbete med att lagföra brottslighet som kan ha begåtts i gäldenärens verksamhet under tiden före konkursen (t.ex. bedrägeri, borgenärsbrott, bokföringsbrott, skattebrott eller bidragsbrott). Det kan noteras att det åligger konkursförvaltaren att omedelbart underrätta åklagare, om han eller hon finner att gäldenären kan misstänkas för något brott enligt 11 kap. brottsbalken (7 kap. 16 § konkurslagen). Förvaltaren bör anmäla även andra förmögenhetsbrott (prop. 1978/79:105 s. 178). Åklagare och polis har vidare rätt att få tillgång till alla handlingar som rör boet som kan innehålla upplysningar om huruvida gäldenären har gjort sig skyldig till brottsligt förfarande mot sina borgenärer (17 kap. 7 §

konkurslagen). Något behov av att, som *Åklagarmyndigheten* framför, införa en rätt för åklagare att få upplysningar av förvaltaren om boet och dess förvaltning finns därför inte.

Som redovisas ovan bedöms brottet försvårande i konkurs i regel som grovt när gäldenären lämnat oriktig uppgift under ed. Den omständigheten att bouppteckningen inte beedigats kan alltså påverka bedömningen av brottets allvar. Det är dock inte endast sättet för bekräftelsen som avgör om brottet försvårande av konkurs är grovt. Vid bedömningen ska det även särskilt beaktas om gäldenären använt falsk handling eller vilseledande bokföring eller om brottet varit av betydande omfattning. Det finns således ett antal omständigheter som kan medföra att brottet kan bedömas som grovt även vid en skriftlig bekräftelse hos förvaltaren.

Det kan vidare konstateras att det är väldigt ovanligt att en gäldenär lagförs för att ha lämnat oriktiga uppgifter i en konkurs. Under 2018 åtalades ingen för vare sig försvårande av konkurs eller grovt försvårande av konkurs. Under 2019 väcktes ett åtal för grovt försvårande av konkurs. Det finns inte anledning att tro att den förändring av sättet att bekräfta bouppteckningen som nu föreslås skulle minska gäldenärens vilja att hålla sig till sanningen. Behovet av att ändra det straffrättsliga regelverket kan därför ifrågasättas även av den anledningen.

Även om intresset bakom den straffrättsliga regleringen – att bouppteckningen ska vara riktig – är detsamma oavsett om uppgifterna i denna bekräftas eller beedigas är det allvarligare att fara med osanning under ed i domstol än när det sker under skriftlig försäkran. Detta gäller inte bara under konkursförfarandet utan är en grundsyn som gäller sanningsbrotten i allmänhet. Det framstår då som principiellt och systematiskt tveksamt att just i konkursförfarandet likställa de två i straffrättsligt hänseende.

En skriftlig bekräftelse av oriktiga uppgifter är i praktiken en osann försäkran och bör enligt regeringen också straffrättsligt hanteras som en sådan. Det är alltså rimligt att beedigandet alltjämt utgör en kvalifikationsgrund som kan medföra att brottet bedöms som grovt. Denna uppfattning är i linje med hur frågan har bedömts tidigare och i andra sammanhang. Det kan noteras att inte någon av de tre statliga utredningar som tidigare lämnat motsvarande förslag har sett behov av en ändring av det straffrättsliga regelverket. Samma bedömning gjordes när utmätningsseden i domstol utmönstrades till förmån för en skriftlig bekräftelse hos Kronofogdemyndigheten. Den ordning med skriftlig bekräftelse hos förvaltaren som föreslås i denna lagrådsremiss överensstämmer vidare även i straffrättsligt hänseende med den finska ordningen. Om gäldenären i en finsk konkurs bestyrker en felaktig eller vilseledande boförteckning, är det straffbart som gäldenärsbedrägeri. Om gäldenären inför domstol bestyrker att en felaktig eller vilseledande uppgift är riktig, kan det däremot utgöra grovt gäldenärsbedrägeri (se 39 kap. 2 och 3 §§ i strafflagen [39/1889] och RP 26/2003 rd, s. 67).

Som föreslås i avsnitt 6.1.4 kommer förvaltaren att vid behov kunna begära att gäldenären avlägger ed i domstol. Ett skäl som motiverar en sådan begäran bör vara att förvaltaren misstänker att gäldenären annars kan komma att lämna oriktiga uppgifter eller i fall där förvaltaren misstänker att det förekommit oegentligheter i tiden före konkursen. Att en sådan möjlighet finns får dessutom anses ha en preventiv inverkan på gäldenärskollektivet i stort. En förutsättning för denna ordning är att ett

oriktigt uppgiftslämnande under ed betraktas som allvarligare än att bekräfta oriktiga uppgifter hos förvaltaren. Om de i stället likställs i straffrättsligt hänseende försvinner nämligen den huvudsakliga anledningen för förvaltaren att påkalla edgång när det finns misstanke om oegentligheter.

När det gäller frågan om det straffrättsliga ansvaret för någon annan än gäldenären kan det konstateras att gäldenären har ett mer långtgående ansvar under konkursutredningen. Gäldenären är den som har försatts i konkurs och som står i fokus under hela konkursförfarandet. Gäldenären har en generell upplysningsplikt och en skyldighet att uppge boet och har ansvar för uppgifterna i bouppteckningen. Någon annan än gäldenären kan behöva bekräfta viss uppgift i bouppteckningen om det kan antas vara av betydelse för bouppteckningen. Med ”någon annan” kan avses alltifrån en styrelseledamot som avgått till en revisor, en anställd i ett bolag eller en närstående till gäldenären. Redan i dag är det i praktiken upp till förvaltaren att avgöra om någon förutom gäldenären ska bekräfta uppgifter under straffansvar.

Synen på gäldenärens och andra personers ansvar under konkursförfarandet skiljer sig alltså åt. Det är rimligt och det finns enligt regeringens mening inte anledning att på grund av den förändring av sättet att bekräfta bouppteckningsuppgifter som nu föreslås likställa gäldenären och någon annan i straffrättsligt hänseende. Den senare som skriftligen bekräftar oriktiga uppgifter kommer att kunna dömas för osann eller vårdslös försäkran (15 kap. 10 § brottsbalken). I de fall där konkursförvaltaren har anledning att anta att någon annan än gäldenären har skäl att lämna oriktiga uppgifter, t.ex. en före detta ställföreträdare i ett s.k. målvaktsbolag som har försatts i konkurs, kan förvaltaren begära edgång och ansvar för mened kan då aktualiseras.

Sammantaget anser regeringen att det inte finns skäl att anta att införandet av en skriftlig bekräftelse hos förvaltaren som huvudregel i stället för edgång kommer att leda till att oriktiga uppgifter lämnas i större utsträckning än tidigare. Det är det främsta skälet till att någon ändring av den straffrättsliga regleringen inte bör göras. Härtill finns det redan en fullgod reglering för de fall oriktiga uppgifter ändå bekräftas och det finns goda skäl till att i straffrättsligt hänseende skilja mellan edgång och skriftlig bekräftelse samt mellan gäldenären och någon annan.

6.5 Ersättning för inställelse

Regeringens förslag: Konkursförvaltaren ska besluta om ersättning till gäldenären, en ställföreträdare för en gäldenär som är juridisk person eller någon annan som ska inställa sig någon annanstans än vid rätten. Förskott på ersättningen ska kunna beviljas. Den som är missnöjd med förvaltarens beslut ska få begära rättens prövning.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att konkursförvaltarens beslut ska få överklagas till domstol och att det ska tydliggöras att även förskott på ersättning utgör en konkurskostnad.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inga synpunkter på promemorians förslag. *Stiftelsen Ackordscentralen* invänder inte mot

förslaget men framhåller att om det saknas medel i konkursboet så måste förskottet betalas av allmänna medel.

Skälen för regeringens förslag: I konkurslagen uppställs i vissa fall krav på gäldenären att inställa sig. På begäran av konkursförvaltaren ska gäldenären närvara vid bouppteckningsförrättningen. Även vid vissa sammanträden inför rätten ska gäldenären närvara (6 kap. 2–4 §§ konkurslagen). Detsamma gäller någon annan som ska avlägga ed (6 kap. 5 § konkurslagen). Är gäldenären en juridisk person gäller normalt skyldigheten att inställa sig ställföreträdaren och i vissa fall även tidigare ställföreträdare (6 kap. 13 § konkurslagen).

Det finns en möjlighet att få ersättning för inställelse hos rätten eller någon annanstans (6 kap. 14 § konkurslagen). Om gäldenären är i behov av det, är han eller hon berättigad till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehälle inom landet, när gäldenären inställer sig hos rätten eller någon annanstans. Även en ställföreträdare för en gäldenär som är juridisk person och någon annan som ska avlägga ed har rätt till sådan ersättning. Det är tingsrätten som beslutar om ersättning. Enligt 16 § förordningen (1996:381) med tingsrättsinstruktion kan tingsrätten delegera till kanslipersonal att besluta i fråga om ersättning eller förskott av allmänna medel till någon som har medverkat i ett mål (se även prop. 1999/2000:26 s. 82 f.).

I avsnitt 6.1 och 6.2 föreslås att rättens edgångssammanträde ersätts av ett sammanträde hos konkursförvaltaren där bouppteckningen ska bekräftas. Det ska dock alljämt finnas kvar en möjlighet att avlägga ed i domstol. Redan sedan tidigare är det förvaltaren som ansvarar för den bouppteckningsförrättning som gäldenären kan behöva närvara vid.

Att gäldenären och andra nu i större utsträckning ska inställa sig hos konkursförvaltaren och inte hos rätten gör att det finns anledning att överväga en förändring av vem som beslutar om ersättning för sådan inställelse. Det framstår som naturligt att ansvaret för ersättningen ligger hos den som ansvarar för den uppgift som inställelsen avser. En sådan beslutsordning framstår som mest effektiv. Det är ju rimligen den som håller i förrättningen eller sammanträdet som har bäst förutsättningar att kunna bedöma frågan om ersättning. Ersättningen utgör en konkurskostnad (14 kap. 1 § första stycket 7 konkurslagen) och det handlar alltså inte om att förvaltaren ska besluta om ersättning av allmänna medel (även om det allmänna kan behöva stå för kostnader som boet inte kan täcka). Mot den bakgrunden bör förvaltaren överta rättens uppgift att besluta om ersättning för inställelse som sker hos någon annan än rätten, vilket är hos förvaltaren.

Det framstår som lämpligt att konkursförvaltaren, liksom rätten, ska kunna bevilja förskott på ersättningen på motsvarande sätt som gäller vid många andra fall av inställelse, jfr t.ex. kungörelsen (1973:261) om utbetalning av vissa ersättningar i mål eller ärende vid domstol, m.m. och förordningen (1982:805) om ersättning av allmänna medel till vittnen, m.m. Det bör framgå av konkurslagen. Ersättningen är en konkurskostnad. Det gäller även ersättning som betalas ut i förskott utan att det särskilt behöver anges. Utbetalningen av dessa hanteras på samma sätt som andra konkurskostnader om det, som *Ackordscentralen* framhåller, saknas medel i konkursboet. Förvaltaren kan i en sådan situation behöva göra utlägg för boets räkning. De belopp som kan bli aktuella får antas vara förhållandevis

små, och det finns inte skäl att hantera sådana utlägg på något annat sätt än vad som gäller för andra utlägg förvaltaren kan ha i en konkurs.

Det bör för ersättningsfrågor finnas en möjlighet att få till stånd en överprövning av konkursförvaltarens beslut i domstol. Detsamma gäller beslut om förskott (jfr 49 kap. 5 § 5 rättegångsbalken). Den som är missnöjd med förvaltarens beslut bör därför kunna begära rättens prövning av beslutet (jfr avsnitt 6.2.2).

Rättens beslut om ersättning gäller omedelbart (se 16 kap. 4 § konkurslagen). Detsamma bör gälla för konkursförvaltarens beslut om ersättning, inklusive förskott på ersättning. En bestämmelse som anger detta föreslås därför.

I de fall edgång ska ske är det lämpligt att även i fortsättningen låta rätten besluta om eventuell ersättning för inställelsen.

7 Gäldenärens bokföringshandlingar

7.1 Räkenskapsinformation och annat material

Regeringens förslag: Uttrycket räkenskapsinformation och annat material som rör boet ska användas i konkurslagen i stället för räkenskapsmaterial och andra handlingar som rör boet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser yttrar sig inte över förslaget men flera remissinstanser, bl.a. *Bokföringsnämnden* och *Stiftelsen Ackordscentralen*, tillstyrker det. Bokföringsnämnden menar att det dock kan diskuteras om det inte är mer lämpligt att använda ”andra uppgifter” än ”annat material”.

Skälen för regeringens förslag: I konkurslagens bestämmelser om vad som ska förvaras efter en avslutad konkurs talas det om räkenskapsmaterial och andra handlingar som rör boet (7 kap. 19 och 22 §§). Samma uttryck återfinns även på flera andra ställen i lagen. Gäldenären ska i samband med en konkursansökan ge in en förteckning som anger vilket räkenskapsmaterial som finns (2 kap. 3 § första stycket, som i avsnitt 5.2 föreslås tas bort). Konkursförvaltaren ska efter konkursbeslutet ta hand om materialet och då vid behov begära handräckning för att få tag i det (7 kap. 12 och 14 §§). Förvaltaren ska sedan i bouppteckningen ta med en förteckning över materialet, om det behövs (7 kap. 13 §). Gäldenären ska där efter beediga bouppteckningens uppgifter om bl.a. räkenskapsmaterialet (6 kap. 3 §). Slutligen ska tillsynsmyndigheten och granskningsmän ha rätt att få tillgång till materialet under konkursförfarandet (7 kap. 28 och 30 §§).

Tidigare användes i konkurslagen, med något undantag, ordet böcker. Med böcker avsågs räkenskapsmaterial enligt dåvarande bokföringslagen (1976:125) och ordet i konkurslagen ersattes därför 1995 i förtydligande syfte med räkenskapsmaterial (prop. 1994/95:189 s. 28 f.); det uttrycket fanns sedan tidigare i 7 kap. 12 § andra stycket konkurslagen (prop. 1986/87:90 s. 265). År 2000 infördes en ny bokföringslag (1999:1078).

Uttrycket räkenskapsmaterial utmönstrades då till förmån för räkenskapsinformation. Syftet var bl.a. att anpassa bokföringsregleringen till it-samhällets utveckling (prop. 1998/99:130 s. 244 f.). Någon motsvarande ändring gjordes inte i konkurslagen.

Det står klart att uttrycket räkenskapsmaterial i konkurslagen ska knytas an till vad som avses enligt bokföringslagen (se bl.a. prop. 1994/95:189 s. 30 f., där lagstiftaren inte tyckte det var nödvändigt att tynga konkurslagen med en uttrycklig hänvisning till bokföringslagen, och SOU 1983:24 s. 297).

Det är viktigt att det är tydligt vilket material som avses, inte minst eftersom existensen och omfattningen av materialet ska bekräftas av gäldenären under straffansvar. Uttrycket räkenskapsinformation är definierat i 1 kap. 2 § 9 bokföringslagen (se även Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2013:2). Regeringen anser att det därför finns anledning att nu anpassa konkurslagen och ersätta uttrycket räkenskapsmaterial med räkenskapsinformation. På så sätt uppnås att begreppsanvändningen i konkurslagen är densamma som i bokföringslagen.

Som nämns ovan är uttrycket räkenskapsmaterial i konkurslagen i flertalet fall kombinerat med ”de andra handlingar” som rör boet. Vad som närmare avses med andra handlingar är inte helt klart och några exempel ges inte i förarbetena. Detta har dock tidigare inte bedömts vålla några större bekymmer (prop. 1994/95:189 s. 29 f.).

Att i konkurslagen övergå till att använda uttrycket räkenskapsinformation medför ett behov av att i den lagen också ändra det i lagtexten därpå angivna ”och de andra handlingar”, eftersom det annars riskerar att ge intrycket av att räkenskapsinformation endast utgörs av handlingar (jfr även prop. 1998/99:130 s. 246 f. om att undvika en sammankoppling med tryckfrihetsförordningens handlingsbegrepp). Räkenskapsinformation avser – i motsats till räkenskapsmaterial – informationen och inte bäraren av informationen. Att på motsvarande sätt tala om ”annan information” är dock inte givet eftersom det riskerar att bli för vagt till både form och innehåll. I stället framstår det som lämpligt att som föreslås i promemorian använda ”annat material”. Regeringen har i ett tidigare lagstiftningsärende uttalat att ”material” är att föredra framför ”uppgifter”, som *Bokföringsnämnden* nämner som ett alternativ, eftersom det får anses tydligare markera att det handlar om även annat än handlingar (se prop. 2016/17:180 s. 80 f.).

7.2 Handräckning

Regeringens förslag: Bestämmelserna i konkurslagen om handräckning av gäldenärens bokföringshandlingar ska moderniseras och i större utsträckning hänvisa till utsökningsbalkens regler om handräckning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det.

Skälen för regeringens förslag: Som en väsentlig del i konkursförvaltarens uppdrag ligger att snarast ta hand om gäldenärens bo med dess räkenskapsinformation och annat material som rör boet (se 7 kap. 12 §

första stycket konkurslagen och avsnitt 7.1). I första hand sker det genom att material hos gäldenären tas om hand. Även den som på uppdrag av gäldenären har upprättat material som rör boet är dock skyldig att lämna ut det till förvaltaren (7 kap. 12 § andra stycket konkurslagen).

Konkursförvaltaren har rätt att om det behövs begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att kunna omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo. Det gäller även material som finns hos någon annan som har upprättat det (7 kap. 14 § konkurslagen).

Att tillgripa handräckning kan bli aktuellt för att få tag i material framför allt när gäldenären eller någon annan inte medverkar i utredningen av boet. Att genom handräckning få tillgång till material kan då vara nödvändigt för att konkursförvaltaren t.ex. ska kunna upprätta bouppteckningen.

Frågan om handräckning är fullständigt reglerad i konkurslagen. Med andra ord framgår det av den lagen inte bara att konkursförvaltaren får begära handräckning utan också hur Kronofogdemyndigheten därefter får genomföra en sådan. Bestämmelserna tillkom genom 1979 års reform i tiden före utsökningsbalken, där det annars finns allmänna regler om handräckning av motsvarande innehåll. Det framstår som lämpligt att nu anpassa regleringen i konkurslagen till hur mer moderna bestämmelser med motsvarande innehåll ser ut. Det innebär att det i konkurslagen bör göras en hänvisning till utsökningsbalkens regler. Det bidrar till en enhetlig tillämpning och underlättar för inte minst Kronofogdemyndigheten.

I ett avseende avviker nuvarande handräckningsregel i konkurslagen från utsökningsbalkens och det gäller möjligheten att ta sig tillträde till bl.a. gäldenärens bostad i dennes frånvaro utan att först underrätta denne. Vid tillkomsten av bestämmelsen gjordes bedömningen att en sådan möjlighet var påkallad i konkursfall (prop. 1978/79:105 s. 173 f.). Det har inte framkommit anledning att omvärdera den bedömningen. Detta bör därför vara möjligt även fortsättningsvis. Som anförs i promemorian framstår det som lämpligt att ett undantag från den normala ordningen görs endast om det är motiverat i den enskilda konkursen. Det bör därför föreskrivas att det får ske om konkursförvaltaren begär det.

7.3 Ansvaret för att förvara gäldenärens handlingar

Regeringens förslag: Om det vid konkursens avslutande inte går att återlämna material som rör boet till gäldenären, ska konkursförvaltaren ha ansvaret för att bevara materialet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna, bl.a. *Kronofogdemyndigheten*, *Sveriges advokatsamfund* och *Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige*, tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. Kollegiet framhåller dock att förslaget kommer att innebära en fördyrning av konkurshanteringen som i utdelningskonkurser belastar borgenärskollektivet. *Stiftelsen Ackordscentralen* invänder mot förslaget och framhåller kostnaderna och att arkiveringen ligger i det allmännas intresse som skäl för att tillsynsmyndigheten ska svara för arkiveringen.

Ackordscentralen, liksom *Ekobrottsmyndigheten*, pekar på att det finns svårigheter att omhänderta material som är förvarat i s.k. molntjänster.

Myndigheten anser att de arkiveringsproblem som detta behöver lösas innan arkiveringsskyldigheten överförs på konkursförvaltarna, eftersom ett åsidosättande av bestämmelserna om bevarande av räkenskapsinformation kan medföra straffansvar. *Riksarkivet* anser att konkurslagen bör ändras så att de enskilda arkivinstitutionerna får möjlighet att överta handlingar när konkursen är utredd och avslutad.

Skälen för regeringens förslag

Det finns i dag ett delat förvaringsansvar

Om det vid konkursens avslutande finns några hinder mot att till gäldenären återställa dennes räkenskapsinformation och annat material som rör boet och som konkursförvaltaren har tagit hand om, ska de överlämnas till tillsynsmyndigheten, om inte förvaltaren anser att han eller hon bör bevara dem (7 kap. 22 § konkurslagen och avsnitt 7.1). Att materialet inte kan återlämnas till gäldenären kan bero på t.ex. att gäldenären är en juridisk person som har upphört att existera i och med konkursens avslutande. Det kan också handla om att gäldenären inte är anträffbar eller vägrar att återta handlingarna. Ett exempel på skäl för att förvaltaren själv vill bevara handlingar kan vara att de behövs för någon åtgärd som återstår att utföra efter konkursens avslutande.

Den nuvarande ordningen tillkom 1979. Dessförinnan gällde att konkursförvaltaren var skyldig att bevara gäldenärens bokföring. Denna skyldighet ansågs dock medföra vissa praktiska problem. Materialet var tidvis omfattande och förvaringen medförde kostnader. Tillsynsmyndigheten bedömdes ha större möjligheter än en enskild förvaltare att anordna en rationell och inte så dyr förvaring av bokföringsmaterialet. Samtidigt konstaterades det att förhållandena kunde vara sådana att det är lämpligast att förvaltaren efter konkursens avslutande behåller materialet hos sig under kortare eller längre tid. Det ansågs kunna överlåtas åt förvaltaren att avgöra vem som i den enskilda konkursen lämpligen bör svara för förvaringen (prop. 1978/79:105 s. 348 f. och SOU 1977:29 s. 265 f., se även SOU 2000:62 del 1 s. 561 f.).

Det delade förvaringsansvaret har brister som behöver åtgärdas

Den nuvarande ordningen med ett delat förvaringsansvar mellan tillsynsmyndigheten och konkursförvaltaren har brister. En sådan brist är att ordningen medför en otydlighet i fråga om vilken aktör som förvarar handlingarna i en konkurs. Anledningen till detta är att det i praktiken helt har lämnats till förvaltaren att bestämma om handlingarna ska överlämnas till tillsynsmyndigheten eller inte. En viktig aspekt i detta sammanhang är att det i dag inte heller går att förlita sig på att samtliga handlingar i en konkurs förvaras av samma aktör. Av vad som har framkommit är det t.ex. ovanligt att förvaltaren överlämnar de elektroniska handlingarna till tillsynsmyndigheten, även om förvaltaren överlämnar alla fysiska handlingar i samma konkurs till myndigheten. Att inte alla gäldenärens handlingar överlämnas innebär att handlingar regelmässigt förvaras av både förvaltaren och tillsynsmyndigheten. Att det görs en sådan uppdelning av handlingarna är dock ofta inte tydligt för någon annan än förvaltaren själv.

En annan brist med det delade förvaringsansvaret är att handlingarna behandlas på olika sätt ur ett rättsligt perspektiv beroende på vem som förvarar dem. Handlingarna blir nämligen allmänna i tryckfrihetsförordningens mening om de tas om hand av tillsynsmyndigheten, men inte om de förvaras av konkursförvaltaren eller för den skull gäldenären själv. Visserligen kan vissa slags uppgifter i handlingarna omfattas av sekretess (se t.ex. 34 kap. 7 och 8 §§ offentlighets- och sekretesslagen [2009:400] och prop. 1986/87:90 s. 90), men redan det förhållandet att dessa i grunden privata handlingar blir allmänna endast av den anledningen att de överlämnas till tillsynsmyndigheten för förvaring är mindre lämpligt. I ännu högre grad måste det dock ifrågasättas att handlingarnas rättsliga karaktär ska vara beroende av förvaltarens ställningstagande i frågan om huruvida handlingarna ska överlämnas till tillsynsmyndigheten.

Genom att enbart en aktör ges ansvaret kan handlingarna hållas samlade och därigenom utesluts risken för att handlingar – vanliga fysiska eller elektroniska – förvaras hos olika aktörer beroende på i vilken utsträckning som förvaltaren väljer att lämna över material (jfr rättsfallet NJA 2008 s. 251). Mot denna bakgrund finns det anledning att ändra reglerna om förvaring så att endast en aktör blir ansvarig för förvaringen.

Konkursförvaltaren ska ha ansvar för förvaring av handlingar som inte kan återlämnas till gäldenären

En utgångspunkt bör – liksom hittills – vara att gäldenärens räkenskapsinformation och annat material som rör boet ska återlämnas till gäldenären när konkursen avslutas. Det finns anledning att göra detta något tydligare i konkurslagen. Även med en sådan utgångspunkt är frågan vem som bör ansvara för förvaringen när ett återlämnande inte kan ske.

Att behålla nuvarande ordning med ett delat ansvar är som anges ovan inte ett alternativ. I promemorian föreslås att konkursförvaltarna även framöver ska ha ansvar för förvaringen av gäldenärens handlingar och att möjligheten att överlåta det ansvaret på tillsynsmyndigheten tas bort. De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget.

Det kan konstateras att de kostnadsskäl och praktiska skäl som tidigare har anförts som skäl för att förvaltaren ska kunna överlåta ansvaret på tillsynsmyndigheten knappast längre gör sig gällande. Konkurstillsynen finns numera på endast ett mindre antal orter i Sverige och det finns inte förutsättningar att förvara handlingarna i myndighetens lokaler. I stället anlitar tillsynsmyndigheten ett företag som tillhandahåller arkivtjänster för förvaringen och i många fall är det fråga om samma arkiveringsföretag som förvaltarna anlitar. Med hänsyn till detta är det svårt att hävda att tillsynsmyndigheten kan sörja för en mer rationell och mindre kostnadskrävande hantering av materialet än vad förvaltarna kan.

Regeringen anser vidare, till skillnad från *Ackordscentralen*, att den omständigheten att handlingarna i vissa fall är av betydelse för det allmänna inte utgör ett bärande skäl till att tillsynsmyndighet ska ha förvaringsansvaret. Även i andra sammanhang kan det allmänna ha ett intresse av att handlingar bevaras under en viss tid. Det har dock inte i sig inneburit att staten har åtagit sig att förvara dessa handlingar. Till detta kommer att myndigheterna – främst Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket – efterfrågar handlingar endast i ett fåtal av konkurserna (cirka två

procent av konkurserna). Inte heller är myndigheternas möjlighet att få tillgång till de aktuella handlingarna för att t.ex. utreda ekonomisk brottslighet beroende av att de förvaras av just en myndighet. Det allmännas behov av handlingarna utgör därför inte ett skäl för att förvaringsansvaret ska ligga på tillsynsmyndigheten. Det är dessutom inte rimligt att gäldenärens handlingar ska vara allmänna, vilket blir fallet med en förvaring hos tillsynsmyndigheten (se Lagrådet i prop. 1978/79:105 s. 704). Det är trots allt handlingar som allmänheten inte kan begära ut när de förvaras av gäldenären själv eller av förvaltaren. Det finns i andra liknande situationer inte någon möjlighet att begära ut denna typ av handlingar och det förhållandet att gäldenären har varit försatt i konkurs borde inte medföra att handlingarna behandlas annorlunda.

Av betydelse när det ska avgöras vem som ska ges förvaringsansvaret är hur förvaringen sker i andra liknande sammanhang. Det ligger då nära till hands att titta på vad som gäller vid likvidation av en juridisk person. I en sådan situation kan handlingarna, på samma sätt som nu diskuteras, inte lämnas tillbaka till gäldenären. För att lösa detta anges i Bokföringsnämndens allmänna råd att om en juridisk person har upphört genom likvidation, ansvarar likvidatorn för den juridiska personens räkenskapsinformation (BFNAR 2013:2 8.13). Någon möjlighet för likvidatorn att överlämna handlingarna till en myndighet finns inte. Det kan vidare konstateras att konkursförvaltaren redan ansvarar för att förvara bokföring under själva konkursförfarandet och som alltså hör till boet (7 kap. 19 § konkurslagen). Det ligger då enligt regeringens uppfattning nära till hands att förvaltaren även får ansvara för förvaringen av sådant material som hör till konkursgäldenären men som inte kan återlämnas.

Mot denna bakgrund finns det enligt regeringen starka skäl som talar för att förvaltaren bör ha förvaringsansvaret för gäldenärens handlingar efter en avslutad konkurs.

Att hantera gäldenärens handlingar kan som *Ekobrottsmyndigheten* framhåller innebära personuppgiftsbehandling. Det gäller inte enbart vid arkivering utan generellt i en konkurs. Konkursförvaltarna får anses ha förutsättningar att utföra den uppgiften på ett tillfredsställande sätt (se avsnitt 5.5). Att förvaltaren ges ansvaret att förvara materialet innebär, som bl.a. *Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige* pekar på, att den kostnad som uppstår blir en konkurskostnad som i utdelningskonkurser kan påverka borgenärerna. En sådan konsekvens bedöms dock inte omotiverad och det lär inte heller bli en särskilt betungande uppgift för förvaltarna att ha hand om förvaringen. Enligt uppgift från Kronofogdemyndigheten förvarar förvaltarna redan allt material själva i ungefär hälften av alla konkurser. I övriga fall täcks Kronofogdemyndighetens förvaringskostnad av tillsynsavgiften, som även den är en konkurskostnad. Som anges ovan sköter dessutom förvaltarna förvaring av andra handlingar som rör konkursen och konkursboet. Det kan vidare förväntas att den digitalisering som sker i allt snabbare takt av bl.a. bokföringshandlingar kommer att leda till lägre förvaringskostnader.

Avslutningsvis tar *Ekobrottsmyndigheten* och *Akordscentralen* upp att det förhållandet att konkursgäldenärens bokföring kan finnas i en s.k. molntjänst innebär problem vid konkursförvaltarnas arkivering. Ekobrottsmyndigheten menar att dessa problem skulle behöva lösas innan förvaringsskyldigheten överförs på förvaltarna och framhåller att ett

åsidossättande av reglerna om bevarande av räkenskapsinformation kan medföra straffansvar för förvaltaren. Regeringen är för sin del medveten om att användningen av molntjänster kan innebära utmaningar vid tillämpning av lagstiftning om omhändertagande, hantering och arkivering av bokföringsmaterial. Regeringen har tillsatt en utredning som har i uppdrag att bl.a. föreslå de förändringar av reglerna om arkivering av räkenskapsinformation som behövs. I direktiven anges särskilt att reglerna om arkivering medför svårigheter att använda ny teknik som exempelvis molntjänster (dir. 2020:48). Dessa utmaningar är dock inte något som är specifikt för konkursförfarandet eller som aktualiseras först i och med att förvaltarna ges ensamt ansvar för förvaringen. Som nämns ovan ansvarar likvidatorer för juridiska personers räkenskapsinformation efter likvidationens avslutande, och konkursförvaltaren tar redan hand om sådant material i nästan varannan konkurs. Mot denna bakgrund finns det inte anledning att avvakta med att genomföra en förändring.

Sammantaget bedömer regeringen att det är mest fördelaktigt och ändamålsenligt att förvaltaren ensam får ansvaret för att bevara gäldenärens material som rör boet när det inte kan återlämnas till gäldenären. En lagändring med sådan innebörd föreslås därför.

Att konkursförvaltarna nu föreslås få förvaringsansvaret medför enligt *Riksarkivet* att det kan finnas en risk för att samhällsviktig information förloras och kulturarvet utarmas. Riksarkivet anser att detta skulle lösas genom en bestämmelse i konkurslagen om att enskilda arkivinstitutioner får möjlighet att överta handlingar när konkursen är avslutad. Regeringen konstaterar att arkivbestämmelsen i konkurslagen har funnits länge och att syftet med den är ett annat än de syften Riksarkivet för fram. Det handlar om enskilda gäldenärens bokföring som ska bevaras under en tid och endast under förutsättning att gäldenären själv inte kan återta den. Frågan om reglering av den enskilda arkivsektorn har nyligen övervägts av Arkivutredningen (se SOU 2019:58 s. 393 f.) och Riksarkivet lämnade samma synpunkt till den utredningen. Utredningens betänkande, som inte innehåller något förslag om ändring i konkurslagen, bereds i Regeringskansliet. Det är inte möjligt att inom ramen för detta lagstiftningsärende närmare överväga den fråga om övertagande som Riksarkivet tar upp.

8 Konkursförvaltarens bouppteckning och halvårsberättelser

8.1 Bouppteckningen

Regeringens förslag: Det ska tydliggöras att konkursförvaltaren ska redovisa gäldenärens skulder i bouppteckningen. I bouppteckningen ska även förvaltarens prognos för utdelning i konkursen anges.

Möjligheten för konkursförvaltaren att inte upprätta en bouppteckning när gäldenären själv har gjort det ska tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser, bl.a. *Göta hovrätt, Hudiksvalls tingsrätt, Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige* och *Tjänstemännens Centralorganisation*, tillstyrker förslagen eller invänder inte mot dem. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att skulderna i bouppteckningen bör preciseras som prioriterade eller oprioriterade samt att tillgångarna bör klassificeras efter egendomslag, allt i syfte att borgenärerna bättre ska kunna bedöma förutsättningarna för utdelning. Ackordscentralen anser vidare att uppgiften att underrätta borgenärerna om huruvida utdelning kan påräknas bör ankomma på den som fastställer utdelningsförslaget.

Skälen för regeringens förslag

Konkursförvaltaren ska alltid upprätta en bouppteckning

En tidig uppgift för konkursförvaltaren under konkursförfarandet är att upprätta en bouppteckning (7 kap. 13 § konkurslagen). Bouppteckningen syftar bl.a. till att ge berörda en översiktlig bild av boets ställning. Förvaltaren och borgenärerna kan genom bouppteckningen få en uppfattning om huruvida det kan påräknas någon utdelning i konkursen. Bouppteckningen ska också ligga till grund för gäldenärens edgång och kan utgöra ett redskap i tillsynsmyndighetens tillsyn. Förvaltarens bouppteckning fyller alltså en viktig uppgift i konkursen och bör därför upprättas även fortsättningsvis.

I 7 kap. 13 § femte stycket konkurslagen finns spår av en äldre ordning där gäldenärens egna uppgifter i vissa fall kunde ersätta konkursförvaltarens bouppteckning och avvara en edgång. Enligt den bestämmelsen behöver en förvaltare inte upprätta en bouppteckning när en förteckning med motsvarande innehåll har getts in av gäldenären och förvaltaren anser den tillförlitlig. Att förvaltaren inte upprättar en bouppteckning torde numera inte förekomma (se t.ex. Ds 1994:96 s. 33 f.). Det har bl.a. sin grund i att gäldenären i praktiken aldrig ger in en förteckning och att den inte heller längre kan ersätta en edgång. Regeringen föreslår i avsnitt 5.2 nu dessutom att bestämmelsen i konkurslagen om att gäldenären bör ge in en förteckning tas bort. I syfte att säkerställa en korrekt avveckling av boet är det lämpligt att förvaltaren alltid upprättar en egen bouppteckning, som sedan ska ligga till grund för gäldenärens bekräftelse. Bestämmelsen om att gäldenärens egen förteckning kan ersätta förvaltarens bör mot denna bakgrund tas bort.

Det ska tydliggöras att skulderna ska anges i bouppteckningen

I konkurslagen anges att boets tillgångar ska tas upp till noggrant uppskattade värden i bouppteckningen. Bouppteckningen ska vidare innehålla uppgift om varje borgenärs namn och adress (7 kap. 13 § första stycket). Det anges däremot inte uttryckligen att boets skulder, dvs. vilka fordringar borgenärerna har, ska redovisas. Även om förvaltarna normalt ändå brukar ange de skulder som de känner till är frågan om inte en skyldighet att ange skulderna är något som borde framgå av lag.

I 1921 års konkurslag angavs att konkursförvaltaren i bouppteckningen skulle uppge tillgångarna och skulderna i gäldenärens bo. Genom 1979 års reform infördes en precisering om att det för skulderna skulle anges i vad

mån de avsåg lön eller pension (prop. 1978/79:105 s. 16, se även prop. 1975/76:210 s. 203). När 1987 års konkurslag tillkom föreskrevs att i bouppteckningen skulle tillgångarna tas upp till noggrant uppskattade värden och att det beträffande skulderna skulle anges i vad mån de avser lön eller pension. Den tidigare inledande och övergripande meningen om att bouppteckningen ska innehålla boets tillgångar och skulder fanns alltså inte kvar. Några år senare vidtog lagstiftaren en ytterligare rationalisering av lagtexten genom att ta bort preciseringen av skulderna angående lön och pension. Som skäl angavs att den var onödig eftersom förvaltaren handlägger och fattar beslut i lönegarantifrågor (prop. 1994/95:189 s. 56).

De förändringar som har skett successivt har lett till att det inte längre anges att skulderna ska redovisas i bouppteckningen. Det kan aldrig ha varit avsikten. Det kan i sammanhanget konstateras att en redovisning av skulderna i bouppteckningen är något som vissa andra delar av konkurslagen närmast förutsätter. Gälldenären ska t.ex. bekräfta att bouppteckningens uppgifter om tillgångar och *skulder* är riktiga (se avsnitt 6.1).

Enligt regeringen är det värdefullt för bouppteckningen och för den fortsatta konkurshanteringen att gälldenärens skulder finns angivna i ett tidigt skede. Med hjälp av framför allt gälldenären kan de skulder som är kända på ett relativt enkelt sätt tas fram och redovisas, vilket också redan torde ske i stor utsträckning. Det framstår därför som lämpligt att det i lagen åter tydliggörs att boets skulder ska redovisas i bouppteckningen. *Ackordcentralen* föreslår en mer ingående redovisning av skulderna för att borgenärerna ska kunna bedöma förutsättningarna för utdelning. Regeringen anser emellertid att detta inte är något som bör krävas i det tidiga skede av konkursförvaltningen som bouppteckningen upprättas, särskilt när förvaltaren, som föreslås nedan, ska åläggas att i bouppteckningen redovisa en prognos för utdelningen.

Bouppteckningen ska innehålla en prognos för utdelning

Tingsrätten ska snarast efter edgångssammanträdet särskilt underrätta varje känd borgenär om huruvida utdelning kan påräknas för fordringen. Innan rätten lämnar uppgifter om utdelningsprognosen ska samråd ske med konkursförvaltaren, om det behövs (31 § konkursförordningen). Detta brukar normalt ske vid edgångssammanträdet genom att förvaltaren då lämnar en prognos som förs till protokollet.

Att en uppskattning om en eventuell kommande utdelning i första hand görs av konkursförvaltaren är naturligt eftersom det är han eller hon som utreder boet och upprättar den bouppteckning som en sådan prognos i detta skede av konkursen får grundas på. I avsnitt 6.1.1 föreslås att edgång inför rätten ska ersättas av en bekräftelse av gälldenären hos förvaltaren. Rätten kommer därmed inte längre att kunna anteckna förvaltarens utdelningsprognos. Som anförs i promemorian är det lämpligt att en uppgift om förväntad utdelning kommer till uttryck i ett tillgängligt och allmänt dokument. För att kunna göra en utdelningsprognos krävs att boet gås igenom och en bouppteckning upprättas. Förvaltarens bedömning i utdelningsfrågan bör därför redovisas i bouppteckningen. Detta bör anges i 7 kap. 13 § konkurslagen.

Borgenärerna bör liksom hittills särskilt underrättas om förvaltarens prognos. En sådan underrättelse bör ske i nära tidsmässigt samband med

att bouppteckningen upprättas. Till skillnad från *Ackordscentralen* anser regeringen att skyldigheten att underrätta borgenärerna om huruvida utdelning kan påräknas därför bör ankomma på förvaltaren. Detta bör regleras i förordning.

Särskilt om begreppet livförsäkringsföretag

I konkurs hos t.ex. ett kreditmarknadsföretag ska det till bouppteckningen eller en särskild borgenärsförteckning bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp. I ett livförsäkringsbolags eller ett tjänstepensionsföretags konkurs ska det på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar (7 kap. 13 § sjätte stycket konkurslagen). Det finns anledning att i detta sammanhang ersätta begreppet livförsäkringsbolag med livförsäkringsföretag (se 1 kap. 3 och 4 §§ försäkringsrörelselagen [2010:2043] om dessa begrepp) för att reglerna även ska omfatta livförsäkringsföreningar. Motsvarande ändring bör då även ske i 9 kap. 5 § konkurslagen som reglerar vad en försäkringstagare ska bevaka i ett livförsäkringsbolags konkurs.

8.2 Halvårsberättelser

Regeringens förslag: Konkursförvaltaren ska lämna den första halvårsberättelsen senast en månad efter utgången av den kalender-månad i vilken sex månader har förflutit från konkursbeslutet.

Kravet på att kontoutdrag ska vara bestyrkta ska tas bort.

Konkursförvaltaren ska redan i den första halvårsberättelsen redovisa de åtgärder som återstår och ska i senare berättelser göra en bedömning av när konkursen kan avslutas.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att berättelserna inte längre ska ges in till rätten.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna är positiva till förslagen. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att konkursförvaltarna inte ska göra en bedömning av när konkursen kan avslutas eftersom en sådan bedömning är svår att göra och i betydande omfattning beror på faktorer som förvaltaren inte kan bedöma.

Skälen för regeringens förslag

Tidpunkten för att lämna den första halvårsberättelsen

Som redovisas ovan ska konkursförvaltaren i inledningen av en konkurs upprätta en bouppteckning (7 kap. 13 § konkurslagen). Därefter ska förvaltaren senast sex månader från konkursbeslutet upprätta en förvaltarberättelse (7 kap. 15 § konkurslagen). Om sedan konkursen inte är avslutad när sex månader har förflutit från det nuvarande edgångssammanträdet, ska förvaltaren lämna en s.k. halvårsberättelse (7 kap. 20 § konkurslagen). Halvårsberättelsen ska innehålla uppgift om vilka åtgärder förvaltaren vidtagit för att avsluta konkursen och om in- och utbetalningar under den gångna perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser.

Berättelsen ska ges in till tillsynsmyndigheten inom en månad räknat från utgången av sexmånadersperioden. En berättelse ska därefter lämnas för varje halvår som konkursen pågår och konkursförvaltaren ska då även lämna upplysningar om varför konkursen inte har avslutats. En kopia av halvårsberättelsen ska vid varje tillfälle även ges in till rätten.

Reglerna om halvårsberättelser har tidigare kritiserats för att de tidsperioder som anges i konkurslagen inte är synkroniserade med månads-skiften. Bankernas redovisningsperioder, som avser hel kalendermånad, har medfört att förvaltarna sett sig tvungna att, trots ordalydelsens krav, utsträcka perioden för den första berättelsen till närmaste månadsskifte. Att tillhandahålla kontobesked med brutna perioder är fördyrande och innebär olägenheter för konkursförvaltarens organisation. Även om detta med den digitala utvecklingen inte nödvändigtvis är ett stort problem numera framstår det som lämpligt att redovisningsperioden, som föreslås i promemorian, utsträcks till det månadsskifte som infaller närmast efter periodens utgång.

Även i övrigt är de tider som redovisas i paragrafen inte lätta att ta till sig. Tiden för ingivande av den första halvårsberättelsen beräknas utifrån när edgångssammanträdet hålls. Ett sådant sammanträde ska hållas tidigast en och senast två månader efter konkursbeslutet men det finns en viss möjlighet att hålla det senare än så (6 kap. 4 § konkurslagen). Vidare ska halvårsberättelsen inte ges in efter sexmånadersperiodens utgång utan inom en månad efter den, dvs. i praktiken sju månader efter edgångssammanträdet, vilket i normalfallet är nio månader efter konkursbeslutet. Senare halvårsberättelser ska ges in inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod, dvs. inom sju månader från det att perioden inleds.

I avsnitt 6.1 föreslås att edgångssammanträdet i tingsrätt ersätts av en bekräftelse vid ett bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren. En bekräftelse ska i regel ske senast två månader efter konkursbeslutet. Det kan dock ske tidigare eller senare och det kan även i undantagsfall ersättas med ett edgångssammanträde. Det går alltså inte alltid att på förhand veta när en halvårsberättelse senast ska ges in. Även om detta gäller redan enligt nuvarande ordning blir det tydligare med den nya ordningen och det försvarar för alla inblandade att bevaka gången i konkursen. Som anförs i avsnitt 6.1.3 bör därför frister som i dag tar sin utgångspunkt i edgångssammanträdet i stället räknas från konkursbeslutet och detta bör gälla även halvårsberättelsen.

Den föreslagna fristen för ingivandet av den första halvårsberättelsen blir mot denna bakgrund en månad efter utgången av den sjätte kalendermånaden efter konkursbeslutet. Det innebär att berättelsen kommer att ges in i någorlunda nära anslutning till att förvaltaren ger in förvaltarberättelsen. Detta torde dock inte för förvaltaren vara förenat med sådana praktiska problem att det är motiverat att förlänga fristen någon månad för just den första halvårsberättelsen.

En redovisning av vad som återstår att göra innan konkursen kan avslutas

Det åligger konkursförvaltaren att vidta alla åtgärder som främjar en förmånlig och snabb avveckling av boet (7 kap. 8 § konkurslagen). Tillsynsmyndigheten ska i sin tur särskilt se till att avvecklingen av konkursen inte

fördröjs i onödan (7 kap. 27 § konkurslagen). Ett visst gemensamt ansvar ligger alltså på förvaltaren och tillsynsmyndigheten att se till att konkursen kan avslutas så snart det är möjligt.

I den första halvårsberättelsen ska konkursförvaltaren redovisa de åtgärder som har vidtagits för att avsluta konkursen (7 kap. 20 § första stycket konkurslagen). I senare berättelser ska förvaltaren även lämna upplysningar om orsakerna till att konkursen ännu inte har avslutats (7 kap. 20 § andra stycket konkurslagen). I dessa upplysningar torde rimligen ligga att ange vilka åtgärder som kvarstår att vidta. I syfte att ytterligare förbättra förutsättningarna för en snabb avveckling av boet och ge berörda en bättre och tidig insyn i förvaltningen finns det anledning att komplettera kravet på den första halvårsberättelsen till att inte endast avse vidtagna åtgärder utan även återstående åtgärder. I enlighet med promemorians förslag bör det alltså av berättelsen gå att utläsa vad som återstår att göra innan konkursen kan avslutas. En motsvarande ändring har tidigare föreslagits av Konkurstillsynsutredningen (SOU 2000:62 del 1 s. 615).

I promemorian föreslås vidare att redovisningen av kvarstående åtgärder i senare berättelser bör kompletteras med en bedömning av konkursförvaltaren när han eller hon kan avsluta sin handläggning, dvs. en prognos om vilken tid som återstår. *Ackordscentralen* framför att bedömningen kan vara svår och anser att en sådan skyldighet inte bör införas. Regeringen delar inte den uppfattningen. Det är naturligt att en prognos kan vara mer eller mindre säker beroende på omständigheterna och komplexiteten i den enskilda konkursen och i vilket skede som bedömningen görs. Eftersom det rör sig om en bedömning så ligger det i sakens natur att det inte kan bli annat än en uppskattning. Regeringen anser att det är värdefullt för såväl tillsynsmyndigheten som gäldenären och borgenärerna att få en uppfattning om vilken tid som kan återstå innan t.ex. utdelning kan förväntas. Det föreslås därför att förvaltaren i halvårsberättelsen ska redovisa sin bedömning av när konkursen beräknas kunna avslutas.

Med anledning av dessa förslag till kompletteringar av halvårsberättelserna är det viktigt att samtidigt understryka att konkursförvaltarens arbete ska fokusera på att avveckla konkursboet och att orimligt mycket tid därför inte ska ägnas åt att författa berättelser. Att som i dag uttryckligen föreskriva att åtgärder ska anges ”noggrant” och upplysningar ska vara ”fullständiga” riskerar dock att leda till motsatsen. Även utan sådana pekpinnar är det självklart att berättelserna inte ska vara ofullständiga eller bristfälliga. Förvaltaren ska lämna en redovisning som innehåller den information som krävs för att kunna skapa sig en bild av förvaltningen. Berörda kan vid behov alltid begära ytterligare upplysningar av förvaltaren (7 kap. 9 § konkurslagen). En viss justering av bestämmelsens utformning bör därför ske.

I promemorian föreslås att halvårsberättelsen inte längre ska ges in till tingsrätten. Förslaget är en del av den större förändring av ansvarsfördelningen i konkursförfarandet som föreslås i promemorian och som inte genomförs inom ramen för denna lagrådsremiss. Det finns därför fortfarande skäl att ge in halvårsberättelsen till rätten.

Kravet på bestyrkt kopia av kontoutdrag tas bort

Konkursförvaltaren ska till halvårsberättelsen bifoga en av bank eller kreditmarknadsföretag (kreditinstitut med ett gemensamt ord) bestyrkt uppgift på de insättningar och uttag som har förekommit, dvs. ett kontoutdrag (7 kap. 20 § första stycket konkurslagen). Bestyrkandet inskränker sig i praktiken till att utdraget härrör från ett visst kreditinstitut och att saldot är riktigt. En förvaltare som skulle vilja dölja att han eller hon en viss månad har disponerat medel ur kontot, kan med nuvarande regler låta bli att bifoga ett utdrag för denna månad och hävda att inga transaktioner då skett. Numera torde flertalet förvaltare normalt ha direkt tillgång till konton på internet och kan själva ta fram kontoutdrag. Att ett kontoutdrag måste vara bestyrkt framstår som ett onödigt formkrav och det bör därför slopas. Det bör i stället tydligare framgå att ett kontoutdrag alltid ska bifogas halvårsberättelsen och att det ska avse hela redovisningsperioden, dvs. utdraget ska vara sammanhängande. Med en sådan ordning får bl.a. tillsynsmyndigheten ett mer fullständigt underlag för att kunna bedöma konkursförvaltarens medelshantering.

9 Utbetalning av utdelningsmedel

9.1 Utbetalning av små utdelningsbelopp

Regeringens förslag: Beloppsgränsen för när utbetalning av utdelning kan ske till en borgenär ska höjas till 300 kronor.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna, bl.a. *Konkurrensverket*, *Almi Företagspartner AB*, *Finansbolagens Förening* och *Sveriges advokatsamfund*, är positiva till förslaget. *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att gränsen bör höjas till 500 kronor. *Landsorganisationen i Sverige* menar att en höjning kommer att påverka arbetstagarna negativt och avstyrker därför förslaget.

Skälen för regeringens förslag: När utdelningen har fastställts ska medel utbetalas till konkursborgenärerna. Om den utdelning som en borgenär är berättigad till understiger 100 kronor, ska konkursförvaltaren inte betala ut beloppet till denne utan fördela det på övriga utdelningsberättigade borgenärer som inte tillgodosetts fullt ut. En utbetalning kan dock ske om det finns särskilda skäl (11 kap. 13 a § konkurslagen). Ett sätt att effektivisera konkursförfarandet är enligt promemorian att höja beloppsgränsen för när utbetalning kan ske.

Bestämmelsen om beloppsbegränsning vid utbetalning av utdelning kom till 1991 i syfte att förenkla hanteringen vid utdelning i konkurs (se prop. 1990/91:22). Motiven bakom införandet av beloppsgränsen var att upprättande av utdelningsförslag och utbetalning av medel utgör en inte obetydlig del av konkursförvaltarens arbete och att varje utbetalning är förenad med kostnader. Det konstaterades i förarbetena att det relativt ofta förekom att små belopp kom i retur.

Avsikten med en beloppsgräns är framför allt att utbetalning ska kunna undvikas när kostnaden för förfarandet överstiger det belopp som ska betalas ut. Med hänsyn till vikten av en enhetlig tillämpning ansågs det nödvändigt att ange beloppsgränsen direkt i lag. Även om det ansågs finnas skäl som talade för en basbeloppsrelaterad gräns kom det att i bestämmelsen anges ett särskilt belopp om 100 kronor, vilket bedömdes för tillräcklig tid framöver vara ett väl avvägt belopp som kunde accepteras som skäligt av de flesta.

I konkursförfarandet finns det redan en beloppsgräns. Det kan alltså inte anses ekonomiskt motiverat att det i en konkurs ska behöva hanteras utbetalningar som rör alltför små belopp. Regeringen anser därför att en beloppsgräns framstår som befogad. Bestämmelsen tar sikte på förhållandena vid utbetalningstillfället och ingriper alltså inte i borgenärernas principiella rätt till utdelning (prop. 1990/91:22 s. 7 f.). Det bedöms inte finnas skäl att ändra den ordningen.

Frågan är då om det finns skäl att höja beloppsgränsen. I promemorian föreslås att gränsen höjs till 300 kronor. Det kan konstateras att det i den finska konkurslagen finns en beloppsgräns på 50 euro, se 18 kap. 2 § konkurslagen (120/2004)

En höjning av beloppsbegränsningen kan visserligen i det enskilda fallet drabba vissa borgenärer. *Landsorganisationen i Sverige* lyfter i sammanhanget fram arbetstagare som många gånger redan kan ha en ansträngd ekonomi. Regeringen konstaterar dock att det torde vara mycket ovanligt att arbetstagare har lönefordringar i en konkurs till ett så lågt belopp som nu diskuteras. Med tanke på att det är 30 år sedan den nuvarande beloppsgränsen infördes har dessutom gränsen i takt med den allmänna kostnadsutveckling som skett i samhället sedan början av 1990-talet de facto successivt sänkts. Det är därför rimligt att beloppsgränsen nu justeras uppåt.

Regeringen delar bedömningen i promemorian om att det inte bör införas en prisbasbeloppsrelaterad gräns eftersom det leder till ojämna belopp som justeras årligen, vilket inte gagnar vare sig förutsebarheten eller tillämpningen. Vid bedömningen av beloppsbegränsningens storlek finns det dock skäl att titta på prisbasbeloppet. De remissinstanser som vid den nuvarande beloppsgränsens införande förordade en basbeloppsrelaterad gräns ansåg att den i så fall borde bestämmas till 0,5 procent av basbeloppet. Med det prisbasbelopp som gäller för 2021 (47 600 kronor) skulle gränsbeloppet i så fall i dag uppgå till 238 kronor. Regeringen anser att det inte, som *Ackordscentralen* förordar, finns förutsättningar för en mer betydande höjning än vad som föreslås i promemorian eftersom det skulle riskera att åsidosätta den principiella utgångspunkten att borgenärer ska ha rätt att få utdelning på sina fordringar, om boets tillgångar så medger.

Mot denna bakgrund bör beloppsgränsen nu höjas tillräckligt för att svara mot den allmänna kostnadsutveckling som skett och samtidigt, som när den nuvarande gränsen infördes, motiveras för en tillräcklig tid framöver. Regeringen föreslår därför en höjning till 300 kronor.

9.2 Förlust av rätten till utdelningsmedel

Regeringens förslag: Tiden för en borgenär att göra anspråk på utdelningsmedel ska kortas till ett år.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna är positiva till förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Det är konkursförvaltarens uppgift att betala ut medlen till borgenärerna efter att utdelningen har fastställts. Uppgiften innebär inte att förvaltaren ska behöva lägga ned ett omfattande arbete på att lokalisera borgenärer för detta ändamål. Om förvaltaren har skickat medlen till en borgenärs senast kända adress, behöver han eller hon inte vidta någon ytterligare åtgärd för att verkställa betalningen (11 kap. 9 § andra stycket första meningen konkurslagen). Det är då i stället upp till borgenären att göra anspråk på medlen inom två år räknat från när utdelningsbeslutet fick laga kraft eller den senare dag då borgenären blev berättigad att lyfta medlen utan att ställa säkerhet. Om det inte sker, preskriberas borgenärens rätt till utdelning. Detta följer av en särskild preskriptionsbestämmelse i 11 kap. 12 § konkurslagen (jfr rättsfallet NJA 2007 s. 280 om skillnaden i detta hänseende mellan rätten till utdelning och rätten till fastställd utdelning). Medlen ska då i stället i första hand fördelas mellan övriga berättigade borgenärer (efterutdelning). En motsvarande tvåårsfrist finns också vid s.k. formlös efterutdelning (11 kap. 21 § konkurslagen). Den fristen löper från det att förvaltaren har anmält att han eller hon har skickat medlen till borgenären.

Anledningen till att en frist ursprungligen infördes var att det uppmärksammades att utdelningsmedel hade blivit liggande hos konkursförvaltaren i många år i väntan på en berättigad borgenär som inte avhördes. Det kan fortfarande inträffa att konkursförvaltaren inte lyckas få kontakt med en borgenär i samband med utbetalning av utdelningsmedel till denne, t.ex. om det är fråga om en svårlokaliserad utländsk borgenär. Det vore naturligtvis önskvärt att alla berättigade borgenärer kunde tillgodogöra sig sin rätt till utdelning, inklusive efterutdelning. Samtidigt är det rimligt att det även i detta hänseende läggs ett inte obetydligt ansvar på borgenärerna att bevaka sina intressen. Hela konkursförfarandet är så uppbyggt att borgenärerna – genom kungörelse och underrättelse – ska få information om olika steg och beslut. Det finns vidare ett bevakningsförfarande som förutsätter att borgenären anmäler sin fordran för att behålla sin rätt i konkursen.

Det är angeläget att konkursen kan slutföras så snart som möjligt och att berörda därmed kan få ett ekonomiskt avslut. Det framstår då som en väl lång tid att borgenären ska ha möjlighet att begära sin utdelning under två år. Att tiden ursprungligen bestämdes till två år motiverades inte särskilt i förarbetena men det bör beaktas att fristen tillkom redan 1941 och då dessutom byggde på att borgenären själv hade att ta initiativ till att lyfta medlen (se prop. 1941:46 s. 12 och även SOU 1983:24 s. 232 f.).

Sammantaget bedömer regeringen att det finns skäl att effektivisera ordningen. Regeringen föreslår att tiden för borgenärer att göra anspråk på utdelningsmedel kortas till ett år, räknat från samma tidpunkter som gäller enligt nuvarande ordning.

Som nämns ovan är förvaltarens skyldighet att hitta borgenärer för utbetalning relativt begränsad. Att tiden för borgenärer att göra sin rätt gällande nu föreslås bli kortare bör inte föranleda att det i konkurslagen föreskrivs en utökad eftersökningsplikt. Det finns dock inget som hindrar att förvaltaren ändå vidtar rimliga åtgärder för att se till att en borgenärs rätt till utdelning inte går förlorad i onödan. Inte minst i dagens informationssamhälle torde det många gånger finnas goda möjligheter att med små ansträngningar kunna lokalisera personer runt om i världen.

10 I kraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2021.

Äldre bestämmelser om edgång, beloppsgräns för utbetalning av utdelning och tid för borgenär att göra anspråk på utdelningsmedel ska gälla för konkurser som har beslutats före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser ska även gälla för frister i följdlagstiftning som i dag löper från edgångssammanträdet.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2022.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller invänder inte mot dem. *Hovrätten för Västra Sverige, Jönköpings tingsrätt* och *Stiftelsen Ackordscentralen* anser att äldre bestämmelser fortsatt ska gälla för samtliga förslag i konkurser som beslutats före ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag

I kraftträdande

De lagändringar som föreslås syftar till att skapa en mer effektiv konkurshantering. Regeringen anser att det därför är angeläget att ändringarna träder i kraft så snart som möjligt, inte minst för att det minskar domstolarnas kostnader för konkurshantering. När det gäller förslaget att kungörelser i regel enbart ska ske i Post- och Inrikes Tidningar på internet finns det redan en digital lösning på plats. När det gäller digital ingivning förutsätter förslaget att en teknisk lösning tas fram. Förslagen innebär emellertid inte någon skyldighet för domstolarna att tillhandahålla en sådan tjänst. Det är alltså inte nödvändigt att en teknisk lösning är på plats när författningsändringarna träder i kraft. Lagändringarna bör mot denna bakgrund träda i kraft redan den 1 juli 2021.

Behovet av övergångsbestämmelser

Utgångspunkten när det gäller processrättslig och annan förfarandelagstiftning är att nya regler blir tillämpliga genast efter ikraftträdandet. Eftersom tingsrätten i dag, redan när ett beslut om konkurs meddelas, bestämmer tidpunkten för edgångssammanträdet och kallar de berörda till det sammanträdet bedöms det inte vara en rimlig ordning om de föreslagna

lagändringarna skulle få till konsekvens att man i stället för att hålla edgångssammanträdet skulle behöva ändra kungörelsen, kallelserna och förutsättningarna för bouppteckningens bekräftande till det nya bouppteckningssammanträde som föreslås i avsnitt 6.1. En övergångsbestämmelse bör därför införas som innebär att äldre bestämmelser om edgång ska tillämpas i en före ikraftträdandet beslutad konkurs.

I syfte att säkerställa en förutsebar och rättssäker ordning bör även några av de andra förändringarna inte få genomslag på redan inledda konkurser. Det gäller förslag om höjd beloppsgräns för utbetalning av utdelning och en förkortad tid för borgenärer att göra anspråk på utdelningsmedel (se avsnitt 9.1 och 9.2). För övriga ändringar i konkurslagen delar regeringen promemorians bedömning att dessa bör kunna tillämpas även i konkurser som pågår vid ikraftträdandet och att det därmed inte krävs några övergångsbestämmelser för dessa.

Några remissinstanser anser att samtliga förslag bör gälla endast i konkurser som har beslutats efter ikraftträdandet. Förslagen i lagrådsremissen är dock relativt begränsade i förhållande till den reform som föreslås i promemorian. Att förslagen som utgångspunkt ska gälla från ikraftträdandet och att undantag ska göras endast när det finns tydliga skäl för det kommer enligt regeringens bedömning inte att göra ordningen svåröverskådlig som bl.a. *Jönköpings tingsrätt* befarar eller medföra tillämpningsproblem som *Hovrätten för Västra Sverige* varnar för.

I annan lagstiftning, närmare bestämt lagen (1966:742) om hotell- och pensionatörelse, sparbankslagen (1987:619), stiftelselagen (1994:1220), aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, finns bestämmelser som anger en frist för att väcka talan eller vidta någon annan åtgärd. Den fristen räknas i dag från edgångssammanträdet men föreslås framöver i stället löpa från konkursbeslutet (se avsnitt 6.1.3). För att förhindra rättsförluster bör en sådan förändring endast gälla för konkurser som beslutas efter ikraftträdandet.

11 Konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslagen bedöms leda till en effektivare konkurshantering. Förslagen bedöms inte leda till ökade kostnader för det allmänna utan i stället till minskade kostnader för Sveriges Domstolar och Kronofogdemyndigheten.

Att konkursförvaltarna ges ett utökat ansvar bedöms leda till något högre konkurskostnader men innebär inte några kostnadskonsekvenser för förvaltarna.

Förslagen bedöms inte leda till ökade kostnader för gäldenärerna. För borgenärerna kan de ökade konkurskostnader som förslagen innebär i viss utsträckning påverka deras utdelning i konkurs negativt. Samtidigt kan förändringarna bidra till att de får utdelning snabbare, och bl.a. en ökad elektronisk hantering medför minskade kostnader.

Vissa förslag bör ha en positiv påverkan på miljön.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Det stora flertalet remissinstanser, bl.a. *Domstolsverket*, *Kronofogdemyndigheten* och *Sveriges advokatsamfund*, invänder inte mot bedömningen av de konsekvenser som nu är aktuella. *Malmö tingsrätt* ställer sig, med hänsyn till omfattningen av de arbetsuppgifter som i promemorian föreslås ska föras till konkursförvaltarna, frågande till bedömningen att förslagen endast kommer att leda till något högre konkurskostnader. *Skatteverket* anför att verket kommer att få merkostnader för att skapa system för elektronisk hantering. *Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige* menar att förslaget om att konkursförvaltarna ska överta ansvaret för arkivering av gäldenärens handlingar kommer att innebära en fördyrning av konkurshantering som i utdelningskonkurser belastar borgenärskollektivet. *Svensk Inkasso* framhåller att det bör ske en uppföljning av förslagets påverkan på utdelningen för att säkerställa att borgenärerna inte påverkas i orimlig utsträckning.

Skälen för regeringens bedömning

En del av reformen genomförs nu

I departementspromemorian lämnas förslag på moderniseringar av många av konkursförfarandets delar. I lagrådsremissen går regeringen nu vidare med en del av förslagen. Den mer genomgripande reformen som föreslås i promemorian och som innebär en förändrad ansvarsfördelning mellan tingsrätten, tillsynsmyndigheten och konkursförvaltaren och där en rad ytterligare uppgifter flyttas till de senare behandlas däremot inte nu. Detta innebär att det endast är de aktuella förslagets konsekvenser som nu bedöms.

Konsekvenser för domstolarna

I lagrådsremissen föreslås flera förändringar som syftar till att effektivisera domstolarnas verksamhet i konkurs. Förslagen innebär att domstolarnas verksamhet renodlas och att kostnaderna för konkurshantering i domstol minskar. Förslagen bidrar till att domstolarnas resurser och kompetens i konkurshantering kan användas mer effektivt än i dag och att resurser kan omfördelas till den övriga dömande verksamheten.

En viktig del av förslaget i lagrådsremissen innebär att edgångssammanträden i tingsrätt, både för obligatorisk och fakultativ ed, till stor del ersätts av bouppteckningssammanträden hos konkursförvaltaren. Förutom att domstolarna därmed endast i undantagsfall behöver hålla sådana sammanträden, behöver de inte heller längre vidta några åtgärder för planeringen av dessa sammanträden i samband med konkursbeslutet. Det hölls 9 158 edgångssammanträden 2018.

Genom förslagen kommer domstolarna att kungöra, kalla och underrätta i mindre utsträckning än hittills och kan göra det till en lägre kostnad när så sker (se avsnitt 5.4 och 5.5). Särskilt förslaget att kungörelser i fortsättningen som huvudregel endast ska ske i Post- och Inrikes Tidningar på internet bedöms leda till avsevärt lägre kostnader för denna hantering. Därtill kommer att motsvarande förändring föreslås när det gäller företagsrekonstruktion. Möjligheterna till digitala ansökningar kan utnyttjas om nya tekniska lösningar tas fram. Om Domstolsverket inom ramen för sitt fortsatta utvecklingsarbete väljer att vidareutveckla den e-tjänst som har

tagits fram för att möjliggöra digitala ansökningar, bör utvecklings- och utbildningskostnaderna för detta hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. Detsamma gäller eventuella utvecklings- och utbildningskostnader för domstolarna (se motsvarande bedömning i prop. 2019/20:189 s. 61).

Förslagen bedöms inte ha någon nämnvärd betydelse för notarieutbildningen eller rekryteringen av tingsnotarier.

Konsekvenser för Kronofogdemyndigheten

Ett av förslagen i lagrådsremissen är att Kronofogdemyndigheten inte längre ska ha ansvar för arkivering av gäldenärens räkenskapsinformation. Det kommer att innebära en successiv kostnadsminskning för myndigheten. Eftersom arkivtiden i regel är sju år är det först efter den tiden som kostnaderna helt kan upphöra. Myndighetens kostnader för nuvarande förvaringshantering uppgår till drygt sex miljoner kronor för 2018. Kostnaden är i dag avsedd att täckas av den tillsynsavgift som ska betalas till staten för tillsynsmyndighetens verksamhet.

Konsekvenser för det allmänna i övrigt

Förslagen i denna lagrådsremiss bedöms inte leda till några ekonomiska konsekvenser för staten i övrigt eller för kommunerna eller regionerna. Den kommunala självstyrelsen bedöms inte påverkas.

Skatteverket pekar på att verket som en följd av de förslag som lämnas om digital kommunikation kommer att få merkostnader för att ta fram system för elektronisk hantering. Regeringen konstaterar att det verket anför visserligen inte är en direkt konsekvens av förslagen eftersom dessa inte innebär att kommunikationen måste ske digitalt. Förslagen avser endast att ge berörda möjlighet till en utökad digital kommunikation med de vinster som det kan medföra både i effektivitet och kostnadsbesparingar. De eventuella kostnader som dock ändå kan uppkomma för Skatteverket bör hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Konsekvenser för konkursförvaltarna

Konkursförvaltaren är redan i dag involverad i de allra flesta momenten under konkursförfarandet och har rätt till ersättning för det arbete som han eller hon lägger ned. Förslagen i lagrådsremissen innebär att förvaltarna ska ansvara för bekräftelsen av bouppteckningen. När det gäller bouppteckningssammanträdet bör förvaltarna kunna hantera detta utan att det får några större konsekvenser för dem. Detta förklaras framför allt av att förvaltaren i gengäld inte längre behöver inställa sig vid tingsrätten för att där delta i ett edgångssammanträde (det hålls i dag över 9 000 edgångssammanträde per år). Ett bouppteckningssammanträde kan förväntas ta mindre tid i anspråk och kan anordnas på ett mer flexibelt och därmed kostnadsbesparande sätt, särskilt avseende tidsspillan. Eftersom det i många fall endast kommer att vara konkursförvaltaren och gäldenären som närvarar vid sammanträdet bedöms det inte heller behöva uppstå annat än marginella kostnader för kallelser eller lokal. I några fall kan dock vissa ytterligare kostnader uppstå för förvaltarna. Det gäller i de fall gäldenären håller sig undan trots eftersökningar med resultat att förvaltaren tvingas påkalla edgång inför domstolen. I samband med sammanträdena kommer

förvaltarna, när fråga uppstår, vara ansvariga för att besluta om ersättning för inställelse. Denna uppgift är inte krävande.

När det gäller upprättande av bouppteckningen och halvårsberättelser innebär förslagen att det i konkurslagen föreskrivs att vissa ytterligare uppgifter ska lämnas. För bouppteckningens del är det i huvudsak uppgifter som konkursförvaltarna redan i dag tar fram, och när det gäller halvårsberättelserna är det fråga om en begränsad redogörelse av vilka åtgärder som återstår att vidta och en uppskattning av hur lång tid det kan ta. Den tid som förslagen kan kräva av förvaltarna får bedömas som ringa.

Förslagen innebär att det uppstår vissa kostnader för att hantera bl.a. kungörelser, kallelser och underrättelser. Kungörelser ska ske på internet och i övrigt bör digital kommunikation ske i största möjliga utsträckning. Det är sedan länge ett krav på den som utses till förvaltare att han eller hon har en väl utvecklad kontorsorganisation och därmed fungerande administrativa rutiner. Det är dock oundvikligt att dessa uppgifter i viss utsträckning, och särskilt på kort sikt, kan leda till något ökade kostnader för den administrativa hanteringen hos förvaltarna.

Att verksamheten med bekräftelse av bouppteckning ska omfattas av handlingsoffentligheten (se avsnitt 6.3) bedöms inte påverka förvaltarnas administrativa börda annat än marginellt. Förvaltarna torde redan i dag ha rutiner för att diarieföra och bevara sitt material och kan inte förväntas annat än i undantagsfall behöva hantera frågor om utlämnande av allmänna handlingar.

Konkursförvaltaren föreslås få ansvar för att förvara gäldenärens räkenskapsinformation efter avslutad konkurs, när den inte kan återlämnas till gäldenären. I den utsträckning materialet inte är elektroniskt uppstår en kostnad för detta i form av anlitanande av en förvaringstjänst. Som framgår av avsnitt 7.3 tar förvaltaren redan i dag i ungefär hälften av fallen det ansvaret och har dessutom redan ansvaret för att förvara handlingar som härrör från själva konkursen och som alltså hör till boet. Kostnaden för förvaring är en konkurskostnad. Av detta följer att förslaget inte medför några kostnader för förvaltaren som denna inte kan få ersättning för.

Konkursförvaltarnas arvode och annan ersättning utgör konkurskostnader. I första hand ska dessa tas av konkursboets medel, i andra hand delvis av sökande borgenär och i sista hand av staten. För förvaltarna bör förslagen därmed i slutändan inte få några kostnadskonsekvenser.

Konsekvenser för gäldenärerna

Förslagets konsekvenser för gäldenären bedöms totalt sett vara begränsade. Förslagen inriktas på att på olika sätt förbättra och effektivisera konkurshanteringen och rör inte förutsättningarna för att försätta en gäldenär i konkurs. Även gäldenärer kommer dock få möjlighet att ansöka om konkurs digitalt. Förslagen innebär vidare att gäldenären kommer att bekräfta bouppteckningens riktighet vid ett sammanträde hos konkursförvaltaren i stället för som hittills inför tingsrätten. Förslagen bör alltså inte leda till ökade kostnader för gäldenärerna.

Konsekvenser för borgenärerna

Större möjligheter till digital kommunikation bör för borgenärerna leda till minskade kostnader för papper och porto och en snabbare och administra-

tivt mindre betungande hantering. Detta gynnar framför allt de borgenärer som tar aktiv del i konkursförfaranden och de positiva effekterna kommer därför i hög grad att variera mellan företagen.

Förslaget om att höja beloppsgränsen för när utbetalning av utdelningsmedel kan ske till en borgenär (avsnitt 9.1) innebär att vissa borgenärer inte får någon utdelning samtidigt som de administrativa kostnaderna för utbetalning minskar och övriga borgenärer får ökad utdelning. Höjningen är begränsad och lär drabba få borgenärer.

Att förvaltaren får vissa ytterligare uppgifter kan innebära att konkursförvaltarnas arvode och kostnadsersättning ökar i vissa konkurser. Eftersom endast delar av förslagen i promemorian nu genomförs kommer omfattningen av arbetsuppgifterna som överförs till förvaltarna inte vara så omfattande, och regeringen delar därför inte *Malmö tingsrätts* oro över kostnadsbedömningen.

I de fall konkursboet har medel ska förvaltarkostnaderna täckas av dessa, vilket leder till motsvarande minskning av borgenärernas utdelning. Detta är fallet i ca 30 procent av konkurserna men även i flera av dessa kommer förändringarna inte annat än marginellt påverka utdelningen. Den kostnadsökning som kan uppstå bedöms, i vart fall på sikt, alltså vara begränsad och utslaget på varje konkurs och borgenär bedöms konsekvenserna i flertalet fall bli små. Eftersom de förslag som lämnas nu är begränsade i förhållande till förslagen i promemorian anser regeringen att frågan från *Svensk Inkasso* om en uppföljning av förslagets påverkan på utdelningen är för tidigt väckt.

Förslaget att förvaltarna i större utsträckning ska ha hand om förvaringen av gäldenärens handlingar efter avslutad konkurs innebär, vilket *Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige* pekar på, att det i fler fall än hittills kan bli aktuellt att ta upp förvaringskostnader som en konkurskostnad (se avsnitt 7.3). Samtidigt innebär förslaget att staten inte längre kommer att ha några kostnader för sådan förvaring. Kronofogdemyndighetens kostnader för förvaring täcks i dag av tillsynsavgiften, som också räknas som en konkurskostnad. Sammantaget bör därför förslaget inte leda till annat än marginella konsekvenser för borgenärerna.

Konsekvenser i övrigt

Regeringen bedömer att de moderniseringar som föreslås avseende kommunikationen mellan aktörerna, bland annat att handlingar ska kunna ges in och lämnas ut digitalt och att kungörelser i regel endast ska ske på internet, kommer att minska pappersanvändningen. Dessutom kommer behovet av postbefordran, med de transporter som är förknippade med detta, att minska. Förslagen bör därför ha en positiv påverkan på miljön.

Förslagen bedöms inte ha någon betydelse för jämställdheten, för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet, för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt eller för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

2 kap. Konkursansökan och konkursbeslut m.m.

Konkursansökan m.m.

1 § En ansökan om konkurs görs skriftligen *till* den tingsrätt där gäldenären *svarar* i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet.

Sökanden ska ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

En ansökan ska avvisas, om det inte av den framgår vilken tingsrätt som är behörig och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

I 3 och 4 §§ lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll.

Paragrafen innehåller bestämmelser om innehållet i en ansökan om konkurs. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Forumbestämmelsen i *första stycket* moderniseras språkligt. Kravet i hittillsvarande andra meningen på att ansökan ska undertecknas flyttas till 2 §.

2 § *En enskilds konkursansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.*

Om ansökan ges in elektroniskt, ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om undertecknande av konkursansökan. Den hittillsvarande 2 § om överlämnade av konkursansökan till behörig tingsrätt får en ny beteckning, 2 a §. Paragrafen genomför delvis artikel 28 i 2019 års insolvensdirektiv. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

I *första stycket* anges att en enskilds konkursansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud. Bestämmelsen motsvarar hittillsvarande 1 § första stycket andra meningen med den skillnaden att den begränsas till att gälla när en enskild gäldenär eller borgenär ansöker. Med enskild avses såväl fysiska som juridiska personer. När en borgenär som företräder det allmänna, dvs. staten eller en kommun, ansöker om konkurs uppställs alltså inte något krav på undertecknade. Även utan ett underskriftskrav är det naturligt att det framgår vem som har gett in ansökan. Rätten får, om det behövs, begära att den ingivna handlingen bekräftas av avsändaren (33 kap. 2 a § rättegångsbalken).

I *andra stycket* kompletteras kravet på egenhändigt undertecknande för enskilda i första stycket med en bestämmelse som möjliggör en digital ansökan. En sådan ansökan måste undertecknas med en avancerad elektronisk underskrift enligt EU-förordningen om elektronisk identifiering. En avancerad elektronisk underskrift är en underskrift på vilken

det ställs höga krav på säkerhet och kryptering. De elektroniska underskrifter som för närvarande används i Sverige via tjänsterna för e-legitimationer, t.ex. bank-id, anses generellt uppfylla kraven för avancerade elektroniska underskrifter. Hänvisningen till EU-bestämmelsen är utformad på så sätt att den avser förordningen i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

Även ett ombud får ansöka digitalt. Fullmakten för ombudet kan ges in digitalt, se 12 kap. 8 § rättegångsbalken och prop. 2019/20:189 s. 139 f.

3 § Om ett dödsbo eller en dödsbodeläggare *ansöker* om att *dödsboet ska* försättas i konkurs, *ska* till *ansökan bifogas* bouppteckningen efter den *avlidne* och, om bouppteckningen har registrerats, bevis om detta. *Om det inte har förrättats* en bouppteckning, *ska* uppgift om varje deläggares namn och *adress* lämnas.

Paragrafen innehåller särskilda bestämmelser om vad som ska bifogas en konkursansökan om ett dödsbo eller en dödsbodeläggare ansöker om att dödsboet ska försättas i konkurs. Övervägandena finns i avsnitt 5.2 och 5.6.

Det hittillsvarande första stycket om att en gäldenär till sin konkursansökan bör bifoga en förteckning över boets tillgångar och skulder tas bort.

Åttestående del av paragrafen, dvs. hittillsvarande andra stycket, justeras för att underlätta digitalt ingivande och fortsatt kommunikation, t.ex. genom att ordet ”postadress” ersätts med ”adress”. Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

4 § Om en borgenär *ansöker om konkurs, ska borgenären i ansökan lämna uppgifter* om sin fordran och de omständigheter i övrigt på vilka yrkandet *grundas*.

Borgenären ska till ansökan bifoga de handlingar som åberopas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en borgenärs konkursansökan. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Paragrafen delas upp i två stycken. Kraven på att åberopade handlingar ska ges in i original eller kopia samt att ansökan och bifogade handlingar ska ges in i två exemplar tas bort för att underlätta digitalt ingivande.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

Åtgärder vid konkursbeslut m.m.

24 § När ett beslut om konkurs meddelas, *ska tingsrätten snarast utse förvaltare*.

Tingsrätten ska genast kungöra konkursbeslutet.

Paragrafen reglerar vilka åtgärder som tingsrätten ska vidta när ett beslut om konkurs meddelas. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Hittillsvarande skyldighet för tingsrätten att bestämma tidpunkt för edgångssammanträdet och kalla till sammanträdet tas bort med anledning av att det inte längre kommer att hållas ett obligatoriskt edgångssammanträde i konkursen (se kommentarerna till 6 kap. 2 a–3 §§).

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

6 kap. Gälldenärens skyldigheter m.m.

Bekräftelse av bouppteckningen och edgång

2 a § *Gälldenären ska lämna en bouppteckningsbekräftelse inför förvaltaren.*

Gälldenären ska göra de tillägg till och ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs. Gälldenären ska därefter med sin underskrift på heder och samvete bekräfta att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg och ändringar är riktiga och att det enligt hans eller hennes vetskap inte oriktigt har utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

För en underskrift enligt andra stycket tillämpas 2 kap. 2 §.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om gälldenärens bouppteckningsbekräftelse inför förvaltaren. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1, 6.1.2 och 7.1.

Gälldenären ska enligt *första stycket* lämna en bouppteckningsbekräftelse inför förvaltaren. Ordningen ersätter hittillsvarande obligatoriska edgång med gälldenären inför rätten. Det kommer dock alltså att finnas en möjlighet till edgång (se 3 §).

Att bekräftelsen ska lämnas inför förvaltaren innebär inte bara att det är förvaltaren som ansvarar för att den kommer till stånd utan även att det sker i förvaltarens närvaro. Detta tydliggörs ytterligare i 2 b § där det föreskrivs att bekräftelsen ska lämnas vid ett bouppteckningssammanträde som anordnas av förvaltaren. Se kommentaren till den paragrafen om detta sammanträde.

I andra och tredje styckena regleras närmare hur en bekräftelse görs.

I *andra stycket* första meningen anges att gälldenären ska göra de tillägg till och ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs. Detta innebär att innan gälldenären bekräftar uppgifterna i bouppteckningen ska han eller hon ges möjlighet att göra tillägg till och ändringar i den. Detta motsvarar det som gäller enligt hittillsvarande ordning med edgång.

I *andra stycket* andra meningen föreskrivs att gälldenären med sin underskrift på heder och samvete ska bekräfta att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg och ändringar är riktiga och att det enligt hans eller hennes vetskap inte har oriktigt utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld. Detta innebär att det inte är möjligt att lämna en muntlig försäkran om uppgifternas riktighet utan bekräftelsen måste vara skriftlig. Det är gälldenärens egen underskrift som avses. Det finns alltså ingen möjlighet att bekräfta uppgifterna genom ombud. De uppgifter som bekräftas ska också vara skriftliga, vilket innebär att även de tillägg och ändringar som gälldenären gör behöver antecknas, förslagsvis i bouppteckningen. Gälldenärens bekräftelse på heder och samvete lämnas under straffansvar (se 11 kap. 2 § brottsbalken). Beträffande begreppet räkenskapsinformation, se kommentaren till 7 kap. 12 §.

I *tredje stycket* anges att för gälldenärens bekräftelseunderskrift gäller 2 kap. 2 §. Detta innebär att gälldenären ska bekräfta bouppteckningens uppgifter antingen genom egenhändigt undertecknande eller, för det fall bekräftelsen kan ske digitalt, genom en avancerad elektronisk underskrift. Gälldenärens underskrift kan många gånger ske på bouppteckningshandlingen (jfr 20 kap. 6 § andra stycket ärvdabalken) men kan ske även på annat sätt så länge det är tydligt vilka uppgifter som har bekräftats.

2 b § *Gäldenärens bekräftelse enligt 2 a § ska lämnas vid ett boupptecknings-sammanträde. Förvaltaren ska hålla sammanträdet senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte är nödvändigt att det hålls senare.*

Förvaltaren ska till bouppteckningssammanträdet kalla gäldenären, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har gjort konkursansökan.

Paragrafen, som är ny, reglerar bouppteckningssammanträdet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1–6.1.3.

I första stycket första meningen anges att gäldenärens bekräftelse av uppgifterna i bouppteckningen ska lämnas vid ett bouppteckningssammanträde. Det anges inte närmare var sammanträdet ska hållas. Det är förvaltaren som utifrån lämplighetsaspekter bestämmer platsen för bouppteckningssammanträdet (jfr 2 a § där det anges att bekräftelsen ska ske inför förvaltaren och alltså inte nödvändigtvis hos denne). I regel är det naturligt att sammanträdet hålls på den plats där förvaltaren har sitt normala arbetsställe, t.ex. på det advokatkontor där förvaltaren är verksam. Det kan dock ibland vara mer ändamålsenligt att sammanträdet hålls i någon annan lokal eller på någon annan ort, till exempel där gäldenären vistas. Att bekräftelsen ska lämnas inför förvaltaren hindrar inte att förvaltaren vid behov kan ta hjälp av annan för att få till stånd en bekräftelse, t.ex. när gäldenären deltar på distans.

Av första stycket andra meningen framgår att ett bouppteckningssammanträde som huvudregel ska hållas senast två månader efter konkursbeslutet. Till skillnad från hittillsvarande ordning med edgång finns det inte någon begränsning i fråga om när sammanträdet tidigast får hållas. Det måste dock ha upprättats en bouppteckning och av 7 kap. 13 § framgår att den ska ges in till rätten och tillsynsmyndigheten senast en vecka före sammanträdet. Vidare måste gäldenären ges skäligt rådrum att inställa sig.

Ett bouppteckningssammanträde får hållas senare än två månader efter konkursbeslutet men endast om det är nödvändigt. Det är förvaltaren som avgör huruvida det är nödvändigt att hålla sammanträdet senare. Det ska vara fråga om någon särskild omständighet som i praktiken gör att det inte är möjligt att hålla sammanträdet inom två månader. Skäl hänförliga till förvaltaren, t.ex. dennes arbetsbelastning, ska normalt inte leda till att sammanträdet hålls efter tvåmånadersfristen. Ett skäl som typiskt sett kan medföra behov av att förlägga sammanträdet senare är, på samma sätt som enligt hittillsvarande ordning, om det är nödvändigt med hänsyn till konkursboets omfattning eller beskaffenhet (jfr prop. 1986/87:90 s. 242). Ett annat skäl är att gäldenären håller sig undan eller av andra skäl inte kan eller vill inställa sig till ett planerat sammanträde. Det är viktigt att förvaltaren inte väntar med att bestämma tid för sammanträdet och kalla berörda, även i det fall det tidigt kan förutses att sammanträdet kan behöva hållas nära inpå eller till och med efter tvåmånadersfristen. I det fall gäldenären inte går att nå eller inte vill inställa sig har förvaltaren att ta ställning till om bouppteckningssammanträdet ska sättas ut till en senare tid eller om det är lämpligare att i stället begära att gäldenären avlägger ed inför tingsrätten enligt 3 §. I den bedömningen ligger frågan om huruvida förvaltaren bör ansöka om tvångsmedel i form av hämtning till bouppteckningssammanträdet eller häktning (se 9 §). Regleringen ska inte uppfattas som

att den tid som paragrafen medger måste utnyttjas innan det blir aktuellt att begära edgång. Förvaltaren ansvarar för att driva förfarandet framåt och han eller hon måste löpande överväga på vilket sätt detta lämpligast uppnås. Till skillnad från hittillsvarande ordning med edgång behöver inte ett bouppteckningssammanträde hållas trots att gäldenären inte närvarar. Oavsett om förvaltaren redan före sammanträdet får kännedom om att gäldenären inte kommer att närvara eller detta står klart först när sammanträdet ska inledas, får sammanträdet ställas in och, om inte edgång begärs, parterna kallas till ett sammanträde vid en senare tidpunkt.

Det är förvaltaren som bestämmer på vilket sätt gäldenären ska närvara vid bouppteckningssammanträdet. Förvaltaren ska se till att gäldenärens bekräftelse är korrekt, dvs. att det är rätt person (gäldenären) som skriver under samt att han eller hon är medveten om och införstådd med sin sanningsplikt och har haft möjlighet att göra erforderliga tillägg till och ändringar i bouppteckningen. Som utgångspunkt sker detta lämpligast om gäldenären infinner sig på den plats där sammanträdet hålls. Det finns dock inget som hindrar att gäldenären tillåts delta på distans så länge dessa grundförutsättningar är uppfyllda och det i övrigt är lämpligt. Det är då framför allt ett deltagande på videokonferens som är aktuellt. En förutsättning för att gäldenären ska kunna delta på distans är att bekräftelsen kan överföras till förvaltaren på ett tillförlitligt sätt.

Förvaltaren ska se till att bekräftelsen och vad som har bekräftats, dvs. bouppteckningen med eventuella tillägg och ändringar, bevaras, se kommentaren till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I *andra stycket* anges att förvaltaren ska kalla gäldenären, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har gjort den ansökan som legat till grund för konkursbeslutet till bouppteckningssammanträdet (jfr hittillsvarande 2 kap. 24 § första stycket 3 om motsvarande för edgångssammanträde enligt hittillsvarande ordning). Det ställs inte upp några särskilda krav vad gäller kallelsernas innehåll. Det ställs inte heller krav på att kallelserna ska delges. Kallelse kan ske på det sätt som är lämpligt i det enskilda fallet. Delgivning av kallelse med gäldenären kan dock i vissa fall behöva ske för att möjliggöra en senare tvångsmedelsanvändning (se 15 kap. 4 § andra stycket och kommentaren till 9 §). Att tillsynsmyndigheten eller den borgenär som har gjort konkursansökan uteblir från bouppteckningssammanträdet utgör inte hinder mot att gäldenären bekräftar bouppteckningen vid sammanträdet. Det finns inget hinder mot att även någon annan borgenär, som så önskar, närvarar vid bouppteckningssammanträdet, men förvaltaren är inte skyldig att underrätta någon annan än de som ska kallas. Det är inte fråga om ett offentligt sammanträde och det är förvaltaren som avgör om det är lämpligt och möjligt att andra än de som kallats till sammanträdet ska få närvara.

3 § *På begäran av förvaltaren ska gäldenären avlägga bouppteckningsed inför rätten i stället för att lämna en bekräftelse enligt 2 a §.*

Eden ska avläggas vid ett edgångssammanträde. Rätten ska hålla sammanträdet så snart som möjligt. Gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har gjort konkursansökan ska kallas till sammanträdet.

Gäldenären ska vid edgångssammanträdet göra de tillägg till och ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs och under ed intyga att bouppteck-

teckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg eller ändringar är riktiga och att det enligt hans eller hennes vetenskap inte oriktigt har utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

Paragrafen innehåller bestämmelser om edgång inför rätten. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4 och 7.1.

Den hittillsvarande ordningen med en obligatorisk skyldighet för gäldenären att avlägga ed inför rätten (bouppteckningsed) vid ett edgångssammanträde ersätts med en bekräftelse av gäldenären vid ett bouppteckningssammanträde inför konkursförvaltaren (se 2 a och 2 b §§). Edgång finns dock alltjämt kvar som ett alternativ till bekräftelseordningen och regleras i den nu aktuella paragrafen.

Enligt *första stycket* får konkursförvaltaren hos tingsrätten begära att gäldenären ska avlägga ed.

Edgång inför rätten kan ske i stället för en bekräftelse hos förvaltaren, dvs. det är inte möjligt att kräva att gäldenären gör först det ena och sedan det andra. Det är vidare så att bekräftelse är förstahandsalternativet, dvs. gäldenärens edgång inför tingsrätten är subsidiär till en skriftlig bekräftelse på ett bouppteckningssammanträde (se kommentarerna till 2 a och 2 b §§). Edgång inför rätten aktualiseras när en skriftlig bekräftelse, oavsett anledning, inte kan eller bör komma till stånd.

Det är endast förvaltaren som får begära edgång och därmed är den som ensam avgör om edgång med gäldenären ska ersätta förfarandet med en skriftlig bekräftelse. Det krävs inte att förvaltaren uttryckligen åberopar något särskilt skäl för att få till stånd en edgång inför tingsrätten. Om gäldenären själv, en borgenär eller tillsynsmyndigheten är av uppfattningen att edgång bör ske, får de framföra detta till förvaltaren som självständigt har att ta ställning i frågan.

Det kan finnas omständigheter som gör det svårt för förvaltaren att utifrån sina förutsättningar genomföra ett sammanträde eller få till stånd en bekräftelse. Ett skäl för att begära edgång är att det inte går att komma i kontakt med gäldenären eller få gäldenären att infinna sig till sammanträdet. Gäldenären kan göra sig oanträffbar eller vägra att medverka i förfarandet. Förvaltaren får i ett sådant fall antingen ansöka hos tingsrätten om tvångsmedel enligt 9 § för att få gäldenären att lämna sin skriftliga bekräftelse hos förvaltaren, eller begära att gäldenären avlägger ed inför tingsrätten. En annan situation då förvaltaren kan behöva begära edgång är när det av säkerhets- eller ordningsskäl inte bedöms lämpligt att hålla ett bouppteckningssammanträde. Även att det i en viss konkurs finns ett särskilt intresse av offentlighet kan utgöra skäl för edgång. Om förvaltaren misstänker att gäldenären kan komma att lämna oriktiga uppgifter och gör bedömningen att en inställelse inför rätten skulle kunna bidra till att så inte sker kan det också utgöra ett skäl för att begära edgång. Om gäldenären befinner sig på en ort långt ifrån förvaltarens bör förvaltaren överväga förutsättningar för gäldenären att bekräfta bouppteckningen på distans. Om det i ett enskilt fall inte är möjligt eller lämpligt och det är förenat med betydande kostnader eller olägenheter att hålla sammanträde med gäldenären på plats kan det också utgöra ett skäl för edgång (jfr 5 a § om att tingsrätten har möjlighet att låta gäldenären avlägga ed vid en annan tingsrätt).

Bestämmelsen i *andra stycket* första meningen om att bouppteckningsed ska avläggas av gäldenären vid ett edgångssammanträde motsvarar hittillsvarande första stycket första meningen. Enligt hittillsvarande ordning bestäms tidpunkten för edgångssammanträdet redan vid konkursbeslutet och kallelser utfärdas samtidigt. Detta får nu i stället ske när förvaltaren begär edgång enligt första stycket. I andra stycket andra meningen uppställs ett skyndsamhetskrav för rättens handläggning av en begäran om edgång. Rätten ska så snart som möjligt hålla edgångssammanträdet och bör därför normalt genast sätta ut sammanträdet och utfärda kallelser till det. I tredje meningen anges vilka som ska kallas till sammanträdet. Den meningen överensstämmer i sak med hittillsvarande 2 kap. 24 § första stycket 3.

Bestämmelsen i *tredje stycket* anger hur en edgång går till och motsvarar hittillsvarande 3 § första stycket första meningen.

Rätten har möjlighet att använda videokonferens när så bedöms lämpligt, se 5 kap. 10 § rättegångsbalken. Enligt 5 a § i förevarande kapitel har rätten också möjlighet att besluta att den som ska avlägga ed får göra det inför en annan tingsrätt.

Det hittillsvarande andra stycket om att inte alla ställföreträdare för en gäldenär som är juridisk person behöver avlägga ed flyttas till 4 §.

4 § Om gäldenären är en juridisk person och det finns flera ställföreträdare, gäller skyldigheten enligt 2 a och 3 §§ inte för en sådan ställföreträdare vars närvaro förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

Om en förmyndare för gäldenären ska bekräfta bouppteckningen eller avlägga bouppteckningsed, är även gäldenären, om han eller hon har fyllt 15 år, skyldig att på förvaltarens begäran göra det. Detta gäller dock inte om det finns särskilda omständigheter som gör att det saknas anledning till bekräftelse eller edgång.

I paragrafen, som får nytt innehåll, finns bestämmelser om bekräftelse och edgång för ställföreträdare för gäldenären och för underåriga gäldenärer. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3 och 6.1.4.

Det hittillsvarande första stycket utgår med undantag för första meningen som flyttas till 3 § andra stycket. Det hittillsvarande andra stycket om att edgång kan avläggas vid en annan tingsrätt flyttas till 5 a §.

Första stycket motsvarar bestämmelsen i hittillsvarande 3 § andra stycket. Det är förvaltaren som avgör om en viss ställföreträdare kan undgå skyldighet enligt 2 a eller 3 § (jfr prop. 1978/79:105 s. 301 f. och prop. 1986/87:90 s. 241 f.).

Andra stycket motsvarar hittillsvarande 5 § första stycket men anpassas till att det som huvudregel ska ske en bekräftelse av bouppteckningen inför förvaltaren. Det är endast förvaltaren som kan begära att en omyndig gäldenär som har fyllt 15 år ska bekräfta bouppteckningen eller avlägga bouppteckningsed, och alltså inte som hittills även en borgenär. Det hindrar inte att en borgenär eller tillsynsmyndigheten hos förvaltaren framför önskemål om att den omyndige ska lämna bekräftelse eller avlägga ed.

I regel kommer den omyndiges skyldighet enligt andra stycket att aktualiseras i samband med att förvaltaren begär att den omyndige ska bekräfta bouppteckningen. En sådan begäran förutsätter att förvaltaren har kommit fram till att det inte finns några sådana särskilda omständigheter som skulle göra att det saknas anledning till en bekräftelse. Om den

omyndige av någon anledning inte medverkar i bekräftelseförfarandet ligger det nära till hands att förvaltaren begär edgång hos tingsrätten (se kommentaren till 3 §). Liksom hittills får i en sådan situation rätten pröva om det finns några sådana särskilda omständigheter som gör att det saknas anledning till edgång.

5 § Någon annan än gäldenären ska vid ett sammanträde lämna en bekräftelse enligt 2 a § eller bekräfta en viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas vara av betydelse för boutredningen. Till sammanträdet ska förvaltaren kalla den som ska lämna bekräftelsen, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den som har begärt bekräftelsen.

På begäran av förvaltaren ska någon annan än gäldenären, i stället för att lämna en bekräftelse enligt första stycket, vid ett sammanträde inför rätten avlägga bouppteckningsed enligt 3 § eller beediga en viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas vara av betydelse för boutredningen. Rätten ska hålla sammanträdet så snart som möjligt. Till sammanträdet ska rätten kalla förvaltaren och de som anges i första stycket andra mening.

Med undantag för den som är närstående till gäldenären gäller första och andra styckena inte den som avses i 36 kap. 5 § rättegångsbalken, när det gäller en uppgift som han eller hon inte får höras om som vittne.

Om förvaltaren avslår en begäran om att någon annan än gäldenären ska lämna en bekräftelse enligt första stycket, får den som framställt begäran hänskjuta frågan till rättsens prövning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om när någon annan än gäldenären ska bekräfta eller beediga konkursbouppteckningen (s.k. fakultativ bekräftelse eller ed). Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Det hittillsvarande första stycket om förutsättningarna för att en omyndig gäldenär ska vara skyldig att avlägga ed flyttas till 4 § andra stycket.

Ordningen med bekräftelse eller ed med någon annan än gäldenären regleras i första stycket när det gäller bekräftelse och andra stycket när det gäller edgång. Se 2 a och 3 §§ om hur en bekräftelse respektive edgång går till. Såväl bekräftelsen som de uppgifter den avser ska vara skriftliga. Bekräftelsen ska omfatta även de tillägg och ändringar som den som ska lämna bekräftelsen framfört muntligen eller skriftligen till förvaltaren. Ändringar som lämnas muntligen behöver antecknas, förslagsvis i bouppteckningen. På samma sätt som enligt hittillsvarande ordning är en förutsättning för att någon annan än gäldenären ska lämna en bekräftelse eller avlägga ed att bekräftelsen eller edgången kan antas vara av betydelse för boutredningen. Det är förvaltaren respektive rätten som avgör om bekräftelse respektive edgång kan antas vara av betydelse för boutredningen. I de fall det handlar om att bekräfta eller beediga en viss uppgift i bouppteckningen avses en sådan uppgift om tillgångar, skulder eller räkenskapsinformation (jfr rättsfallet NJA 2018 s. 1151). Respektive stycke avslutas med bestämmelser om kallelse till sammanträde hos förvaltaren eller rätten, vilka motsvarar hittillsvarande 5 § tredje stycket första och andra meningarna.

Det är förvaltaren som avgör om en fakultativ bekräftelse ska ske eller en fakultativ ed ska begäras. Det hindrar inte att någon annan berörd intressent, t.ex. en borgenär eller tillsynsmyndigheten, hos förvaltaren begär att en sådan bekräftelse lämnas. Om en sådan begäran görs och

förvaltaren inte delar den uppfattning som framförs i den, ska förvaltaren avslå begäran.

Förvaltaren måste göra en bedömning av om en bekräftelse eller ed kan antas vara av betydelse för boutredningen inför att han eller hon kallar personen i fråga till ett sammanträde eller begär edgång. Förvaltaren bör i kallelsen eller begäran ange skälen för sin bedömning. Det hindrar inte att den frågan behöver bli föremål för förnyat ställningstagande senast vid sammanträdet där bekräftelsen ska lämnas eller när eden avläggas. Inför ett sådant ställningstagande ska berörda ges tillfälle att yttra sig i frågan. För det fall den som ska lämna bekräftelsen motsätter sig det, får förvaltaren ta ställning till om han eller hon hos rätten ska begära tvångsmedel enligt 9 § eller begära edgång. I båda fallen får rätten möjlighet att ta ställning i frågan om huruvida det finns förutsättningar att lämna en bekräftelse eller avlägga ed.

Om någon ska lämna en bekräftelse kan det vara ändamålsenligt att detta sker samtidigt som gäldenären gör det. Detsamma gäller om det blir aktuellt för båda att avlägga ed i domstol. En begäran om edgång kan därmed omfatta båda fallen. Det finns samtidigt inget hinder mot att det sker vid olika tillfällen och kan en bekräftelse ske med någon av dem ska förvaltaren inte utan starka skäl avstå från detta av den anledningen att det blir aktuellt med edgång för den andra. Rättens sammanträde ska hållas så snart som möjligt (jfr motsvarande skyndsamhetskrav i 3 §).

Tingsrätten har att självant pröva om edgång kan antas vara av betydelse för boutredningen.

I *tredje stycket* anges en särskild krets av personer som är undantagna från skyldigheterna enligt första och andra styckena, och bestämmelsen överförs oförändrad i sak från hittillsvarande andra stycket andra meningen.

I *fjärde stycket* anges att om förvaltaren avslår en begäran om att någon annan än gäldenären ska lämna en bekräftelse får frågan hänskjutas till rättens prövning av den som har framställt begäran. Begäran kan komma från t.ex. en borgenär eller tillsynsmyndigheten. Förvaltarens beslut bör dokumenteras. Om förvaltaren anser att en begäran bör bifallas fattas i regel inget beslut. I stället kallas personen i fråga till ett boupptecknings-sammanträde för att lämna bekräftelse eller så begär förvaltaren edgång. Ett positivt ställningstagande av förvaltaren till en begäran kan inte hänskjutas.

5 a § Om det finns anledning till det får rätten besluta att den som ska avlägga ed får göra det inför en annan tingsrätt. Är den som ska avlägga ed sjuk, får eden avläggas där han eller hon vistas.

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa bestämmelser om var eden kan avläggas. Den motsvarar hittillsvarande 4 § andra stycket första och andra meningarna samt 5 § fjärde stycket sista meningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4 och 6.2.2.

För det fall förvaltaren har begärt att gäldenären eller annan ska avlägga ed i stället för att bekräfta bouppteckningen (se 3 § första stycket och 5 § andra stycket) får rätten besluta att den som ska avlägga ed får göra det inför en annan tingsrätt. Om skälet är att gäldenären eller någon annan är

bosatt långt bort från den behöriga tingsrätten bör i första hand övervägas om ett deltagande på distans är möjligt och lämpligt.

5 b § *Det som någon annanstans än i detta kapitel är föreskrivet om bekräftelse av bouppteckningen och om bouppteckningssammanträde ska i förekommande fall tillämpas på bouppteckningsed och edgångssammanträde.*

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse som likställer ed och edgångssammanträde med bekräftelse och bouppteckningssammanträde. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

Paragrafen avser fall där det i andra kapitel i denna lag eller i någon annan lag finns bestämmelser som på ett eller annat sätt talar om bekräftelse eller bouppteckningssammanträde. Om gäldenären i en enskild konkurs i stället avlägger ed vid ett edgångssammanträde ska detta vid tillämpningen av bestämmelser på annat håll likställas med att en bekräftelse lämnats vid ett bouppteckningssammanträde. Det kan gälla om det uppställs krav på att gäldenären har bekräftat bouppteckningen (se t.ex. 12 kap. 8 §) eller det anges att en tidsfrist ska räknas från bouppteckningssammanträdet (se 8 kap. 10 §).

Tvångsmedel m.m.

6 § *Gäldenären får inte efter det att konkursbeslutet har meddelats och innan han eller hon har bekräftat eller beedigat bouppteckningen bege sig utomlands utan rättens medgivande. Om det senare under konkursen finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna landet undandrar sig en skyldighet som föreskrivs i denna lag, får gäldenären förbjudas att resa utomlands. Om gäldenären byter vistelseort, ska gäldenären meddela förvaltaren var han eller hon vistas.*

Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att resa utomlands, får gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till tillsynsmyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får *det meddelas* förbud att utfärda pass för honom *eller henne*.

Om det finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna den ort där han *eller hon* är bosatt undandrar sig en skyldighet som föreskrivs i denna lag, får *gäldenären förbjudas* att lämna orten.

Paragrafen behandlar inskränkningar i gäldenärens rörelsefrihet i form av reseförbud och förbud att lämna den ort där gäldenären är bosatt. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Första stycket justeras med anledning av att gäldenären i första hand ska bekräfta bouppteckningen och inte som hittills avlägga ed.

Övriga ändringar är endast språkliga.

9 § *Om gäldenären inte fullgör en skyldighet enligt 2–3, 5 eller 6 § eller överträder ett reseförbud enligt 6 §, får han eller hon efter omständigheterna antingen hämtas eller häktas. Detsamma gäller om det finns skäl att befara att gäldenären inte kommer att fullgöra en sådan skyldighet eller kommer att överträda ett sådant förbud.*

Om någon annan än gäldenären *inte fullgör en skyldighet* enligt 5 § *att bekräfta eller beediga bouppteckningen eller en viss uppgift i den*, får han *eller hon* efter omständigheterna föreläggas vite, hämtas eller häktas.

Häktning i de fall som avses i första och andra styckena får ske endast om det finns synnerliga skäl *för* det. *Om gäldenären har överträtt ett reseförbud enligt 6 §, ska han eller hon dock häktas om det inte är uppenbart att det är onödigt.*

Kostnaden för hämtning eller häktning betalas av staten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hämtning, häktning och vite. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.4 och 6.2.2.

I *första stycket* görs ett tillägg. Gälldenären kan drabbas av en sanktion även om gälldenären inte iakttar vad som åligger honom eller henne enligt den nya 2 a § om bekräftelse av bouppteckningen.

Andra stycket justeras med anledning av att även annan än gälldenären i första hand ska bekräfta bouppteckningen och inte som hittills avlägga ed.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Ersättning för inställelse

14 § Om gälldenären är i behov av det, *har han eller hon vid en inställelse till följd av 2–5 a §§ rätt* till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehälle inom landet. *Detta* gäller även för en sådan person som avses i 13 §.

Om någon annan än den som avses i 13 § ska inställa sig enligt 5 § för att bekräfta eller beediga bouppteckningen eller en viss uppgift i den, har han eller hon rätt till skälig ersättning av konkursboet för sin inställelse.

Beslut om ersättning meddelas av rätten, *om ersättningen avser inställelse inför rätten. I andra fall beslutar förvaltaren om ersättning. Förskott får beviljas på ersättningen. Ett beslut enligt detta stycke gäller omedelbart, om inte något annat förordnas.*

Om förvaltaren vägrar ersättning eller förskott på ersättning med begärt belopp enligt denna paragraf, får den som framställt begäran hänskjuta fråga till rättens prövning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning för inställelse vid förrättning eller vissa sammanträden enligt detta kapitel. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Bestämmelserna i *första stycket* blir tillämpliga även vid inställelse till ett bouppteckningssammanträde hos förvaltaren (se 2 a och 2 b §§).

Andra stycket ändras med anledning av att det i 5 § införs en ordning med i första hand en fakultativ bekräftelse av bouppteckningens uppgifter hos förvaltaren och i andra hand en fakultativ edgång inför rätten, se kommentaren till den paragrafen.

Enligt *tredje stycket* ska rätten enligt första meningen alltjämt besluta om ersättning för inställelse till gälldenären m.fl., om ersättningen avser en inställelse inför rätten. I andra fall är det enligt andra meningen, som är ny, förvaltaren som beslutar i frågan. En begäran om ersättning ska ges in till den som ska besluta i frågan. Av tredje meningen, som också är ny, framgår att rätten eller förvaltaren får bevilja förskott på den ersättning som paragrafen reglerar. Förskott bör beslutas endast om och i den utsträckning det är nödvändigt för att få till stånd en planerad inställelse. Enligt fjärde meningen, som även den är ny, gäller beslutet om ersättning och förskott på ersättning omedelbart om inte något annat förordnas.

I fråga om förskott och ersättningens storlek bör förvaltaren kunna hämta ledning i förordningen (1982:805) om ersättning av allmänna medel till vittnen, m.m. När förvaltaren beslutar om ersättning och förskott på ersättning betalas dessa av konkursboet och utgör en konkurskostnad (se 14 kap. 1 § första stycket 7).

I *fjärde stycket*, som är nytt, anges att om förvaltaren vägrar ersättning eller förskott på ersättning med begärt belopp får frågan hänskjutas till

rätten för prövning av den som har framställt begäran. Det kan exempelvis gälla ersättning eller förskott på ersättning för inställelse till ett sammanträde hos förvaltaren. Förvaltarens beslut bör dokumenteras. Oavsett om beslutet innebär att ersättning beviljas delvis eller att ersättning vägras helt kan frågan hänskjutas till tingsrätten för prövning. Ett positivt ställningstagande av förvaltaren kan inte hänskjutas. Frågan kan hänskjutas av den som framställt begäran till förvaltaren. Det kan exempelvis vara gäldenären som ska inställa sig hos förvaltaren för att bekräfta bouppteckningen och har fått avslag på sin begäran om ersättning för resan.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

7 kap. Förvaltning och tillsyn

Förvaltarens allmänna åligganden m.m.

12 § Förvaltaren ska snarast ta hand om gäldenärens bo med *dess räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

Om gäldenären är bokföringsskyldig eller under det senaste året före konkursansökan har varit det, ska förvaltaren i den omhändertagna räkenskapsinformationen på lämpligt sätt ange dagen för omhändertagandet.

Den som på uppdrag av gäldenären har upprättat *räkenskapsinformation* om gäldenärens bo är skyldig att lämna *den* till förvaltaren.

Paragrafen reglerar konkursförvaltarens skyldighet att omhänderta gäldenärens bo. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

I paragrafen görs den ändringen att ”räkenskapsmaterial” ersätts med ”räkenskapsinformation”, jfr 1 kap. 2 § 8 bokföringslagen (1999:1078) om innebörden av det senare begreppet. Vidare ersätts ”andra handlingar” med ”annat material” och hittillsvarande första stycket delas upp i två stycken. Någon ändring i sak är inte avsedd.

13 § Förvaltaren ska upprätta en bouppteckning. I *den* ska boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. I *bouppteckningen* ska vidare *boets skulder tas upp med* uppgift om varje borgenärs namn och *adress*. *Bouppteckningen ska dessutom innehålla en bedömning av om utdelning kan förväntas i konkursen.*

Om det finns anledning, ska bouppteckningen också innehålla uppgift om egendom som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands. Om gäldenären har uppgett att sådan egendom saknas, ska bouppteckningen innehålla uppgift om detta.

I den utsträckning det behövs ska bouppteckningen också innehålla en förteckning över *boets räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

Förvaltaren ska ge in bouppteckningen till rätten och tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före bouppteckningssammanträdet.

Om ett bevakningsförfarande ska äga rum och *det ännu inte har getts in* någon bouppteckning till rätten, ska förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs *adress* till rätten och tillsynsmyndigheten. I konkurs hos *ett kreditinstitut* ska till bouppteckningen eller borgenärsförteckningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs, om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett *livförsäkringsföretags* eller ett tjänstepensionsföretags konkurs ska på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar.

Paragrafen behandlar vad som gäller för upprättandet av konkursbouppteckningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.1 och 7.1.

I *första stycket* görs två tillägg. Det ena tillägget är ett förtydligande om att konkursförvaltaren i bouppteckningen ska redovisa boets skulder. Avsikten är att förvaltaren i bouppteckningen redovisar de skulder som vid detta tillfälle är kända för honom eller henne. För att uppfylla skyldigheten bör förvaltaren normalt efterhöra med gäldenären för att säkerställa att skulderna redovisas på ett korrekt sätt i bouppteckningen. Det krävs inte att bouppteckningen, i detta tidiga skede av konkursförfarandet, innehåller någon mer ingående redovisning, men den bör oavsett det vara så noggrann att den kan ligga till grund för gäldenärens bekräftelse av bouppteckningen.

Det andra tillägget i första stycket är att bouppteckningen ska innehålla förvaltarens bedömning av förväntad utdelning i konkursen. Med detta avses i sammanhanget den prognos som förvaltaren gör beträffande förekomsten och omfattningen av utdelning i konkursen. Prognosen ska grundas på de uppgifter som är tillgängliga för förvaltaren i detta skede och det är naturligt att bedömningen av den anledningen kan vara förenad med viss osäkerhet. Prognosen är inte en uppgift som gäldenären eller annan ska bekräfta eller beediga (se 6 kap. 2 a, 3 och 5 §§). När det gäller kontaktuppgifter till varje borgenär behöver inte nödvändigtvis postadress redovisas. I stället kan en annan adress där borgenären nås, t.ex. dennes e-postadress, anges.

I *tredje stycket* ersätts ”räkenskapsmaterial” och ”andra handlingar” med ”räkenskapsinformation” respektive ”annat material”, se kommentaren till 12 §. Se prop. 1994/95:189 s. 31 om omfattningen av förteckningsskyldigheten.

I *fjärde stycket* regleras ingivandet av förvaltarens bouppteckning. Tidsfristen för förvaltarens ingivande av bouppteckningen kopplas till bouppteckningssammanträdet i stället för som hittills till edgångssammanträdet. För det fall det ändå hålls ett edgångssammanträde gäller fristen i förhållande till det sammanträdet (se 6 kap. 5 b §).

Det hittillsvarande femte stycket utgår, vilket innebär att möjligheten för förvaltaren att låta bli att upprätta en bouppteckning när gäldenären själv har gjort det tas bort. *Femte stycket* motsvaras därmed av det hittillsvarande sjätte stycket. I stycket ändras ”postadress” till ”adress”, vilket gör det möjligt att ange t.ex. en e-postadress. Även sådana fordringar som anges i stycket, bl.a. insättningsborgenärens fordringar, är sådana skulder som enligt första stycket ska tas upp i bouppteckningen. Det kan lämpligen ske i en särskild förteckning, som senare vid behov kan användas i bevakningsförfarandet.

Med ett kreditinstitut avses en bank eller ett kreditmarknadsföretag, se 1 kap. 5 § 10 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, vilket motsvarar hittillsvarande ordning. Livförsäkringsbolag i hittillsvarande bestämmelse ersätts av livförsäkringsföretag, se 1 kap. 3 och 4 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) om vad som utöver livförsäkringsbolag innefattas i det senare begreppet.

Övriga ändringar är endast språkliga.

14 § Förvaltaren får begära handräckning av *Kronofogdemyndigheten* för att omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo med *dess räkenskaps-*

information och annat material som rör boet. Detsamma gäller sådan räkenskapsinformation som avses i 12 § tredje stycket.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande. Om förvaltaren begär det, ska Kronofogdemyndigheten inte i förväg underrätta den som åtgärden riktas mot.

Paragrafen innehåller bestämmelser om handräckning för att omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo. Övervägandena finns i avsnitt 7.1 och 7.2.

I första stycket första och andra meningarna anges, liksom hittills, att förvaltaren får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo och material som rör boet. Att som hittills ange att en begäran bara får ske om det behövs är överflödigt. Uttrycken räkenskapsmaterial och andra handlingar ersätts med räkenskapsinformation respektive annat material, se kommentaren till 12 §.

I andra stycket, som får nytt innehåll och ersätter hittillsvarande första stycket tredje–femte meningarna, anges i första meningen att vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande. Det innebär att bestämmelserna om verkställighet i annat fall i 16 kap. 11–12 a §§ utsökningsbalken ska tillämpas. Vid sådan verkställighet är också ytterligare bestämmelser tillämpliga. Till exempel tillämpas 2 kap. 17 § nämnd balk där det bl.a. anges vilka befogenheter en förrättningsman har. Bland befogenheterna märks att ett hus, rum eller förvaringsställe får genomsökas om det behövs för att handräckning ska kunna ske. Vidare ges förrättningsmannen rätt att låta öppna lås eller bereda sig tillträde på annat sätt om det krävs för att få tillträde till ett utrymme som är tillslutet. Även i övrigt anförtros förrättningsmannen vissa särskilt angivna möjligheter att använda tvång när det är befogat. I 18 kap. utsökningsbalken finns bestämmelser om överklagande av handräckningsbeslut. Bestämmelserna i hittillsvarande andra stycket i förevarande paragraf om överklagande tas därmed bort.

Enligt utsökningsbalken ska den som åtgärden riktas mot underrättas i förväg. I andra styckets andra mening föreskrivs om möjlighet till undantag från denna ordning. Om konkursförvaltaren begär det, ska en sådan underrättelse inte ske.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Förvaltarens medelsförvaltning m.m.

19 § Förvaltaren ska, oavsett vad som gäller i fråga om bokföringsskyldighet för gäldenären, löpande bokföra in- och utbetalningar, om inte god redovisningssed kräver att bokföringen sker på något annat sätt.

Förvaltaren ska bevara räkenskapsinformationen under minst sju år från utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. I övrigt tillämpas 7 kap. bokföringslagen (1999:1078).

Första stycket medför inte någon inskränkning i den bokföringsskyldighet som kan vara särskilt föreskriven för att möjliggöra kontroll över viss verksamhet.

När det gäller skyldighet att ta fram underlag för deklarations- och uppgiftsskyldighet och för kontroll av sådant underlag finns särskilda bestämmelser.

Paragrafen reglerar konkursförvaltarens ansvar för konkursboets bokföring. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

I *andra stycket* ersätts uttrycken räkningsmaterial och andra handlingar med räkningsinformation respektive annat material, se kommentaren till 12 §.

Övriga ändringar är endast språkliga.

20 § Om konkursen inte är avslutad *vid utgången av den sjätte kalendermånaden* efter *konkursbeslutet*, ska förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten *ge in* en berättelse (*halvårsberättelse*), där alla de åtgärder som har vidtagits och som återstår att vidta för att avsluta konkursen ska anges. *Halvårsberättelsen ska innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under perioden eller en kronologisk och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. Om pengar under någon del av denna period har varit insatta i ett kreditinstitut, ska till berättelsen bifogas kontoutdrag från institutet för hela perioden.*

Senare under konkursen ska förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod lämna en *halvårsberättelse* för den senaste perioden. *Halvårsberättelsen ska då även innehålla upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats och en bedömning av när den kan avslutas.*

Förvaltaren ska snarast skicka en kopia av *halvårsberättelsen* till rätten.

Paragrafen reglerar konkursförvaltarens halvårsberättelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3 och 8.2.

Den huvudsakliga ändring som görs i *första stycket* rör tiden när en halvårsberättelse ska ges in. Ändringen sker med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet avskaffas. I stället ska redovisning ske sex månader efter konkursbeslutet. Vidare knyts redovisningsperioden till kalendermånadsskiftet. Om exempelvis ett konkursbeslut meddelas den 15 januari ska halvårsberättelsen ges in senast den 31 augusti och redovisningen avse tiden från konkursbeslutet och fram till och med den 31 juli.

I första stycket första meningen läggs till beträffande innehållet i den första berättelsen att den ska avse inte endast de åtgärder som har vidtagits utan också de åtgärder som återstår att vidta för att avsluta konkursen. Det gäller naturligtvis endast åtgärder som förvaltaren vid tidpunkten för redovisningen känner till behöver vidtas. Det ska vidare handla om åtgärder av någon betydelse och alltså inte en uppräkningslista av varje löpande åtgärd som ska ske i förvaltningen. I tredje meningen tas kravet på bestyrkt kopia av kontoutdrag bort. Det tydliggörs också att kontoutdraget ska avse hela sexmånadersperioden, dvs. inte endast den tid då det skett någon aktivitet på kontot. Med ett kreditinstitut avses en bank eller ett kreditmarknadsföretag, se 1 kap. 5 § 10 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, vilket motsvarar hittillsvarande ordning.

I *andra stycket* görs tillägget att förvaltaren i de nästkommande halvårsberättelserna även ska ange inte bara orsakerna till att konkursen inte har avslutats utan även en bedömning av när konkursen kan avslutas. Det kan t.ex. i komplexa och omfattande konkurser vara svårt att redan i den andra halvårsberättelsen ge någon bestämd prognos. Ju längre konkursen pågår, desto större krav kan dock ställas på prognosens träffsäkerhet.

Att som hittills ange att åtgärderna i första stycket ska anges noggrant och att upplysningarna i andra stycket ska vara fullständiga är överflödigt. Övriga ändringar är endast språkliga.

22 § När konkursen avslutas, ska förvaltaren till gäldenären återställa räkenskapsinformation och annat material som rör boet och som förvaltaren har tagit hand om eller, om det inte är möjligt, bevara materialet. Materialet ska bevaras i enlighet med vad som i varje särskilt fall gäller om arkivering.

Paragrafen reglerar vad konkursförvaltaren efter konkursens avslutande ska göra med gäldenärens bokföringsmaterial som förvaltaren har tagit hand om. Övervägandena finns i avsnitt 7.1 och 7.3.

I paragrafen ersätts uttrycken räkenskapsmaterial och andra handlingar med räkenskapsinformation respektive annat material, se kommentaren till 12 §.

Ändringarna i övrigt i paragrafen innebär att det åligger förvaltaren att bevara sådant material som vid konkursens avslutande inte kan återlämnas till gäldenären. Det kommer alltså inte längre vara möjligt att lämna över materialet till tillsynsmyndigheten för förvaring. Det tydliggörs i paragrafen att förvaltarens första uppgift är att försöka återlämna materialet till gäldenären.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Tillsynen över förvaltningen

28 § Tillsynsmyndigheten ska ha tillgång till boets räkenskapsinformation och annat material som rör boet.

Tillsynsmyndigheten är skyldig att på begäran lämna upplysningar om boet och dess förvaltning till rätten, borgenärer, granskningsmän eller gäldenären.

Paragrafen innehåller tillsammans med 27 § bestämmelser om tillsynsmyndighetens tillsyn över konkursförvaltningen. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

I första stycket ersätts uttrycken räkenskapsmaterial och andra handlingar med räkenskapsinformation respektive annat material, se kommentaren till 12 §.

Granskningsman

30 § Om en borgenär begär det, ska rätten förordna en granskningsman att med de befogenheter som anges i denna lag övervaka förvaltningen på borgenärens vägnar. Till granskningsman ska den som borgenären föreslår utses, om han eller hon är lämplig.

Granskningsmannen ska ha tillgång till boets räkenskapsinformation och annat material som rör boet.

Om borgenären begär det, ska även en ersättare för granskningsmannen utses. Bestämmelserna om granskningsman gäller även för ersättaren.

Rätten ska entlediga granskningsmannen om denne eller borgenären begär det eller om granskningsmannen visar sig inte vara lämplig.

Ersättningen till granskningsmannen ska betalas av borgenären.

Paragrafen behandlar frågor om granskningsman i konkurs. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

I andra stycket ersätts uttrycken räkenskapsmaterial och andra handlingar med räkenskapsinformation respektive annat material, se kommentaren till 12 §.

Övriga ändringar är endast språkliga.

8 kap. Försäljning av egendom

Inledande bestämmelser

2 § Om gäldenären har drivit en rörelse, får förvaltaren, om det lagligen kan ske, fortsätta rörelsen för konkursboets räkning i den *utsträckning* det är ändamålsenligt. Detsamma gäller om förvaltaren sedan rörelsen har lagts ned vill återuppta den. Rörelsen får dock fortsättas längre tid än ett år från *konkursbeslutet* endast om det finns särskilda skäl för det.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att förvaltaren ska få fortsätta gäldenärens rörelse. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

Paragrafen ändras med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet avskaffas. Fristen räknas i stället från konkursbeslutet. Övriga ändringar är endast språkliga.

Försäljning av lös egendom

9 § När lös egendom som tillhör gäldenären ska säljas exekutivt under konkursen tillämpas 6 § fjärde stycket. I ett sådant fall ska förvaltaren dessutom, om det behövs, i ärendet föra talan för de borgenärer som har förmånsrätt enligt 10 eller 10 a § förmånsrättslagen (1970:979) och underrätta en sådan borgenär om ett yrkande som *förvaltaren* framställer på *den borgenärens* vägnar.

Paragrafen ställer upp vissa skyldigheter för förvaltaren i samband med exekutiv försäljning av lös egendom.

I paragrafen görs en hänvisning även till 10 a § förmånsrättslagen (se prop. 1986/87:90 s. 432 f. om den paragrafen). Tillägget innebär att förvaltaren vid exekutiv försäljning av lös egendom ska föra talan även för de borgenärer som har förmånsrätt på fordringar för arbete med föreskriven revision och upprättande av föreskrivna redovisningshandlingar, samt att underrätta nämnda borgenärer om framställt yrkande på vederbörandes vägnar (jfr 15 § förmånsrättslagen). Underrättelse sker på det sätt som förvaltaren finner lämpligt.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

10 § En borgenär som innehar lös egendom med handpanträtt får själv ombesörja att egendomen säljs på auktion. En sådan försäljning får dock inte utan förvaltarens samtycke ske tidigare än fyra veckor efter *bouppteckningssammanträdet*. Borgenären ska minst en vecka innan *borgenären* vidtar *någon* åtgärd för att *sälja egendomen* ge förvaltaren tillfälle att lösa in egendomen. Om det är fråga om ett fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg eller in-tecknade reservdelar till luftfartyg, ska egendomen säljas exekutivt.

Finansiella instrument, valuta och sådant guld som har ställts som säkerhet till en central motpart och som uppfyller kraven i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 153/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för krav på centrala motparter får omedelbart säljas eller realiseras genom avräkning av en borgenär som har egendomen som säkerhet, om det sker på ett affärsmässigt rimligt sätt. Detsamma gäller fordringar som uppkommit på grund av att ett kreditinstitut, eller ett motsvarande utländskt institut, har beviljat ett penninglån. Om säkerheten består av onoterade aktier i konkursgäldenärens dotterbolag, ska borgenären dock först fråga förvaltaren om konkursboet vill lösa in aktierna.

Borgenären ska minst tre veckor i förväg underrätta förvaltaren om tid och plats för en auktion som inte hålls i exekutiv ordning.

Om egendomen har sålts på annat sätt än exekutivt, ska borgenären *redovisa för förvaltaren* vad som har flutit in.

Om borgenären *inte själv vill sälja* egendomen, får förvaltaren ombesörja försäljningen. En inteckning i luftfartyg eller i reservdelar till luftfartyg som har lämnats som pant av den intecknade egendomens ägare får dock inte säljas av förvaltaren. *Förvaltaren* får bara låta sälja den rätt till andel i inteckningen som enligt vad som är särskilt föreskrivet kan tillkomma gäldenären.

Paragrafen reglerar försäljning av lös egendom som en borgenär innehar med handpanträtt. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

Första stycket ändras med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet ersätts av ett bouppteckningssammanträde hos konkursförvaltaren. För det fall det ändå hålls ett edgångssammanträde gäller fristen i förhållande till det sammanträdet (se 6 kap. 5 b §).

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

9 kap. Bevaknings- och anmärkningsförfarandet

Bevakning

5 § En borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom behöver inte bevaka *fordran* för att få rätt till betalning ur den pantsatta egendomen.

En borgenär som har en fordran hos *ett kreditinstitut* på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i *institutets* konkurs, om uppgift om *fordran* har lämnats enligt 7 kap. 13 § *femte* stycket. Detsamma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett *livförsäkringsföretags* eller ett tjänstepensionsföretags konkurs, om uppgift om *fordran* lämnats enligt det angivna lagrummet.

Paragrafen anger vissa situationer då en borgenär inte behöver bevaka sin fordran. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

I *andra stycket* justeras hänvisningen till 7 kap. 13 §, se kommentaren till den paragrafen. Med ett kreditinstitut avses en bank eller ett kreditmarknadsföretag, se 1 kap. 5 § 10 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, vilket motsvarar hittillsvarande ordning. Livförsäkringsbolag ersätts av livförsäkringsföretag, se 1 kap. 3 och 4 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043) om vad som utöver livförsäkringsbolag innefattas i det senare begreppet.

Övriga ändringar är endast språkliga.

6 § I *bevakningen ska borgenären ange fordrans* belopp, om det är möjligt, *och tydligt ange grunden* för *fordran*. Om *borgenären yrkar förmånsrätt, ska även grunden* för den *tydligt anges*.

Till bevakningen ska borgenären bifoga de handlingar som åberopas till stöd för anspråket.

Paragrafen handlar om vad en bevakning ska innehålla. Paragrafen genomför delvis artikel 28 i 2019 års insolvensdirektiv. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 5.6.

I *första stycket* tas kravet på att bevakningen, dvs. den handling genom vilken en borgenär anmäler sin fordran, ska vara egenhändigt under-

teknad av borgenären eller borgenärens ombud bort. Det innebär att det är möjligt att ge in en bevakning digitalt.

I *andra stycket* tas kravet på att handlingar till stöd för bevakningen ska ges in i original eller bestyrkt kopia bort. Det innebär att det är möjligt att ge in dessa digitalt.

Tredje stycket tas bort. Det är därför inte längre ett krav att bevakningen och bifogade handlingar ges in i två exemplar.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

7 § *Rätten ska genast efter bevakningstidens utgång se till att förvaltaren får del av de inkomna bevakningshandlingarna.*

Förvaltaren ska skyndsamt upprätta en förteckning över de fordringar som har bevakats. För varje fordran ska beloppet anges och, om förmånsrätt har yrkats, den åberopade grunden för den samt den plats i förmånsrättsordningen som fordran får enligt borgenärens yrkande.

Förvaltaren ska skicka en kopia av förteckningen till rätten och tillsynsmyndigheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hanteringen av inkomna bevakningar. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Första stycket justeras med anledning av att en bevakning inte längre ska ges in i två exemplar (se kommentaren till 6 §). Det anges därför att förvaltaren ska få del av bevakningshandlingarna i stället för att exemplar av dem ska överlämnas. Rätten bör alltså skicka handlingarna till förvaltaren. Det kan i regel göras digitalt.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Anmärkning

8 § När rätten beslutar att bevakning ska äga rum, ska rätten samtidigt, efter samråd med förvaltaren, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningarna,
2. var de till förvaltaren tillställda bevakningshandlingarna ska hållas tillgängliga för granskning, och
3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som ska hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Om det visar sig vara lämpligare, får ett beslut enligt första stycket fattas senare, dock senast vid bevakningstidens utgång.

Anmärkningstiden ska bestämmas så att den utgör minst två och högst fyra veckor räknat från bevakningstidens utgång. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får en längre anmärkningstid fastställas. Förlikningssammanträdet får inte hållas tidigare än två eller senare än fyra veckor från utgången av anmärkningstiden.

Rätten ska underrätta förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären och de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen om vad rätten har bestämt enligt denna paragraf.

Paragrafen reglerar anmärkningstiden och tidpunkten för förlikningssammanträdet. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Första stycket justeras med anledning av att en bevakningshandling inte längre ska ges in i två exemplar (se kommentaren till 6 §).

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

9 § Förvaltaren ska granska bevakningarna. Om förvaltaren finner anledning till anmärkning mot något yrkande om betalnings- eller förmånsrätt, ska han eller hon skriftligen anmäla det till rätten inom den tid som har bestämts enligt 8 § första stycket 1. I anmärkningen ska grunden för den anges tydligt.

Även en borgenär som har bevakat en fordran i konkursen och gäldenären får framställa anmärkning mot en bevakning. En sådan anmärkning ska framställas inom den tid och på det sätt som anges i första stycket.

Paragrafen reglerar förvaltarens, borgenärernas och gäldenärens möjligheter att framställa anmärkning mot en bevakad fordran och om proceduren i samband därmed. Övervägandena finns i avsnitt 5.3 och 5.6.

Kravet i första stycket sista meningen på att en anmärkning ska vara egenhändigt undertecknad tas bort. Det blir därmed möjligt att ge in en anmärkning digitalt.

Det hittillsvarande tredje stycket om att en anmärkning ska ges in i två exemplar utgår.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Efterbevakning

21 § När en fordran har efterbevakats, ska rätten så snart som avgiften enligt 20 § andra stycket har betalats se till att förvaltaren får del av bevakningshandlingarna och, efter samråd med denne, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningen,
2. var de till förvaltaren tillställda bevakningshandlingarna ska hållas tillgängliga för granskning, och
3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som ska hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Anmärkningstiden ska bestämmas så att den utgör minst två och högst fem veckor från den dag avgiften enligt 20 § andra stycket betalades. Förlikningssammanträdet inför rätten ska hållas inom fyra veckor från anmärkningstidens utgång.

Rätten ska underrätta förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären och de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen om att en fordran har efterbevakats och vad rätten har bestämt enligt första stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om efterbevakning. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Första stycket justeras med anledning av att en bevakningshandling inte längre ska ges in i två exemplar, se kommentaren till 6 §.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

10 kap. Avskrivning av konkurs

2 § Konkursen får inte avskrivas enligt 1 § förrän bouppteckningen har bekräftats och förvaltaren har lämnat sin förvaltarberättelse.

Om bouppteckningen inte kan bekräftas av gäldenären eller någon annan inom skälig tid och om det saknas anledning att anta att det genom bekräftelsen skulle visa sig att det finns tillgångar till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, får konkursen avskrivas trots att någon bekräftelse inte har lämnats.

Paragrafen innehåller vissa villkor för att en konkurs ska kunna avskrivas enligt 1 §. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Paragrafen ändras med anledning av att den obligatoriska edgången inför rätten ersätts av en bekräftelse av gäldenären hos förvaltaren. För det fall det ändå avläggs ed gäller vad som föreskrivs i paragrafen för bekräftelse (se 6 kap. 5 b §).

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

11 kap. Utdelning

Utbetalning av utdelningsmedel

12 § En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om *borgenären* inte gör anspråk på medlen inom *ett* år räknat från

1. dagen då beslutet att fastställa utdelningen *fick* laga kraft, eller
2. den senare dag då borgenären blev berättigad att lyfta medlen utan att ställa säkerhet.

De medel som *en* borgenär har förlorat sin rätt till *ska* fördelas mellan de borgenärer som har bevarat sin rätt och i andra hand överlämnas till gäldenären.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att en borgenär ska förlora sin rätt till utdelning och vad som ska hända med de medel som en borgenär har förlorat sin rätt till. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

I *första stycket* görs den ändringen att borgenären måste göra anspråk på medlen inom ett år i stället för som i dag inom två år.

Övriga ändringar är endast språkliga.

13 a § Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 300 kronor *ska* beloppet inte betalas ut till *borgenären*, om *det inte finns särskilda skäl för det*. *Beloppet ska istället* fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte *har* tillgodosetts fullt ut.

Paragrafen innehåller en beloppsbegränsningsregel vid utbetalning av utdelningsmedel. Övervägandena finns i avsnitt 9.1.

I paragrafen höjs beloppsgränsen från 100 kronor till 300 kronor för när utdelning inte ska betalas ut till en borgenär utan i stället fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte har tillgodosetts fullt ut. Utbetalning av lägre belopp får dock alltjämt ske, om det finns särskilda skäl (se prop. 1990/91:22 s. 8).

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

Efterutdelning

21 § Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att *ett* förslag till efterutdelning upprättas och om tillsynsmyndigheten medger det, får *förvaltaren* dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att *föregående bestämmelser* i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om *borgenären* inte gör anspråk på medlen inom *ett* år räknat från det att förvaltaren har anmält till rätten att *medlen* har *skickats* till borgenären.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte *räcker* till betalning av de *kostnader* som *är förenade med detta*.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att förvaltaren ska få genomföra ett formlöst efterutdelningsförfarande. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

I *första stycket* tredje meningen görs den ändringen att en borgenär förlorar sin rätt till efterutdelning om borgenären inte gör anspråk på medlen inom ett år, i stället för som hittills inom två år.

Övriga ändringar är endast språkliga.

12 kap. Ackord i konkurs m.m.

Sammanträde för prövning av ackordsförslag

8 § Om ackordsförslaget tas upp, *ska rätten genast kalla* borgenärerna till ett sammanträde för att pröva förslaget. Innan gäldenären har *bekräftat bouppteckningen*, får kallelse utfärdas endast om det finns synnerliga skäl för det. Kallelsen *ska kungöras*.

Sammanträdet får inte hållas tidigare än tre veckor efter det att ackordsförslaget togs upp och inte heller innan tvistefrågor som har uppkommit genom anmärkningar mot bevakade fordringar har handlagts vid förlikningssammanträdet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kallelse till sammanträde inför rätten för att pröva ett förslag om ackord i en konkurs. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

Första stycket justeras med anledning av att gäldenären i första hand ska bekräfta bouppteckningen och inte som hittills avlägga ed. För det fall det ändå avläggs ed gäller vad som föreskrivs i paragrafen för bekräftelse (se 6 kap. 5 b §).

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

10 § Vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget *ska* förvaltaren närvara. Om gäldenären inte kan infinna sig personligen, *bör han eller hon inställa sig genom ombud*.

Förvaltaren *ska* tillhandahålla en förteckning över de borgenärer som har rätt att rösta i ackordsfrågan, med uppgift om de fordringsbelopp för vilka rösträtt får utövas. Om det mot någon av dessa fordringar *har* framställts *en* anmärkning som inte har prövats eller, *för det fall* efterbevakning har skett, anmärkningstiden ännu inte *har* gått ut, *ska* det särskilt anges i förteckningen.

Om gäldenären inte har *bekräftat bouppteckningen*, *ska* anledningen till det uppges vid sammanträdet.

Paragrafen behandlar sammanträdet för prövning av ackordsförslaget. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

I *första stycket* första meningen inskräps närvarokravet för förvaltaren vid sammanträdet. Innebörden är att förvaltaren inte bara ”bör” närvara utan ”ska” närvara.

Tredje stycket justeras med anledning av att gäldenären i första hand ska bekräfta bouppteckningen och inte som hittills avlägga ed. För det fall det ändå avläggs ed gäller vad som föreskrivs i paragrafen för bekräftelse (se 6 kap. 5 b §).

Övriga ändringar är endast språkliga.

15 kap. Information om beslut och åtgärder under konkurs

Formen för kungörande

1 § *Kungörelser enligt denna lag ska ske* i Post- och Inrikes Tidningar. Om det finns särskilda skäl får en kungörelse ske även på annat sätt.

Dagen för kungörande enligt denna lag är den dag då kungörelsen infördes i Post- och Inrikes Tidningar.

I 8 kap. 11–13 §§ finns särskilda bestämmelser om kungörande av auktion i vissa fall.

Paragrafen innehåller bestämmelser om formen för kungörande. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Av *första stycket* framgår att kungörelser enligt denna lag i regel endast ska införas i Post- och Inrikes Tidningar och inte som hittills även i ortstidningar. Kungörelse får dock även ske på annat sätt men endast om det finns särskilda skäl. Det innebär att möjligheten till kompletterande kungörelse ska användas restriktivt. Det ska krävas att det är motiverat av särskilda omständigheter i den enskilda konkursen. Det kan undantagsvis vara fallet om det finns behov av att geografiskt eller i sak riktiga kungörelsen mot en särskild grupp borgenärer. En sådan kompletterande kungörelse kan ske i det forum som är ändamålsenligt i det enskilda fallet, t.ex. i ortstidning eller facktidsskrift eller på en relevant webbplats. De närmare förutsättningarna för kungörelse som sker på annat sätt än i Post- och Inrikes Tidningar kan regleras i förordning.

I *andra stycket*, som får nytt innehåll, anges att dagen för kungörande enligt denna lag är den dag då kungörelsen infördes i Post- och Inrikes Tidningar. Tider som räknas från kungörandet i denna lag ska därför börja räknas från den dagen.

I *tredje stycket*, som är nytt, tas en upplysning in om att det finns bestämmelser om kungörande av auktion i 8 kap. Denna reglering har sin motsvarighet i hittillsvarande andra stycket.

Formen för kallelser och underrättelser m.m.

4 § Skriftliga kallelser och underrättelser enligt denna lag *ska ske* med post eller på något annat lämpligt sätt, om inte något annat följer av särskilda föreskrifter om delgivning.

Om förvaltaren ska underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning.

Paragrafen reglerar frågor om formen för kallelser och underrättelser i konkursförfarandet och om delgivning. Övervägandena finns i avsnitt 5.5, 5.6 och 6.1.3.

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att kallelser och underrättelser inte endast får sändas med post utan även på annat lämpligt sätt. Därmed möjliggörs att kallelser och underrättelser förmedlas digitalt. Vad som utgör ett lämpligt sätt får avgöras i det enskilda fallet bl.a. utifrån handlingarnas innehåll och mottagare.

Bestämmelsen i *andra stycket* om delgivning justeras till att endast gälla förvaltaren. För domstol och tillsynsmyndigheten gäller, i den utsträckning delgivningsfrågan inte är särskilt reglerad, 33 kap. 3 a rättegångsbalken respektive 25 § andra stycket förvaltningslagen (2017:900).

Delgivningsbestämmelsen är tillämplig när förvaltaren kommunicerar uppgifter till en part eller någon annan. Det kan gälla att någon bereds tillfälle att yttra sig i en fråga eller kallas till ett sammanträde eller att beslut eller andra handlingar expedieras.

Som utgångspunkt behöver förvaltarens kommunikation med parter och andra inte ske genom delgivning. Det är förvaltaren som avgör om delgivning ska ske i det enskilda fallet. I första hand kan det bli aktuellt vid kallelse till bouppteckningsförrättning enligt 6 kap. 2 § eller bouppteckningssammanträde enligt 6 kap. 2 a och 2 b §§, om det finns anledning att tro att gäldenären inte frivilligt dyker upp och det därför kan bli aktuellt att i domstol begära att han eller hon hämtas till sammanträdet enligt 6 kap. 9 §. Det kan av samma anledning också bli aktuellt när någon annan än gäldenären kallas till sammanträde enligt 6 kap. 5 § för att bekräfta bouppteckningen.

Om förvaltaren väljer att använda delgivning tillämpas delgivningslagen (2010:1932), se 10 § den lagen om möjliga delgivningssätt som står förvaltaren till buds.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
2. Om konkursen har beslutats före ikraftträdandet gäller 2 kap. 24 §, 6 kap. 3–5 §§ och 11 kap. 12, 13 a och 21 §§ i deras äldre lydelse.
3. De nya 6 kap. 2 a, 2 b och 5 a §§ gäller endast i en konkurs som har beslutats efter ikraftträdandet.

Enligt *första punkten* ska lagändringarna träda i kraft den 1 juli 2021.

Som utgångspunkt ska de nya bestämmelserna gälla även för konkurser som har beslutats före ikraftträdandet. Det finns dock ett antal undantag.

Enligt *andra punkten* gäller ett antal uppräknade bestämmelser i sina äldre lydelse, om konkursen har beslutats före ikraftträdandet. Det gäller bestämmelser om bl.a. edgång (2 kap. 24 § och 6 kap. 3–5 §§). Övergångsbestämmelsen innebär i denna del bl.a. att ett edgångssammanträde ska hållas i enlighet med vad tingsrätten har bestämt, kungjort och kallat till i samband med sitt före ikraftträdandet fattade konkursbeslut. Om gäldenären inte inställer sig vid detta sammanträde, får i enlighet med äldre bestämmelser ett nytt sammanträde hållas. Av andra punkten framgår vidare att den nya beloppsgränsen för utbetalning av små belopp i utdelning (11 kap. 13 a §) endast ska tillämpas i konkurser som har beslutats efter ikraftträdandet. Vidare ska inte de nya bestämmelserna om den tid inom vilken en borgenär måste göra anspråk på utdelningsmedel (11 kap. 12 och 21 §§) gälla för konkurser som har beslutats före ikraftträdandet.

Enligt *tredje punkten* gäller de uppräknade nya bestämmelserna endast i en konkurs som beslutats efter ikraftträdandet. Någon bekräftelse enligt 6 kap. 2 a och 2 b §§ ska alltså inte lämnas i det fall en konkurs har beslutats före ikraftträdandet utan då gäller äldre bestämmelser om edgång (se andra punkten). När det enligt de nya bestämmelserna i vissa fall talas om bekräftelse eller bouppteckningssammanträde gäller det enligt 6 kap. 5 b § för ed och edgångssammanträde, även om det rör ed som avlagts enligt äldre bestämmelser.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

12.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse

Tillstånd m.m.

6 § Om en tillståndshavare avlider, försätts i konkurs eller får en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen, får rörelsen fortsättas under högst ett år. Om rörelsen fortsätter, ska det finnas en föreståndare enligt 3 § för denna.

Om det inte redan finns en godkänd föreståndare, ska inom två månader från dödsfallet, *konkursbeslutet* eller beslutet om förvaltare *en* ansökan göras om godkännande av föreståndare. Godkänns inte föreståndaren, ska Polismyndigheten lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av en annan föreståndare. Godkänns inte heller den andra föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att *beslutet* i ärendet *fick* laga kraft.

Om inte *den* ansökan som avses i andra stycket *görs* inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden gick ut.

Paragrafen reglerar situationen att en tillståndshavare avlider, försätts i konkurs eller får en förvaltare enligt föräldrabalken. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

I *andra stycket* görs en ändring med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet avskaffas. När en tillståndshavare försätts i konkurs ska en ansökan om godkännande av föreståndare ske inom två månader från konkursbeslutet i stället för som hittills inom två månader från edgångssammanträdet. Ett konkursbeslut gäller omedelbart (16 kap. 4 § konkurslagen [1987:672]) och tiden räknas från beslutet och inte från när det fick laga kraft.

Övriga ändringar är endast språkliga eller redaktionella.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Den äldre lydelsen av 6 § gäller fortfarande när en tillståndshavare har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

Av *andra punkten* framgår att ändringarna i 6 § inte ska tillämpas i det fall tillståndshavaren har försatts i konkurs före ikraftträdandet. Enligt den äldre bestämmelsen som då är tillämplig räknas tiden för att ansöka om en föreståndare från edgångssammanträdet.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

12.3 Förslaget till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

9 kap. Skadestånd m.m.

Konkursbos talerätt

10 § Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 9 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1 eller 2 § trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5–7 §§. Efter utgången av den tid

som anges i 9 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om konkursbos talerätt. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

I paragrafens *andra mening* görs en ändring med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet avskaffas. Fristen ska i stället löpa under sex månader från konkursbeslutet. Ett konkursbeslut gäller omedelbart (16 kap. 4 § konkurslagen [1987:672]) och tiden räknas från beslutet och inte från när det fick laga kraft.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
2. Den äldre lydelsen av 9 kap. 10 § gäller fortfarande när en bank har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

Av *andra punkten* framgår att ändringen i 9 kap. 10 § inte ska tillämpas i det fall banken har försatts i konkurs före ikraftträdandet. Enligt den äldre bestämmelsen som då är tillämplig räknas tiden för att väcka talan från edgångssammanträdet.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

12.4 Förslaget till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

5 kap. Skadestånd

5 § *En* talan för stiftelsens räkning enligt 1 eller 2 § som inte grundas på brott *får* inte väckas mot

1. en styrelseledamot eller förvaltaren sedan tre år har förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan fattades eller vidtogs, eller

2. en revisor sedan tre år har förflutit från det att revisionsberättelsen kom styrelsen eller förvaltaren till handa.

Trots första stycket får stiftelsens konkursbo väcka talan, om konkursansökan har gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut. Efter utgången av nämnda tid *får en* sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skadeståndstalan i vissa fall. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

I *andra stycket* andra meningen görs en ändring med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet inför rätten avskaffas. Fristen ska i stället löpa under sex månader från konkursbeslutet. Ett konkursbeslut gäller omedelbart (16 kap. 4 § konkurslagen [1987:672]) och tiden räknas från beslutet och inte från när det fick laga kraft.

Övriga ändringar är endast språkliga.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.

2. Den äldre lydelsen av 5 kap. 5 § gäller fortfarande när en stiftelse har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

Av *andra punkten* framgår att ändringarna i 5 kap. 5 § inte ska tillämpas i det fall stiftelsen redan var försatt i konkurs vid ikraftträdandet. Enligt den äldre bestämmelsen som då är tillämplig räknas tiden för att väcka talan från edgångssammanträdet.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

12.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

2 kap. Företagsrekonstruktion i allmänhet

Ansökan om företagsrekonstruktion

1 § En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. Ansökan ska göras skriftligen till den tingsrätt där gäldenären svarar i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet.

I ansökan ska sökanden ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

I 3 och 4 §§ lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll.

Paragrafen innehåller bestämmelser om en ansökan om företagsrekonstruktion. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Forumbestämmelsen i *första stycket* moderniseras språkligt. Kravet i hittillsvarande första stycket tredje meningen på att ansökan ska undertecknas flyttas till 1 a §.

1 a § *En ansökan enligt 1 § ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.*

Om ansökan ges in elektroniskt, ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om att en ansökan om företagsrekonstruktion ska vara undertecknad och reglerar de krav som ställs på undertecknandet. Paragrafen genomför delvis artikel 28 i 2019 års insolvensdirektiv. Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

I *första stycket* anges att en ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud. Bestämmelsen motsvarar hittillsvarande 1 § första stycket tredje meningen.

Bestämmelsen i *andra stycket* om elektroniskt undertecknande av ansökan vid digital ingivning motsvarar vad som föreslås gälla för konkursansökan enligt 2 kap. 2 § andra stycket konkurslagen (1987:672), se kommentaren till den paragrafen. Hänvisningen till EU-bestämmelsen är utformad på så sätt att den avser förordningen i en viss angiven lydelse, s.k. statisk hänvisning.

12.6 Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

29 kap. Skadestånd

Konkursbos rätt att föra talan

14 § Om bolaget har försatts i konkurs efter en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 13 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 7, 8 eller 10 §. Efter utgången av den tid som anges i 13 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ett konkursbos talerätt. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

I paragrafens *andra mening* görs en ändring med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet inför rätten avskaffas. Fristen ska i stället löpa under sex månader från konkursbeslutet. Ett konkursbeslut gäller omedelbart (16 kap. 4 § konkurslagen [1987:672]) och tiden räknas från beslutet och inte från när det fick laga kraft.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
2. Den äldre lydelsen av 29 kap. 14 § gäller fortfarande när ett bolag har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

Av *andra punkten* framgår att ändringarna i 29 kap. 14 § inte ska tillämpas i det fall bolaget redan var försatt i konkurs vid ikraftträdandet. Enligt den äldre bestämmelsen som då är tillämplig räknas tiden för att väcka talan från edgångssammanträdet.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

12.7 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Bilaga

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<i>Organ</i>	<i>Verksamhet</i>
Internationella Handelshögskolan i Jönköping Aktiebolag	all verksamhet
<i>Konkursförvaltare</i>	<i>verksamhet i en konkurs som rör bekräftelse av bouppteckning (SFS 1987:672)</i>

Bilagan innehåller de privaträttsliga organ hos vilka tryckfrihetsförordningens bestämmelser om rätt att ta del av allmänna handlingar ska tillämpas. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Ändringen innebär att konkursförvaltare tas in i bilagan och att handlingsoffentlighet ska tillämpas i förvaltares konkursverksamhet när det gäller handläggningen av frågor om en gäldenärs eller någon annans bekräftelse av en bouppteckning enligt 6 kap. 2 a, 2 b och 5 §§ konkurslagen (1987:672). Detta innebär att det som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av allmänna handlingar i tillämpliga delar ska gälla i denna del av förvaltarens verksamhet. Förvaltaren ska vidare vid tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen jämföras med myndighet, se bl.a. 4–6 kap. och arkivlagen (1990:782). Detta framgår av 2 kap. 4 §.

12.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

21 kap. Skadestånd

Ett konkursbos rätt att föra talan

13 § Om föreningen har försatts i konkurs på en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 12 § har gått ut, får konkursboet föra en talan enligt 1–3 §§ trots 6, 7 och 9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 12 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ett konkursbos talerätt. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.3.

I paragrafens *andra mening* görs en ändring med anledning av att det obligatoriska edgångssammanträdet inför rätten avskaffas. Fristen ska i stället löpa under sex månader från konkursbeslutet. Ett konkursbeslut gäller omedelbart (16 kap. 4 § konkurslagen [1987:672]) och tiden räknas från beslutet och inte från när det fick laga kraft.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2021.
2. Den äldre lydelsen av 21 kap. 13 § gäller fortfarande när en förening har försatts i konkurs före ikraftträdandet.

Av *andra punkten* framgår att ändringen i 21 kap. 13 § inte ska tillämpas i det fall föreningen redan var försatt i konkurs vid ikraftträdandet. Enligt den äldre bestämmelsen som då är tillämplig räknas tiden för att väcka talan från edgångssammanträdet.

Övervägandena finns i avsnitt 10.

Sammanfattning av departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31)

Bilaga 1

I promemorian lämnas förslag om ett mer effektivt och ändamålsenligt konkursförfarande. Många av förfarandets olika delar ses över och moderniseras. En del i översynen rör ansvarsfördelningen mellan domstolen, Kronofogdemyndigheten (tillsynsmyndigheten i konkurser) och konkursförvaltaren. Domstolens verksamhet renodlas och tillsynsmyndighetens och förvaltarens ansvar för hanteringen utökas. Domstolens uppgift ska framför allt vara att hantera ingripande frågor, lösa tvister och överpröva beslut av tillsynsmyndigheten och förvaltaren.

Tingsrätten ska alltså fatta beslut om konkurs och utse konkursförvaltare. Tillsynsmyndigheten ska i stället för tingsrätten besluta i vissa frågor under förfarandet, bl.a. beviljande av anstånd för förvaltaren att inge förvaltarberättelsen samt förordnande och entledigande av vissa uppdragsstagare i en konkurs. Tillsynsmyndigheten ska vidare överta uppgiften att i flertalet fall besluta om avslutande av konkursen och om förvaltararvode.

Det föreslås att det obligatoriska edgångssammanträdet i tingsrätt ersätts med en ordning där gäldenären skriftligen ska bekräfta bouppteckningen vid ett sammanträde hos konkursförvaltaren. Förvaltaren föreslås vidare få ett större ansvar för bevakningsförfarandet och den inledande delen av ackordsförfarandet samt ges beslutsbefogenheter för vissa ytterligare frågor under konkursförfarandet, t.ex. att besluta om att medge gäldenären undantag från reseförbud.

En annan del i översynen syftar till att i större utsträckning kunna använda elektronisk kommunikation under konkursförfarandet. Exempelvis ska kungörelser fortsättningsvis i regel endast ske på internet och handlingar ska kunna sändas elektroniskt.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

Promemorians lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i konkurslagen (1987:672)

Härigenom föreskrivs i fråga om konkurslagen (1987:672)¹

dels att 2 kap. 26 §, 7 kap. 7, 14 a och 29 §§, 9 kap. 14, 17 och 18 §§, 11 kap. 17 §, 12 kap. 9, 12, 16 och 18 §§, 14 kap. 10 och 15 §§ och 16 kap. ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 26 §, 6 kap. 3 § och 7 kap. 7 § ska utgå,

dels att 1 kap. 3 och 6 §§, 2 kap. 1–4, 23 och 24 §§, 3 kap. 2, 4 och 6 §§, 4 kap. 20 §, 6 kap. 2–7, 9–11 och 14 §§, 7 kap. 3, 5, 9, 10, 12–15, 19–22, 27, 28 och 30 §§, 8 kap. 2, 7, 9 och 10 §§, 9 kap. 1–11, 13, 15, 16 och 19–21 §§, 10 kap. 1–4 §§, 11 kap. 2, 5–9, 12, 13 a, 15, 18, 20 och 21 §§, 12 kap. 1, 3, 4, 6–8, 10, 17, 20, 26 och 27 §§, 13 kap. 3–7 §§, 14 kap. 1, 3, 4, 6–9, 11, 12, 14, 17 och 18 §§, 15 kap. 1, 2 och 4 §§, 17 kap. 3 och 6 §§ och rubrikerna närmast före 6 kap. 2 § och 13 kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 6 kap. ska lyda ”Gäldenärens skyldigheter under boutredningen”,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 16 kap., tolv nya paragrafer, 6 kap. 2 a, 2 b, 5 a, och 6 a §§, 7 kap. 13 a, 15 a och 31 §§, 9 kap. 6 a och 6 b §§, 11 kap. 7 a §, 12 kap. 26 a § och 14 kap. 9 a §, och närmast före 6 kap. 2 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Förvaltningen av ett konkursbo handhas av en eller flera förvaltare.

Förvaltningen av boet står under tillsyn av tillsynsmyndigheten.

Förvaltningen av boet står under tillsyn av tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten utför även de andra uppgifter som anges i denna lag.

¹ Senaste lydelse av
7 kap. 14 a § 1995:308
9 kap. 14 § 1995:793
12 kap. 16 § 1990:1072
14 kap. 10 § 2005:190
16 kap. 8 § 2006:706
16 kap. 9 § 1994:1050.

6 §

Om *det i någon annan lag har meddelats* någon bestämmelse som avviker från denna lag, *gäller* den bestämmelsen.

Angående tillämpligheten av rättegångsbalken ges bestämmelser i det följande.

Om *en annan lag innehåller* någon bestämmelse som avviker från denna lag, *tillämpas* den bestämmelsen.

2 kap.1 §²

En ansökan om konkurs görs skriftligen *hos den tingsrätt där gäldenären bör svara i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet. Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.*

Sökanden ska ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

En ansökan ska avvisas, om det inte av den framgår vilken tingsrätt som är behörig och sökanden inte följer ett föreläggande att avhjälpa bristen.

I 3 och 4 §§ lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll.

2 §

Har en konkursansökan gjorts hos en tingsrätt som inte är behörig, skall rätten genast sända handlingarna i ärendet till den tingsrätt som enligt vad dessa visar är behörig och underrätta sökanden. Ansökan skall anses gjord, när ansökningshandlingen kom in till den förra tingsrätten.

Konkursansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.

Om ansökan ges in elektroniskt, ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av

² Senaste lydelse 2017:479.

direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från kravet på underskrift för ansökningar som ges in elektroniskt.

3 §³

Görs ansökningen av gäldenären, bör till ansökningshandlingens bifogas en av gäldenären underskriven förteckning över boets tillgångar och skulder med uppgift om varje borgenärs namn och postadress samt om det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet.

Ansöker ett dödsbo eller en dödsbodelägarare om att boet skall försättas i konkurs, skall till ansökningshandlingens fogas en bestyrkt kopia av bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, bevis om detta. Har inte bouppteckning förrättats, skall uppgift om varje delägarers namn och postadress lämnas.

Om ett dödsbo eller en dödsbodelägarare ansöker om att dödsboet ska försättas i konkurs, ska till ansökan bifogas bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, bevis om detta. Om inte en bouppteckning har förrättats, ska uppgift om varje delägarers namn och adress lämnas.

4 §

Görs ansökningen av en borgenär, skall han vid ansökningslämna uppgift om sin fordran och de omständigheter i övrigt på vilka han grundar yrkandet. Han skall även i original eller kopia bifoga de handlingar som han vill åberopa. Ansökningshandlingens och de handlingar som har bifogats denna skall ges in i två exemplar.

Om en borgenär ansöker om konkurs, ska borgenären i ansökan lämna uppgift om sin fordran och de omständigheter i övrigt på vilka yrkandet grundas.

Borgenären ska till ansökan bifoga de handlingar som åberopas.

23 §

I fråga om rätt till ersättning för kostnader vid prövning av en borgenärs konkursansökan gäller 18 kap. rättegångsbalken *i tillämpliga delar*. Bestämmelsen i 18 kap. 2 § skall dock inte tillämpas. *Borgenären får utan hinder av 14 § samma kapitel i konkursen göra gällande fordran på ersättning för sådana kostnader i den ordning som gäller för andra fordringar.*

I fråga om rätt till ersättning för kostnader vid prövning av en borgenärs konkursansökan gäller 18 kap. rättegångsbalken. Bestämmelsen i 18 kap. 2 § *ska dock inte tillämpas.*

24 §

När ett beslut om konkurs meddelas, *skall tingsrätten*

När ett beslut om konkurs meddelas, *ska tingsrätten snarast utse förvaltare.*

1. genast bestämma tidpunkt för det sammanträde vid vilket gäldenären skall avlägga bouppteckningsed (edgångssammanträde),

2. snarast utse förvaltare,

3. kalla gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den borgenär som har gjort konkursansökningen till edgångssammanträdet.

Konkursbeslutet *skall genast kungöras. Genom kungörelsen kallas övriga borgenärer till edgångssammanträdet.*

Kallelsen till gäldenären enligt första stycket 3 skall delges.

Konkursbeslutet *ska genast kungöras.*

3 kap.2 §⁴

En rättshandling mellan gäldenären och någon annan som företas senast dagen efter den *då kungörelsen om konkursbeslutet var införd i Post- och Inrikes Tidningar* ska trots 1 § gälla, om det inte visas att den andre kände till beslutet eller att det fanns omständigheter som gav honom eller henne skälig anledning att anta att gäldenären var försatt i konkurs. En överlåtelse av eller ett annat förfogande över

En rättshandling mellan gäldenären och någon annan som företas senast dagen efter den *dag konkursbeslutet kungjordes* ska trots 1 § gälla, om det inte visas att den andre kände till beslutet eller att det fanns omständigheter som gav honom eller henne skälig anledning att anta att gäldenären var försatt i konkurs. En överlåtelse av eller ett annat förfogande över egendom som på grund av detta ska gälla, ska dock,

⁴ Senaste lydelse 2014:1456.

egendom som på grund av detta ska gälla, ska dock, om konkursboet utan oskäligt uppehåll begär det, gå åter mot att boet ersätter den andre vad han eller hon har betalat jämte nödvändig eller nyttig kostnad.

om konkursboet utan oskäligt uppehåll begär det, gå åter mot att boet ersätter den andre vad han eller hon har betalat jämte nödvändig eller nyttig kostnad.

Första stycket andra meningen gäller inte egendom som anges i 8 kap. 10 § andra stycket.

Infriar någon en förpliktelse mot gäldenären efter den tidpunkt som anges i första stycket, ska det tillgodoräknas honom eller henne, om det av omständigheterna framgår att han eller hon var i god tro. En uppsägning eller en annan liknande rättshandling som företas mot eller av gäldenären efter sagda tidpunkt ska gälla, om det av omständigheterna framgår att den andre var i god tro och det är uppenbart oskäligt att rättshandlingen blir ogiltig mot konkursboet.

Det finns särskilda bestämmelser om verkan av gäldenärens överlåtelse eller pantsättning av löpande skuldebrev, aktiebrev eller vissa andra jämförbara värdehandlingar.

4 §⁵

För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *hos kronofogdemyndigheten begära* utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

För att ta i anspråk gäldenärens lön och därmed jämställda förmåner som överstiger förbehållsbeloppet får förvaltaren för konkursboets räkning *ansöka om* utmätning enligt 7 kap. utsökningsbalken.

Att utmätning av lön som pågår vid konkursens början kan fortsätta för konkursboets räkning följer av 7 kap. 19 § andra stycket utsökningsbalken.

6 §⁶

Twister mellan förvaltaren och gäldenären eller annan i *frågor* som avses i 4 och 5 §§ skall prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad. *Myndigheten skall inhämta yttrandet i den omfattning som behövs för prövningen. Myndighetens beslut gäller omedelbart, även om det överklagas. Beslutet skall efter ansökan ändras, om senare upplysta omständigheter eller ändrade förhållanden motiverar det.*

En tvist mellan förvaltaren och gäldenären eller *någon* annan i *en fråga* som avses i 5 § ska prövas av tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren, en borgenär, gäldenären eller en underhållsberättigad.

⁵ Senaste lydelse 1995:308.

⁶ Senaste lydelse 1995:793.

Tillsynsmyndighetens beslut i ett ärende som avses i första stycket får överklagas av den vars rätt berörs av beslutet. I fråga om ett sådant överklagande tillämpas bestämmelserna i utsökningsbalken om överklagande av beslut om utmätning av lön.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt första stycket ska efter ansökan ändras, om det är motiverat med hänsyn till senare anförda omständigheter eller ändrade förhållanden.

4 kap.

20 §

En talan om återvinning enligt 19 § första stycket 1 eller andra stycket ska väckas genom stämning vid den tingsrätt som har beslutat om konkursen.

*Talan vid allmän domstol om återvinning får väckas inom ett år från dagen för konkursbeslutet. Talan får även väckas inom sex månader från det att *anledning därtill* blev känd för konkursboet. Har gäldenären avhänt sig fast egendom eller *är det* fråga om återgång av en bodelning, får talan även väckas inom sex månader från den dag då lagfart söktes eller bodelningshandlingen gavs in till rätten.*

*En talan om återvinning får väckas inom ett år från dagen för konkursbeslutet. Talan får även väckas inom sex månader från det att *anledningen till den* blev känd för konkursboet. Om gäldenären *har* avhänt sig fast egendom eller *det är* fråga om återgång av en bodelning, får talan även väckas inom sex månader från den dag då lagfart söktes eller bodelningshandlingen gavs in till rätten.*

En borgenär som för talan svarar för rättegångskostnaden men har rätt att få ersättning för denna av boet, i den mån kostnaden täcks av vad som har kommit boet till godo genom rättegången.

6 kap.

Upplysnings- och närvaroplikt under konkurs

Upplysnings- och närvaroplikt under boutredningen

2 §

Gäldenären *skall* ge rätten, tillsynsmyndigheten, förvaltare och granskningsmän de upplysningar av betydelse för konkursutredningen som de begär. Upplysningsskyldigheten omfattar även egendom, som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands.

Gäldenären *skall* på begäran av förvaltaren närvara vid bouppteckningsförrättningen. *Är gäldenären en juridisk person och finns det*

Gäldenären *ska* ge rätten, tillsynsmyndigheten, förvaltare och granskningsmän de upplysningar av betydelse för konkursutredningen som de begär. Upplysningsskyldigheten omfattar även egendom som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands.

Gäldenären *ska* på begäran av förvaltaren närvara vid bouppteckningsförrättningen.

flera ställföreträdare, gäller denna skyldighet dock inte för en sådan ställföreträdare vars närvaro förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

Vid förlikningssammanträde och sammanträde för prövning av ackordsförslag skall gäldenären närvara, om han inte har laga förfall eller rätten medger att han uteblir. Att gäldenären uteblir från ett sammanträde hindrar inte att de ärenden som skall förekomma på sammanträdet handläggs.

Bekräftelse av bouppteckningen och edgång

2 a §

Gäldenären ska lämna en bouppteckningsbekräftelse inför förvaltaren.

Gäldenären ska göra de tillägg till eller ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs. Gäldenären ska därefter med sin underskrift på heder och samvete bekräfta att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg eller ändringar är riktiga och att det enligt hans eller hennes vetskap inte har oriktigt utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

För en underskrift enligt andra stycket tillämpas 2 kap. 2 §.

2 b §

Gäldenärens bekräftelse enligt 2 a § ska lämnas vid ett bouppteckningssammanträde. Förvaltaren ska hålla sammanträdet senast två månader efter konkursbeslutet, om det inte är nödvändigt att det hålls senare.

Förvaltaren ska till bouppteckningssammanträdet kalla gäldenären, tillsynsmyndigheten och i före-

kommande fall den borgenär som har gjort konkursansökan.

3 §

Gäldenären skall inför rätten avlägga bouppteckningsed. Han skall göra de tillägg till eller ändringar i bouppteckningen som han anser behövs och med ed betyga att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsmaterial med gjorda tillägg eller ändringar är riktiga och att det inte enligt hans vetskap har oriktigt utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

Är gäldenären en juridisk person och finns flera ställföreträdare, behöver bouppteckningsed inte avläggas av en sådan ställföreträdare vars edgång förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

På ansökan av förvaltaren ska gäldenären, i stället för att lämna en bekräftelse enligt 2 a §, avlägga bouppteckningsed inför rätten. Till ansökan ska bouppteckningen bifogas.

Eden ska avläggas vid ett edgångssammanträde. Rätten ska hålla sammanträdet så snart som möjligt. Gäldenären, förvaltaren, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har gjort konkursansökan ska kallas till sammanträdet.

Gäldenären ska vid edgångssammanträdet göra de tillägg till eller ändringar i bouppteckningen som han eller hon anser behövs och under ed intyga att bouppteckningens uppgifter om tillgångar, skulder och räkenskapsinformation med gjorda tillägg eller ändringar är riktiga och att det inte enligt gäldenärens vetskap har oriktigt utelämnats eller tagits upp någon tillgång eller skuld.

4 §

Bouppteckningseden skall avläggas vid ett edgångssammanträde. Edgångssammanträdet skall hållas tidigast en och senast två månader efter konkursbeslutet. Sammanträdet får dock hållas senare, om det är nödvändigt med hänsyn till konkursboets omfattning och beskaffenhet. Om gäldenären är förhindrad av laga förfall att avlägga eden vid edgångssammanträdet eller om bouppteckningen då

Om gäldenären är en juridisk person och det finns flera ställföreträdare, gäller skyldigheten enligt 2, 2 a och 3 §§ inte för en sådan ställföreträdare vars närvaro förvaltaren anser sakna betydelse för boutredningen.

ännu inte har kommit in till rätten, skall rätten så snart förfallet upphör eller bouppteckningen kommer in genom delgivning kalla gäldenären att fullgöra edgången. Edgångssammanträdet skall trots det hållas på utsatt tid.

När det finns anledning till det får rätten besluta att gäldenären skall avlägga eden inför en annan tingsrätt. Är gäldenären sjuk får eden avläggas där han vistas. Edgången får inte fullgöras före edgångssammanträdet.

Om en förmyndare för gäldenären ska bekräfta bouppteckningen eller avlägga bouppteckningsed, är även den omyndige, om han eller hon har fyllt 15 år, skyldig att på förvaltarens begäran göra det. Detta gäller dock inte om det finns särskilda omständigheter som gör att det saknas anledning till bekräftelse eller edgång.

5 §⁷

När det åligger en förmyndare att avlägga bouppteckningsed är även den omyndige, om han har fyllt femton år, skyldig att på yrkande av förvaltaren eller en borgenär avlägga eden. Detta gäller dock inte om det finns sådana särskilda omständigheter att anledning till edgången saknas.

Annan än gäldenären är skyldig att på yrkande av förvaltaren eller en borgenär avlägga bouppteckningsed eller beediga viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas att sådan edgång är av betydelse för boutredningen. Detta gäller inte den som avses i 36 kap. 5 § rättegångsbalken såvitt gäller uppgift beträffande vilken han inte får höras som vittne, såvida han inte är närstående till gäldenären.

Någon annan än gäldenären ska vid ett sammanträde lämna en bekräftelse enligt 2 a § eller bekräfta en viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas att en sådan bekräftelse är av betydelse för boutredningen. Till sammanträdet ska förvaltaren kalla den som begäran avser, tillsynsmyndigheten och i förekommande fall den borgenär som har begärt bekräftelse.

När ett yrkande om edgång enligt denna paragraf har framställts, skall rätten kalla förvaltaren, tillsynsmyndigheten och den som avses med yrkandet till förhandling inför rätten. Har yrkandet framställts av en borgenär, skall även denne kallas. Kallelsen till den som avses med yrkandet skall delges.

Bifalls yrkandet, skall edgången fullgöras genast om det lämpligen kan ske eller vid den senare tidpunkt som rätten bestämmer. I fråga om edgångens fullgörande gäller 4 § andra stycket.

På ansökan av förvaltaren ska någon annan än gäldenären, i stället för att lämna en bekräftelse enligt första stycket, vid ett sammanträde inför rätten avlägga bouppteckningsed enligt 3 § eller beediga en viss uppgift i bouppteckningen, om det kan antas att en sådan edgång är av betydelse för boudredningen. Till ansökan ska bouppteckningen bifogas. Till sammanträdet ska rätten kalla förvaltaren och de som anges i första stycket andra meningen.

Med undantag för den som är närstående till gäldenären gäller första och andra styckena inte den som avses i 36 kap. 5 § rättegångsbalken, när det gäller en uppgift som han eller hon inte får höras som vittne om.

5 a §

Det som någon annanstans än i detta kapitel är föreskrivet om bekräftelse av bouppteckningen och om bouppteckningssammanträde ska i förekommande fall tillämpas på bouppteckningsed och edgångssammanträde.

6 §

Gäldenären får inte efter det att konkursbeslutet har meddelats och innan han har avlagt bouppteckningsed bege sig utomlands utan rättens medgivande. Om det senare under konkursen finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna landet undandrar sig skyldighet som föreskrivs i denna lag, får förbud meddelas honom att resa utomlands. Byter gäldenären vistelseort, skall han meddela förvaltaren var han vistas.

Gäldenären får inte utan medgivande bege sig utomlands efter det att konkursbeslutet har meddelats och innan han eller hon har bekräftat eller beedigat bouppteckningen.

Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att resa utomlands, får gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till tillsynsmyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får förbud att utfärda pass för honom meddelas.

Om det finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna den ort där han är bosatt undandrar sig skyldighet som föreskrivs i denna lag, får förbud meddelas honom att lämna orten.

Förvaltaren beslutar på ansökan av gäldenären i fråga om medgivande enligt första stycket.

6 a §

Om det efter att gäldenären har bekräftat eller beedigat bouppteckningen finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna landet undandrar sig en skyldighet som föreskrivs i denna lag, får gäldenären förbjudas att resa utomlands.

Om det finns skäl att befara att gäldenären åsidosätter ett förbud att resa utomlands, får gäldenären åläggas att lämna ifrån sig sitt pass till tillsynsmyndigheten. Om gäldenären inte har något pass, får förbud att utfärda pass för honom eller henne meddelas.

Om gäldenären byter vistelseort, ska gäldenären meddela förvaltaren var han eller hon vistas. Om det finns skäl att befara att gäldenären genom att lämna den ort där han eller hon är bosatt undandrar sig en skyldighet som föreskrivs i denna lag, får gäldenären förbjudas att lämna orten.

7 §

Ett beslut om reseförbud eller om åläggande för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass eller om förbud att utfärda pass meddelas av rätten på begäran av förvaltaren eller tillsynsmyndigheten. När det inte längre finns skäl för ett sådant

Ett beslut enligt 6 a § meddelas av rätten på ansökan av förvaltaren. När det inte längre finns skäl för ett sådant beslut, ska det omedelbart hävas.

beslut, *skall* beslutet omedelbart hävas.

Innan rätten *meddelar* beslut i en fråga som avses i denna paragraf, *skall* rätten ge gäldenären, förvaltaren och tillsynsmyndigheten tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske och det inte är utan betydelse. Rätten får också hålla förhandling i frågan. Till en sådan förhandling *skall* tillsynsmyndigheten, förvaltaren och gäldenären kallas. Kallelsen till gäldenären bör delges.

Ett beslut om reseförbud eller skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass *skall* delges gäldenären.

Innan ett beslut *meddelas*, *ska* rätten ge gäldenären och tillsynsmyndigheten tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske och det inte är utan betydelse.

Ett beslut om reseförbud eller skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass *ska* delges gäldenären.

9 §

Om gäldenären *undandrar sig att fullgöra vad som åligger honom* enligt 2, 3, 5 eller 6 § eller överträder ett reseförbud enligt 6 §, *kan* han efter omständigheterna antingen hämtas eller häktas. Detsamma gäller om det finns skäl att befara att gäldenären kommer att *undandra sig* en skyldighet eller överträda ett förbud *som här har angetts*.

Om någon annan än gäldenären *undandrar sig att fullgöra edgång som har förelagts honom* enligt 5 §, *kan* han efter omständigheterna föreläggas vite, hämtas eller häktas.

Häktning i de fall som avses i första och andra styckena får ske endast om det finns synnerliga skäl till det. *Har* gäldenären överträtt ett reseförbud enligt 6 §, *skall* han dock häktas om det inte är uppenbart att det är onödigt.

Kostnaden för hämtning eller häktning betalas av staten.

Om gäldenären *inte fullgör en skyldighet* enligt 2–3 eller 5–6 a § eller överträder ett reseförbud enligt 6 a §, *får* han *eller hon* efter omständigheterna antingen hämtas eller häktas. Detsamma gäller om det finns skäl att befara att gäldenären *inte* kommer att *fullgöra en sådan* skyldighet eller *kommer att* överträda ett *sådant* förbud.

Om någon annan än gäldenären *inte fullgör en skyldighet* enligt 5 § *att bekräfta eller beediga bouppteckningen*, *får* han *eller hon* efter omständigheterna föreläggas vite, hämtas eller häktas.

Häktning i de fall som avses i första och andra styckena får ske endast om det finns synnerliga skäl till det. *Om* gäldenären *har* överträtt ett reseförbud enligt 6 eller 6 a §, *ska* han *eller hon* dock häktas om det inte är uppenbart att det är onödigt.

10 §

Frågor om åtgärder enligt 9 § eller om utdömande av förelagt vite

Frågor om åtgärder enligt 9 § eller om utdömande av förelagt vite

prövas av rätten på *begäran* av förvaltaren *eller tillsynsmyndigheten*.

Innan rätten beslutar i en fråga som avses i denna paragraf, *skall* rätten ge den som avses med åtgärden, *förvaltaren* och tillsynsmyndigheten tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske och det inte är utan betydelse.

Begärs någon häktad, *skall* rätten på yrkande förordna biträde åt honom, om det inte är uppenbart att sådant inte behövs. Biträdet har rätt till ersättning av staten för arbete, tidsspillan och utlägg. Rätten kan ålägga den som häktningssyrkandet riktas mot att såsom förlorande part helt eller delvis ersätta statens kostnader för biträdet. *Ogillas* häktningssyrkandet och beror detta på att sökanden inte har haft godtagbara skäl för yrkandet, *skall* sökanden ersätta statens kostnader för biträdet.

prövas av rätten på *ansökan* av förvaltaren.

Innan rätten beslutar i en fråga som avses i denna paragraf, *ska* rätten ge den som avses med åtgärden och tillsynsmyndigheten tillfälle att yttra sig, om det lämpligen kan ske och det inte är utan betydelse.

Om någon *begärs* häktad, *ska* rätten på yrkande förordna biträde åt honom *eller henne*, om det inte är uppenbart att sådant inte behövs. Biträdet har rätt till ersättning av staten för arbete, tidsspillan och utlägg. Rätten kan ålägga den som häktningssyrkandet riktas mot att såsom förlorande part helt eller delvis ersätta statens kostnader för biträdet. *Om* häktningssyrkandet *avslås* och *detta beror* på att sökanden inte har haft godtagbara skäl för yrkandet, *ska* sökanden ersätta statens kostnader för biträdet.

11 §

Rätten får hålla förhandling för att pröva en fråga som avses i 10 §. *Har* häktning begärts, *skall* förhandling hållas, om det inte är fara i dröjsmål.

Till förhandlingen *skall* tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om möjligt, den som avses med åtgärden kallas. Den sistnämndes kallelse *skall* delges. Han får hämtas till förhandlingen, om det finns skäl till det. *Har han* kallats till förhandlingen eller kan det antas att han har avvikit eller på annat sätt håller sig undan, hindrar hans utevaror inte att yrkandet prövas.

Har rätten beslutat om häktning av någon som inte var närvarande vid rätten, *skall*, så snart beslutet har verkställts, anmälan om detta göras hos rätten. När en sådan

Rätten får hålla förhandling för att pröva en fråga som avses i 7 eller 10 §. *Om* häktning *har* begärts, *ska* förhandling hållas, om det inte är fara i dröjsmål.

Till förhandlingen *ska* tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om möjligt, den som avses med åtgärden kallas. Den sistnämndes kallelse *ska* delges. Han *eller hon* får hämtas till förhandlingen, om det finns skäl till det. *Om den som avses med åtgärden har* kallats till förhandlingen eller *det kan* antas att han *eller hon* har avvikit eller på annat sätt håller sig undan, hindrar hans *eller hennes* utevaror inte att yrkandet prövas.

Om rätten *har* beslutat om häktning av någon som inte var närvarande vid rätten, *ska*, så snart beslutet har verkställts, anmälan om detta göras hos rätten. När en sådan

anmälan har gjorts, *skall* förhandling i häktningsfrågan hållas snarast och senast fyra dagar efter det att häktningsbeslutet verkställdes.

Rätten *skall* med högst två veckors mellanrum hålla förhandling för att pröva om den som är *intagen i häkte* fortfarande *skall* vara *häktad*. *Finns* det inte längre skäl för häktning, *skall* rätten omedelbart *förordna* att den häktade *skall* frigges. Ingen får under konkursen hållas häktad längre tid än tre månader.

anmälan har gjorts, *ska en* förhandling i häktningsfrågan hållas snarast och senast fyra dagar efter det att häktningsbeslutet verkställdes.

Rätten *ska* med högst två veckors mellanrum hålla förhandling för att pröva om den som är *häktad* fortfarande *ska* vara *det*. Om det inte längre *finns* skäl för häktning, *ska* rätten omedelbart *besluta* att den häktade *ska* frigges. Ingen får under konkursen hållas häktad längre tid än tre månader.

14 §

Om gäldenären är i behov av det, är han berättigad till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehälle inom landet, när han till följd av *bestämmelserna i 2–5 §§* inställer sig hos rätten eller någon annanstans. *Vad som har sagts nu* gäller även för en sådan person som avses i 13 §.

Har ett yrkande enligt 5 § andra stycket riktats mot någon annan än den som avses i 13 §, är han berättigad till skälig ersättning av boet för inställelse enligt 5 § tredje eller fjärde stycket.

Beslut om ersättning meddelas av rätten.

Om gäldenären är i behov av det, är han *eller hon* berättigad till skälig ersättning av konkursboet för resa och uppehälle inom landet, när han *eller hon* till följd av 2–5 §§ inställer sig hos rätten eller någon annanstans. *Detta* gäller även för en sådan person som avses i 13 §.

Om någon annan än den som avses i 13 § ska inställa sig med anledning av en begäran om bekräftelse eller en ansökan om edgång enligt 5 § första eller andra stycket, är han eller hon berättigad till skälig ersättning av konkursboet för sin inställelse.

Beslut om ersättning meddelas av rätten, *om ersättningen avser inställelse inför rätten. I andra fall beslutar förvaltaren om ersättning. Förskott får beviljas på ersättningen.*

7 kap.

3 §

Innan rätten utser förvaltare eller *fattar beslut* om att flera förvaltare *skall finnas, skall* tillsynsmyndigheten höras.

Frågor om att utse flera förvaltare eller att dela förvaltningen mellan flera förvaltare *tas upp på begäran* av tillsynsmyndigheten,

Innan rätten utser förvaltare eller *beslutar* om att *det ska finnas* flera förvaltare, *ska* tillsynsmyndigheten höras.

En ansökan om att utse flera förvaltare eller att dela förvaltningen mellan flera förvaltare *görs* av tillsynsmyndigheten, förvaltare,

förvaltare, en granskningsman eller en borgenär. Tillsynsmyndigheten och förvaltaren *skall* höras. *Rätten får, om det behövs, pröva frågan vid en förhandling. Till förhandlingen skall tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om frågan har väckts av någon annan, denne kallas.*

en granskningsman eller en borgenär. Tillsynsmyndigheten och förvaltaren *ska* höras.

5 §

Om en förvaltare *begär* att få avgå och visar skäl till det, *skall* rätten entlediga honom.

Om en förvaltare *ansöker* om att få avgå och visar skäl till det, *ska* rätten entlediga honom *eller henne*.

En förvaltare som inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget *skall* entledigas av rätten. *Frågor* om entledigande *tas upp på begäran* av tillsynsmyndigheten, en granskningsman, en borgenär eller gäldenären.

En förvaltare som inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget *ska* entledigas av rätten. *En ansökan* om entledigande *får göras* av tillsynsmyndigheten, en granskningsman, en borgenär eller gäldenären.

En förvaltare får inte entledigas utan att tillsynsmyndigheten har hörts. *Om någon annan än förvaltaren själv har begärt att förvaltaren skall entledigas, skall rätten, om det inte av särskilda skäl är onödigt, pröva frågan vid en förhandling. Till förhandlingen skall tillsynsmyndigheten, förvaltaren och, om frågan har väckts av någon annan, denne kallas.* Om det är av särskilt intresse att borgenärerna höras, *skall* de kallas till *förhandlingen* genom kungörelse.

En förvaltare får inte entledigas utan att tillsynsmyndigheten har hörts. *Om rätten håller sammanträde i ärendet, ska tillsynsmyndigheten alltid kallas.* Om det är av särskilt intresse att borgenärerna höras, *ska* de kallas till *sammanträdet* genom kungörelse.

Rätten får, *om den finner skäl till det, i avvaktan på förhandlingen försätta en förvaltare ur tjänstgöring.* Innan det sker skall tillsynsmyndigheten höras. *Om en förvaltare försätts ur tjänstgöring, kan rätten utse någon annan att under tiden fullgöra hans åligganden.*

Rätten får *besluta att förvaltaren ska skiljas från sitt uppdrag för tiden till dess ärendet om entledigande avgörs, om det finns fara i dröjsmål.* Innan det sker ska tillsynsmyndigheten höras. *Rätten får utse någon annan att under tiden fullgöra förvaltarens åligganden.*

9 §

Förvaltaren är skyldig att på begäran lämna upplysningar om boet och dess förvaltning till rätten, borgenärer, granskningsmän, gäldenären eller tillsynsmyndigheten.

Förvaltaren är dock inte skyldig att lämna borgenärer, granskningsmän eller gäldenärer upplysningar om en anmälan enligt 16 § innan han avger slutredovisning.

Trots första stycket är förvaltaren inte skyldig att lämna borgenärer, granskningsmän eller gäldenären upplysningar om en underrättelse enligt 16 § innan förvaltaren lämnar sin slutredovisning.

10 §

I viktigare frågor skall förvaltaren höra tillsynsmyndigheten och särskilt berörda borgenärer, om det inte föreligger hinder mot det. Förvaltaren skall i sådana frågor höra även gäldenären, om det lämpligen kan ske.

Förvaltaren ska höra tillsynsmyndigheten i viktigare frågor eller inför beslut i annars svårbedömda frågor.

Förvaltaren ska i viktigare frågor ge särskilt berörda borgenärer tillfälle att yttra sig, om det inte finns något hinder mot det. Även gäldenären ska ges tillfälle att yttra sig i sådana frågor, om det lämpligen kan ske.

12 §⁸

Förvaltaren skall snarast ta hand om gäldenärens bo med det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet. Om gäldenären är eller under det senaste året före konkursansökningen har varit bokföringsskyldig, skall förvaltaren i det omhändertagna räkenskapsmaterialet på lämpligt sätt ange dagen för omhändertagandet.

Förvaltaren ska snarast ta hand om gäldenärens bo med dess räkenskapsinformation och annat material som rör boet.

Om gäldenären är eller under det senaste året före konkursansökan har varit bokföringsskyldig, ska förvaltaren i den omhändertagna räkenskapsinformationen på lämpligt sätt ange dagen för omhändertagandet.

Den som på uppdrag av gäldenären har upprättat räkenskapsmaterial rörande gäldenärens bo är skyldig att lämna ut materialet till förvaltaren i gäldenärens konkurs.

Den som på uppdrag av gäldenären har upprättat räkenskapsinformation om gäldenärens bo är skyldig att lämna den till förvaltaren.

⁸ Senaste lydelse 1995:793.

Förvaltaren ska upprätta en bouppteckning. I *denna* ska boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. *Bouppteckningen* ska vidare innehålla uppgift om varje borgenärs namn och *postadress*.

Förvaltaren ska upprätta en bouppteckning. I *den* ska boets tillgångar tas upp till noggrant uppskattade värden. I *bouppteckningen* ska vidare *boets skulder tas upp med* uppgift om varje borgenärs namn och *adress*. *Bouppteckningen ska dessutom innehålla en bedömning av om utdelning kan förväntas i konkursen*.

Om det finns anledning, ska bouppteckningen också innehålla uppgift om egendom som inte ingår i boet på grund av att den finns utomlands. Om gäldenären har uppgett att sådan egendom saknas, ska bouppteckningen innehålla uppgift om detta.

I den utsträckning det behövs ska bouppteckningen också innehålla en förteckning över *dels räkenskapsmaterial, dels andra handlingar* som rör boet.

I den utsträckning det behövs ska bouppteckningen också innehålla en förteckning över *boets räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

Bouppteckningen ska av förvaltaren ges in till rätten och tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före edgångssammanträdet.

Har en av gäldenären underskriven bouppteckning förut getts in till rätten, behöver någon ny bouppteckning inte upprättas, om förvaltaren anser att denna är tillförlitlig. I så fall ska förvaltaren snarast anmäla det till rätten och tillsynsmyndigheten.

Om bevakningsförfarande ska äga rum och någon bouppteckning ännu inte har getts in till rätten, ska förvaltaren så snart som möjligt och senast en vecka från beslutet om bevakningsförfarandet skicka en förteckning över borgenärerna med uppgift om varje borgenärs postadress till rätten och tillsynsmyndigheten. I konkurs hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet ska till bouppteckningen eller borgenärsförteck-

ningen bifogas uppgift om insättningsborgenärerna och deras fordringsbelopp med upplupen ränta. Detsamma gäller i ett värdepappersbolags konkurs om bolaget har tillstånd att ta emot insättningar på konto. I ett livförsäkringsbolags eller ett tjänstepensionsföretags konkurs ska på motsvarande sätt bifogas uppgift om försäkringstagarna och deras fordringar.

13 a §

Förvaltaren ska ge in bouppteckningen till tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en vecka före bouppteckningssammanträdet.

14 §¹⁰

Förvaltaren får, om det behövs, begära handräckning av kronofogdemyndigheten för att kunna omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo med det räkenskapsmaterial och de andra handlingar som rör boet. Detsamma gäller sådant räkenskapsmaterial som avses i 12 § andra stycket. Kronofogdemyndigheten får då genomsöka hus, rum eller förvaringsställen och, om tillträde behövs till något utrymme som är tillslutet, låta öppna lås eller ta sig in på annat sätt. Kronofogdemyndigheten får även i övrigt använda tvång i den mån det behövs för det avsedda ändamålet och det kan anses befogat med hänsyn till omständigheterna. Våld mot person får dock brukas endast om kronofogdemyndigheten möter motstånd och i den mån det med hänsyn till ändamålet med ingripandet kan anses försvarligt.

Förvaltaren får begära handräckning av Kronofogdemyndigheten för att omhänderta eller annars få tillgång till gäldenärens bo med dess räkenskapsinformation och annat material som rör boet. Detsamma gäller sådan räkenskapsinformation som avses i 12 § tredje stycket.

¹⁰ Senaste lydelse 1995:793.

I fråga om överklagande av kronofogdemyndighetens beslut eller åtgärd enligt första stycket tillämpas bestämmelserna i utsökningsbalken om talan mot utmätning i allmänhet.

Vid handräckning gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet, avhysning eller avlägsnande. Om förvaltaren begär det, ska Kronofogdemyndigheten inte i förväg underrätta den som åtgärden ska genomföras hos.

15 §¹¹

Förvaltaren ska snarast upprätta en skriftlig berättelse om boets tillstånd och om orsakerna till gäldenärens obestånd, såvitt de har kunnat klarläggas, och om möjligt ange vid vilken tidpunkt obeståndet kan antas ha inträtt. *Berättelsen ska vidare innehålla*

Förvaltaren ska snarast upprätta en skriftlig berättelse (*förvaltarberättelse*) om boets tillstånd och om orsakerna till gäldenärens obestånd, *i den utsträckning* de har kunnat klarläggas, och om möjligt ange vid vilken tidpunkt obeståndet kan antas ha inträtt.

Förvaltarberättelsen ska vidare innehålla

1. en översikt över tillgångar och skulder av olika slag,
2. en uppgift om huruvida det har förekommit något sådant förhållande som kan föranleda återvinning till konkursboet,
3. en uppgift om huruvida det finns skälig anledning att anta att någon enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar är skyldig att återlämna olaglig vinstutdelning eller annan olaglig utbetalning eller att enligt dessa lagar eller lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag utge skadestånd till ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller ett handelsbolag,
4. en uppgift i förekommande fall om vid vilken tidpunkt skyldighet enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen att upprätta en kontrollbalansräkning kan antas ha inträtt, om denna tidpunkt kan klarläggas,
5. en uppgift om vilket bokföringssystem en gäldenär som är eller under det senaste året före konkursansökan har varit bokföringsskyldig har tillämpat och hur bokföringsskyldigheten har fullgjorts.

Berättelsen ska snarast och senast sex månader från konkursbeslutet skickas till rätten, tillsynsmyndigheten och varje borgenär som begär det. När det finns särskilda omständigheter får rätten medge anstånd med avlämnandet av berättelsen. Har gäldenären varit bokföringsskyldig, ska den av gäldenären senast uppgjorda

Om gäldenären har varit bokföringsskyldig, ska den av gäldenären senast upprättade balansräkningen bifogas förvaltarberättelsen.

15 a §

Förvaltaren ska snarast och senast sex månader från konkursbeslutet ge in förvaltarberättelsen till tillsynsmyndigheten och låta varje borgenär som begär det få del av den.

Tillsynsmyndigheten får på ansökan av förvaltaren medge anstånd med att ge in förvaltarberättelsen, om det finns särskilda skäl.

19 §¹²

Förvaltaren ska, oavsett vad som gäller i fråga om bokföringsskyldighet för gäldenären, löpande bokföra in- och utbetalningar, om inte god redovisningssed kräver att bokföringen sker på något annat sätt.

Förvaltaren ska bevara *räkenskapsmaterialet* under minst sju år från utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. I övrigt tillämpas 7 kap. bokföringslagen (1999:1078).

Förvaltaren ska bevara *räkenskapsinformationen* under minst sju år från utgången av det kalenderår då konkursen avslutades. I övrigt tillämpas 7 kap. bokföringslagen (1999:1078).

Första stycket medför inte någon inskränkning i den bokföringsskyldighet som kan vara särskilt föreskriven för att möjliggöra kontroll över viss verksamhet.

Beträffande skyldighet att sörja för underlag för deklarations- och uppgiftsskyldighet och för kontroll därav finns särskilda bestämmelser.

När det gäller skyldighet att ta fram underlag för deklarations- och uppgiftsskyldighet och för kontroll av sådant underlag finns särskilda bestämmelser.

20 §

Om konkursen inte är avslutad *då sex månader har förflutit efter edgångssammanträdet, skall förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten avlämna en berättelse, i vilken alla de åtgärder som har vidtagits för att avsluta konkursen skall anges noggrant. Berättelsen skall innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under den gångna perioden eller en kronologisk och systematisk sam-*

Om konkursen inte är avslutad *vid utgången av den sjätte kalendermånaden efter konkursbeslutet, ska förvaltaren inom en månad därefter till tillsynsmyndigheten ge in en berättelse (halvårsberättelse), där alla de åtgärder som har vidtagits och som återstår att vidta för att avsluta konkursen ska anges. Halvårsberättelsen ska innehålla uppgifter om in- och utbetalningar under perioden eller en kronologisk*

¹² Senaste lydelse 2010:1512.

manställning av boets affärshändelser. *Har pengar under någon del av denna period stått inne i bank eller kreditmarknadsföretag, skall till berättelsen bifogas en av banken eller kreditmarknadsföretaget bestyrkt uppgift på de insättningar och uttag som har förekommit.*

Senare under konkursen skall förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod avge en sådan berättelse som sägs i första stycket för den senaste perioden. Denna skall även innehålla fullständiga upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats.

Förvaltaren skall snarast skicka en kopia av berättelsen till rätten.

och systematisk sammanställning av boets affärshändelser. *Om pengar under någon del av denna period har varit insatta i ett kreditinstitut, ska till berättelsen bifogas kontoutdrag från institutet för hela perioden.*

Senare under konkursen ska förvaltaren inom en månad från utgången av varje sexmånadersperiod lämna en halvårsberättelse för den senaste perioden. *Berättelsen ska även innehålla upplysningar om orsakerna till att konkursen inte har avslutats och en bedömning av när i tid konkursen kan avslutas.*

21 §¹³

Också sedan konkursen har avslutats skall förvaltaren, så länge boets medel är insatta i bank eller kreditmarknadsföretag, inom en månad från utgången av varje kalenderår till tillsynsmyndigheten lämna sådana uppgifter som sägs i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. När några medel inte längre finns att lyfta, skall förvaltaren anmäla det till myndigheten. Förvaltaren skall samtidigt redovisa i vad mån utbetalning av utdelningsmedel skett med stöd av 11 kap. 13 a §.

Om medel som tillhör boet har varit insatta i ett kreditinstitut efter det att konkursen har avslutats, ska förvaltaren anmäla till tillsynsmyndigheten så snart det inte längre finns några medel att lyfta.

I anmälan ska förvaltaren redovisa sådana uppgifter och kontoutdrag som anges i 20 § första stycket andra och tredje meningarna. Förvaltaren ska även redovisa i vilken utsträckning utdelningsmedel har betalats ut med stöd av 11 kap. 13 a §. Förvaltarens redovisning ska endast avse uppgifter avseende period som inte omfattas av tidigare lämnad redovisning.

Om det vid utgången av ett kalenderår fortfarande finns sådana insatta medel som anges i första stycket, ska förvaltaren till tillsynsmyndigheten lämna uppgifter som anges i andra stycket inom tre månader från utgången av året, om inte en anmälan enligt första stycket gjorts dessförinnan.

22 §¹⁴

Om det vid konkursens avslutande finns några hinder mot att det räkenskapsmaterial och de andra handlingar rörande boet som förvaltaren har tagit hand om återställs till gäldenären, skall de överlämnas till tillsynsmyndigheten, om inte förvaltaren anser att han bör bevara dem. Handlingarna skall bevaras i enlighet med vad som i varje särskilt fall gäller om arkivering.

När konkursen avslutas, ska förvaltaren till gäldenären återställa räkenskapsinformation och annat material rörande boet som förvaltaren har tagit hand om eller, om det inte är möjligt, bevara dem. Materialet ska bevaras i enlighet med vad som i varje särskilt fall gäller om arkivering.

27 §

Tillsynsmyndigheten skall övervaka att förvaltningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt i överensstämmelse med denna lag och andra författningar. Den skall då särskilt se till att avvecklingen av konkursen inte fördröjs i onödan. Myndigheten får, när den finner det lämpligt, inventera konkursboets kassa och övriga tillgångar samt begära redovisning av förvaltaren. Om särskilda omständigheter motiverar det, får myndigheten utse en eller flera revisorer för granskning av boets räkenskaper och förvaltningen i övrigt.

Tillsynsmyndigheten ska övervaka att förvaltningen bedrivs på ett ändamålsenligt sätt i överensstämmelse med denna lag och andra författningar. Myndigheten ska då särskilt se till att avvecklingen av konkursen inte fördröjs i onödan.

Tillsynsmyndigheten får, när den finner det lämpligt, inventera konkursboets kassa och övriga tillgångar samt begära redovisning av förvaltaren.

¹⁴ Senaste lydelse 1995:793.

Tillsynsmyndigheten får, om särskilda omständigheter motiverar det, utse en eller flera revisorer för granskning av boets räkenskaper och förvaltningen i övrigt.

28 §¹⁵

Tillsynsmyndigheten *skall* ha tillgång till *det räkenskapsmaterial och de andra handlingar* som rör boet.

Tillsynsmyndigheten är skyldig att på begäran lämna upplysningar om boet och dess förvaltning till rätten, borgenären, granskningsmän eller gäldenären.

Tillsynsmyndigheten *ska* ha tillgång till *boets räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

30 §

Om en borgenär begär det, skall rätten förordna en granskningsman att med de befogenheter som anges i denna lag övervaka förvaltningen på borgenärens vägnar. Till granskningsman *skall* utses den som borgenären föreslår, om han är lämplig.

Granskningsmannen *skall* ha tillgång till *det räkenskapsmaterial och de andra handlingar* som rör boet.

Om borgenären begär det, skall även en ersättare för granskningsmannen utses. Bestämmelserna om granskningsman gäller även för ersättaren.

Granskningsmannen skall entledigas om han eller borgenären gör framställning om det eller om han visar sig inte vara lämplig.

Ersättningen till granskningsmannen skall betalas av borgenären.

På ansökan av en borgenär ska tillsynsmyndigheten förordna en granskningsman att med de befogenheter som anges i denna lag övervaka förvaltningen på borgenärens vägnar. Till granskningsman *ska* utses den som borgenären föreslår, om han *eller hon* är lämplig.

Tillsynsmyndigheten ska ge förvaltaren tillfälle att yttra sig över en ansökan enligt första stycket.

Granskningsmannen *ska* ha tillgång till *boets räkenskapsinformation och annat material* som rör boet.

31 §

Tillsynsmyndigheten ska entlediga granskningsmannen, om

denne eller borgenären ansöker om det eller om granskningsmannen visar sig inte vara lämplig.

Ersättningen till granskningsmannen ska betalas av borgenären.

8 kap.

2 §

Har gäldenären drivit en rörelse, får förvaltaren, om det lagligen kan ske, fortsätta rörelsen för konkursboets räkning i den mån det är ändamålsenligt. Detsamma gäller om förvaltaren sedan rörelsen har lagts ned vill återuppta denna. Rörelsen får dock fortsättas längre tid än ett år från edgångssammanträdet endast om det finns särskilda skäl för det.

Om gäldenären har drivit en rörelse, får förvaltaren, om det lagligen kan ske, fortsätta rörelsen för konkursboets räkning i den utsträckning det är ändamålsenligt. Detsamma gäller om förvaltaren sedan rörelsen har lagts ned vill återuppta denna. Rörelsen får dock fortsättas längre tid än ett år från bouppteckningssammanträdet endast om det finns särskilda skäl för det.

7 §¹⁶

Försäljning av lös egendom som inte sker genom fortsättande av gäldenärens rörelse ska ske på auktion eller på annat sätt efter vad förvaltaren anser vara mest fördelaktigt för boet. Om egendom säljs till konkursgäldenären eller någon denne sådan närstående person som anges i 4 kap. 3 § ska försäljningen ha föregåtts av ett offentligt anbuds-förfarande, om särskilda skäl inte gör det obehövligt.

Lös egendom i vilken en borgenär har panträtt eller någon annan särskild förmånsrätt får inte utan *hans* samtycke säljas på annat sätt än på auktion, om *hans* rätt är beroende av försäljningen. Även om samtycke inte lämnas, får egendomen säljas på annat sätt än på auktion, om det är sannolikt att högre pris uppnås *därigenom och om tillsynsmyndigheten medger det.*

Lös egendom i vilken en borgenär har panträtt eller någon annan särskild förmånsrätt får inte utan *borgenärens* samtycke säljas på annat sätt än på auktion, om *borgenärens* rätt är beroende av försäljningen. Även om samtycke inte lämnas, får egendomen säljas på annat sätt än på auktion, om det är sannolikt att *ett* högre pris *då* uppnås.

Samtycke enligt andra stycket krävs inte när förvaltaren säljer finansiella instrument, upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller valuta till gällande marknadspris eller när det är fråga om försäljning av lös egendom genom fortsättande av gäldenärens rörelse.

¹⁶ Senaste lydelse 2019:745.

Särskilda bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbestånd finns i 14 kap. 16 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 11 kap. 26 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

9 §

Bestämmelserna i 6 § fjärde stycket tillämpas även när lös egendom som tillhör gäldenären skall säljas exekutivt under konkursen. I ett sådant fall skall förvaltaren dessutom, i den mån det behövs, i ärendet föra talan för de borgenärer som har förmånsrätt enligt 10 § förmånsrättslagen (1970:979) och skriftligen underätta sådan borgenär om ett yrkande som han framställer på dennes vägnar.

När lös egendom som tillhör gäldenären ska säljas exekutivt under konkursen tillämpas även 6 § fjärde stycket. I ett sådant fall ska förvaltaren dessutom, om det behövs, i ärendet föra talan för de borgenärer som har förmånsrätt enligt 10 eller 10 a § förmånsrättslagen (1970:979) och underätta en sådan borgenär om ett yrkande som förvaltaren framställer på den borgenärens vägnar.

10 §¹⁷

En borgenär som innehar lös egendom med handpanträtt får själv ombesörja att egendomen säljs på auktion. En sådan försäljning får dock inte utan förvaltarens samtycke äga rum tidigare än fyra veckor efter edgångssammanträdet. Borgenären ska minst en vecka innan han vidtar åtgärd för egendomens försäljning ge förvaltaren tillfälle att lösa in egendomen. Om det är fråga om ett fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg, ska egendomen säljas exekutivt.

En borgenär som innehar lös egendom med handpanträtt får själv ombesörja att egendomen säljs på auktion. En sådan försäljning får dock inte utan förvaltarens samtycke ske tidigare än fyra veckor efter bouppteckningssammanträdet. Borgenären ska minst en vecka innan han eller hon vidtar någon åtgärd för att sälja egendomen ge förvaltaren tillfälle att lösa in egendomen. Om det är fråga om ett fartyg eller gods i fartyg eller i luftfartyg eller intecknade reservdelar till luftfartyg, ska egendomen säljas exekutivt.

Finansiella instrument, valuta och sådant guld som har ställts som säkerhet till en central motpart och som uppfyller kraven i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 153/2013 av den 19 december 2012 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för krav på centrala motparter får omedelbart säljas eller realiseras genom avräkning av en borgenär som har egendomen som säkerhet, om det sker på ett affärsmässigt rimligt sätt. Detsamma gäller fordringar som uppkommit på grund av att ett kreditinstitut, eller ett motsvarande utländskt institut, har beviljat ett penninglån. Består säkerheten av onoterade aktier i konkursgäldenärens

dotterbolag, ska borgenären dock först fråga förvaltaren om konkursboet vill lösa in aktierna.

Borgenären ska minst tre veckor i förväg underrätta förvaltaren om tid och plats för en auktion som inte hålls i exekutiv ordning.

Har egendomen sålts på annat sätt än exekutivt, ska borgenären för förvaltaren *redovisa* vad som har flutit in.

Vill inte borgenären själv sälja egendomen, får förvaltaren ombesörja försäljningen. En in-teckning i luftfartyg eller i reservdelar till luftfartyg som har lämnats som pant av den in-tecknade egendomens ägare får dock inte säljas av förvaltaren. *Han* får bara låta sälja den rätt till andel i in-teckningen som enligt vad som är särskilt föreskrivet kan tillkomma gäldenären.

Om egendomen *har* sålts på annat sätt än exekutivt, ska borgenären *redovisa* för förvaltaren vad som har flutit in.

Om borgenären *inte* själv vill sälja egendomen, får förvaltaren ombesörja försäljningen. En in-teckning i luftfartyg eller i reservdelar till luftfartyg som har lämnats som pant av den in-tecknade egendomens ägare får dock inte säljas av förvaltaren. *Förvaltaren* får bara låta sälja den rätt till andel i in-teckningen som enligt vad som är särskilt föreskrivet kan tillkomma gäldenären.

9 kap.

1 §

Rätten får *efter framställning från förvaltaren* besluta att bevakningsförfarande *skall äga rum* i konkursen. Bevakning bör *äga rum*, om fordringar utan förmånsrätt kan antas *erhålla* utdelning i konkursen.

Förvaltaren får besluta att ett bevakningsförfarande *ska anordnas* i konkursen. Bevakning bör *anordnas* om fordringar utan förmånsrätt kan antas *få* utdelning i konkursen.

2 §

Beslutar rätten att bevakningsförfarande *skall äga rum*, *skall rätten bestämma* inom vilken *tid* bevakning *skall ske*. *Tiden för bevakning skall utgöra minst fyra och högst tio veckor* från dagen för beslutet att anordna bevakningsförfarandet.

Den tid inom vilken bevakning av *fordringar ska ske ska vara fyra veckor* från dagen för beslutet att anordna bevakningsförfarandet. *Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får förvaltaren bestämma en längre bevakningstid, dock högst åtta veckor.*

3 §

Rätten skall genast kungöra *vad som har beslutats enligt 1 och 2 §§.*

Förvaltaren ska genast kungöra *att ett bevakningsförfarande anordnas och bevakningstiden.*

4 §¹⁸

En borgenär *skall* inom den tid som har bestämts för bevakning av fordringar skriftligen hos rätten anmäla sin fordran och den förmånsrätt *han* vill göra gällande. Undantag från denna skyldighet följer dock av 4 kap. 21 §, 5 kap. 8 § och 17 § andra stycket samt 5 § i detta kapitel.

Att en fordran *som omfattas av lönegarantilagen (1992:497)* i vissa fall bevakas genom förvaltaren följer av *den lagen*.

En borgenär *ska* inom bevakningstiden skriftligen hos förvaltaren anmäla sin fordran och den förmånsrätt *som borgenären* vill göra gällande (*bevakning*). Undantag från denna skyldighet följer dock av 4 kap. 21 §, 5 kap. 8 § och 17 § andra stycket samt 5 § i detta kapitel.

Att en fordran i vissa fall bevakas genom förvaltaren följer av *15 § lönegarantilagen (1992:497) och av 6 a och 6 b §§*.

5 §¹⁹

En borgenär som till säkerhet för sin fordran har panträtt i fast eller lös egendom behöver inte bevaka fordringen för att få rätt till betalning ur den pantsatta egendomen.

En borgenär som har en fordran hos en bank, ett kreditmarknadsföretag eller ett företag som driver verksamhet enligt lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet på grund av en insättning på räkning behöver inte bevaka sin fordran i ett sådant instituts konkurs, om uppgift om fordringen har lämnats enligt 7 kap. 13 § sjätte stycket. Det samma gäller beträffande värdepappersbolag som har tillstånd att ta emot insättningar på konto. En försäkringstagare behöver inte bevaka sin fordran i ett livförsäkringsbolags eller ett tjänstepensionsföretags konkurs, om uppgift om fordringen lämnats enligt det angivna lagrummet.

6 §

I bevakningsinlagan *skall fordringens belopp anges*, om det är möjligt. *Grunden för fordringen skall framgå tydligt*. Om förmånsrätt *yrkas*, *skall borgenären också tydligt ange grunden för den. Inla-*

I bevakningen ska borgenären tydligt ange fordrans belopp, om det är möjligt, och *grunden för fordran*. Om borgenären *yrkar förmånsrätt*, *ska även grunden för den tydligt anges*.

¹⁸ Senaste lydelse 1992:498.

¹⁹ Senaste lydelse 2019:745.

gan skall vara egenhändigt under-
tecknad av borgenären eller borge-
närens ombud.

Vid bevakningsinlagan skall
borgenären i original eller bestyrkt
kopia bifoga de handlingar som han
vill åberopa till stöd för sitt an-
språk.

Bevakningsinlagan och de hand-
lingar som har bifogats denna skall
ges in i två exemplar.

Till bevakningen ska borgenären
bifoga de handlingar som han eller
hon åberopar till stöd för sitt an-
språk.

6 a §²⁰

Förvaltaren ska upprätta en
förteckning över insättningsbor-
genärers fordringar hos en bank,
ett kreditmarknadsföretag eller ett
företag som driver verksamhet
enligt lagen (2004:299) om in-
låningsverksamhet på grund av en
insättning på räkning. Detsamma
gäller för insättningsborgenärers
fordringar hos ett värdepappers-
bolag som har tillstånd att ta emot
insättningar på konto samt försäk-
ringstagares och andra ersättnings-
berättigades fordringar hos ett liv-
försäkringsföretag eller ett tjänste-
pensionsföretag.

Förteckningen ska innehålla upp-
gift om borgenärerna och deras
fordringsbelopp med upplupen
ränta.

En borgenärs fordran som har
tagits upp i förteckningen ska anses
bevakad i institutets, bolagets eller
företagets konkurs.

6 b §

Förvaltaren ska upprätta en
förteckning över fordringar som
har förskottsbetalats enligt 11 kap.
15 §.

Förteckningen ska innehålla upp-
gift om borgenärerna och deras
förskottsbetalade fordringsbelopp.

²⁰ I promemorian Stärkt konsumentskydd på inlåningsmarknaden (dnr Fi2019/03768/B)
föreslås att lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet ska upphävas.

En borgenärs fordran som tagits upp i förteckningen ska anses bevakad i konkursen.

7 §

Genast efter bevakningstidens utgång skall rätten överlämna det ena exemplaret av de inkomna bevakningshandlingarna till förvaltaren.

Genast efter bevakningstidens utgång ska förvaltaren tillställa tillsynsmyndigheten framställda bevakningar och i förekommande fall upprättad förteckning enligt 6 a eller 6 b §. Myndigheten ska hålla handlingarna tillgängliga för granskning.

*Förvaltaren skall skyndsamt upp-
rätta en förteckning över de fordringar som har bevakats. För varje fordran anges dess belopp och, om förmånsrätt har yrkats, den åberopade grunden därför samt den plats i förmånsrättsordningen som fordringen får enligt borgenärens yrkande.*

Kopior av förteckningen skall skickas till rätten och tillsynsmyndigheten.

8 §

När rätten beslutar att bevakning skall äga rum, skall rätten samtidigt, efter samråd med förvaltaren, bestämma

Den tid inom vilken anmärkning får framställas mot en bevakning ska vara två veckor från bevakningstidens utgång. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får förvaltaren bestämma en längre anmärkningstid.

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningarna,

2. var de till förvaltaren överlämnade bevakningshandlingarna skall hållas tillgängliga för granskning,

3. tidpunkten för det förliknings-sammanträde som skall hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Om det visar sig vara lämpligare, får ett beslut enligt första stycket fattas senare, dock senast vid bevakningstidens utgång.

Förvaltaren ska bestämma anmärkningstiden i samband med beslutet om att anordna bevakningsförfarandet. Om det är lämpligare, får detta ske senare, dock senast vid bevakningstidens utgång.

Anmärkningstiden skall bestämmas så att den utgör minst två och högst fyra veckor räknat från

bevakningstidens utgång. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får en längre anmärkningstid fastställas. Förlikningssammanträdet får inte hållas tidigare än två eller senare än fyra veckor från utgången av anmärkningstiden.

Underrättelser om vad rätten har bestämt enligt denna paragraf skall tillställas förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären samt de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen.

Förvaltaren ska underrätta tillsynsmyndigheten, gäldenären och de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen om anmärkningstiden och var bevakningarna hålls tillgängliga.

9 §

Förvaltaren skall granska bevakningshandlingarna och, om han finner anledning till anmärkning mot något yrkande om betalnings- eller förmånsrätt, skriftligen anmäla det till rätten inom den tid som har bestämts enligt 8 § första stycket 1. I anmärkningsskriften skall grunden för anmärkningen anges tydligt. Skriften skall vara egenhändigt undertecknad av förvaltaren eller dennes ombud.

Även en borgenär som har bevakat en fordran i konkursen och gäldenären får framställa anmärkning mot en bevakning. En sådan anmärkning skall framställas inom den tid och på det sätt som anges i första stycket.

Anmärkningsskriften och de handlingar som åberopas till stöd för anmärkningen skall ges in i två exemplar.

Förvaltaren ska granska bevakningarna. Om förvaltaren finner anledning till anmärkning mot något yrkande om betalnings- eller förmånsrätt, ska han eller hon göra en skriftlig anmärkning om detta inom anmärkningstiden. I anmärkningen ska grunden för den anges tydligt.

Även en borgenär som har bevakat en fordran i konkursen och gäldenären får framställa anmärkning mot en bevakning. En sådan anmärkning ska ges in till förvaltaren inom anmärkningstiden och på det sätt som anges i första stycket.

Förvaltaren ska tillstålla tillsynsmyndigheten gjorda anmärkningar. Förvaltaren ska även underrätta gäldenären och den borgenär mot vars bevakning anmärkning har framställts.

10 §

Om en anmärkning görs av någon av dem som har rätt till det, gäller den också för de andra, även om de inte har tagit del i anmärkningen.

En anmärkning enligt 9 § gäller för övriga som har rätt att anmärka, även om de inte har tagit del i anmärkningen.

Den som har gjort en anmärkning får med bindande verkan för övriga

anmärkningsberättigade frångålla eller inskränka sin anmärkning och med bindande verkan för de som inte har anmärkt ingå en förlikning med den borgenär mot vars bevakning anmärkning har framställts.

11 §

Den som har rätt att framställa anmärkning mot en bevakning får efter anmärkningstidens utgång till stöd för en gjord anmärkning åberopa även en annan omständighet än sådan som har angetts i anmärkningsskriften. Efter förlikningssammanträdet får dock en ny omständighet som innebär att grunden för anmärkningen ändras åberopas endast om omständigheten varken var eller borde ha varit känd för den anmärkningsberättigade eller om det i övrigt finns särskilda skäl för att ändå tillåta att *omständigheten* åberopas.

Om en ny omständighet åberopas i ett annat sammanhang än vid förlikningssammanträdet eller vid en förhandling, gäller i fråga om formen för åberopandet vad som föreskrivs om anmärkning i 9 § första stycket.

Den som har rätt att framställa anmärkning mot en bevakning får efter anmärkningstidens utgång till stöd för en gjord anmärkning åberopa en omständighet som *inte tidigare* har angetts. Om en ny omständighet som innebär att grunden för anmärkningen ändras åberopas *efter att tvisten överlämnats till rätten, får den dock tillåtas* endast om omständigheten varken var eller borde ha varit känd för den anmärkningsberättigade eller om det i övrigt finns särskilda skäl för att ändå tillåta att *den* åberopas.

Vid åberopande av en ny omständighet gäller det som föreskrivs om anmärkning i 9 § första och tredje styckena.

13 §

Tvistefrågor som har uppkommit genom framställda anmärkningar och som inte har förlikts skall handläggas vid ett förlikningssammanträde inför rätten. Vid detta får förvaltaren, borgenärerna och gäldenären föra talan. Till sammanträdet skall förvaltaren, de borgenärer mot vars bevakningar anmärkningar riktats och de som framställt anmärkningarna kallas.

Förvaltaren skall närvara vid sammanträdet. Att han uteblir hindrar dock inte att sammanträdet genomförs. Tillsynsmyndigheten har rätt att delta vid sammanträdet.

När den borgenär mot vars bevakning en anmärkning har framställts underrättas enligt 9 § tredje stycket, ska förvaltaren samtidigt uppmana honom eller henne att inom viss tid yttra sig över anmärkningen och bifoga de handlingar som styrker fordran, om inte handlingarna i fråga har getts in tidigare.

Förvaltaren ska verka för förlikning av de tvistefrågor som uppkommit genom framställda anmärkningar.

Rätten skall vid sammanträdet utreda tvistefrågorna och söka åstadkomma förlikning. De närvarande som har rätt att föra talan får med bindande verkan för dem som har uteblivit medge att en anmärkning förfaller eller inskränks eller uppdra åt förvaltaren att ingå förlikning med en borgenär mot vars bevakning en anmärkning har gjorts. Är både en borgenär och en borgensman eller någon annan som förutom gäldenären ansvarar för borgenärens fordran närvarande och kan de inte enas, gäller borgenärens mening om inte de andra löser ut honom eller ställer betryggande säkerhet för fordringen.

15 §

Tvistefrågor som inte har blivit förlikta skall prövas av rätten vid en förhandling. Rätten skall vid förlikningssammanträdet förbereda de återstående tvistefrågorna så att de kan behandlas slutligt vid förhandlingen.

Förhandlingen skall om möjligt hållas i omedelbar anslutning till förlikningssammanträdet. Om det inte sker, skall rätten sätta ut förhandlingen till en dag inom fyra veckor efter sammanträdet eller, om det finns särskilda skäl för det, senare dag. Till en sådan förhandling skall förvaltaren, de borgenärer mot vars bevakningar anmärkningarna riktats och de som framställt anmärkningarna kallas.

Om en bevakningstvist kvarstår, ska förvaltaren senast fyra veckor efter anmärkningstidens utgång överlämna tvisten till rätten. Förvaltaren ska bifoga de handlingar som rör tvisten.

16 §

Tvistefrågor angående fordringar som har bevakats skall prövas snarast och om möjligt avgöras på en gång. Kräver vissa fordringar längre tid för att utredas och prövas, skall rätten besluta särskilt över de tvistefrågor som kan avgöras tidigare. Beror någon

Ett ärende som rör tvistiga fordringar ska handläggas skyndsamt av rätten. Om vissa fordringar kräver längre tid för att avgöras, ska rätten besluta i de tvister som kan avgöras tidigare.

borgenärs anspråk på prövningen i en särskild rättegång, får det inte fördröja avgörandet. I sådant fall skall rätten fastställa hans rätt i konkursen för det belopp som kan bli bestämt genom dom i den rättegången.

Har ett ackordsförslag tagits upp, får rättens prövning av en tvistefråga skjutas upp till dess ackordsfrågan har avgjorts, om det är ändamålsenligt.

Om någon borgenärs anspråk beror på prövningen i en särskild rättegång, får det inte fördröja ärendets avgörande. I sådant fall ska rätten fastställa borgenärens rätt i konkursen för det belopp som kan bli bestämt genom dom i den rättegången.

19 §

Ett beslut i en tvist om en bevakad fordran gäller även för övriga anmärkningsberättigade.

Genom ett beslut i en tvist angående en bevakad fordran avgörs endast vilken rätt som tillkommer fordringen i konkursen.

Genom ett beslut enligt första stycket avgörs endast vilken rätt som tillkommer fordran i konkursen.

20 §²¹

Om bevakningsförfarande har ägt rum, får en borgenär som efter bevakningstidens utgång vill anmäla en fordran eller yrka förmånsrätt skriftligen göra det på det sätt som föreskrivs i 6 §.

Om ett bevakningsförfarande har anordnats, får en borgenär som efter bevakningstidens utgång vill anmäla en fordran eller yrka förmånsrätt (efterbevakning) skriftligen göra det på det sätt som föreskrivs i 6 §.

Som ersättning för de kostnader för kungörelse, kallelser och under rättelser som föranleds av efterbevakningen ska borgenären till staten i förskott erlägga en avgift motsvarande tre procent av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken.

Som ersättning för kostnader som föranleds av efterbevakningen ska borgenären i förskott betala en efterbevakningsavgift till staten. Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek.

21 §

När en fordran har efterbevakats, skall rätten så snart som avgiften enligt 20 § andra stycket har betalats överlämna det ena exemplaret av

bevakningshandlingarna till förvaltaren och, efter samråd med denne, bestämma

1. den tid inom vilken anmärkningar får framställas mot bevakningen,

2. var de till förvaltaren överlämnade bevakningshandlingarna skall hållas tillgängliga för granskning,

3. tidpunkten för det förlikningssammanträde som skall hållas inför rätten om anmärkningar framställs.

Anmärkningstiden skall bestämmas så att den utgör minst två och högst fem veckor räknat från den dag då avgiften enligt 20 § andra stycket betalades.

Förlikningssammanträdet inför rätten skall hållas inom fyra veckor från anmärkningstidens utgång.

Underrättelser om att en fordran har efterbevakats och vad rätten har bestämt enligt första stycket skall tillställas förvaltaren, tillsynsmyndigheten, gäldenären samt de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen.

Den tid inom vilken anmärkning får framställas mot en efterbevakning ska vara två veckor från den dag avgiften enligt 20 § andra stycket betalades. Om det behövs med hänsyn till förhållandena i konkursen, får förvaltaren bestämma en längre anmärkningstid, dock högst fyra veckor.

Förvaltaren ska tillställa tillsynsmyndigheten efterbevakningen och myndigheten ska hålla den tillgänglig för granskning.

Förvaltaren ska underrätta gäldenären och de borgenärer som har bevakat fordringar i konkursen om efterbevakningen och var den hålls tillgänglig för granskning samt om anmärkningstiden.

10 kap.

1 §

Om rätten efter att ha hört förvaltaren finner att konkursboets tillgångar inte räcker till betalning av uppkomna och väntade konkurskostnader och andra skulder som boet har ådragit sig, skall rätten besluta om avskrivning av konkursen.

Om konkursboets tillgångar inte räcker till betalning av uppkomna och väntade konkurskostnader och andra skulder som boet har ådragit sig, ska tillsynsmyndigheten, på ansökan av förvaltaren, besluta om avskrivning av konkursen.

En ansökan om avskrivning ska göras så snart det finns grund för den.

2 §

Konkursen får inte avskrivas enligt 1 § förrän bouppteckningen har *beedigats* och förvaltaren har *fullgjort vad som åligger honom enligt 7 kap. 15 §*.

Om *det finns något hinder mot att bouppteckningsed avläggs* av gäldenären eller någon annan inom skälig tid och om det saknas anledning att anta att det genom *edgången* skulle visa sig att *tillgångar finns* till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, får konkursen avskrivas trots att *edgången* inte har *fullgjorts*.

Konkursen får inte avskrivas enligt 1 § förrän bouppteckningen har *bekräftats* och förvaltaren har *lämnat sin förvaltarberättelse*.

Om *bouppteckningen inte kan bekräftas* av gäldenären eller någon annan inom skälig tid och om det saknas anledning att anta att det genom *bekräftelsen* skulle visa sig att *det finns* tillgångar till betalning av konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, får konkursen avskrivas trots att *bekräftelse* inte har *lämnats*.

3 §

Om någon fordran inte görs gällande och inte heller kan antas komma att göras gällande, *skall rätten efter anmälan* av förvaltaren genast besluta om avskrivning av konkursen. Om *rätten* har beslutat att bevakningsförfarande *skall äga rum*, får konkursen avskrivas först efter bevakningstidens utgång.

Om någon fordran inte görs gällande och inte heller kan antas komma att göras gällande, *ska tillsynsmyndigheten på ansökan* av förvaltaren genast besluta om avskrivning av konkursen. Om *förvaltaren* har beslutat att *ett* bevakningsförfarande *ska anordnas*, får konkursen avskrivas först efter bevakningstidens utgång.

En ansökan om avskrivning ska göras så snart det finns grund för den.

4 §

Om det återstår tillgångar i boet när *förvaltaren har betalt* konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig, *skall han*

1. om det i fall som avses i 1 § står klart hur kvarvarande tillgångar *skall fördelas och om tillsynsmyndigheten medger det*, tillställa *berättigad borgenär* vad som tillkommer *denne*,

2. i övriga fall återställa egendomen till gäldenären.

Om det återstår tillgångar i boet när konkurskostnaderna och andra skulder som boet har ådragit sig *har betalats, ska förvaltaren*

1. om det i fall som avses i 1 § står klart hur kvarvarande tillgångar *ska fördelas, tillställa berättigade borgenärer* vad som tillkommer *dem*,

11 kap.

2 §

Utdelning *skall* ske så snart som all tillgänglig egendom har förvandlats till pengar. *Om* egendom i sådana fall som avses i 8 kap. 6 § andra stycket eller 8 § andra stycket inte har blivit såld, *utgör det inte hinder för utdelning. Har* bevakningsförfarande *ägt rum, får* utdelning inte ske förrän *den enligt 9 kap. 8 § bestämda* anmärkningstiden har gått ut *och, om anmärkning har framställts, förliknings-sammanträde har hållits.*

Utdelning *ska* ske så snart som all tillgänglig egendom har förvandlats till pengar. *Utdelning får ske trots att* egendom i sådana fall som avses i 8 kap. 6 § andra stycket eller 8 § andra stycket inte har blivit såld. *Om ett* bevakningsförfarande *har anordnats, får* utdelning inte ske förrän anmärkningstiden har gått ut.

5 §

När ett utdelningsförslag har upprättats, *skall* förvaltaren genast *skicka* förslaget med bifogad förvaltningsredogörelse till *rätten och tillsynsmyndigheten.*

När ett utdelningsförslag har upprättats, *ska* förvaltaren genast *ge in* förslaget med bifogad förvaltningsredogörelse till *tillsynsmyndigheten.*

6 §

Rätten *skall* kungöra att ett utdelningsförslag har upprättats, *så snart det utlåtande som tillsynsmyndigheten enligt 13 kap. 5 § skall avge över förvaltarens slutredovisning har kommit in till rätten.*

Tillsynsmyndigheten ska kungöra att ett utdelningsförslag har upprättats.

Utdelningsförslaget och förvaltningsredogörelsen *skall* hållas tillgängliga hos *rätten och tillsynsmyndigheten* för den som vill ta del av handlingarna. *En uppgift om detta skall tas in i* kungörelsen.

Utdelningsförslaget och förvaltningsredogörelsen *ska* hållas tillgängliga hos tillsynsmyndigheten för den som vill ta del av handlingarna. *Detta ska anges i* kungörelsen.

Den som vill framställa en invändning mot utdelningsförslaget *skall* göra det hos *rätten* senast *den dag som rätten bestämmer och anger i* kungörelsen. *Denna dag skall bestämmas så att tre veckor förflyter från den tidpunkt då kungörelsen kan antas bli införd i Post- och Inrikes Tidningar.*

Den som vill framställa en invändning mot utdelningsförslaget *ska* göra det hos *tillsynsmyndigheten* senast *tre veckor från dagen för kungörandet. Detta ska anges i* kungörelsen.

7 §

När tiden för invändning har gått ut, *skall rätten fastställa* utdelningen i konkursen i enlighet med utdelningsförslaget, om det inte genom invändning eller på något annat sätt framgår att fel eller *brist* som inverkar på någons rätt *föreligger*.

Om en fordran eller en förmånsrätt inte har bevakats eller efterbevakats senast då utdelningsförslaget upprättades, fastän bevakningsskyldighet har förelegat, är en invändning att fordringen eller förmånsrätten borde ha tagits upp i utdelningsförslaget utan verkan.

Om *rätten finner att* utdelning inte bör fastställas enligt förslaget, *skall rätten antingen göra behövliga ändringar i det och fastställa det sålunda ändrade förslaget* eller återförvisa ärendet till förvaltaren. *Att ett nytt utdelningsförslag har upprättats skall kungöras endast om det finns skäl till det. Om kungörelse inte utfärdas, skall de borgenärer som berörs av ändringarna i utdelningsförslaget underrättas om det. I sådant fall skall invändning mot förslaget framställas inom tre veckor från dagen efter den då underrättelserna sändes ut. Slutdagen skall anges i underrättelserna.*

När tiden för invändning har gått ut, *ska* utdelningen i konkursen *fastställas* i enlighet med utdelningsförslaget, om det inte genom invändning eller på något annat sätt framgår att *det finns* fel eller *brister* som inverkar på någons rätt.

Om utdelning inte bör fastställas enligt förslaget, *ska förslaget fastställas efter nödvändiga ändringar* eller återförvisas till förvaltaren.

7 a §

Om det i annat fall än som anges i 7 § andra stycket har gjorts invändning mot utdelningsförslaget, ska tillsynsmyndigheten med ett eget yttrande överlämna prövningen av förslaget till rätten. I övriga fall beslutar tillsynsmyndigheten i frågan.

8 §

Om rätten anser att det finns anledning att inte fastställa utdelning enligt förslaget, skall den genom underrättelser bereda förvaltaren och den för vilken en ifrågasatt ändring skulle vara till nackdel tillfälle att yttra sig, om det

När förvaltaren efter återförvisning upprättar ett nytt utdelningsförslag, ska det ges in till tillsynsmyndigheten. Det nya förslaget ska kungöras endast om det finns skäl till det. I ett sådant fall tillämpas 6 §.

inte är uppenbart obehövt. Den som har framställt invändning mot utdelningsförslaget skall få tillfälle att ta del av ett yttrande, om det inte är obehövt.

Rätten får hålla förhandling för att pröva en fråga om att fastställa utdelningsförslaget. Förhandling skall hållas, om det begärs av den som har framställt invändning mot förslaget, den för vilken en ifrågasatt ändring skulle vara till nackdel eller, i fråga om återvinning, förvaltaren. Till förhandlingen skall nu nämnda personer alltid kallas.

Om kungörelse inte sker, ska de borgenärer som berörs av ändringarna i utdelningsförslaget underrättas om förslaget. I ett sådant fall ska en invändning mot förslaget framställas hos tillsynsmyndigheten inom tre veckor från dagen efter den då underrättelsen sändes ut. Detta ska anges i underrättelsen.

9 §

När beslutet att fastställa utdelningen och beslut att bestämma arvode till förvaltaren har vunnit laga kraft, skall förvaltaren snarast till borgenärerna skicka de medel som tillkommer dem, om inte hinder mot utbetalning enligt 10 § andra eller tredje stycket föreligger.

Har förvaltaren skickat medlen till en borgenär under dennes senast kända adress, behöver förvaltaren inte vidta någon ytterligare åtgärd för att verkställa betalningen. När medlen har skickats till borgenärerna, skall förvaltaren anmäla det till rätten och tillsynsmyndigheten.

När beslutet att fastställa utdelningen och beslut att bestämma arvode till förvaltaren har fått laga kraft, ska förvaltaren snarast till borgenärerna skicka de medel som tillkommer dem, om det inte finns hinder mot utbetalning enligt 10 § andra eller tredje stycket.

Om förvaltaren har skickat medlen till en borgenär under dennes senast kända adress, behöver förvaltaren inte vidta någon ytterligare åtgärd för att verkställa betalningen.

När medlen har skickats till borgenärerna, ska förvaltaren anmäla det till tillsynsmyndigheten.

12 §

En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom två år räknat från

1. dagen då beslutet att fastställa utdelningen vann laga kraft, eller

2. den senare dag då borgenären blev berättigad att lyfta medlen utan att ställa säkerhet.

De medel som borgenär har förlorat sin rätt till skall fördelas mellan de borgenärer som har

En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om borgenären inte gör anspråk på medlen inom ett år räknat från

1. dagen då beslutet att fastställa utdelningen fick laga kraft, eller

De medel som en borgenär har förlorat sin rätt till ska fördelas mellan de borgenärer som har

bevarat sin rätt och i andra hand överlämnas till gäldenären.

bevarat sin rätt och i andra hand överlämnas till gäldenären.

13 a §²²

Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 100 kronor *skall, såvida* särskilda skäl *inte föranleder annat*, beloppet inte betalas ut till *honom*, utan fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte tillgodosetts fullt ut.

Om det sammanlagda belopp som tillkommer en borgenär understiger 300 kronor *ska, om det inte finns* särskilda skäl, beloppet inte betalas ut till *borgenären* utan fördelas på övriga utdelningsberättigade som inte *har* tillgodosetts fullt ut.

15 §

Förskottsbetalning skall utgå för en fordran med förmånsrätt, om det lämpligen kan ske.

Förskottsbetalning skall utgå för en fordran utan förmånsrätt, om det är uppenbart att tillgångarna räcker till betalning av tio procent av sådana fordringar och det inte finns särskilda skäl mot det. Förskottsbetalning för en fordran utgår endast i den mån det kan antas att utdelning kommer att belöpa på denna. Är fordringen beroende av villkor eller tvistig, får förskott inte betalas ut. När bevakningsskyldighet föreligger, får förskottsbetalning ske endast till en borgenär som har bevakat sin fordran i konkursen.

Förskott ska betalas ut för en fordran med förmånsrätt, om det lämpligen kan ske.

Förskott ska betalas ut för en fordran utan förmånsrätt, om det är uppenbart att tillgångarna räcker till betalning av tio procent av sådana fordringar och det inte finns särskilda skäl mot det.

Förskott för en fordran får betalas ut endast i den utsträckning det kan antas att utdelning kommer att belöpa på denna. Om fordran är beroende av villkor eller är tvistig, får förskott inte betalas ut.

18 §

En konkurs anses avslutad när *tingsrätten* har fastställt utdelning enligt 7 §. Detta gäller även om en tvist angående en fordran som har gjorts gällande i konkursen eller en fråga om underhåll åt gäldenären

En konkurs anses avslutad när *utdelning enligt 7 eller 8 §* har fastställts. Detta gäller även om en tvist angående en fordran som har gjorts gällande i konkursen eller en fråga om underhåll åt gäldenären ännu

ännu inte är slutligt avgjord eller någon ytterligare tillgång till följd av rättegång eller på något annat sätt senare kan komma att tillföras konkursboet.

Även om konkursen är avslutad, får ett ackordsförslag som har getts in tidigare prövas enligt 12 kap.

inte är slutligt avgjord eller någon ytterligare tillgång till följd av rättegång eller på något annat sätt senare kan komma att tillföras konkursboet.

20 §

Om det är oklart hur medlen *skall* fördelas, *skall* ett förslag till efterutdelning *upprättas*. I sådant fall tillämpas bestämmelserna i detta kapitel om utdelning, utbetalning av utdelningsmedel och förskotts-betalning.

I förslaget till efterutdelning kan utdelning beräknas även för en fordran som har blivit känd efter det att *utdelningsförslag* enligt 4 § upprättades. En fordran får beaktas utan bevakning trots att bevakningsförfarande *förut* har varit anordnat i konkursen. *Har* så inte varit fallet, får *rätten* emellertid *besluta om* bevakningsförfarande inför efterutdelningen.

Av nytillkomna medel *skall* en borgenär för en fordran som inte har tagits upp i utdelningsförslag enligt 4 § först så långt medlen räcker tilldelas så mycket som skulle ha tillagts *fordringen*, om denna hade beaktats i utdelningsförslaget. Därefter får *han* tillsammans med övriga borgenärer ta del *i vad* som kan återstå.

Om det är oklart hur medlen *ska* fördelas, *ska förvaltaren upprätta* ett förslag till efterutdelning. I *ett* sådant fall tillämpas bestämmelserna i detta kapitel om utdelning, utbetalning av utdelningsmedel och förskotts-betalning.

I förslaget till efterutdelning kan utdelning beräknas även för en fordran som har blivit känd efter det att *ett utdelningsförslag* enligt 4 § upprättades. En fordran får beaktas utan bevakning trots att *ett* bevakningsförfarande har varit anordnat i konkursen. *Om* så inte *har* varit fallet, får *förvaltaren* emellertid *anordna ett* bevakningsförfarande inför efterutdelningen.

Av nytillkomna medel *ska* en borgenär för en fordran som inte har tagits upp i *ett* utdelningsförslag enligt 4 § först så långt medlen räcker tilldelas så mycket som skulle ha tillagts *fordran*, om denna hade beaktats i utdelningsförslaget. Därefter får *borgenären* tillsammans med övriga borgenärer ta del *av det* som kan återstå.

21 §²³

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att förslag till efterutdelning upprättas *och om tillsynsmyndigheten medger det*, får *han* dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att *föreskrifterna i det föregående* i detta kapitel iakttas. För

Om förvaltaren anser att de nytillkomna medlen kan fördelas utan att *ett* förslag till efterutdelning upprättas, får *förvaltaren* dela ut medlen till berättigade borgenärer utan att *föregående bestämmelser* i detta kapitel iakttas. För utbetalningen gäller dock 9 § andra *och*

²³ Senaste lydelse 1999:1072.

utbetalningen gäller dock 9 § andra stycket och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han inte gör anspråk på medlen inom *två* år räknat från det att förvaltaren har anmält till *rätten* att *han har skickat medlen* till borgenären.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte *förslår* till betalning av de *därmed förenade kostnaderna*.

tredje styckena och 13 a §. En borgenär förlorar sin rätt till utdelning, om han *eller hon* inte gör anspråk på medlen inom *ett* år räknat från det att förvaltaren har anmält till *tillsynsmyndigheten* att *medlen har skickats* till borgenären.

Första stycket tillämpas också för det fall att det finns skäl att upprätta ett utdelningsförslag men medlen inte *räcker* till betalning av de *kostnader som är förenade med detta*.

12 kap.

1 §

Visar gäldenären att han har kommit överens om betalningen av sina skulder eller på annat sätt träffat uppgörelse med de borgenärer vars fordringar har bevakats eller, när bevakning inte behövs, vars fordringar är kända för förvaltaren, *skall rätten* på ansökan av gäldenären besluta om nedläggning av konkursen. Innan beslut meddelas *skall* förvaltaren höras.

Om bevakningsförfarande *äger rum*, får beslut om att lägga ned konkursen inte meddelas före bevakningstidens utgång.

Rätten kan förordna att boets egendom inte får säljas innan *ansökningen* har prövats, om egendomen inte behövs säljas av någon sådan anledning som avses i 8 kap. 3 § andra stycket 2 och 3.

Om gäldenären visar att han *eller hon* har kommit överens om betalningen av sina skulder eller på *något* annat sätt träffat *en* uppgörelse med de borgenärer vars fordringar har bevakats eller, när bevakning inte behövs, vars fordringar är kända för förvaltaren, *ska tillsynsmyndigheten* på ansökan av gäldenären besluta om nedläggning av konkursen. Innan *ett* beslut meddelas *ska* förvaltaren höras.

Om *ett* bevakningsförfarande *har anordnats*, får *ett* beslut om att lägga ned konkursen inte meddelas före bevakningstidens utgång.

Tillsynsmyndigheten får besluta att boets egendom inte får säljas innan *ansökan* har prövats, om egendomen inte behövs säljas av någon sådan anledning som avses i 8 kap. 3 § andra stycket 2 och 3.

3 §

Reglerna i 4–28 §§ om ackord är tillämpliga endast i en konkurs i vilken det har beslutats att bevakningsförfarande skall äga rum.

En gäldenär får ansöka om ackord i konkursen enligt vad som närmare föreskrivs i detta kapitel.

4 §

Om gäldenären vill bjuda ackord, skall han tillstålla rätten ett ackordsförslag. I förslaget skall anges

1. hur mycket gäldenären bjuder i betalning,
2. när betalningen skall ske,
3. om säkerhet har ställts för ackordet och *vari säkerheten* i så fall består.

En ansökan om ackord ska ges in till förvaltaren. Ansökan ska innehålla ett ackordsförslag som anger

1. hur mycket gäldenären erbjuder i betalning,
2. när betalningen ska ske,
3. om säkerhet har ställts för ackordet och *vad den* i så fall består av.

6 §

Ett ackordsförslag får tas upp endast om det kommer in till rätten före den dag då kungörelsen om utdelningsförslaget i konkursen är införd i Post- och Inrikes Tidningar eller, när utbyte enligt 15 kap. 2 § sker, före den dag då underrättelserna sändes ut.

Om ackordsförslaget har kommit in i rätt tid, skall rätten inhämta yttrande av förvaltaren huruvida förslaget bör föreläggas borgenärerna. Avstyrker förvaltaren att det sker, får förslaget tas upp endast om rätten finner synnerliga skäl till det.

En ansökan om ackord får tas upp till prövning endast om

1. den ges in till förvaltaren före den dag utdelningsförslaget kungjordes eller, när utbyte enligt 15 kap. 2 § sker, före den dag underrättelserna sändes ut,
2. gäldenären har bekräftat bo-uppteckningen, och
3. ett bevakningsförfarande har varit anordnat.

7 §

Möter enligt 4–6 §§ hinder mot att ackordsförslaget tas upp, skall det avvisas.

En ansökan om ackord ska avvisas, om inte de krav som anges i 3–6 §§ är uppfyllda eller om förvaltaren anser att ackordsförslaget inte ska presenteras för borgenärerna.

Om ansökan inte avvisas, ska förvaltaren överlämna ansökan med tillhörande handlingar till rätten och bifoga ett eget yttrande i frågan om huruvida ackordsförslaget bör antas av borgenärerna.

Förvaltaren ska till rätten samtidigt med ansökan ge in en förteckning över de borgenärer som har rätt att rösta i ackordsfrågan, med

8 §

Om ackordsförslaget tas upp, skall borgenärerna genast kallas till ett sammanträde inför rätten för att pröva förslaget. Innan gäldenären har avlagt ed enligt 6 kap. 3 §, får kallelse utfärdas endast om det finns synnerliga skäl för det. Kallelsen till sammanträdet skall kungöras.

Om ansökan överlämnas till rätten, ska rätten genast kalla borgenärerna till ett sammanträde för att pröva förslaget. Kallelsen ska kungöras.

Sammanträdet får inte hållas tidigare än tre veckor efter det att ackordsförslaget togs upp och inte heller innan tvistefrågor som har uppkommit genom anmärkningar mot bevakade fordringar har handlagts vid förlikningssammanträdet.

10 §

Vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget bör förvaltaren närvara. Om gäldenären inte kan infinna sig personligen, bör han skicka ett ombud.

Vid sammanträdet för prövning av ackordsförslaget ska förvaltaren närvara. Även gäldenären ska närvara. Om gäldenären inte kan infinna sig personligen, bör han eller hon inställa sig genom ombud.

Förvaltaren skall tillhandahålla en förteckning över de borgenärer som har rätt att rösta i ackordsfrågan, med uppgift om de fordringsbelopp för vilka rösträtt får utövas. Har det mot någon av dessa fordringar framställts anmärkning som inte har prövats eller har, om efterbevakning har skett, anmärkningstiden ännu inte gått ut, skall det särskilt anges i förteckningen.

Om gäldenären inte har avlagt ed enligt 6 kap. 3 §, skall anledningen till det uppges vid sammanträdet.

17 §

Har ett ackordsförslag antagits vid sammanträdet men finns det enligt 19 § anledning att inte fastställa ackordet, skall ackordsfrågan prövas av rätten vid en för-

Om ett ackordsförslag har antagits vid sammanträdet men det enligt 19 § finns anledning att inte fastställa ackordet, ska ackordsfrågan prövas av rätten. Detsamma

handling. Detsamma gäller, om det vid sammanträdet inte kan avgöras om förslaget har antagits eller förkastats av borgenärerna.

Om ackordsfrågan inte *skall* prövas *vid en förhandling*, *skall* rätten fastställa ackordet.

Beslut i ackordsfrågan *skall* meddelas inom en vecka, om inte längre rådrum är nödvändigt på grund av särskilda omständigheter.

gäller om det vid sammanträdet inte kan avgöras om förslaget har antagits eller förkastats av borgenärerna.

Om ackordsfrågan inte *ska* prövas *enligt första stycket*, *ska* rätten fastställa ackordet.

Rättens beslut i ackordsfrågan *ska* meddelas inom en vecka, om inte *ett* längre rådrum är nödvändigt på grund av särskilda omständigheter.

20 §

En förhandling enligt 17 § *skall äga rum så snart som möjligt. Till förhandlingen* *skall* förvaltaren, gäldenären och de borgenärer som var närvarande vid sammanträde som avses i 8 § kallas.

Om rätten håller sammanträde vid en prövning enligt 17 §, *ska* förvaltaren, gäldenären och de borgenärer som var närvarande vid *det* sammanträde som avses i 8 § kallas.

26 §

På *begäran* av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet *kan rätten*, om det finns skäl till det, förordna förvaltaren eller någon annan lämplig person att utöva tillsyn över att gäldenären fullgör sina åtaganden enligt ackordet. Om det behövs, *skall* även en ersättare för tillsynsmannen förordnas.

Gäldenären skall ge tillsynsmannen de uppgifter som denne begär och följa de anvisningar som tillsynsmannen lämnar.

Tillsynsmannen skall entledigas av rätten, om det visar sig att han inte är lämplig eller att han av någon annan särskild orsak bör skiljas från uppdraget.

På *ansökan* av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet *får tillsynsmyndigheten*, om det finns skäl till det, förordna förvaltaren eller någon annan lämplig person att utöva tillsyn över att gäldenären fullgör sina åtaganden enligt ackordet. Om det behövs, *ska* även en ersättare för tillsynsmannen förordnas.

Innan ett beslut om fastställelse av ackord har fattats, får en ansökan enligt första stycket även göras hos rätten.

26 a §

Gäldenären ska ge tillsynsmannen de uppgifter som denne begär och följa de anvisningar som tillsynsmannen lämnar.

Tillsynsmannen ska entledigas av tillsynsmyndigheten, om det visar sig att han eller hon inte är lämplig

eller av någon annan särskild orsak bör skiljas från uppdraget.

27 §

Arvode till tillsynsmannen och ersättning för de kostnader som uppdraget har medfört *skall* prövas av rätten, om tillsynsmannen eller gäldenären *begär det*. Så länge ackordet inte har fullgjorts, får en sådan *begäran framställas också* av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet.

Arvode till tillsynsmannen och ersättning för de kostnader som uppdraget har medfört *ska* prövas av *tillsynsmyndigheten på ansökan* av tillsynsmannen eller gäldenären. Så länge ackordet inte har fullgjorts, får en sådan *ansökan göras även* av en borgenär vars fordran omfattas av ackordet.

Ett beslut om arvode och ersättning enligt första stycket gäller när det har fått laga kraft.

13 kap.

3 §

Slutredovisningen *skall avges* till tillsynsmyndigheten. Till slutredovisningen *skall* förvaltaren bifoga de handlingar som är av betydelse för kontroll av redovisningen. *Förvaltaren skall ge in en kopia av redovisningen till rätten. I fall som avses i 2 § 1, 4 och 7 skall en kopia samtidigt lämnas till gäldenären.*

Slutredovisningen *ska ges in* till tillsynsmyndigheten. Till slutredovisningen *ska* förvaltaren bifoga de handlingar som är av betydelse för kontroll av redovisningen.

I fall som avses i 2 § 1, 4 och 7 ska även gäldenären få del av slutredovisningen.

4 §

I fall som avses i 2 § 5 *skall* slutredovisningen *avges samtidigt* som utdelningsförslaget *ges in till rätten*. I övriga i 2 § *avsedda* fall *skall* förvaltaren *avge* redovisningen så snart som möjligt.

I fall som avses i 2 § 5 *ska* slutredovisningen *ges in tillsammans med* utdelningsförslaget. I övriga fall *ska* förvaltaren *lämna* redovisningen så snart som möjligt.

Granskning av slutredovisningen**Åtgärder för granskning av slutredovisningen**

5 §

Tillsynsmyndigheten skall i de fall som avses i 2 § 2, 3, 5, 6 och 8 granska slutredovisningen samt i de fall som avses i 2 § 2, 5 och 8 avge

Slutredovisningen ska hållas tillgänglig hos tillsynsmyndigheten för dem som vill ta del av den.

utlåtande över densamma. Tillsynsmyndigheten skall skicka utlåtandet till rätten. Redovisningen och utlåtandet skall hållas tillgängliga hos rätten och tillsynsmyndigheten för dem som vill ta del av handlingarna.

6 §

I fall som avses i 2 § 5 skall av den kungörelse som rätten utfärdar enligt 11 kap. 6 § framgå att slutredovisningen och utlåtandet är tillgängliga för granskning och var handlingarna finns.

I fall som avses i 2 § 2 och 8 skall rätten, när tillsynsmyndigheten har lämnat sitt utlåtande, kungöra att slutredovisningen och utlåtandet har avgetts samt var handlingarna är tillgängliga för granskning.

I de kungörelser som nämns i första och andra styckena skall det anges vad den som vill klandra redovisningen måste göra.

I fall som avses i 2 § 5 ska det av den kungörelse som utfärdas enligt 11 kap. 6 § framgå att slutredovisningen är tillgänglig för granskning hos tillsynsmyndigheten.

I fall som avses i 2 § 2 och 8 ska tillsynsmyndigheten kungöra att slutredovisningen är tillgänglig för granskning hos myndigheten.

I de kungörelser som nämns i första och andra styckena ska det anges vad den som vill klandra redovisningen måste göra.

7 §

Förvaltarens slutredovisning får klandras av tillsynsmyndigheten och gäldenären. Även en borgenär får klandra redovisningen, om hans rätt kan vara beroende av den.

Talan om klander av slutredovisning väcks genom stämning vid den tingsrätt där konkursen är eller har varit anhängig.

I fall som avses i 2 § 2, 5 och 8 skall talan väckas senast den dag som rätten bestämmer och anger i kungörelsen. Denna dag skall bestämmas så att tre månader förflyter från den tidpunkt då kungörelsen kan antas bli införd i Post- och Inrikes Tidningar. I övriga fall skall talan väckas inom tre månader från den dag då kopian av redovisningen kom in till rätten.

Förvaltarens slutredovisning får klandras av tillsynsmyndigheten och gäldenären. Även en borgenär får klandra slutredovisningen, om hans eller hennes rätt kan vara beroende av den.

En talan om klander av slutredovisning väcks genom stämning vid den tingsrätt som har beslutat om konkursen. Till stämningsansökan ska redovisningen bifogas.

I fall som avses i 2 § 2, 5 och 8 ska talan väckas senast tre månader från dagen för kungörandet. Detta ska anges i kungörelsen. I övriga fall ska talan väckas inom tre månader från den dag slutredovisningen kom in till tillsynsmyndigheten.

14 kap.

1 §

Med konkurskostnad avses

1. arvode och kostnadsersättning till förvaltare,
2. *arvode och kostnadsersättning till en sådan rådgivare eller förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 §,*
3. ersättning till ett sakkunnigt biträde *som förvaltare har anlitat med stöd av 7 kap. 11 §,*
4. *ersättning till staten för tillsynen över förvaltningen,*
5. *kostnad för kungörande av beslut eller åtgärd rörande konkursen,*
6. *kostnad för de skriftliga kallelser och underrättelser till borgenärerna som utfärdas i konkursen,*
7. ersättning enligt 6 kap. 14 § till gäldenären eller någon annan för inställelse.

2. ersättning till ett sakkunnigt biträde enligt 16 §,

3. avgifter enligt 17 § första stycket, och

4. ersättning och förskott på ersättning enligt 6 kap. 14 § till gäldenären eller någon annan för inställelse.

Som konkurskostnad anses inte de kostnader för kungörelsen, kallelser och underrättelser som föranleds av efterbevakning.

3 §²⁴

Om en konkurs har uppstått på ansökan av någon annan borgenär än staten och om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §, ska, i den mån konkurskostnaderna inte kan tas ut ur boet, borgenären svara för dessa, dock högst med ett belopp som motsvarar en tiondel av det vid tiden för konkursbeslutet gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Är flera borgenärer betalningsskyldiga, svarar de solidariskt. I beslutet om avskrivning ska ansvarig borgenär åläggas att betala konkurskostnaderna med den angivna begränsningen. Kan kost-

Om en konkurs har beslutats på ansökan av någon annan borgenär än staten eller en borgenär vars fordran omfattas av statlig lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497) och om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §, ska, i den utsträckning konkurskostnaderna inte kan tas ut ur boet, borgenären svara för dessa, dock högst med ett belopp som motsvarar tre tiondelar av det vid tiden för konkursbeslutet gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. Om flera borgenärer vid tidpunkten för konkursbeslutet har ansökt om konkurs

naderna inte heller tas ut av borgenären, ska de betalas av staten.

svavar de solidariskt. I beslutet om avskrivning ska ansvarig borgenär *förpliktas* att betala konkurskostnaderna med den angivna begränsningen. *Beslutet får verkställas enligt utsökningsbalken.*

Om kostnaderna inte heller kan tas ut av borgenären, ska de betalas av staten.

4 §

Arvodet till förvaltaren bestäms av rätten. Om det har utsetts flera förvaltare, *skall* särskilt arvode bestämmas för var och en av dem.

Arvodet till förvaltaren bestäms *av tillsynsmyndigheten eller, i fall som avses i 9 § andra stycket*, av rätten. Om det har utsetts flera förvaltare, *ska* särskilt arvode bestämmas för var och en av dem.

Arvodet får inte bestämmas till ett högre belopp än som med hänsyn till det arbete som uppdraget har krävt, den omsorg och skicklighet varmed det har utförts samt boets omfattning kan anses utgöra skälig ersättning för uppdraget.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer taxa som *skall* tillämpas vid bestämmande av arvode till förvaltaren om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer fastställer taxa som *ska* tillämpas vid bestämmande av arvode till förvaltaren om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §.

6 §

Arvodet bestäms efter *framställning* av förvaltaren. *Har* det utsetts flera förvaltare, *bör* deras arvoden bestämmas på en gång, om det lämpligen kan ske.

Arvodet bestäms efter *ansökan* av förvaltaren. *Ansökan ges in till tillsynsmyndigheten. Om* det har utsetts flera förvaltare, *ska* deras arvoden bestämmas på en gång, om det lämpligen kan ske.

I arvodesframställningen skall förvaltaren ange det belopp som han begär och, om det kan komma i fråga att bestämma ett särskilt arvode för viss egendom, även det beloppet. Till framställningen skall bifogas en redogörelse för det arbete som uppdraget har medfört med en specificerad räkning, som utvisar det begärda beloppets fördelning på de olika förvaltningsåtgärderna. Har förvaltaren anlitat ett sådant biträde som avses i 7 kap. 11 § och har biträdet erhållit gottgörelse eller har förvaltaren till-

Förvaltaren ska i ansökan ange det belopp som han eller hon begär i arvode. Till ansökan ska förvaltaren bifoga en redogörelse för det arbete som uppdraget har medfört med en specificerad räkning, som utvisar det begärda beloppets fördelning på de olika förvaltningsåtgärderna. Om förvaltaren har anlitat ett sakkunnigt biträde med stöd av 7 kap. 11 § och biträdet har fått ersättning eller förvaltaren har tillgodoförts ersättning för utgifter, ska det anges i redogörelsen.

godoförts ersättning för utgifter, skall det anges i redogörelsen.

Om det finns anledning att bestämma ett särskilt arvode för viss egendom, skall förvaltaren tillhandahålla rätten en förteckning över de kända rättsägare som har särskild förmånsrätt i egendomen.

Avser en arvodesframställning endast att ett särskilt arvode skall bestämmas för viss egendom, får rätten avgöra om det finns skäl att ta upp yrkandet till prövning innan arvode i övrigt bestäms.

7 §

Om det finns anledning att bestämma ett särskilt arvode för viss egendom, ska förvaltaren i ansökan enligt 6 § ange även det beloppet.

I fall som avses i första stycket ska förvaltaren till ansökan bifoga en förteckning över de kända rättsägare som har särskild förmånsrätt i egendomen.

Om ansökan avser endast att ett särskilt arvode ska bestämmas för viss egendom, får tillsynsmyndigheten avgöra om det finns skäl att pröva yrkandet innan arvode i övrigt bestäms.

8 §

I andra fall än de som avses i 9 § tredje stycket och 10 § skall rätten, innan arvodesframställningen prövas, inhämta yttrande i arvodesfrågan av tillsynsmyndigheten samt ge gäldenären och de borgenärer som hos rätten har begärt det tillfälle att yttra sig över framställningen inom viss tid, minst två och högst fyra veckor. I fall som sägs i 6 § tredje stycket skall varje känd borgenär som har särskild förmånsrätt i egendomen ges tillfälle att yttra sig över framställningen. Om ett konkursbeslut upphävts, skall den borgenär vars ansökan lagts till grund för beslutet ges tillfälle att yttra sig över framställningen.

Rätten får hålla förhandling i arvodesfrågan, om den finner skäl till det. Till förhandlingen skall

Tillsynsmyndigheten ska ge gäldenären och de borgenärer som har begärt det tillfälle att yttra sig över arvodesansökan. Om förvaltaren endast yrkar ett särskilt arvode för viss egendom, ska varje känd borgenär som har särskild förmånsrätt i egendomen ges tillfälle att yttra sig över ansökan. Om ett konkursbeslut har upphävts, ska den borgenär vars ansökan lagts till grund för beslutet ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

Första stycket gäller inte i fall som avses i 9 a § eller när konkursen avskrivs eller läggs ned eller

förvaltaren, tillsynsmyndigheten, vid efterutdelning enligt 11 kap. 21 §. gäldenären samt de borgenärer som har begärt att få yttra sig över arvodesframställningen kallas. I fall som avses i 6 § tredje stycket skall varje känd borgenär som har särskild förmånsrätt i egendomen kallas. Om ett konkursbeslut upphävts, skall den borgenär vars ansökan lagts till grund för beslutet kallas.

9 §

I fall då tingsrätten har att fastställa utdelning eller efterutdelning i konkursen skall beslut i arvodesfrågan meddelas samtidigt med beslutet om fastställelse, när inte något annat följer av 7 §.

I fall då utdelning eller efterutdelning i konkursen ska fastställas, ska beslut i arvodesfrågan meddelas samtidigt med beslutet om fastställelse, om inte något annat följer av 7 § tredje stycket.

Om tillsynsmyndigheten enligt 11 kap. 7 a § andra stycket ska överlämna prövningen av utdelningsförslaget till rätten, ska även arvodesansökan överlämnas dit. Tillsynsmyndigheten ska vid överlämnandet bifoga ett eget yttrande över ansökan.

Oberoende av om talan har förts mot ett beslut om att fastställa utdelning eller efterutdelning får högre rätt som ändrar lägre rätts beslut i arvodesfrågan göra den ändring i beslutet om fastställelse som föranleds därav eller, om det behövs, återförvisa utdelningsfrågan till förvaltaren.

Oberoende av om ett beslut om att fastställa utdelning eller efterutdelning har överklagats får en domstol som ändrar tillsynsmyndighetens eller lägre rätts beslut i arvodesfrågan göra den ändring i beslutet om fastställelse som den förstnämnda ändringen föranleder eller, om det behövs, återförvisa utdelningsfrågan till förvaltaren.

Den domstol som har att pröva en fråga om utdelning eller efterutdelning får bestämma tilläggsarvode till förvaltaren för arbete i anledning av handläggningen av frågan vid domstolen.

9 a §

Tillsynsmyndigheten eller den domstol som prövar en fråga om utdelning eller efterutdelning får bestämma tilläggsarvode till förvaltaren för arbete i anledning av

11 §

Ett beslut om arvode gäller när det har fått laga kraft.

Förvaltaren har rätt till den ränta som har upplupit på medel som har avsatts för arvodet från den dag då slutredovisningen lämnades in till tillsynsmyndigheten.

En förvaltare får inte lyfta sitt arvode förrän han har avgett slutredovisningen för sin förvaltning. När arvodesframställningen lämnats in till rätten får dock förvaltaren, utan särskilt beslut av rätten, lyfta den del av det begärda arvodet som motsvarar den mervärdesskatt som beräknats för arvodet.

När en ansökan om arvode har lämnats in till tillsynsmyndigheten får förvaltaren, utan särskilt beslut av myndigheten, lyfta den del av det begärda arvodet som motsvarar den mervärdesskatt som har beräknats för arvodet.

12 §

Rätten får tillerkänna förvaltaren skäligt belopp att utgå i förskott innan slutligt arvode bestäms, om det är rimligt med hänsyn till omfattningen av det arbete som uppdraget har medfört, den tid under vilken konkursen har varat och ytterligare beräknas pågå samt övriga förhållanden.

En framställning om förskott skall ange det belopp som begärs och de skäl som åberopas för förskottsbetalningen. Till framställningen skall bifogas en redogörelse för det arbete som uppdraget har medfört och en uppgift om boets ekonomiska ställning. Rätten skall inhämta yttrande i förskottsfrågan av tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten får på ansökan tillerkänna förvaltaren ett skäligt belopp att betalas ut i förskott innan slutligt arvode bestäms, om det är rimligt med hänsyn till omfattningen av det arbete som uppdraget har medfört, den tid under vilken konkursen har varat och ytterligare beräknas pågå samt övriga förhållanden.

I ansökan om förskott ska förvaltaren ange det belopp som begärs och de skäl som åberopas för förskottsbetalningen. Till ansökan ska förvaltaren bifoga en redogörelse för det arbete som uppdraget har medfört och en uppgift om boets ekonomiska ställning.

Ett beslut om förskott gäller omedelbart.

14 §

Avskrivs konkursen enligt 10 kap. 1 §, skall rätten bestämma kostnadsersättningen och ersättningen enligt 2 § andra stycket till förvaltaren samtidigt som arvodet bestäms.

Tillsynsmyndigheten skall höras också över begäran om ersättning för kostnader.

Om konkursen avskrivs enligt 10 kap. 1 §, ska tillsynsmyndigheten på ansökan av förvaltaren bestämma kostnadsersättningen och ersättningen enligt 2 § andra stycket till förvaltaren samtidigt som arvodet bestäms.

Ett beslut enligt första stycket gäller när det har fått laga kraft.

17 §

Ersättningen till staten för tillsynen över förvaltningen utgår enligt föreskrifter som regeringen meddelar.

Ersättningen till staten för sådana konkurskostnader som avses i 1 § första stycket 6 utgår enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Avgift får tas ut för ersättning till staten för handläggning av ärenden enligt denna lag och för tillsynen över förvaltningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter enligt första stycket och om betalning av sådana avgifter.

I 9 kap. 20 § finns bestämmelser om avgift vid efterbevakning.

18 §

Av arvodet till förvaltaren eller sådan rådgivare eller förlikningsman som har utsetts enligt 7 kap. 7 § ska, om det i boet finns egendom i vilken särskild förmånsrätt gäller och i den mån det inverkar på de borgenärers rätt som inte har sådan förmånsrätt i egendomen eller på statens ansvar för konkurskostnaderna, den del som avser egendomen i fråga fastställas att betalas ur egendomens avkastning och köpeskilling.

Då särskild förmånsrätt gäller i boet tillhörig egendom, får inte till skada för någon med samma eller bättre förmånsrätt, av egendomens avkastning och köpeskilling betalas någon annan konkurskostnad än

Av arvodet till förvaltaren ska, om det i boet finns egendom i vilken särskild förmånsrätt gäller och i den utsträckning det inverkar på de borgenärers rätt som inte har sådan förmånsrätt i egendomen eller på statens ansvar för konkurskostnaderna, den del som avser egendomen i fråga fastställas att betalas ur egendomens avkastning och köpeskilling.

Om särskild förmånsrätt gäller i boet tillhörig egendom, får inte till skada för någon med samma eller bättre förmånsrätt, av egendomens avkastning och köpeskilling betalas någon annan konkurskostnad än

som *har sagts* i första stycket. Särskild förmånsrätt enligt 5 § förmånsrättslagen (1970:979), hindrar dock inte att egendomen används till betalning också av övriga konkurskostnader, i den *mån* det inte finns annan egendom i boet som kan användas till betalning.

Med arvode som sägs i första stycket jämföras vid tillämpningen av denna paragraf konkursboets kostnader för vård och försäljning av egendomen i fråga.

som *anges* i första stycket. Särskild förmånsrätt enligt 5 § förmånsrättslagen (1970:979), hindrar dock inte att egendomen används till betalning också av övriga konkurskostnader, i den *utsträckning* det inte finns *någon* annan egendom i boet som kan användas till betalning.

Med särskilt arvode jämföras vid tillämpningen av första och andra styckena konkursboets kostnader för vård och försäljning av egendomen i fråga.

15 kap.

1 §

Kungörelsen om konkursbeslutet skall införas i Post- och Inrikes Tidningar och, enligt vad som föreskrivs i 3 § lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m., i ortstidning.

När ett beslut eller en åtgärd i något annat fall än som sägs i första stycket eller i 8 kap. 11 § skall kungöras enligt denna lag, skall kungörelsen införas i Post- och Inrikes Tidningar och den eller de ortstidningar som rätten bestämmer.

Kungörelser enligt denna lag ska ske i Post- och Inrikes Tidningar. Om det finns särskilda skäl får en kungörelse även ske på annat sätt.

I 8 kap. 11–13 §§ finns bestämmelser om kungörande av auktion i vissa fall.

Dagen för kungörande enligt denna lag är den dag då kungörelsen infördes i Post- och Inrikes Tidningar.

2 §

I en konkurs *vari* bevakningsförfarande har ägt rum skall följande kungörelser ersättas med skriftliga underrättelser till borgenärerna, om det saknas anledning att anta att kostnaden för tillkännagivandet med kungörelse blir lägre eller att kungörelse i övrigt är lämpligare, nämligen

1. kungörelse med kallelse till *förhandling* angående entledigande av förvaltare,

I en konkurs *där* ett bevakningsförfarande har varit anordnat ska följande kungörelser ersättas med skriftliga underrättelser till borgenärerna, om det saknas anledning att anta att kostnaden för tillkännagivandet med kungörelse blir lägre eller att kungörelse i övrigt är lämpligare, nämligen

1. kungörelse med kallelse till *sammanträde* om entledigande av förvaltare,

2. kungörelse med information om att ett förslag till utdelning eller efterutdelning har upprättats *samt* att slutredovisningen *och tillsynsmyndighetens utlåtande över den finns tillgängliga* för granskning,

3. kungörelse av beslut om att lägga ned konkursen på grund av frivillig uppgörelse,

4. kungörelse med information om att slutredovisningen *och tillsynsmyndighetens utlåtande över den finns tillgängliga* för granskning i fall då förvaltare avgår före konkursens slut.

Om utbyte sker i de fall som anges i första stycket 2, 3 eller 4 skall tid som avses i 11 kap. 6 § tredje stycket, 13 kap. 7 § tredje stycket och 16 kap. 9 § första stycket i stället räknas från dagen efter den då underrättelserna sändes ut.

2. kungörelse med information om att ett förslag till utdelning eller efterutdelning har upprättats *och* att slutredovisningen finns *tillgänglig* för granskning,

4. kungörelse med information om att slutredovisningen finns *tillgänglig* för granskning i fall då förvaltare avgår före konkursens slut.

Om utbyte sker i de fall som anges i första stycket 2, 3 eller 4, ska den tid som avses i 11 kap. 6 § tredje stycket, 13 kap. 7 § tredje stycket och 16 kap. 15 § i stället räknas från dagen efter den då underrättelserna sändes.

4 §

Skriftliga kallelser och underrättelser enligt denna lag sänds med *posten i vanligt brev till mottagaren under hans senaste kända postadress, om inte något annat följer av särskilda föreskrifter om delgivning.*

Skall någon enligt en föreskrift i lagen beredas tillfälle att yttra sig i en viss fråga, får delgivning äga rum.

Kallelser och underrättelser enligt denna lag sänds med *post eller på något annat lämpligt sätt.*

Om förvaltaren ska underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det ske genom delgivning.

16 kap. Handläggningen av konkursärenden

Handläggningen hos förvaltaren och tillsynsmyndigheten

Beslut av tillsynsmyndigheten

1 § I förvaltningslagen (2017:900) finns det bestämmelser om tillsynsmyndighetens handläggning och beslut enligt denna lag.

2 § Ett beslut av tillsynsmyndigheten som får överklagas enligt denna lag och som inte innebär att konkursen avslutas gäller omedelbart, om inte något annat förordnas eller föreskrivs i denna lag.

Beslut av förvaltaren

3 § När förvaltaren beslutar i en fråga som får överklagas enligt 16 §, ska följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas:

- 32 § om motivering av beslut, och
- 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till.

Förvaltaren ska alltid underrätta tillsynsmyndigheten om innehållet i ett beslut enligt första stycket.

4 § Ett beslut av förvaltaren som får överklagas gäller omedelbart, om inte något annat förordnas eller föreskrivs i denna lag.

Allmänt om handläggningen i domstol

5 § En fråga som tingsrätten ska pröva enligt denna lag handläggs i ett konkursärende vid domstolen. Ett konkursärende inleds genom ansökan eller överlämnande (ansökningsärende) eller överklagande (överklagandeärende).

Som konkursärende handläggs inte en sådan talan enligt denna lag som ska väckas genom stämning.

6 § Vid rättens handläggning av ett konkursärende tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat anges i denna lag.

Vid rättens handläggning av frågor om säkerhetsåtgärder enligt 2 kap. och tvångsmedel enligt 6 kap. tillämpas dock rättegångsbalken, om inte något annat anges i denna lag.

Ansökningsärenden i domstol

Behörig tingsrätt

7 § Enligt 2 kap. 1 § ska en ansökan om konkurs göras till tingsrätten. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilka tingsrätter som får pröva en konkursansökan.

En ansökan till tingsrätt under en konkurs görs till den tingsrätt som har beslutat om konkursen.

8 § En tingsrätt får, om det finns särskilda skäl och det kan göras utan avsevärd olägenhet för någon part, lämna över ett ansökningsärende till en annan tingsrätt som handlägger sådana ärenden.

När ett beslut börjar gälla

9 § Ett beslut om konkurs och om upphävande av ett konkursbeslut gäller omedelbart. Detsamma gäller i ett ansökningsärende andra beslut av rätten enligt denna lag som inte avslutar konkursen, om inte något annat förordnas eller föreskrivs i denna lag.

Ett beslut om utdömande av ett förelagt vite gäller först när beslutet har fått laga kraft.

Särskilda regler om överklagande av tingsrättens beslut

10 § Tiden för att överklaga tingsrättens konkursbeslut räknas från dagen för kungörandet av beslutet.

11 § Tillsynsmyndigheten får överklaga tingsrättens beslut i ansökningsärenden, om beslutet avser

1. att utse eller entlediga förvaltare, antalet förvaltare eller delning av förvaltningen mellan flera förvaltare,
2. arvode till förvaltare,
3. reseförbud eller skyldighet för gäldenären att lämna ifrån sig sitt pass, förbud att utfärda pass, hämtning eller häktning eller föreläggande eller utdömmande av vite.

12 § Ett beslut genom vilket ett ackordsförslag har förkastats av borgenärerna får överklagas av en borgenär eller gäldenären, om han eller hon anser att beslutet inte har tillkommit på lagligt sätt. Gäldenären får dock överklaga beslutet endast om hans eller hennes rätt kan vara beroende av det.

Överklagandeärenden i domstol*Behörig tingsrätt*

13 § Ett överklagande av ett beslut av tillsynsmyndigheten eller förvaltaren görs till den tingsrätt som har beslutat om konkursen.

Överklagande av tillsynsmyndighetens beslut

14 § Tillsynsmyndighetens beslut får överklagas till tingsrätten, om det avser

1. tvist enligt 3 kap. 6 §,
2. anstånd med att lämna förvaltarberättelse enligt 7 kap. 15 a §,
3. frågor som gäller granskningsman enligt 7 kap. 30 och 31 §§,
4. avskrivning av konkurs enligt 10 kap. 1 eller 3 §,
5. fastställande av utdelning enligt 11 kap. 7 §,
6. nedläggning av konkurs eller försäljningsförbud enligt 12 kap. 1 §,
7. arvode till förvaltare enligt 14 kap. 4 §,
8. förskott på arvode enligt 14 kap. 12 §,
9. sådana ersättningar som avses i 14 kap. 14 §, eller
10. frågor som gäller tillsynsman enligt 12 kap. 26 och 27 §§.

Andra beslut av tillsynsmyndigheten enligt denna lag än de som anges i första stycket får inte överklagas.

15 § Tiden för att överklaga tillsynsmyndighetens beslut om nedläggning av konkurs enligt 12 kap. 1 § räknas från dagen för kungörandet av beslutet.

Överklagande av förvaltarens beslut

16 § Förvaltarens beslut får överklagas till tingsrätten, om det avser

1. avslag på en begäran om bekräftelse enligt 6 kap. 5 §,
2. undantag från reseförbud enligt 6 kap. 6 §,

3. ersättning och förskott på ersättning till gäldenären eller någon annan enligt 6 kap. 14 §,
 4. avslag på begärd förskottsbetalning enligt 11 kap. 14,
 5. avvisning av en ansökan om ackord enligt 12 kap. 7 §.
- Andra beslut av förvaltaren enligt denna lag än de som anges i första stycket får inte överklagas.

17 § Ett beslut av förvaltaren får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot.

Tillsynsmyndigheten får alltid överklaga förvaltarens beslut.

18 § Ett överklagande av ett beslut av förvaltaren ges in till den tingsrätt som ska pröva överklagandet inom tre veckor från den dag den som överklagar fick del av beslutet. Om det är tillsynsmyndigheten som överklagar, ska överklagandet dock ges in inom tre veckor från den dag beslutet meddelades.

19 § Om ett överklagande har getts in till förvaltaren, ska denne vidarebefordra överklagandet till tingsrätten och samtidigt ange vilken dag som överklagandet kom in till förvaltaren.

20 § Tingsrätten ska pröva om ett överklagande har kommit in i rätt tid. Ett överklagande som har kommit in för sent ska avvisas. Detta gäller dock inte om

1. förseningen beror på att förvaltaren har lämnat en felaktig under rättelse om hur beslutet överklagas, eller
2. överklagandet har kommit in till förvaltaren inom överklagandetiden.

21 § Vid överklagande av beslut enligt 16 § är förvaltaren part i ärendet hos domstolen.

När ett beslut börjar gälla

22 § Ett beslut av rätten enligt denna lag i ett överklagandeärende gäller på det sätt som föreskrivs om tillsynsmyndighetens respektive förvaltarens överklagade beslut.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.

3 §²⁵

Om en borgenärs konkursansökan inte bifalls och om borgenären när *han gav in sin ansökan* saknade skälig anledning att anta att gäldenären var på obestånd, *skall* borgenären ersätta gäldenären den skada som skäligen kan anses ha orsakats

Om en borgenärs konkursansökan inte bifalls och om borgenären när *ansökan* gavs in saknade skälig anledning att anta att gäldenären var på obestånd, *ska* borgenären ersätta gäldenären den skada som skäligen kan anses ha orsakats

denne genom *ansökningen* och *dess* handläggning.

Om ett beslut om konkurs upphävs, *skall* den borgenär vars ansökan lagts till grund för konkursbeslutet ersätta gäldenären för konkurskostnader som *utgått* ur konkursboet. Detta gäller dock inte om konkursen upphävs på grund av att gäldenären har åberopat en ny omständighet eller ett nytt bevis. Borgenären svarar inte heller för kostnader i konkursen som gäldenären har orsakat av vårdslöshet. Om flera borgenärer *är ersättningskyldiga*, svarar de solidariskt för ersättningen.

Talan om skadestånd enligt första eller ersättning enligt andra stycket *skall* väckas vid den tingsrätt *där ärendet om gäldenärens försättande i konkurs är eller har varit anhängigt*. I detta ärende får sådan talan väckas utan stämning.

denne genom *ansökan* och handläggning *av den*.

Om ett beslut om konkurs upphävs, *ska* den borgenär vars ansökan *har* lagts till grund för konkursbeslutet ersätta gäldenären för konkurskostnader som *har tagits ut* ur konkursboet. Detta gäller dock inte om konkursen upphävs på grund av att gäldenären har åberopat en ny omständighet eller ett nytt bevis. Borgenären svarar inte heller för kostnader i konkursen som gäldenären har orsakat av vårdslöshet. Om flera borgenärer *vid tidpunkten för konkursbeslutet har ansökt om konkurs*, svarar de solidariskt för ersättningen.

Talan om skadestånd enligt första stycket eller *talans om* ersättning enligt andra stycket ska väckas vid den tingsrätt *som har beslutat om konkursen*.

6 §

Åtal mot en gäldenär för brott som avses i 11 kap. brottsbalken och åtal mot en borgenär för brott som sägs i 5 § får väckas vid den tingsrätt *där konkursen är eller har varit anhängig*.

Åtal mot en gäldenär för brott som avses i 11 kap. brottsbalken och åtal mot en borgenär för brott som sägs i 5 § får väckas vid den tingsrätt *som har beslutat om konkursen*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Bestämmelserna i 2 kap. 23 och 24 §§, 6 kap. 2–5 §§, 11 kap. 12, 13 a och 21 §§, 14 kap. 3 § och 17 kap. 3 § gäller i deras äldre lydelse, om konkursen har beslutats före ikraftträdandet.

3. Bestämmelserna i 9 kap. gäller i deras äldre lydelse, om ett bevakningsförfarande har inletts före ikraftträdandet.

4. Äldre bestämmelserna i 7 kap. 7 § samt 14 kap. 1 och 15 §§ gäller, om en rådgivare eller förlikningsman har utsetts före ikraftträdandet.

5. Äldre bestämmelser gäller om en framställan om en åtgärd har getts in till tingsrätten före ikraftträdandet.

6. Om tingsrätten vid ikraftträdandet inte handlägger någon fråga som avses i 2–5, ska konkursärendet avskrivas från vidare handläggning. Detsamma gäller när tingsrätten efter ikraftträdandet avslutat handläggningen av de frågor som avses i 2–5.

Bilaga 2

7. När en fråga i en konkurs som har inletts före ikraftträdandet ska anhängiggöras i tingsrätten, ska den tingsrätt som skulle ha beslutat om konkursen enligt de nya bestämmelserna vara behörig.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrvärelse

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrvärelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Om en tillståndshavare avlider, försätts i konkurs eller får en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen, får rörelsen fortsättas under högst ett år. Om rörelsen fortsätter, ska det finnas en föreståndare enligt 3 § för denna.

Om det inte redan finns en godkänd föreståndare, ska inom två månader från dödsfallet, *edgångssammanträdet* eller beslutet om förvaltare ansökan göras om godkännande av föreståndare. Godkänns inte föreståndaren, ska Polismyndigheten lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av en annan föreståndare. Godkänns inte heller den andra föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att beslut i ärendet *vann* laga kraft.

Görs inte ansökan som avses i andra stycket inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden gick ut.

Om det inte redan finns en godkänd föreståndare, ska inom två månader från dödsfallet, *konkursbeslutet* eller beslutet om förvaltare *en* ansökan göras om godkännande av föreståndare. Godkänns inte föreståndaren, ska Polismyndigheten lämna den som driver rörelsen tillfälle att inom viss tid ansöka om godkännande av en annan föreståndare. Godkänns inte heller den andra föreståndaren, anses tillståndet ha upphört att gälla tre veckor efter det att beslut i ärendet *fick* laga kraft.

Om inte *den* ansökan som avses i andra stycket *görs* inom föreskriven tid, anses tillståndet för rörelsen ha upphört att gälla den dag då tiden gick ut.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. Äldre föreskrifter gäller för en konkurs som har beslutats före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 2014:607.

3 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 2 och 19 §§, 9 kap. 10 § och 11 kap. 1 § sparbankslagen (1987:619)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

2 §²

Bolagsverket ska besluta att en sparbank ska gå i likvidation, om tillståndet att driva bankrörelse har återkallats. Beslutet ska fattas så snart det är praktiskt möjligt, dock senast dagen efter det att ansökan om likvidation kom in till Bolagsverket.

Rätten ska besluta att en sparbank ska gå i likvidation, om sparbanken har försatts i konkurs och denna avslutats med överskott. Beslutet ska fattas i samband med att konkursen avslutas.

Rätten ska besluta att en sparbank ska gå i likvidation, om sparbanken har försatts i konkurs och denna avslutats med överskott. Beslutet ska fattas i samband med att konkursen *har avslutats*.

Beslut om likvidation ska dock inte meddelas, om det styrks att likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning i första instans.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på ansökan av Finansinspektionen, styrelsen, styrelseledamot eller huvudman.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på ansökan av Finansinspektionen, styrelsen, *en* styrelseledamot eller *en* huvudman.

19 §³

Om en sparbank försatts i konkurs, *skall* tingsrätten sända en underrättelse om beslutet till registreringsmyndigheten för registrering.

Om en sparbank försatts i konkurs, *ska* tingsrätten sända en underrättelse om beslutet till registreringsmyndigheten för registrering.

Under konkursen företräds sparbanken som konkursgäldenär av den styrelse eller de likvidatorer som finns vid konkursens början. Även under konkursen gäller dock bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om ny tillsättning.

När en konkurs har avslutats *skall tingsrätten* genast för registrering underrätta registreringsmyndigheten *samt* ange om överskott *finns eller inte*. Tingsrätten *skall även* för registrering

När en konkurs har avslutats *ska tillsynsmyndigheten i konkurser* genast för registrering underrätta registreringsmyndigheten *och* ange om *det finns något* överskott.

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

² Senaste lydelse 2013:163.

³ Senaste lydelse 2000:819.

underrätta registreringsmyndigheten när en överrätt genom beslut som vunnit laga kraft har upphävt ett beslut att försätta sparbanken i konkurs.

Tingsrätten ska för registrering underrätta registreringsmyndigheten när en överrätt genom beslut som har fått laga kraft har upphävt ett beslut att försätta sparbanken i konkurs.

9 kap.

10 §⁴

Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 9 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1 eller 2 § trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5–7 §§. Efter utgången av den tid som anges i 9 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångsammanträde*.

Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 9 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1 eller 2 § trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 5–7 §§. Efter utgången av den tid som anges i 9 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

11 kap.

1 §⁵

Registreringsmyndigheten *skall* utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för sparbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt

1. 2 kap. 14 § om dagen för kungörelse om rörelsens öppnande,

2. 6 kap. 19 § *från tingsrätten* om att banken blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs upphävts eller att konkurs avslutats, och

3. 7 kap. 5 § om fusionstillstånd.

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret *skall* bara ange ändringens art.

Registreringsmyndigheten *ska* utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för sparbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt

2. 6 kap. 19 § om att banken *har* blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs *har* upphävts eller att konkurs *har* avslutats, och

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret *ska* bara ange ändringens art.

⁴ Senaste lydelse 2004:304.

⁵ Senaste lydelse 2004:304.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
2. För en konkurs som har beslutats före ikraftträdandet gäller 9 kap. 10 § i den äldre lydelsen.

4 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 5 § stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

5 §

Sådan talan för stiftelsens räkning enligt 1 eller 2 § som inte grundas på brott *kan* inte väckas mot

En sådan talan för stiftelsens räkning enligt 1 eller 2 § som inte grundas på brott *får* inte väckas mot

1. en styrelseledamot eller förvaltaren sedan tre år har förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan fattades eller vidtogs, eller

2. en revisor sedan tre år har förflutit från det att revisionsberättelsen kom styrelsen eller förvaltaren till handa.

Utan hinder av bestämmelserna i första stycket får stiftelsens konkursbo väcka talan, om konkursansökan har gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut. Efter utgången av nämnda tid *kan* sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträdet*.

Trots första stycket får stiftelsens konkursbo väcka talan, om konkursansökan har gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut. Efter utgången av nämnda tid *får en* sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Äldre föreskrifter gäller för en konkurs som har beslutats före ikraftträdandet.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 20 §, 11 kap. 12 § och 13 kap. 1 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker¹ ska ha följande lydelse,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

20 §²

Om en medlemsbank försätts i konkurs, *skall* tingsrätten sända en underrättelse om beslutet till registreringsmyndigheten för registrering.

Under konkursen företräds banken som konkursgäldenär av den styrelse eller de likvidatorer som finns vid konkursens början. Även under konkursen gäller dock bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillsättning.

När en konkurs har avslutats *skall tingsrätten* genast underrätta registreringsmyndigheten *om detta för registrering samt* ange om överskott *finns eller inte. Tingsrätten skall även för registrering underrätta registreringsmyndigheten när en överrätt genom beslut som vunnit laga kraft har upphävt ett beslut att försätta medlemsbanken i konkurs.*

Om en medlemsbank försätts i konkurs, *ska* tingsrätten sända en underrättelse om beslutet till registreringsmyndigheten för registrering.

När en konkurs har avslutats *ska tillsynsmyndigheten i konkurser genast för registrering* underrätta registreringsmyndigheten *och* ange om *det finns något* överskott.

Tingsrätten ska för registrering underrätta registreringsmyndigheten när en överrätt genom beslut som har fått laga kraft har upphävt ett beslut att försätta medlemsbanken i konkurs.

¹ I promemorian Ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker (dnr Fi2019/00358/B) föreslås att lagen upphävs.

² Senaste lydelse 2000:820.

11 kap.12 §³

Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 11 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 6–9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 11 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträde*.

Om banken har försatts i konkurs efter en ansökan som gjorts innan den tid som anges i 11 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 6–9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 11 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

13 kap.1 §⁴

Registreringsmyndigheten *skall* utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för medlemsbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt 1. 2 kap. 7 § om dagen för kungörelse om rörelsens öppnande, 2. 9 kap. 20 § *från tingsrätten* om att banken blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs upphävts eller att konkurs avslutats, och

3. 10 kap. 5 § om fusionstillstånd.

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret *skall* bara ange ändringens art.

Registreringsmyndigheten *ska* utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för medlemsbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt 1. 2 kap. 7 § om att banken *har* blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs *har* upphävts eller att konkurs *har* avslutats, och

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret *ska* bara ange ändringens art.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. För en konkurs som har beslutats före ikraftträdandet gäller 11 kap. 12 § i den äldre lydelsen.

³ Senaste lydelse 2004:318.

⁴ Senaste lydelse 2004:318.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion

dels att 2 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 1 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. Ansökan ska göras skriftligen hos den tingsrätt där gäldenären bör svara i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet. *Ansökan ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.*

En ansökan om företagsrekonstruktion får göras av gäldenären eller av en borgenär. Ansökan ska göras skriftligen hos den tingsrätt där gäldenären bör svara i tvistemål som angår betalningsskyldighet i allmänhet.

I ansökan ska sökanden ange och styrka de omständigheter som gör rätten behörig, om de inte är kända.

I 3 och 4 §§ lagen (2017:473) med kompletterande bestämmelser till 2015 års insolvensförordning finns ytterligare bestämmelser om ansökans innehåll.

1 a §

En ansökan enligt 1 § ska vara egenhändigt undertecknad av sökanden eller sökandens ombud.

Om ansökan ges in elektroniskt, ska den skrivas under med en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

7 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 25 kap. 51 § och 29 kap. 14 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 kap.

51 §

Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ned efter frivillig uppgörelse eller om egendomen i konkursboet återställs till bolaget till följd av att ackord har fastställts, *skall* allmän domstol i samband med att konkursen *avslutas* besluta att bolaget skall gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var bolaget i likvidation när det försattes i konkurs, *skall* likvidationen fortsätta enligt 44 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i första stycket.

Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ner efter en frivillig uppgörelse, eller om egendomen i konkursboet återställs till bolaget till följd av att ett ackord har fastställts, *ska* allmän domstol i samband med att konkursen *har avslutats* besluta att bolaget ska gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var bolaget i likvidation när det försattes i konkurs, *ska* likvidationen fortsätta enligt 44 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i första stycket.

29 kap.

14 §

Om bolaget har försatts i konkurs efter en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 13 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 7, 8 eller 10 §. Efter utgången av den tid som anges i 13 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträde*.

Om bolaget har försatts i konkurs efter en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 13 § har gått ut, får konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 7, 8 eller 10 §. Efter utgången av den tid som anges i 13 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.
 2. För en konkurs som har beslutats före ikraftträdandet gäller 29 kap. 14 § i den äldre lydelsen.

8 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att bilagan till offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Bilaga¹

Nuvarande lydelse

I enlighet med vad som anges i 2 kap. 4 § ska vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

<u>Organ</u>	<u>Verksamhet</u>
Internationella Handelshögskolan i Jönköping aktiebolag	all verksamhet
Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis (SFS 2010:500)

Föreslagen lydelse

<u>Organ</u>	<u>Verksamhet</u>
Internationella Handelshögskolan i Jönköping aktiebolag	all verksamhet
Konkursförvaltare	verksamhet i konkurs rörande bekräftelse av bouppteckning och medgivande av undantag från reseförbud
Kungliga Svenska Aeroklubben	besiktning och tillsyn av luftfartyg samt utfärdande och förnyande av luftvärdighetsbevis och miljövärdighetsbevis (SFS 2010:500)

¹ Senaste lydelse 2017:1076.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

9 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 14 § och 21 kap. 13 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

14 §

Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ner efter en frivillig uppgörelse, eller om egendomen i konkursboet återställs till föreningen till följd av att ett ackord har fastställts, ska allmän domstol i samband med att konkursen *avslutas* besluta att föreningen ska gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ner efter en frivillig uppgörelse, eller om egendomen i konkursboet återställs till föreningen till följd av att ett ackord har fastställts, ska allmän domstol i samband med att konkursen *har avslutats* besluta att föreningen ska gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Om föreningen var i likvidation när den försattes i konkurs, ska likvidationen fortsätta enligt 17 kap. 42 §.

21 kap.

13 §

Om föreningen har försatts i konkurs på en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 12 § har gått ut, får konkursboet föra en talan enligt 1–3 §§ trots 6, 7 och 9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 12 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *edgångssammanträdet*.

Om föreningen har försatts i konkurs på en ansökan som har gjorts innan den tid som anges i 12 § har gått ut, får konkursboet föra en talan enligt 1–3 §§ trots 6, 7 och 9 §§. Efter utgången av den tid som anges i 12 § får en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från *konkursbeslutet*.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. För en konkurs som har beslutats före ikraftträdandet gäller 21 kap. 13 § i den äldre lydelsen.

Förteckning över remissinstanserna

Remissyttranden över departementspromemorian Konkursförfarandet (Ds 2019:31) har lämnats av Almi Företagspartner AB, Bokföringsnämnden, Bolagsverket, Datainspektionen (numera Integritetsskyddsmyndigheten), Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Finansbolagens Förening, Finansinspektionen, Företagarna, Försäkringskassan, Gotlands tingsrätt, Göta hovrätt, Göteborgs tingsrätt, Handelshögskolan vid Karlstads universitet (Akademin för insolvensrätt), Helsingborgs tingsrätt, Hovrätten för Västra Sverige, Hudiksvalls tingsrätt, Justitiekanslern, Kammarrätten i Göteborg, Konkurrensverket, Kronofogdemyndigheten, Landsorganisationen i Sverige, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö tingsrätt, Näringslivets Regelnämnd, Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige, Riksarkivet, Riksgäldskontoret, Skaraborgs tingsrätt, Skatteverket, Skellefteå tingsrätt, Småföretagarnas riksförbund, Sparbankernas Riksförbund, Stiftelsen Ackordscentralen, Stockholms tingsrätt, Stockholms universitet (juridiska fakulteten), Svea hovrätt, Svensk Inkasso, Svensk Försäkring, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund, Tillväxtverket, Tjänstemännens Centralorganisation, Transportstyrelsen, TU Medier i Sverige, UC AB, Umeå tingsrätt, Uppsala tingsrätt, Uppsala universitet (juridiska fakulteten), Vänersborgs tingsrätt, Åklagarmyndigheten och Östersunds tingsrätt.

Yttranden har också inkommit från Eksjö tingsrätt, Jönköpings tingsrätt, Mora tingsrätt och Norrtälje tingsrätt.

Arbetsgivarverket, FAR, Föreningen Sveriges kronofogdar, Institutet för Näringslivsforskning, Norrköpings tingsrätt, Regelrådet, Riksdagens ombudsmän, Svenska Bankföreningen, Sveriges akademikers centralorganisation, Sveriges Aktiesparares Riksförbund, Sveriges Domareförbund, Sveriges Kommuner och Regioner samt Tillväxtanalys har avstått från att yttra sig.